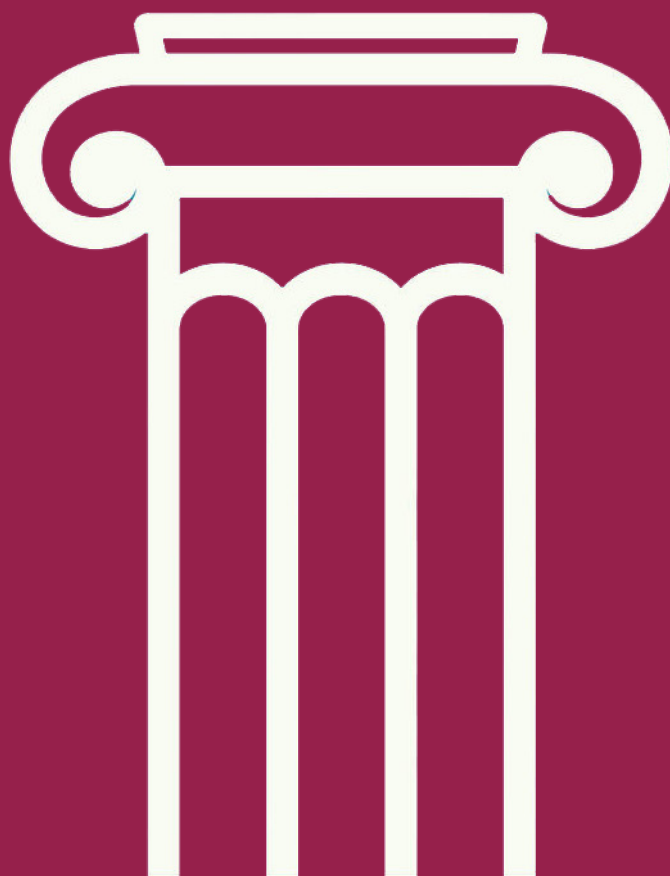

12 Ετών

ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

*Δραστηριότητες για την Ανάπτυξη της
Αναγνωστικής Κατανόησης Κειμένου*

Στρατηγικές Παρέμβασης

Βασισμένο στις θεματικές ενότητες του
σχολικού βιβλίου «Ιστορία του νεότερου και
σύγχρονου κόσμου, Ιστορία ΣΤ' Δημοτικού»

ΙΩΑΝΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ

Ειδική Παιδαγωγός, BSc, PgD

Δραστηριότητες προσαρμοσμένες

στις ανάγκες των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες

© Upbility Publications LTD, 2018

Το παρόν έργο υπόκειται σε πνευματικά δικαιώματα. Η ειδική σήμανση πνευματικών δικαιωμάτων σε κάθε σελίδα του έργου, πρέπει να περιλαμβάνεται σε κάθε εκπαιδευτικό αντίγραφο. Αντίγραφα που δεν περιέχουν την ειδική σήμανση, παραβιάζουν το νόμο πνευματικών δικαιωμάτων και αποτελούν μη επιτρεπτή ενέργεια.

Οι απόψεις που εκφράζονται σε αυτό το έργο είναι προσωπικές απόψεις του συγγραφέα, ο οποίος εγγυάται την πλήρη ιδιοκτησία και/ή το νόμιμο δικαίωμα δημοσίευσης του περιεχομένου αυτού του έργου.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς τη ρητή γραπτή συγκατάθεση του εκδότη. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, σελιδοποίησης, εξωφύλλου και γενικότερα της όλης αισθητικής εμφάνισης του έργου, με φωτοτυπικές, ηλεκτρονικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους. Όλα τα φύλλα εργασίας των εκπαιδευτικών αντιγράφων πρέπει να διατηρούν τη σήμανση πνευματικών δικαιωμάτων.

Upbility Publications LTD | Διγενή Γρίβα 81-83, Λευκωσία, 1090 Κύπρος
Τ: ΕΛΛΑΔΑ - 2103008090, ΚΥΠΡΟΣ - 22007137

e-mail: info@upbility.gr

www.upbility.gr

SKU: GR-EB1140

Συγγραφέας: Δημητριάδου Ιωάννα, *Ειδική Παιδαγωγός BSc, PgD*

Ψηφιακή επιμέλεια: Ανδρούτσου Έλσα

Επιμέλεια κειμένων: Άγα Νεκταρία

GR-EB1140

ΜΗΤΡΩΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

Το Μητρώο Δικαιωμάτων Χρήσης είναι μία πλατφόρμα προστασίας του Urbility για τους επιβεβαιωμένους κατόχους του ηλεκτρονικού υλικού της βιβλιοθήκης μας. Μετά από κάθε αγορά μέσω της ιστοσελίδας μας, η πλατφόρμα καταγράφει αυτόματα τα στοιχεία του αγοραστή και κατοχυρώνει τα δικαιώματα χρήσης του σε όλες τις διαθέσιμες συσκευές του (pc, tablet, print). Οποιαδήποτε προώθηση του υλικού ηλεκτρονικά ή έντυπα επιβαρύνει τον επιβεβαιωμένο αγοραστή, καθώς το αρχείο θα έχει τα δικά του στοιχεία.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Αναγνωστική Κατανόηση

Ιστορία ΣΤ' Δημοτικού

Ιωάννα Δημητριάδου
Ειδική Παιδαγωγός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	1
Οδηγίες Χρήσης του Βιβλίου	2

ΕΝΟΤΗΤΑ Α'

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15^{ου} αιώνα - αρχές 19^{ου} αιώνα)

Κεφάλαιο 1 Η Αναγέννηση και η Θρησκευτική Μεταρρύθμιση.....	4
Κεφάλαιο 2 Από τις Γεωγραφικές Ανακαλύψεις στο Διαφωτισμό.....	10
Κεφάλαιο 3 Η Αμερικανική και η Γαλλική Επανάσταση.....	18

ΕΝΟΤΗΤΑ Β'

Οι Έλληνες κάτω από την οθωμανική και τη λατινική κυριαρχία (1453-1821)

Κεφάλαιο 1 Η κατάκτηση της ελληνικής Χερσονήσου.....	25
Κεφάλαιο 2 Οι συνθήκες ζωής των υποδούλων.....	32
Κεφάλαιο 3 Η θρησκευτική και η πολιτική οργάνωση των Ελλήνων.....	38
Κεφάλαιο 4 Οι Κλέφτες και οι Αρματολοί.....	44
Κεφάλαιο 5 Η οικονομική ζωή.....	50
Κεφάλαιο 6 Οι Έλληνες των παροικιών και των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών.....	56
Κεφάλαιο 7 Οι δάσκαλοι του Γένους.....	62
Κεφάλαιο 8 Ο Ρήγας Βελεστινλής και ο Αδαμάντιος Κοραής.....	68
Κεφάλαιο 9 Τα κυριότερα επαναστατικά κινήματα.....	75
Κεφάλαιο 10 Οι αγώνες των Σουλιωτών.....	82

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ'

Η Μεγάλη Επανάσταση (1821 -1830)

Κεφάλαιο 1 Η Φιλική Εταιρεία.....	88
Κεφάλαιο 2 Η εξέγερση στη Μολδοβλαχία.....	94
Κεφάλαιο 3 Η επανάσταση στην Πελοπόννησο.....	100
Κεφάλαιο 4 Η επανάσταση στη Στερεά Ελλάδα.....	106
Κεφάλαιο 5 Η επανάσταση στα νησιά του Αιγαίου.....	115
Κεφάλαιο 6 Η επανάσταση στην Ήπειρο, τη Θεσσαλία και τη Μακεδονία.....	122
Κεφάλαιο 7 Η άλωση της Τριπολιτσάς.....	129
Κεφάλαιο 8 Οι αγώνες του Κανάρη.....	135
Κεφάλαιο 9 Η εκστρατεία του Δράμαλη - Δερβενάκια.....	141
Κεφάλαιο 10 Ο Μάρκος Μπότσαρης.....	147
Κεφάλαιο 11 Ο Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο - Ο Παπαφλέσσας.....	153
Κεφάλαιο 12 Η δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου - Ο Διονύσιος Σολωμός.....	159
Κεφάλαιο 13 Οι αγώνες του Καραϊσκάκη.....	165
Κεφάλαιο 14 Ο Φιλελληνισμός.....	171
Κεφάλαιο 15 Η παρέμβαση των Μεγάλων Δυνάμεων και η Ναυμαχία του Ναυαρίνου.....	177
Κεφάλαιο 16 Οι Εθνοσυνελεύσεις και η πολιτική οργάνωση του Αγώνα.....	183
Κεφάλαιο 17 Ο Ιωάννης Καποδίστριας και το έργο του.....	189
Κεφάλαιο 18 Το τέλος της Επανάστασης και η ελληνική ανεξαρτησία.....	195

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ'

Η Ελλάδα στον 19^ο αιώνα

Κεφάλαιο 1 Η βασιλεία του Όθωνα - Ο Ιωάννης Κωλέττης.....	202
Κεφάλαιο 2 Η βασιλεία του Γεωργίου Α' - Ο Χαρίλαος Τρικούπης.....	209
Κεφάλαιο 3 Επαναστατικά κινήματα στη Μακεδονία και την Κρήτη.....	215
Κεφάλαιο 4 Η Ελλάδα στα τέλη του 19 ^{ου} αιώνα.....	221
Κεφάλαιο 5 Η Θράκη, η Μικρά Ασία και ο Πόντος, ακμαία ελληνικά κέντρα.....	228
Κεφάλαιο 6 Η κρίση στα Βαλκάνια.....	235

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε'

Η Ελλάδα στον 20^ο αιώνα

Κεφάλαιο 1 Από τον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο του 1897 στον Μακεδονικό Αγώνα.....	241
Κεφάλαιο 2 Το κίνημα στο Γουδί και η κυβέρνηση Βενιζέλου.....	248
Κεφάλαιο 3 Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι.....	254
Κεφάλαιο 4 Η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.....	262
Κεφάλαιο 5 Η Μικρασιατική Εκστρατεία και η Καταστροφή.....	269
Κεφάλαιο 6 Ο Μεσοπόλεμος.....	277
Κεφάλαιο 7 Το Αλβανικό Έπος.....	284
Κεφάλαιο 8 Η γερμανική επίθεση και ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος.....	292
Κεφάλαιο 9 Μία δεκαετία αγώνων και θυσιών για την ελευθερία (1941-1949).....	298
Κεφάλαιο 10 Η μεταπολεμική ανασυγκρότηση της Ελλάδας (1950-1974).....	305
Κεφάλαιο 11 Το Κυπριακό ζήτημα.....	312
Κεφάλαιο 12 Η Ελλάδα και η ευρωπαϊκή της πορεία.....	319

Η αναγνωστική ευχέρεια αποτελεί ένα πολύ σημαντικό στοιχείο της αναγνωστικής διαδικασίας. Ένας μαθητής με μαθησιακές δυσκολίες που υστερεί στην ανάγνωση ενός κειμένου, υστερεί σημαντικά και στην κατανόησή του. Τα χαρακτηριστικά της ελλιπούς **αναγνωστικής κατανόησης** του κειμένου από έναν μαθητή με δυσκολίες είναι τα εξής:

- ⇒ Δεν μπορεί να διακρίνει ποιες είναι οι σημαντικές και ποιες οι ασήμαντες πληροφορίες ενός κειμένου.
- ⇒ Δεν μπορεί να κατανοήσει και να οργανώσει τις πληροφορίες.
- ⇒ Δεν μπορεί να ανακαλέσει τις ήδη υπάρχουσες πληροφορίες.
- ⇒ Δεν μπορεί να βρει τις λέξεις- κλειδιά που θα τον βοηθήσουν στην κατανόηση.
- ⇒ Δεν μπορεί να εντοπίσει την κεντρική ιδέα του κειμένου.
- ⇒ Δεν μπορεί να απομονώσει τις πληροφορίες που δεν ταιριάζουν νοηματικά στο κείμενο.
- ⇒ Δεν μπορεί να προβλέψει τη συνέχεια μιας ιστορίας.
- ⇒ Δεν έχει πλούσιο λεξιλόγιο.
- ⇒ Δυσκολεύεται στη δημιουργία νοητικών παραστάσεων.
- ⇒ Παρουσιάζει αδυναμία στη βραχυπρόθεσμη μνήμη.

📖 Πηγές: "Κεφάλαιο 5ο: Ενίσχυση της αναγνωστικής ικανότητας", Αντωνίου Φαίη (2005), "Η αλφαβήτα που μπερδεύει", Παντελιάδου Σουζάνα (2015).

Το αποτέλεσμα των παραπάνω χαρακτηριστικών είναι η άρνηση του μαθητή να διαβάσει το κείμενο που του δίνεται και δεν είναι λίγες οι φορές που δεν διαβάζει καν τον τίτλο. Δε δείχνει κανένα ενδιαφέρον στα θεωρητικά μαθήματα της Ιστορίας και των Θρησκευτικών του σχολείου. Μάλιστα στα κείμενα αυτά μπορεί να διαπιστώσει κανείς κάποια σχετική ακαταστασία από το παιδί, στην προσπάθειά του να ακολουθήσει τη ροή του κειμένου, να χρωματίσει τα σημαντικότερα και να γράψει τις λέξεις- κλειδιά.

Ο σκοπός του παρόντος βιβλίου "**Ιστορία του νεότερου και σύγχρονου κόσμου**" της ΣΤ' Δημοτικού είναι να βοηθήσει το μαθητή στις αδυναμίες που παρουσιάζει στην αναγνωστική κατανόηση και να αγαπήσει το μάθημα της Ιστορίας.

Το κάθε κεφάλαιο στηρίζεται στις θεματικές ενότητες του σχολικού βιβλίου "**Ιστορία του νεότερου και σύγχρονου κόσμου**" της ΣΤ' Δημοτικού. Οι 4 δραστηριότητες που απαρτίζουν το κάθε κεφάλαιο είναι προσαρμοσμένες ιδιαίτερα στις ανάγκες των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες. Τα κείμενα που παρουσιάζονται με απλουστευμένο τρόπο, το οπτικό υλικό και οι ερωτήσεις, καθοδηγούν τον μαθητή να διαβάσει και να κατανοήσει το κείμενο με πιο εύκολο τρόπο και να αναπαράγει τις πληροφορίες προφορικά και γραπτώς. Παρακάτω παρουσιάζεται ένας οδηγός χρήσης του βιβλίου που συνοδεύεται από μερικά Tips.

Δραστηριότητα 1^η: Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Ο ενήλικας διαβάζει φωναχτά και καθαρά το κείμενο και χρωματίζει τα σημεία στίξης.

Έπειτα ο μαθητής διαβάζει την κάθε πρόταση βάζοντας από κάτω έναν χάρακα.

Αν δυσκολευτεί, ο ενήλικας μαζί με τον μαθητή ξαναδιαβάζουν το κείμενο και ύστερα ο μαθητής μόνος του.

Αν πάλι δυσκολευτεί στην ανάγνωση, υπογραμμίζει τις λέξεις που δεν μπορεί να αναγνώσει και τις γράφει από πάνω συλλαβιστά ή τις απομονώνει σε ένα χαρτί Α4.

Ο μαθητής ξαναδιαβάζει το κείμενο μαγνητοφωνώντας το, ώστε να έχει τη δυνατότητα να αναγνωρίσει και να διορθώσει τα λάθη του.

Τέλος, ο ενήλικας ζητάει από τον μαθητή πρώτα να του πει την κεντρική ιδέα του κειμένου και έπειτα να πει με δικά του λόγια αυτά που κατάλαβε.

Όταν ο μαθητής διαβάσει για πρώτη φορά το κείμενο, μπορεί σε αντίστοιχα χαρτόνια χρώματος να γράψει τις χρωματισμένες λέξεις. Επίσης σε λευκές καρτέλες να γράψει τις υπογραμμισμένες ημερομηνίες και ονόματα. Τέλος, ο μαθητής μπορεί να γράψει σε άσπρες κάρτες μερικές λέξεις- κλειδιά. Με αυτόν τον τρόπο όταν θα περιγράφει το κείμενο, θα μπορεί να ανακαλεί κάποιες πληροφορίες από τις καρτέλες.

Δραστηριότητα 2^η: Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

Σχεδόν η κάθε πρόταση του κειμένου παρουσιάζεται με εικόνες. Ο μαθητής παρατηρεί τις εικόνες και προσπαθεί να τις περιγράψει. Αν δε θυμάται το περιεχόμενο, πηγαίνει στο κείμενο και βρίσκει την αντίστοιχη πρόταση. Τη διαβάζει, παίρνει την πληροφορία και περιγράφει την εικόνα. Για να διαπιστώσει ο ενήλικας, αν όντως ο μαθητής έχει κατανοήσει το κείμενο, κόβει τις εικόνες, τις ανακατεύει, το παιδί τραβάει μια εικόνα και την περιγράφει.

Ο ενήλικας μπορεί να φωτοτυπήσει το κείμενο και το οπτικό υλικό και να κόψει τις προτάσεις και τις εικόνες. Ζητάει από το μαθητή να συνδυάσει τις προτάσεις με τις εικόνες και να τις περιγράψει.

Δραστηριότητα 3^η: Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ο μαθητής διαβάσει αρχικά όλες τις ερωτήσεις. Έπειτα απαντάει σε κάθε ερώτηση, δίνοντας έμφαση στη γραπτή έκφραση και όχι τόσο στο κομμάτι της ορθογραφίας. Κάθε φορά που απαντάει σε κάθε ερώτηση, δεν ξεχνάει να συμβουλευτεί το υλικό του. Αφού ολοκληρώσει τις απαντήσεις του, τις συζητάει με τον ενήλικα και κάνουν μαζί τις απαραίτητες διορθώσεις.

Σε αυτή τη δραστηριότητα, είναι μια καλή ευκαιρία, καθώς αφορά τον γραπτό λόγο, να γίνουν ορισμένες υπενθυμίσεις που αφορούν το κομμάτι της γραμματικής. Επίσης, είναι μια καλή ευκαιρία για τον εμπλουτισμό του λεξιλογίου, καθώς ο μαθητής μπορεί να αναζητήσει συνώνυμες λέξεις ή λέξεις ίδιας οικογένειας που μπορούν να αντικαταστήσουν τις ήδη υπάρχουσες λέξεις του κειμένου.

Ο μαθητής, σε λευκές κάρτες γράφει τις λέξεις που έχει χρησιμοποιήσει στις απαντήσεις και από κάτω τις αντίστοιχες συνώνυμες λέξεις ή λέξεις της ίδιας οικογένειας.

Δραστηριότητα 4^η: Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Ο μαθητής παίρνει όλες τις πληροφορίες και γράφει το κείμενο. Αυτή τη φορά, γράφει μόνος του, χωρίς καμιά βοήθεια. Κάνει αυτοδιόρθωση, χρησιμοποιώντας το οπτικό υλικό, τις απαντήσεις από την 3η δραστηριότητα, τις καρτέλες και το λεξικό.

Αν ο μαθητής επιθυμεί, το κείμενο μπορεί να το αντιγράψει στον υπολογιστή.

Α. ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

1. Η Αναγέννηση και η Θρησκευτική Μεταρρύθμιση

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Στα μέσα του 14^{ου} αιώνα, ξεκίνησε η πνευματική και καλλιτεχνική περίοδος στην Ευρώπη, η οποία ονομάστηκε **Αναγέννηση**.

Οι νέες ιδέες που παρουσιάστηκαν επηρέασαν πολύ τη ζωή των ανθρώπων.

Τον 16^ο αιώνα, αυτές οι ιδέες εκφράστηκαν και στη θρησκεία, με αποτέλεσμα να υπάρχει **Θρησκευτική Μεταρρύθμιση**.

Η **Αναγέννηση** παρουσιάστηκε, αρχικά, στη Βόρεια Ιταλία.

Χρειάστηκαν δύο αιώνες για να διαδοθεί σε όλη την Ευρώπη.

Κατά τη διάρκεια της **Αναγέννησης**, ο κόσμος του πνεύματος ασχολήθηκε με τη μελέτη του αρχαίου ελληνικού και του ρωμαϊκού πολιτισμού.

Συμμετοχή σε αυτό είχαν και οι Έλληνες λόγιοι.

Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης, οι συγκεκριμένοι Έλληνες κατέφυγαν στη Δυτική Ευρώπη.

Ο **Ουμανισμός** ή αλλιώς **Ανθρωπισμός**, ήταν ένα κίνημα της **Αναγέννησης**.

Το κίνημα αυτό εμπνεύσθηκε από την ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα.

Οι Ουμανιστές πίστευαν πολύ στην αξία που είχε η γνώση.

Έτσι, έδωσαν ιδιαίτερη σημασία στον άνθρωπο και στις δυνατότητές του.

Η εφεύρεση της τυπογραφίας βοήθησε πολύ να διαδοθούν οι ιδέες του **Ουμανισμού**.

Οι τέχνες, όπως η ζωγραφική, η γλυπτική και η αρχιτεκτονική, άνθισαν.

Υπήρξαν σπουδαίες μορφές της **Αναγέννησης**.

Αυτές ήταν οι ζωγράφοι Σάντρο Μποτιτσέλι, Λεονάρντο Ντα Βίντσι, Μιχαήλ Άγγελος και Ραφαήλ.

Επίσης ήταν και ο αρχιτέκτονας Φίλιππος Μπρουνελέσκι.

Ο Ολλανδός θεολόγος και φιλόλογος Έρασμος ήταν ένας πολύ σπουδαίος άνθρωπος.

Πίστευε πως η καλοσύνη και η ανοχή ήταν αρετές.

Ο Άγγλος θεατρικός συγγραφέας, Ουίλιαμ Σαίξπηρ διέδωσε την αγάπη για αυτά που δημιουργεί ο άνθρωπος, μέσα από τα έργα του.

Στην Ισπανία, έγιναν γνωστοί,

ο Μιχαήλ Θερβάντες με το μυθιστόρημα "Δον Κιχώτης" και

ο ζωγράφος Δομήνικος Θεοτοκόπουλος ή Ελ Γκρέκο, γνωστός ως **Ο Έλληνας**.

Οι επιστήμες γνώρισαν, επίσης, ανάπτυξη.

Υπήρχαν οι αστρονομικές απόψεις του [Κοπέρνικου](#) και του [Γαλιλαίου](#).

Η ανατομία και η ιατρική παρουσίασαν βελτιώσεις.

Στις αρχές του 16^{ου} αιώνα, εξαιτίας της **Θρησκευτικής Μεταρρύθμισης**, αυτές οι νέες ιδέες επηρέασαν και τη θρησκεία.

Η πρώτη της φάση ονομάστηκε **Προτεσταντική Μεταρρύθμιση**.

Οι Προτεστάντες, με αρχηγό τον Γερμανό μοναχό [Μαρτίνο Λούθηρο](#), πήγαν ενάντια στην εξουσία του Πάπα και στην εκμετάλλευση που γινόταν. Έφτιαξαν μια άλλη γερμανική εκκλησία.

Κάτι παρόμοιο συνέβη στην [Αγγλία](#) και στην [Ελβετία](#), με επικεφαλής τον [Ιωάννη Καλβίνο](#).

Η **Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία** έφερε αντιδράσεις στην **Προτεσταντική Μεταρρύθμιση**.

Δημιούργησε την **Καθολική Μεταρρύθμιση**, ώστε με κάποια μέτρα, όπως η ίδρυση των θρησκευτικών ταγμάτων, να κάνει τους Προτεστάντες να έρθουν με το μέρος της.

Οι μάχες μεταξύ των Προτεσταντών και των Καθολικών ήταν συχνές.

Η πίστη, όμως, στη λογική και η ανάγκη να γίνει ο άνθρωπος αυτόνομος, ενισχύθηκαν σημαντικά.

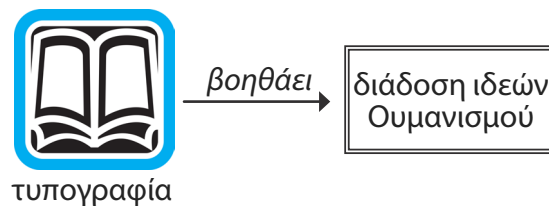
Στο αγγλικό πολιτικό σύστημα ξεκίνησε η **αντιπροσωπευτική εξουσία**.

1. Η Αναγέννηση και η Θρησκευτική Μεταρρύθμιση

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

ΣΑΝΤΡΟ ΜΠΟΤΙΤΣΕΛΙ

ΛΕΟΝΑΡΝΤΟ ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ

ΜΙΧΑΗΛ ΑΓΓΕΛΟΣ

ΡΑΦΑΗΛ

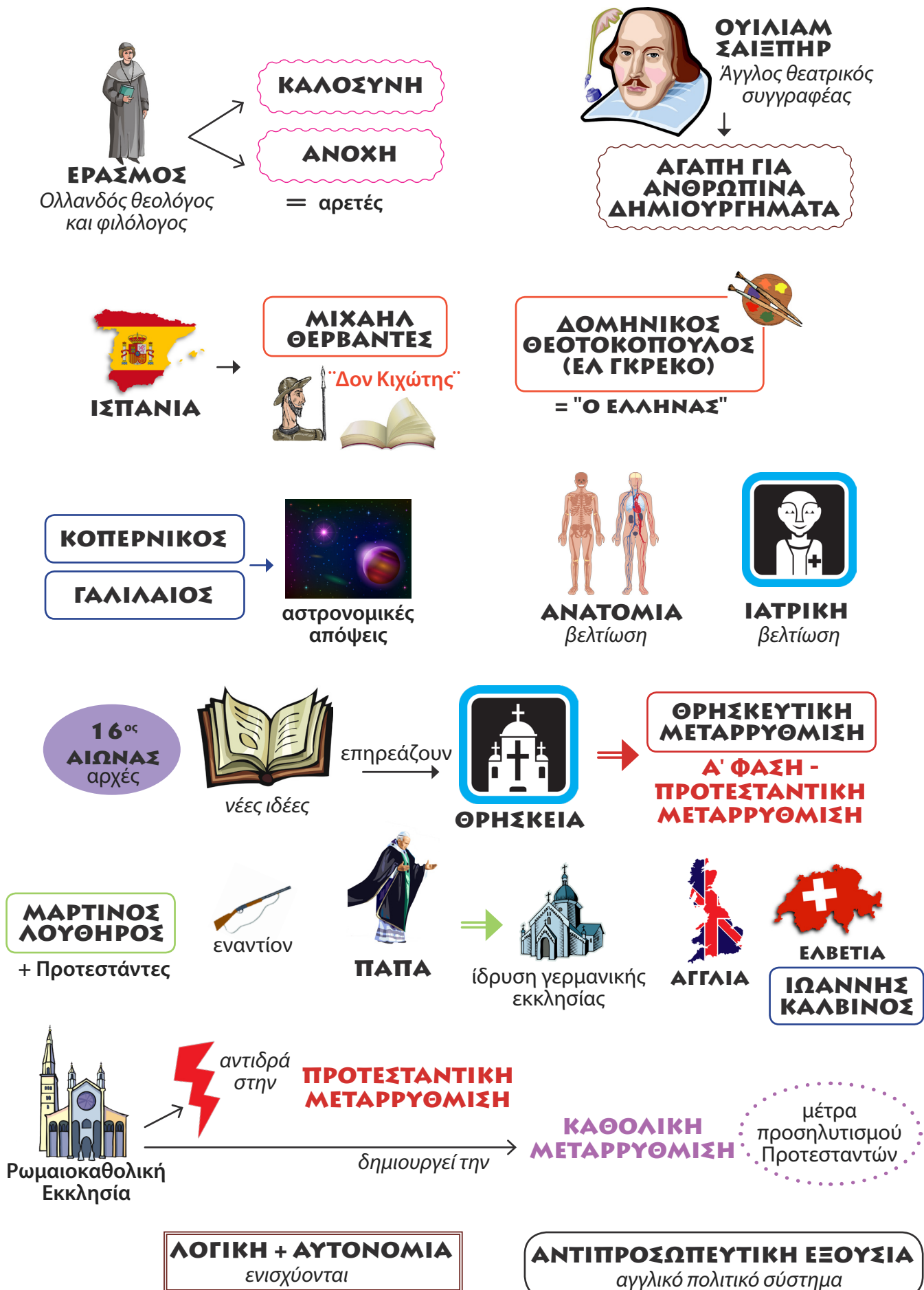

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΜΠΡΟΥΝΕΛΕΣΚΙ

1. Η Αναγέννηση και η Θρησκευτική Μεταρρύθμιση

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

1. Η Αναγέννηση και η Θρησκευτική Μεταρρύθμιση

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι ξεκίνησε στα μέσα του 14^{ου} αιώνα και πού;
- Τι επηρέασαν αυτές οι νέες ιδέες;
- Πού εκφράστηκαν αυτές οι ιδέες τον 16^ο αιώνα;
- Πού παρουσιάστηκε αρχικά η Αναγέννηση και πότε διαδόθηκε στην Ευρώπη;
- Με τι ασχολήθηκε ο κόσμος κατά τη διάρκεια της Αναγέννησης και ποιοι είχαν συμμετοχή σε αυτό;
- Πού πήγαν οι Έλληνες λόγιοι και μετά από τι;
- Ποιο ήταν ένα από τα κινήματα της Αναγέννησης και από πού εμπνεύστηκε;
- Σε τι πίστευαν οι Ουμανιστές και πού έδωσαν ιδιαίτερη σημασία;
- Σε τι βοήθησε η εφεύρεση της τυπογραφίας;
- Ποιες τέχνες άνθισαν;
- Ποιες ήταν οι σπουδαίες μορφές της Αναγέννησης;
- Ποιος ήταν σπουδαίος άνθρωπος και σε τι πίστευε;
- Ποιος Άγγλος θεατρικός συγγραφέας έγινε γνωστός και τι έκανε;
- Ποιοι έγιναν γνωστοί στην Ισπανία;
- Ποιες επιστήμες αναπτύχθηκαν και ποιες βελτιώθηκαν;
- Τι συνέβη στις αρχές του 16^{ου} αιώνα και πώς ονομάστηκε η πρώτη φάση;
- Τι έκαναν οι Προτεστάντες και ποιος ήταν ο αρχηγός τους;
- Σε ποιες χώρες συνέβη κάτι παρόμοιο και με ποιον επικεφαλής;
- Ποια έφερε αντιδράσεις και πού;
- Τι δημιούργησε και γιατί;
- Ποιες μάχες ήταν συχνές;
- Ποια ενισχύθηκαν σημαντικά;
- Τι ξεκίνησε στο αγγλικό πολιτικό σύστημα;

1. Η Αναγέννηση και η Θρησκευτική Μεταρρύθμιση

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

Α. ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

2. Από τις Γεωγραφικές Ανακαλύψεις στο Διαφωτισμό

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Τον 15^ο και 16^ο αιώνα, οι Ευρωπαίοι εξερευνητές ανακάλυψαν άγνωστες περιοχές της γης.

Οι **Γεωγραφικές Ανακαλύψεις** άλλαξαν τη ζωή των ανθρώπων.

Τον 18^ο αιώνα, την περίοδο του **Διαφωτισμού**, υπήρχαν αλλαγές στην επιστήμη και στην πνευματική ζωή.

Πολλοί γενναίοι θαλασσοπόροι δημιούργησαν καινούριους εμπορικούς δρόμους.

Χρησιμοποίησαν για αυτόν τον σκοπό, την επιστήμη της γεωγραφίας και πολλές εφευρέσεις, όπως η μαγνητική πυξίδα.

Ο Βαρθολομαίος Ντιάζ βρήκε το **Ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας**.

Ο Βάσκο Ντα Γκάμα ταξίδεψε διασχίζοντας τον **Ινδικό Ωκεανό**.

Ο Μαγγελάνος έκανε το πρώτο ταξίδι με πλοίο παράλληλα της γης και με αυτόν τον τρόπο απέδειξε πως έχει σχήμα σφαίρας.

Το 1492, ο Χριστόφορος Κολόμβος ανακάλυψε την Αμερική.

Καινούρια είδη διατροφής και σημαντικά μέταλλα ήρθαν στην Ευρώπη.

Το **εμπόριο** γνώρισε παγκόσμια ανάπτυξη.

Οι Ευρωπαίοι έφτιαξαν αποικίες στις καινούριες περιοχές.

Γνώρισαν τους πολιτισμούς αρχαίων λαών, όπως των Ίνκας και των Αζτέκων.

Όμως, δεν επηρεάστηκαν πολύ από αυτούς τους πολιτισμούς.

Οι καινούριοι κάτοικοι δεν αντιμετώπισαν με τον σωστό τρόπο τους ιθαγενείς και τους χρησιμοποίησαν.

Η **δουλεία**, κυρίως στις αποικίες, απέκτησε τα αρνητικά στοιχεία των Ανακαλύψεων.

Το εμπόριο γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη μέσα στην Ευρώπη.

Αυτή η ανάπτυξη είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία του **Καπιταλισμού**.

Φτιάχτηκαν καινούριες τράπεζες και επιχειρήσεις βιοτεχνιών, όπου μεταξύ τους είχαν ανταγωνισμό.

Η **γεωργία** ανακάλυψε καινούριες τεχνικές, όπως το άνοιγμα αυλακιών για τη σπορά και το λίπασμα.

Αναπτύχθηκε η **καλλιέργεια** του καλαμποκιού και της πατάτας.

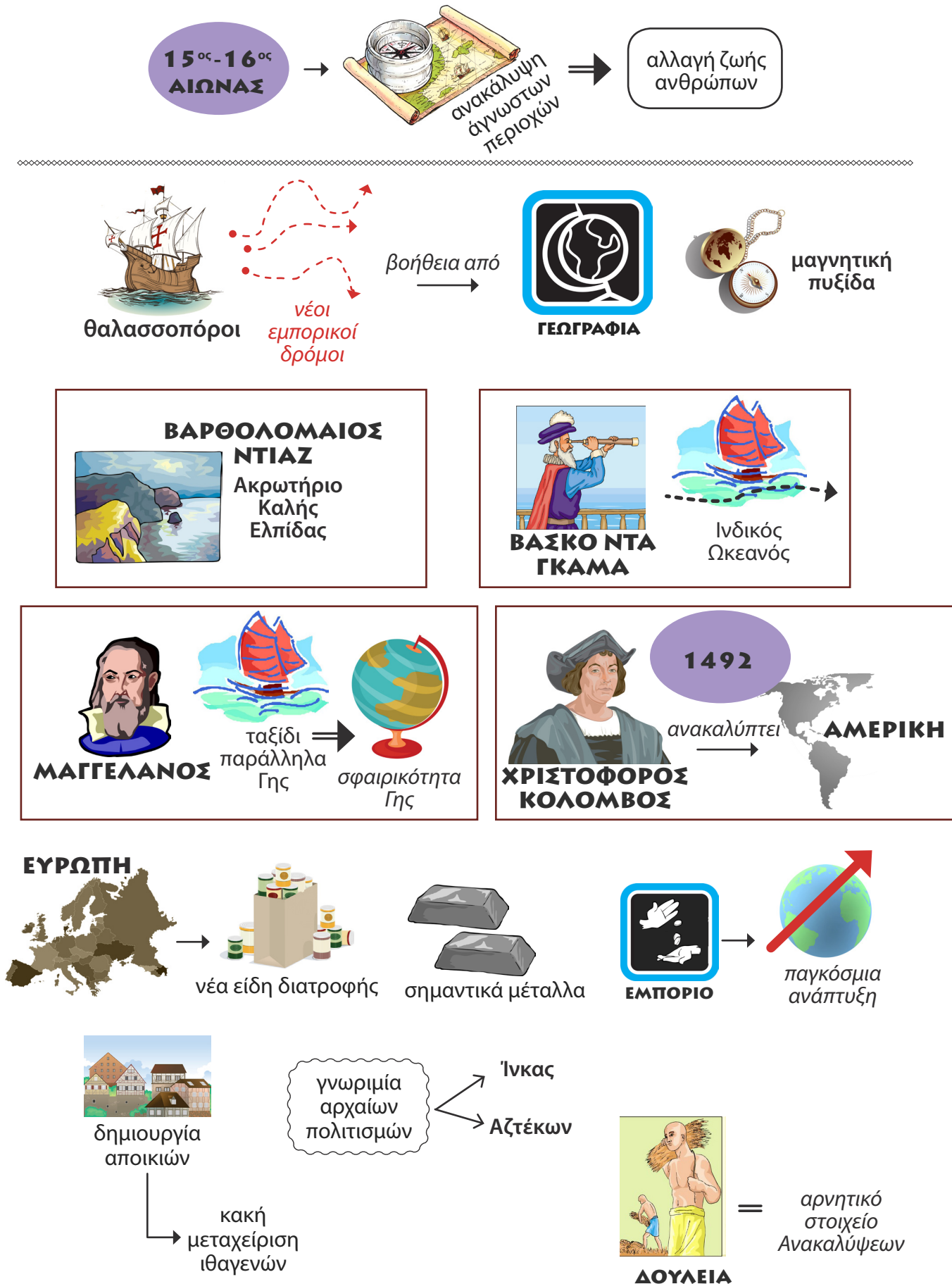
Οι Ευρωπαίοι απέκτησαν καινούριες συνήθειες, όπως να χρησιμοποιούν τον καπνό και να πίνουν καφέ.

Η εποχή αυτή έχει τα χαρακτηριστικά της περιόδου του **Απολυταρχισμού**.
 Όμως, στη Γαλλία, στη Ρωσία και σε άλλες χώρες, έγιναν αλλαγές, οι οποίες είχαν ως σκοπό να υπάρχει σεβασμός στους νόμους και να περιοριστεί η βασιλική εξουσία.
 Η Αγγλία, με τον "Χάρτη των Δικαιωμάτων" του 1689, ενίσχυσε τον ρόλο του Κοινοβουλίου εις βάρος της απόλυτης μοναρχίας.
 Οι πολεμικές αναμετρήσεις ήταν σκληρές.
 Στον Τριακονταετή Πόλεμο, το 1/3 του γερμανικού πληθυσμού έχασε τη ζωή του.
 Τον 18^ο αιώνα, το πνευματικό κίνημα του **Διαφωτισμού**, ανέδειξε τις αλλαγές που έγιναν στην Ευρώπη.
 Η αρχή του **Διαφωτισμού** έγινε στην Αγγλία, αλλά συνεχίστηκε στη Γαλλία.
 Οι άνθρωποι που εκπροσωπούσαν τον **Διαφωτισμό**, αμφισβήτησαν τις προλήψεις και τις δεισιδαιμονίες.
 Στηρίχτηκαν, κυρίως, στον φωτισμό του ανθρώπου, ο οποίος θα ερχόταν μέσω της παιδείας, ώστε να καταλάβει τα δικαιώματά του.
 Ο Βολταίρος έκανε λόγο για την **ανεξιθρησκία**.
 Ο Ρουσσώ μίλησε για την **ελευθερία** και την **ισότητα**.
 Ο Λοκ και ο Μοντεσκιέ μίλησαν για την αξία των νόμων.
 Οι Διαφωτιστές ήταν ενάντια στη θανατική ποινή, στα βασανιστήρια, στη δουλεία και στον πόλεμο.
 Την εποχή του **Διαφωτισμού** υπήρχε ανάπτυξη των φυσικών επιστημών.
 Έγινε μελέτη για το φαινόμενο του ηλεκτρισμού.
 Ο Βόλτα έφτιαξε την πρώτη **μπαταρία**.
 Ο Νεύτων βρήκε το νόμο της **βαρύτητας**.
 Η **Χημεία** παρουσίασε μεγάλη πρόοδο.
 Η **Ιατρική** άρχισε να χρησιμοποιεί τον εμβολιασμό για την αντιμετώπιση μεταδοτικών ασθενειών, κυρίως της ευλογιάς.
 Οι μορφές της τέχνης, όπως η λογοτεχνία και η μουσική βελτιώθηκαν.
 Γράφτηκαν κλασικά μυθιστορήματα, όπως ο "**Ροβινσώνας Κρούσος**" και τα "**Ταξίδια του Γκιούλιβερ**".
 Γράφτηκαν, επίσης, τα μουσικά έργα του Μπαχ και του Μότσαρτ.

2. Από τις Γεωγραφικές Ανακαλύψεις στο Διαφωτισμό

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/3)

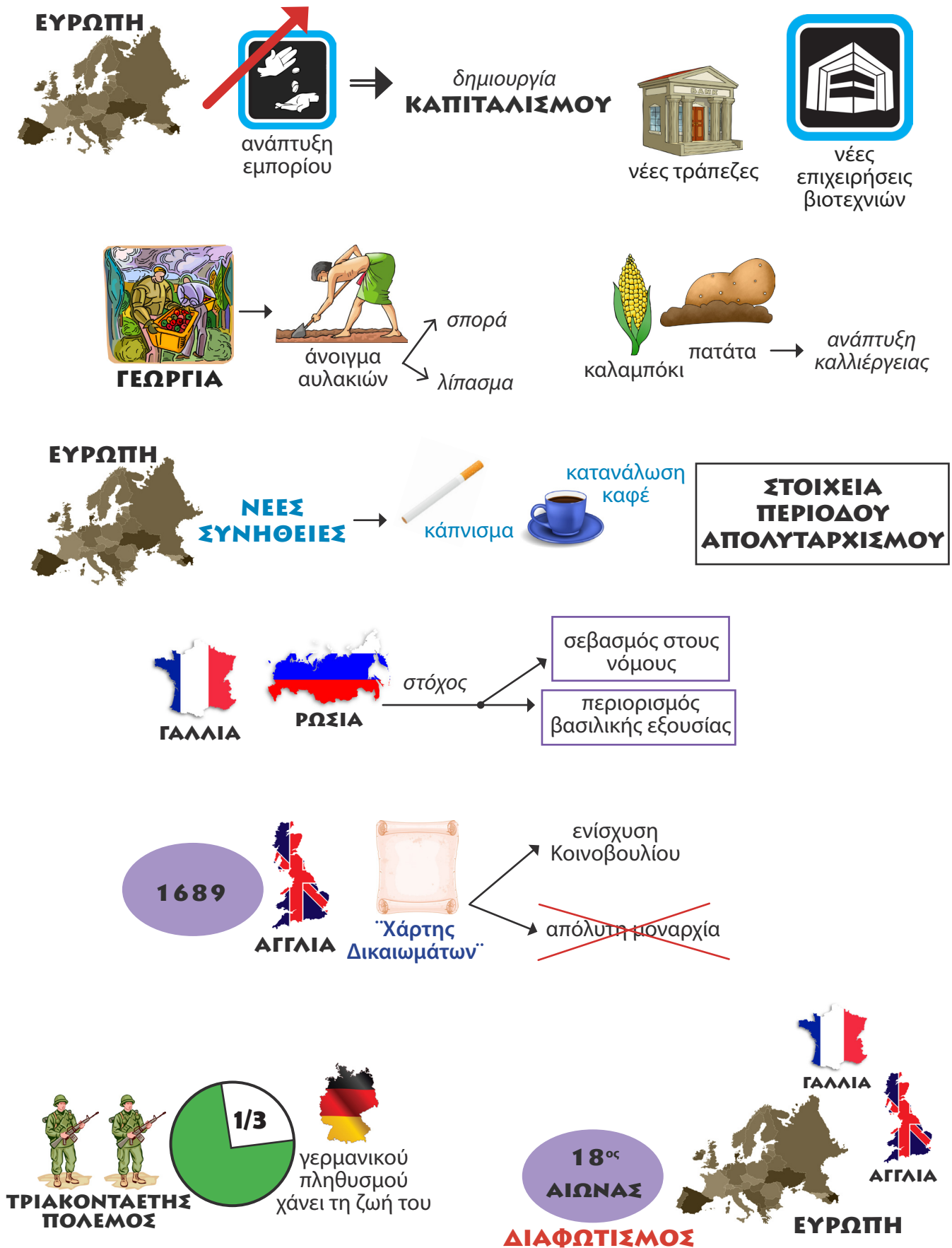

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

2. Από τις Γεωγραφικές Ανακαλύψεις στο Διαφωτισμό

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/3)

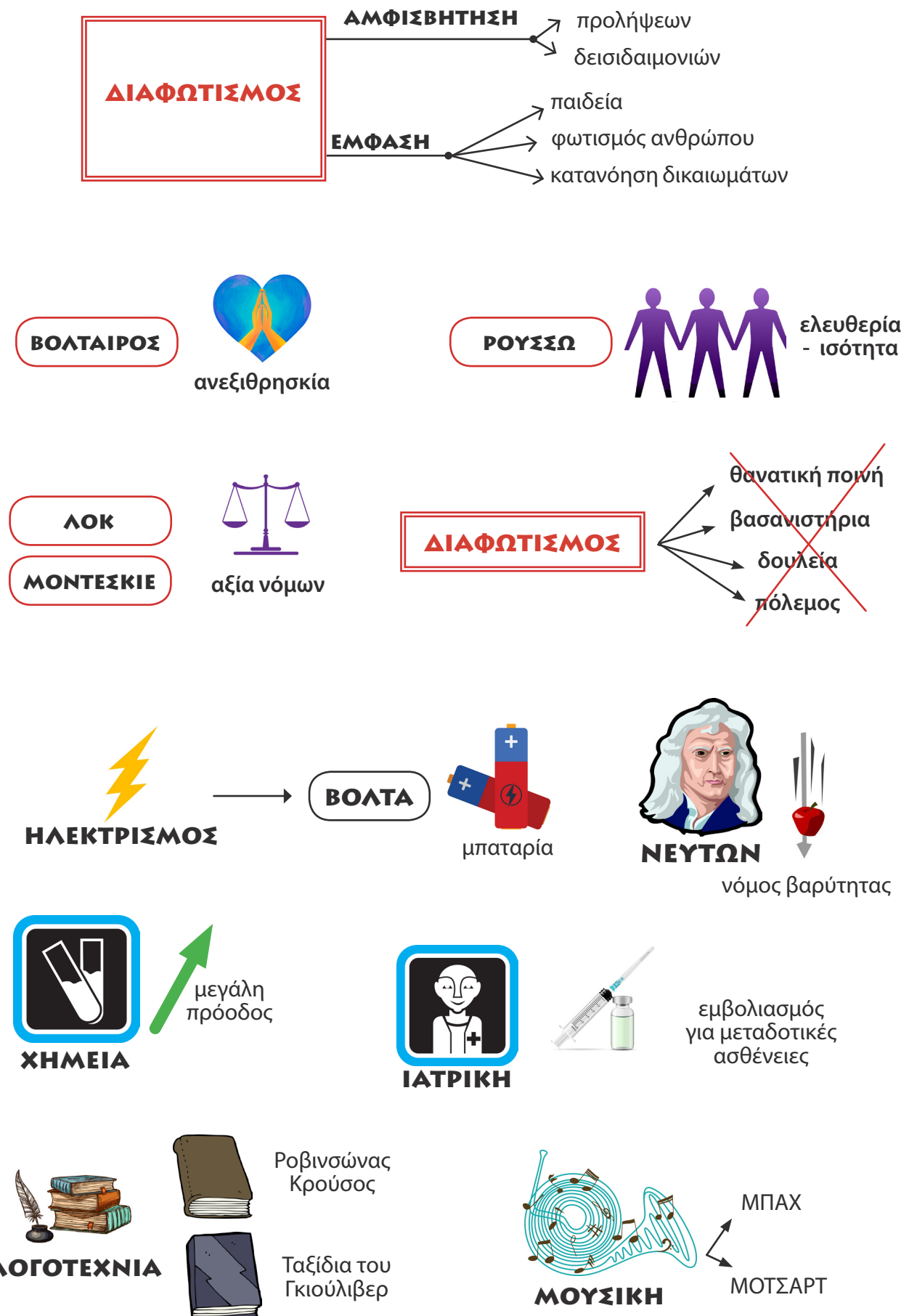

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

2. Από τις Γεωγραφικές Ανακαλύψεις στο Διαφωτισμό

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

2. Από τις Γεωγραφικές Ανακαλύψεις στο Διαφωτισμό

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

(σελ. 1/2)

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιες άλλαξαν τη ζωή των ανθρώπων και πότε;
- Ποιες αλλαγές υπήρχαν τον 18^ο αιώνα και σε ποια περίοδο;
- Τι δημιούργησαν οι γενναίοι θαλασσοπόροι και τι χρησιμοποίησαν για αυτό το σκοπό;
- Τι βρήκε ο Βαρθολομαίος Ντιάζ;
- Ποιος ταξίδεψε διασχίζοντας τον Ινδικό Ωκεανό;
- Τι έκανε ο Μαγγελάνος και γιατί;
- Ποιος ανακάλυψε την Αμερική και πότε;
- Ποια ήρθαν στην Ευρώπη;
- Ποιο γνώρισε παγκόσμια ανάπτυξη;
- Τι έφτιαξαν οι Ευρωπαίοι και τι γνώρισαν;
- Ποια ήταν η αντιμετώπιση των ιθαγενών από τους καινούριους κατοίκους και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Πώς δημιουργήθηκε ο Καπιταλισμός και ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Τι ανακάλυψε η γεωργία και ποια καλλιέργεια αναπτύχθηκε;
- Ποιες συνήθειες απέκτησαν οι Ευρωπαίοι;
- Ποια χαρακτηριστικά έχει αυτή η εποχή;
- Σε ποιες χώρες έγιναν αλλαγές και ποιος ήταν ο σκοπός τους;
- Τι άλλαξε στην Αγγλία;
- Τι συνέβη στον Τριακονταετή Πόλεμο;
- Ποιο ανέδειξε τις αλλαγές που έγιναν στην Ευρώπη και πότε;
- Πού έγινε η αρχή του Διαφωτισμού και πού συνεχίστηκε;
- Τι αμφισβήτησαν οι άνθρωποι που εκπροσωπούσαν τον Διαφωτισμό και πού στηρίχτηκαν;
- Ποιος έκανε λόγο για την ανεξιθρησκία;
- Ποιος μίλησε για την ελευθερία και την ισότητα;
- Ποιοι μίλησαν για την αξία των νόμων;

2. Από τις Γεωγραφικές Ανακαλύψεις στο Διαφωτισμό

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

(σελ.2/2)

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Σε ποια πράγματα ήταν ενάντια οι Διαφωτιστές;
- Ποια αναπτύχθηκαν στην εποχή του Διαφωτισμού;
- Σε ποιο φαινόμενο έγινε μελέτη;
- Ποιος έφτιαξε την πρώτη μπαταρία;
- Ποιος βρήκε τον νόμο της βαρύτητας;
- Ποια παρουσίασε μεγάλη πρόοδο;
- Τι άρχισε να χρησιμοποιεί η Ιατρική και γιατί;
- Ποιες μορφές της τέχνης βελτιώθηκαν;
- Ποια κλασικά μυθιστορήματα γράφτηκαν;
- Ποια μουσικά έργα γράφτηκαν;

2. Από τις Γεωγραφικές Ανακαλύψεις στο Διαφωτισμό

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

A. ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

3. Η Αμερικανική και η Γαλλική Επανάσταση

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Προς τα τέλη του 18^{ου} αιώνα, έγιναν δύο μεγάλες επαναστάσεις.

Το 1776, έγινε η **Αμερικανική Επανάσταση**.

Το 1789, έγινε η **Γαλλική Επανάσταση**.

Οι ιδέες του **Διαφωτισμού** επηρέασαν τις επαναστάσεις.

Στη διάρκεια της **Αμερικανικής Επανάστασης**, οι άποικοι του Νέου Κόσμου πήγαν ενάντια των Βρετανών.

Ήθελαν την ανεξαρτησία τους και δημιούργησαν τις

Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (ΗΠΑ).

Μέσα από τη **Διακήρυξη της Αμερικανικής Ανεξαρτησίας**, εκφράστηκαν οι φιλελεύθερες ιδέες και τα αιτήματα των επαναστατών.

Οι Αμερικανοί επαναστάτες δεν επιθυμούσαν τον θεσμό της βασιλείας.

Πολλά επαναστατικά κινήματα επηρεάστηκαν από τις ιδέες των Αμερικανών επαναστατών.

Η οικονομική κρίση και η κοινωνική ανισότητα οδήγησαν τη γαλλική κοινωνία στη **Γαλλική Επανάσταση**.

Ειδικά οι αγρότες ήταν πολύ φτωχοί και δεν είχαν πολιτικά δικαιώματα.

Ο βασιλιάς **Λουδοβίκος ΙΣΤ'** ήθελε να μοιράσει τους φόρους με πιο δίκαιο τρόπο, ανάλογα με το εισόδημα που δήλωνε ο καθένας.

Οπότε κάλεσε τη **Γενική Συνέλευση των Τριών Τάξεων** στο **Παρίσι**.

Σε αυτή τη Συνέλευση έλαβαν μέρος οι κληρικοί, οι ευγενείς και οι αστοί.

Οι **αστοί**, ως αντιπρόσωποι της "**τρίτης τάξης**", ξεσηκώθηκαν γιατί ήθελαν την εξουσία.

Ο γαλλικός λαός θύμωσε πολύ και κατέλαβε το βασιλικό μεσαιωνικό φρούριο της **Βαστίλης**.

Οι χωρικοί, στην ύπαιθρο, ξεσηκώθηκαν και έβαλαν φωτιά στα σπίτια των μεγαλοϊδιοκτητών.

Η **Γαλλική Επανάσταση** είχε τρία στάδια.

Στο **πρώτο στάδιο** βρίσκονταν οι άνθρωποι που οι απόψεις τους ήταν συμβιβαστικές και φιλελεύθερες.

Η πρώτη **Εθνοσυνέλευση** ψήφισε τη "**Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη**".

Ήταν ένα κείμενο, στο οποίο γράφτηκαν φιλελεύθερες ιδέες, όπως η ελευθερία, η ισότητα και η αδελφосύννη.

Σύμφωνα με τη διακήρυξη, η εξουσία ξεκινάει από το έθνος και όχι από τον μονάρχη.

Το κράτος πήρε την εκκλησιαστική περιουσία.

Ήρθε η κατάργηση ορισμένων φόρων.

Η χώρα χωρίστηκε σε νομούς, επαρχίες και κοινότητες.

Το 1791, έγινε η ψήφιση του φιλελεύθερου συντάγματος.

Αυτό αφαίρεσε κάποιες από τις εξουσίες του βασιλιά, με αποτέλεσμα να ωφεληθεί περισσότερο το Κοινοβούλιο.

Οι "**ενεργοί πολίτες**", δηλαδή αυτοί που πλήρωναν τους φόρους, είχαν δικαίωμα ψήφου.

Οι γυναίκες δεν είχαν δικαίωμα να ψηφίσουν.

Στο **δεύτερο στάδιο**, οι ακραίοι ριζοσπάστες πήραν την εξουσία.

Επέβαλαν το καθεστώς της τρομοκρατίας.

Πολλοί Γάλλοι πολίτες εκτελέστηκαν, γιατί θεωρήθηκαν εχθροί του λαού.

Ο βασιλιάς **Λουδοβίκος** και η βασίλισσα **Αντουανέτα**, επίσης εκτελέστηκαν.

Στο **τρίτο στάδιο** της επανάστασης, ξαναήρθαν οι μετριοπαθείς.

Η χώρα, όμως, αντιμετώπιζε πολλά προβλήματα.

Οπότε ο **Ναπολέον Βοναπάρτης** ανέλαβε την εξουσία.

Ο **Ναπολέον Βοναπάρτης** έγινε αυτοκράτορας.

Άλλαξε πολλά πράγματα στο εσωτερικό της **Γαλλίας**.

Έκανε πολέμους ενάντια των εχθρών της **Γαλλίας**,

οι οποίοι κράτησαν σχεδόν 20 χρόνια.

Ο **Ναπολέον** κατέκτησε το μεγαλύτερο μέρος της **Ευρώπης** και έφτασε ως τη **Ρωσία**.

Το 1815, οι πόλεμοι τελείωσαν.

Ο **Ναπολέον** έχασε στο **Βατερλό**.

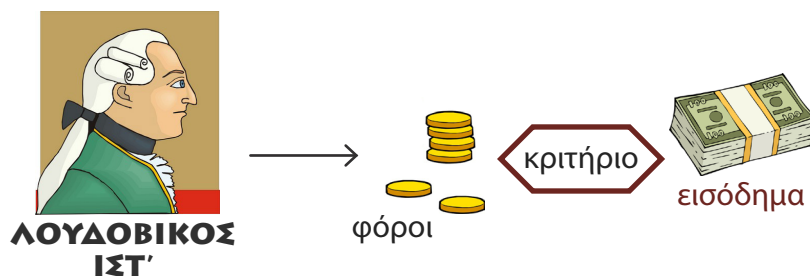
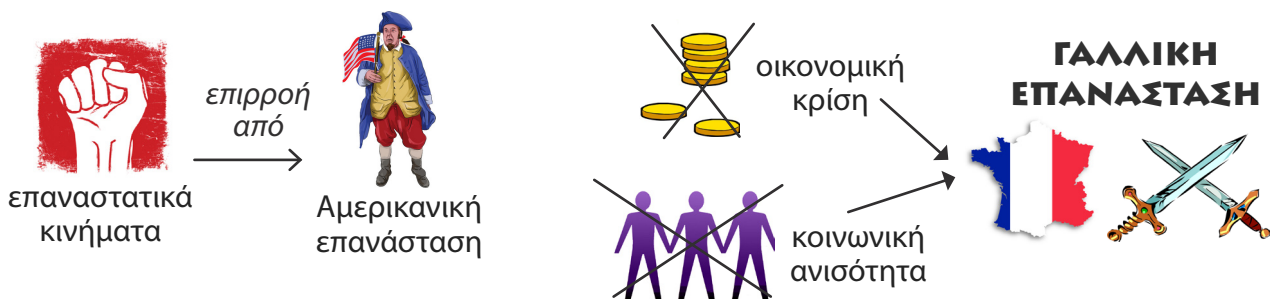
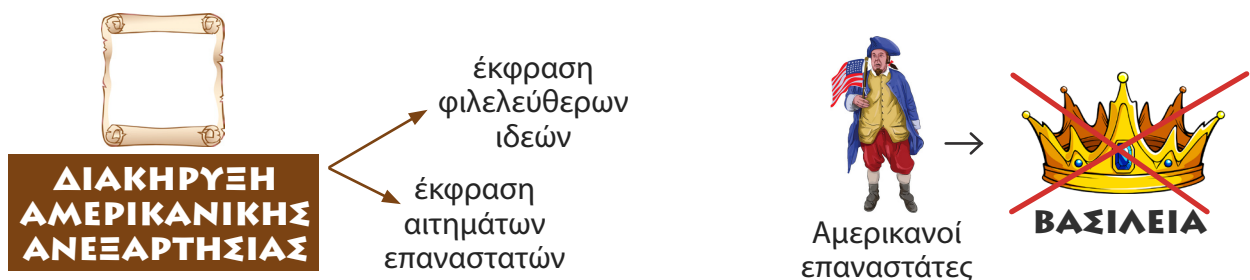
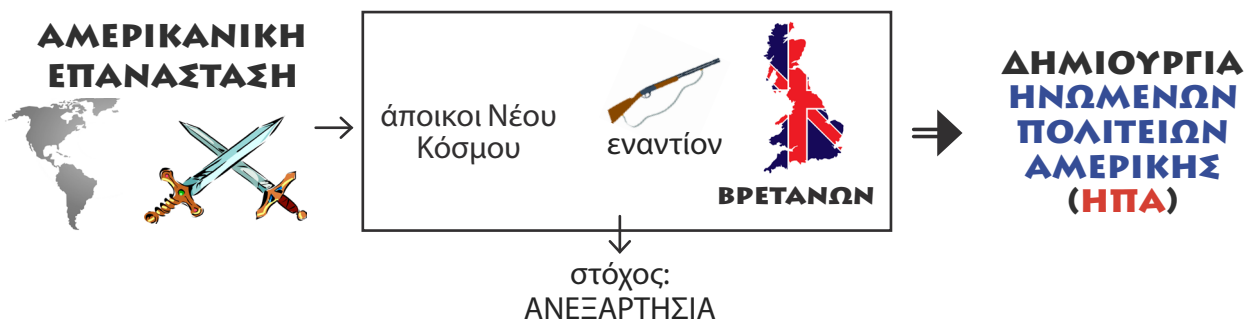
Οι δύο επαναστάσεις διέδωσαν ιδέες και μηνύματα, σε ολόκληρο τον κόσμο.

Αυτό, όμως, προκάλεσε ξεσηκωμούς.

3. Η Αμερικανική και η Γαλλική Επανάσταση

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/3)

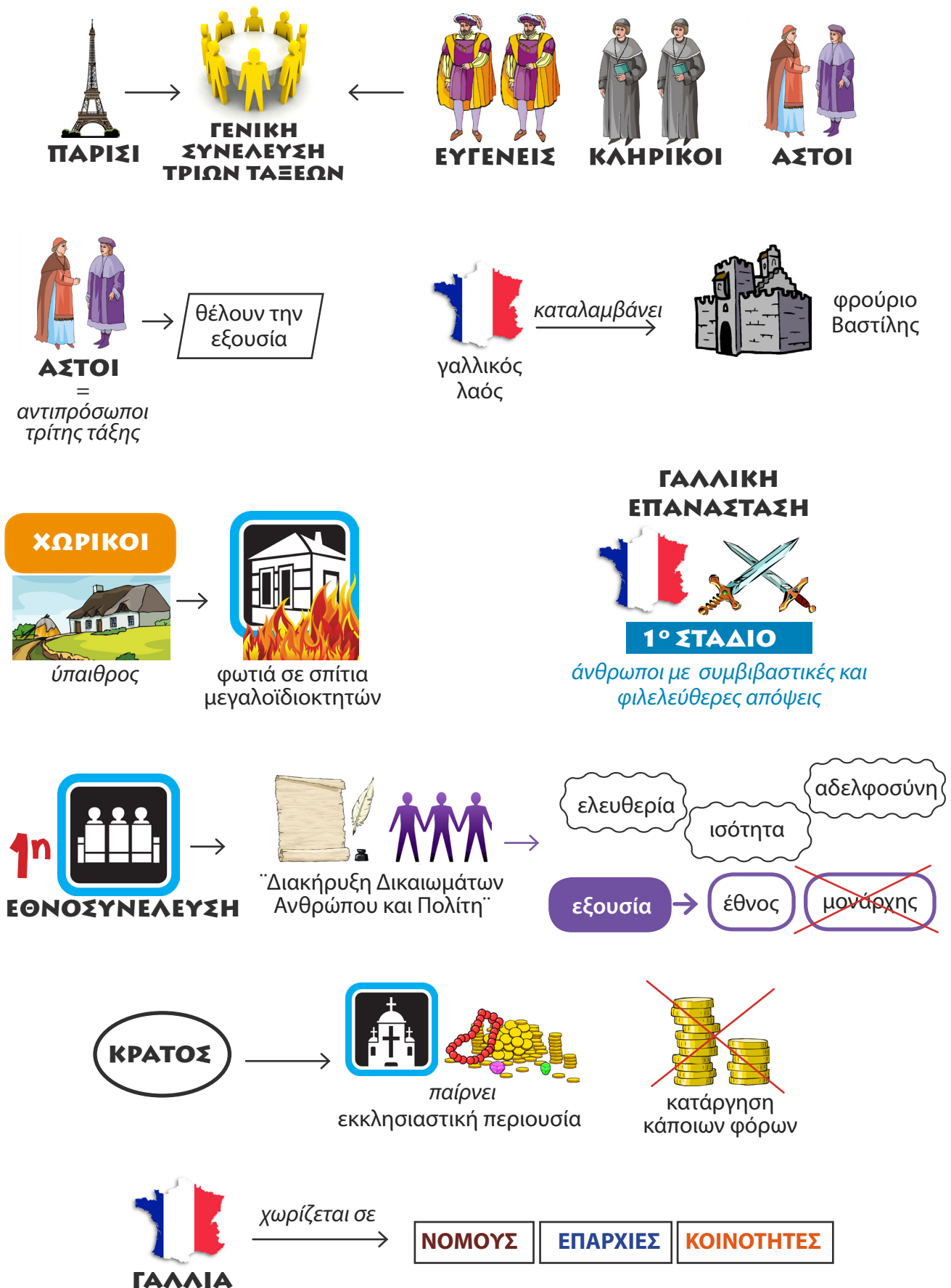

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

3. Η Αμερικανική και η Γαλλική Επανάσταση

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/3)

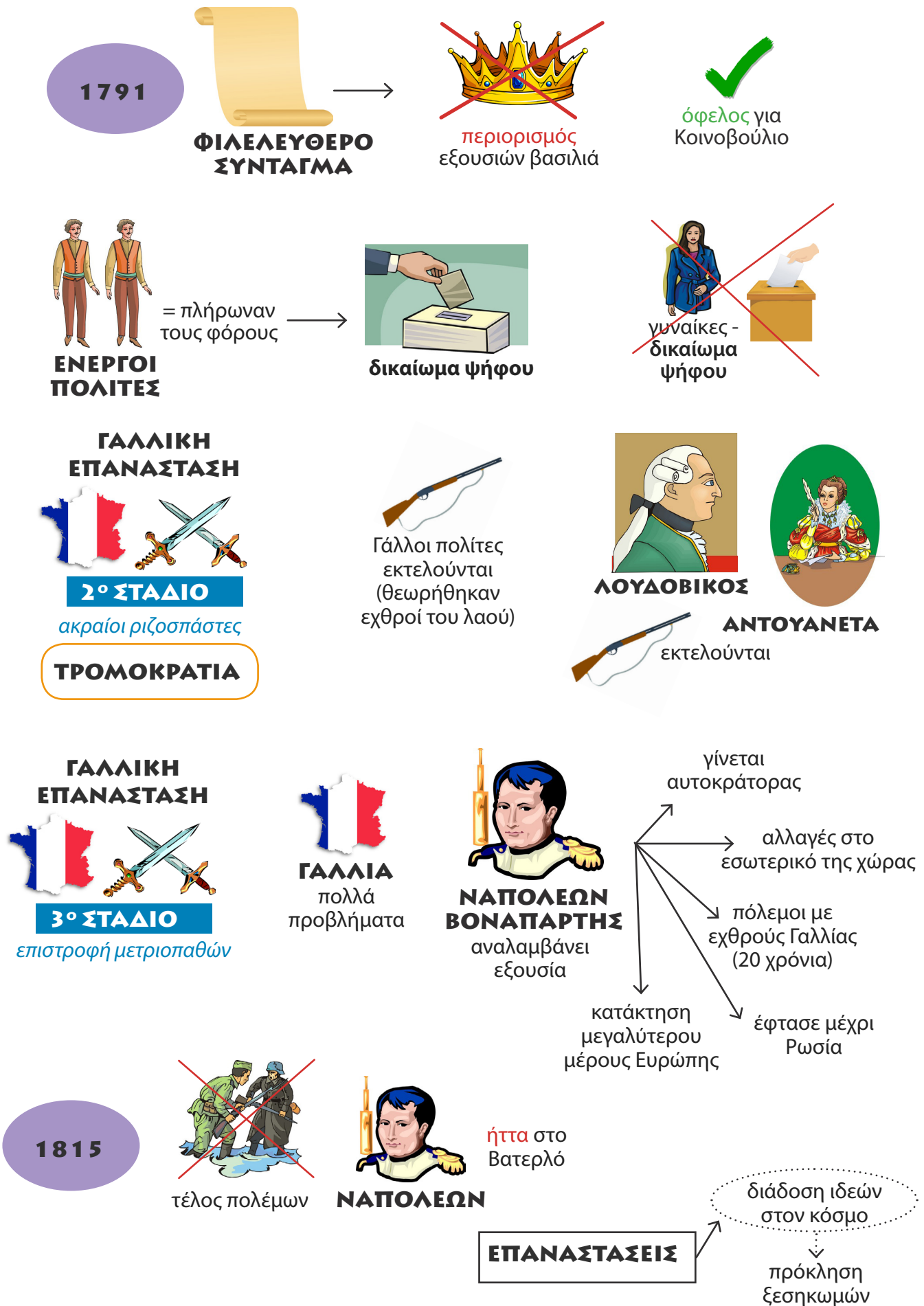

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

3. Η Αμερικανική και η Γαλλική Επανάσταση

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

3. Η Αμερικανική και η Γαλλική Επανάσταση

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιες επαναστάσεις έγιναν προς τα τέλη του 18^{ου} αιώνα και πότε ακριβώς;
- Ποιες επηρέασαν τις επαναστάσεις;
- Τι συνέβη στη διάρκεια της Αμερικανικής Επανάστασης, γιατί και τι δημιούργησαν;
- Τι εκφράστηκε μέσα από τη Διακήρυξη της Αμερικανικής Ανεξαρτησίας;
- Τι δεν επιθυμούσαν οι Αμερικανοί επαναστάτες και ποιοι επηρεάστηκαν από τις ιδέες τους;
- Ποια και σε τι οδήγησαν τη γαλλική κοινωνία;
- Πώς ήταν η ζωή των αγροτών;
- Τι ήθελε και τι έκανε ο βασιλιάς Λουδοβίκος ΙΣΤ';
- Ποιοι έλαβαν μέρος στη Συνέλευση;
- Ποιοι ήταν οι αστοί και γιατί ξεσηκώθηκαν;
- Ποιος θύμωσε και τι κατέλαβε;
- Ποιοι ξεσηκώθηκαν και τι έκαναν;
- Πόσα στάδια είχε η Γαλλική Επανάσταση;
- Ποιοι βρίσκονταν στο πρώτο στάδιο;
- Τι ψήφισε η πρώτη Εθνοσυνέλευση, τι έγραφε το κείμενο αυτής της διακήρυξης και τι έπρεπε να γίνει σύμφωνα με αυτό;
- Τι πήρε το κράτος και ποια κατάργηση ήρθε;
- Πώς χωρίστηκε η χώρα;
- Τι έγινε το 1791 και ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Ποιοι είχαν δικαίωμα ψήφου και ποιοι όχι;
- Ποιοι πήραν την εξουσία στο δεύτερο στάδιο και τι επέβαλαν;
- Ποιοι εκτελέστηκαν και γιατί;
- Ποιοι ήρθαν πάλι στο τρίτο στάδιο της επανάστασης;
- Τι αντιμετώπιζε η χώρα και ποιος ανέλαβε την εξουσία;
- Ποιος έγινε αυτοκράτορας και τι έκανε;
- Πότε τελείωσαν οι πόλεμοι και πού έχασε ο Ναπολέων;
- Τι διέδωσαν οι δύο επαναστάσεις και τι προκάλεσαν;

3. Η Αμερικανική και η Γαλλική Επανάσταση

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

B. ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ (1453-1821)

1. Η κατάκτηση της ελληνικής Χερσονήσου

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Το 1453, έγινε η **άλωση της Κωνσταντινούπολης** από τους Οθωμανούς Τούρκους. Ο ελληνικός λαός ήταν υποταγμένος πάνω από 4 αιώνες. Το ελληνικό έθνος, όμως, στηρίχτηκε στην Ορθοδοξία και στην ελληνική γλώσσα. Με τη **Μεγάλη Επανάσταση του 1821**, ο ελληνικός λαός πολέμησε για την ελευθερία του.

Μέσα σε δύο αιώνες, οι Οθωμανοί Τούρκοι κατέκτησαν σχεδόν όλη την ελληνική Χερσόνησο.

Κάποιες περιοχές, από το 1204, παρέμειναν για ένα μεγάλο ή μικρό χρονικό διάστημα υπό την εξουσία των **Λατίνων**, των **Βενετών**, των **Γενουατών** και των **Φράγκων**.

Το 1453, έγινε η **Άλωση της Κωνσταντινούπολης** από τους Οθωμανούς Τούρκους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα το **Βυζάντιο** να παρακμάσει.

Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία, από τον 13^ο αιώνα, αντιμετώπιζε πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα.

Φυλές από το **Βορρά** και την **Ανατολή** ερχόντουσαν στην περιοχή, πότε ειρηνικά και πότε βίαια.

Οι Χριστιανοί της Δύσης και οι Βένετοι εκμεταλλεύονταν τα σημαντικότερα εμπορικά λιμάνια.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την οικονομική καταστροφή των ντόπιων.

Οι Οθωμανοί Τούρκοι κατέκτησαν όλη την ελληνική Χερσόνησο, μέσα σε δύο αιώνες.

Στα Νησιά του **Ιονίου**, εκτός της **Λευκάδας**, οι Οθωμανοί δεν είχαν εξουσία, αλλά όχι πάντα.

Μέχρι το 1797, οι Βενετοί είχαν εξουσία στα Νησιά.

Έπειτα πέρασε στους Γάλλους και μετά στους Άγγλους.

Στα μέσα του 15^{ου} αιώνα, η περίοδος από την κατάκτηση της ελληνικής Χερσονήσου ως και τη **Μεγάλη Επανάσταση του 1821**, όπου σχηματίστηκε το νέο ελληνικό κράτος, ονομάζεται **Τουρκοκρατία**.

Οι δύο πρώτοι αιώνες της Τουρκοκρατίας ήταν οι πιο δύσκολοι αιώνες για τους Χριστιανούς.

Υπήρχαν δημογραφικές, οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές.

Πολλοί κάτοικοι πήγαν να μείνουν σε ορεινές περιοχές της

Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Μετά την **Άλωση της Κωνσταντινούπολης**, οι βυζαντινοί αυτοκράτορες εξαφανίστηκαν.

Ορισμένοι λόγιοι πήγαν στη Δυτική Ευρώπη.

Η ενότητα του ελληνικού λαού επηρεάστηκε αρνητικά.

Οι υπόδουλοι Έλληνες, όμως, κατάφεραν να σώσουν, με τη βοήθεια της Εκκλησίας, τα τρία κύρια στοιχεία της εθνικής τους ταυτότητας.

Αυτά τα στοιχεία είναι η θρησκεία, η γλώσσα και η παράδοση.

Στα μέσα του 16^{ου} αιώνα, η θέση των Ελλήνων στις τουρκοκρατούμενες περιοχές καλυτέρευσε.

Οι στρατιωτικές συγκρούσεις στην ελληνική Χερσόνησο λιγόστεψαν.

Η φορολογία και το παιδομάζωμα μειώθηκαν.

Αυτές οι αλλαγές στην τουρκοκρατούμενη Ελλάδα και

η βοήθεια των Ελλήνων της Διασποράς,

βοήθησαν το κομμάτι της παιδείας και

οδήγησαν το έθνος στην εκπαιδευτική αναγέννηση του 18^{ου} αιώνα.

Όλα αυτά προετοίμασαν το έδαφος για την **Απελευθέρωση**.

Οι Έλληνες υπήκοοι των Βενετών είχαν αρκετά προβλήματα.

Ως τον 16^ο αιώνα, δεν είχαν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στη διοίκηση.

Οι Βένετοι είχαν τα ανώτερα θρησκευτικά αξιώματα και

την περιουσία της Εκκλησίας.

Αυτά τα προβλήματα, η βαριά φορολογία και οι αγγαρείες που έπρεπε να γίνουν για την κατασκευή δημοσίων έργων, οδήγησαν σε διαμαρτυρίες και ξεσηκωμούς.

Ο πιο γνωστός ξεσηκωμός έγινε το 1628 στη Ζάκυνθο,

ο οποίος έμεινε γνωστός ως το "**ρεμπελιό των ποπολάρων**".

Τα χρόνια περνούσαν και οι Οθωμανοί Τούρκοι έπαιρναν τις περιοχές που ανήκαν στους Βενετούς.

Οι Βένετοι, φέρονταν, πλέον φιλικά προς τους Έλληνες,

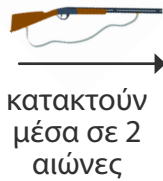
οι οποίοι είχαν αναλάβει την άμυνα.

Οι Έλληνες και οι Βενετοί άρχισαν να συνυπάρχουν, να παντρεύονται μεταξύ τους και να έχουν κοινές δράσεις στον τομέα της οικονομίας.

1. Η κατάκτηση της ελληνικής Χερσονήσου

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/3)

κάποιες περιοχές
παραμένουν
υπό την εξουσία
Λατίνων,
Βενετών,
Γενουατών,
Φράγκων

1453

ΒΥΖΑΝΤΙΟ

παρακμή

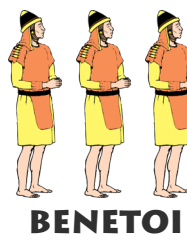
13^{ος}
ΑΙΩΝΑΣ

ΒΥΖΑΝΤΙΟ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
✓ πολιτικά
✓ κοινωνικά
✓ οικονομικά

+

κατακτούν

εκτός νησιών
Ιονίου (όχι
Λευκάδας)

έως
1797

μετά

μετά

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

1. Η κατάκτηση της ελληνικής Χερσονήσου

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/3)

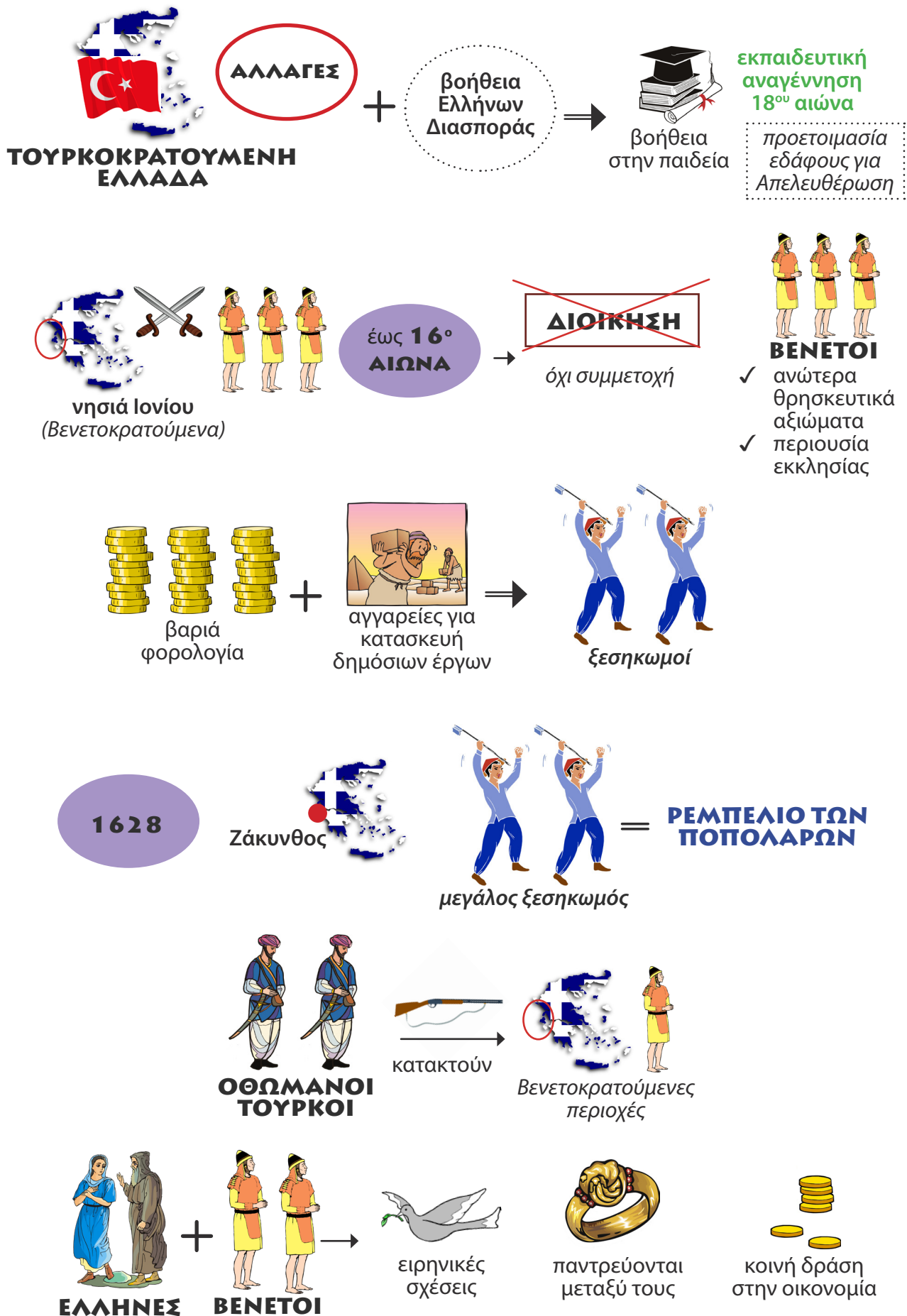

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

1. Η κατάκτηση της ελληνικής Χερσονήσου

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

1. Η κατάκτηση της ελληνικής Χερσονήσου

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- ☐ Τι έγινε το 1453;
- ☐ Τι ήταν ο ελληνικός λαός και τι κατάφερε να κάνει;
- ☐ Τι κατέκτησαν οι Οθωμανοί Τούρκοι και πότε;
- ☐ Τι παρέμειναν κάποιες περιοχές και από πότε;
- ☐ Γιατί το Βυζάντιο παράκμασε;
- ☐ Τι αντιμετώπιζε η Βυζαντινή Αυτοκρατορία;
- ☐ Ποιες φυλές έρχονταν και με ποιον τρόπο;
- ☐ Ποιοι εκμεταλλεύονταν τα σημαντικότερα εμπορικά λιμάνια και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- ☐ Πού δεν είχαν εξουσία οι Οθωμανοί;
- ☐ Ποιοι είχαν εξουσία στα Νησιά, μέχρι πότε και έπειτα σε ποιους πέρασε η εξουσία;
- ☐ Τι ονομάζεται Τουρκοκρατία;
- ☐ Ποιοι αιώνες ήταν δύσκολοι για τους Χριστιανούς και ποιες ήταν οι αλλαγές;
- ☐ Πού πήγαν πολλοί κάτοικοι;
- ☐ Τι έγινε μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης;
- ☐ Ποιοι πήγαν στη Δυτική Ευρώπη;
- ☐ Ποια επηρεάστηκε αρνητικά;
- ☐ Τι κατάφεραν να κάνουν οι υπόδουλοι Έλληνες και με ποιας τη βοήθεια;
- ☐ Ποιες ήταν οι αλλαγές στα μέσα του 16^{ου} αιώνα;
- ☐ Σε τι βοήθησαν οι αλλαγές στην τουρκοκρατούμενη Ελλάδα και η βοήθεια των Ελλήνων της Διασποράς και τι προετοίμαζαν;
- ☐ Ποιοι είχαν αρκετά προβλήματα;
- ☐ Τι δεν μπορούσαν να κάνουν και έως πότε οι Έλληνες υπήκοοι των Βενετών;
- ☐ Τι είχαν οι Βένετοι;
- ☐ Ποια οδήγησαν σε διαμαρτυρίες και ξεσηκωμούς;
- ☐ Ποιος ήταν ο πιο γνωστός ξεσηκωμός;
- ☐ Τι έκαναν οι Οθωμανοί Τούρκοι στα χρόνια που περνούσαν;
- ☐ Πώς φέρονταν οι Βένετοι απέναντι στους Έλληνες και γιατί;
- ☐ Πώς ήταν οι σχέσεις Ελλήνων και Βενετών;

1. Η κατάκτηση της ελληνικής Χερσονήσου

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

Β. ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ (1453-1821)

2. Οι συνθήκες ζωής των υποδούλων

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Οι υπόδουλοι Έλληνες ζούσαν άσχημα μέσα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Στους πρώτους αιώνες της Τουρκοκρατίας, οι υπόδουλοι Έλληνες είχαν διαφορετική αντιμετώπιση, κυρίως στη φορολογία.

Πολλές από τις πλούσιες Βυζαντινές οικογένειες πήγαν σε λατινοκρατούμενα μέρη ή στη Δυτική Ευρώπη.

Οι οικογένειες που παρέμειναν στην Κωνσταντινούπολη, ενώθηκαν με τους Έλληνες που ήρθαν στην Πόλη, από την Καραμανία, τον Πόντο και τα νησιά του Αιγαίου.

Έβγαλαν πολλά λεφτά δουλεύοντας ως βιοτέχνες και έμποροι.

Γύρω από το Πατριαρχείο, δημιουργήθηκε μια νέα τάξη, οι Φαναριώτες.

Τον 17^ο αιώνα, οι Φαναριώτες είχαν εθνικό ρόλο σε πολλούς τομείς, όπως αυτός της εκπαίδευσης.

Οι Οθωμανοί Σουλτάνοι έδιναν κάποιες ελευθερίες στους υπηκόους.

Όμως, ειδικά στους πρώτους αιώνες της Τουρκοκρατίας, οι καθημερινοί περιορισμοί ήταν πολλοί.

Οι Χριστιανοί κατοικούσαν στις πιο φτωχές συνοικίες των πόλεων.

Στον στρατό, βρίσκονταν σε Βοηθητικές υπηρεσίες, ως ναύτες ή ως οδηγοί.

Οι περιφορές εικόνων και λειψάνων Αγίων απαγορεύτηκαν.

Όσες δικαστικές υποθέσεις αφορούσαν τους Χριστιανούς, γίνονταν σε μουσουλμανικά δικαστήρια και όχι σε εκκλησιαστικά.

Η κατανομή των φόρων δεν ήταν δίκαιη.

Η Οθωμανική Αυτοκρατορία ήθελε να εισπράττει τους φόρους.

Αυτό γιατί τα έσοδα από την είσπραξη των φόρων συντηρούσαν την Αυτοκρατορία, ως ένα μεγάλο βαθμό.

Οι φόροι επιβάρυναν περισσότερο τους Χριστιανούς, παρά τους Μουσουλμάνους.

Πλήρωναν διάφορους τακτικούς φόρους, όπως τον κεφαλικό φόρο,

τον φόρο εστίας για τις κατοικίες, τον φόρο για τη χρήση της γης (έγγειος) και τον φόρο για την αγροτική παραγωγή, τη δεκάτη.

Υπήρχαν και οι έκτακτοι φόροι και οι αγγαρείες.

Σε απομακρυσμένα μέρη, οι διακρίσεις εις βάρος των Χριστιανών έντονες.

Οι τοπικοί διοικητές εκμεταλλεύτηκαν το γεγονός, πως η κεντρική εξουσία δεν μπορούσε με εύκολο τρόπο να τους ελέγξει.

Οπότε φέρονταν με πολύ άσχημο τρόπο στους Χριστιανούς, κυρίως όταν γίνονταν ταραχές ή για να μαζέψουν χρήματα για το προσωπικό τους ταμείο.

Στους πρώτους αιώνες, οι Χριστιανοί αντιμετώπισαν πολύ σκληρά μέτρα.

Αυτά ήταν οι σφαγές, οι αιχμαλωσίες, οι εξισλαμισμοί και το παιδομάζωμα.

Επίσης, τουρκικά και άλλα φύλα μετακινήθηκαν σε καρποφόρα εδάφη.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα ο ελληνικός λαός να φύγει για το εξωτερικό και σε ορεινές περιοχές στο εσωτερικό.

Οι πιο πολλοί υπόδουλοι είχαν εκτάσεις γης σε άγονες περιοχές και σε νησιά.

Ο Σουλτάνος και οι Οθωμανοί είχαν τα πιο καρποφόρα εδάφη.

2. Οι συνθήκες ζωής των υποδούλων

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

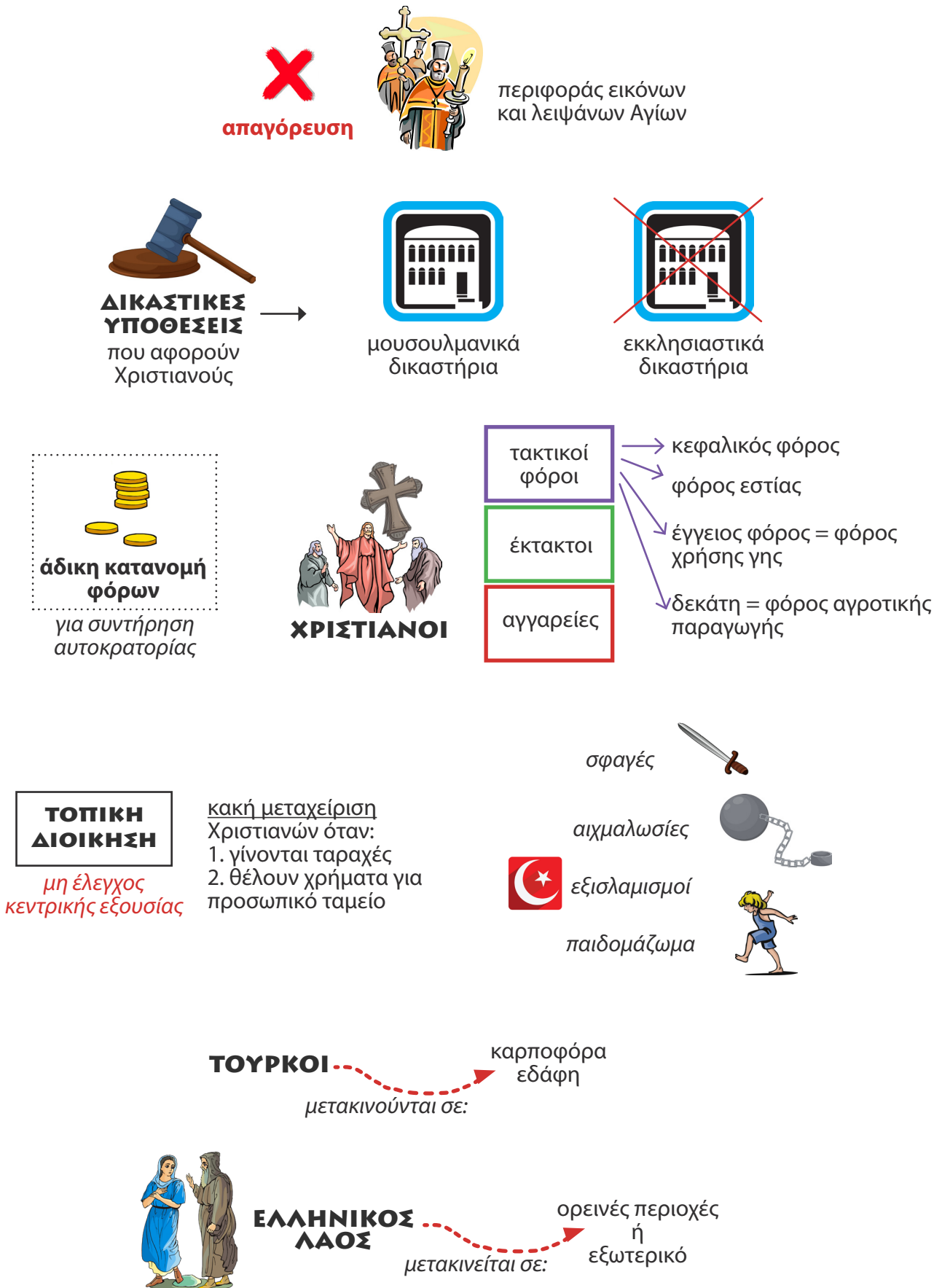

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

2. Οι συνθήκες ζωής των υποδούλων

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

2. Οι συνθήκες ζωής των υποδούλων

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πώς ζούσαν οι υπόδουλοι Έλληνες;
- Πού πήγαν πολλές από τις πλούσιες Βυζαντινές οικογένειες;
- Τι έκαναν οι οικογένειες που παρέμειναν στην Κωνσταντινούπολη;
- Ποια τάξη δημιουργήθηκε, γύρω από πού και ποιος ήταν ο ρόλος της;
- Τι είχαν οι υπήκοοι, τότε και από ποιους;
- Πού κατοικούσαν οι Χριστιανοί και ποια η θέση τους στον στρατό;
- Ποια απαγορεύτηκαν;
- Πού γίνονταν οι δικαστικές υποθέσεις που αφορούσαν τους Χριστιανούς;
- Γιατί η Οθωμανική Αυτοκρατορία ήθελε να εισπράττει τους φόρους και ποιους επιβάρυναν περισσότερο;
- Ποιους φόρους πλήρωναν οι Χριστιανοί;
- Ποιες διακρίσεις ήταν έντονες και πού;
- Ποιοι και τι εκμεταλλεύτηκαν, πώς φέρονταν στους Χριστιανούς και τότε;
- Τι αντιμετώπισαν οι Χριστιανοί στους πρώτους αιώνες;
- Πού μετακινήθηκαν τουρκικά και άλλα φύλα και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι είχαν οι πιο πολλοί υπόδουλοι και τι ο Σουλτάνος και οι Οθωμανοί;

2. Οι συνθήκες ζωής των υποδούλων

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

Β. ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ (1453-1821)

3. Η θρησκευτική και η πολιτική οργάνωση των Ελλήνων

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Στα χρόνια της οθωμανικής εξουσίας, ο Πατριάρχης, οι Φαναριώτες, οι προεστοί και οι δημογέροντες ανέλαβαν τη θρησκευτική και πολιτική αρχηγία των υπόδουλων Ελλήνων.

Οι Οθωμανοί Τούρκοι δεν επέτρεπαν στις χώρες που κατέκτησαν να διοικούνται από το Βυζάντιο.

Όμως, οι Οθωμανοί Τούρκοι, στο Οικουμενικό Πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης, έδωσαν περισσότερα καθήκοντα.

Ο Πατριάρχης ήταν θρησκευτικός ηγέτης.

Εκπροσωπούσε το ρουμ μιλέτ, των υπόδουλων Ορθόδοξων Χριστιανών και έδινε λόγο για τις πράξεις τους στον Σουλτάνο.

Την περίοδο της Τουρκοκρατίας, η Εκκλησία, εκτός από τα θρησκευτικά της καθήκοντα, έπαιρνε αποφάσεις και για άλλες υποθέσεις, όπως για τις κληρονομίες.

Ο Πατριάρχης μπορούσε να ιδρύσει σχολεία και να βάλει συγκεκριμένους φόρους στους πιστούς.

Ορισμένοι Ορθόδοξοι κληρικοί έβλεπαν την τουρκική εξουσία ως θεραπεία.

Πίστευαν πως η θεραπεία είχε σταλθεί από τον Θεό για τα λάθη των Βυζαντινών αυτοκρατόρων και του βυζαντινού λαού.

Άλλοι, όμως, ιεράρχες, όπως ο Πατριάρχης Νεόφυτος Β', επηρεάστηκαν από τις ιδέες των Ευρωπαίων και δεν πίστευαν στην τουρκική εξουσία.

Κάποια μέλη της Ορθόδοξης Εκκλησίας, όπως ο μοναχός Μάξιμος ο Γραικός, ανέπτυξαν σχέσεις με τη Ρωσία.

Ο Μάξιμος ο Γραικός αναγνωρίστηκε Άγιος στη Μόσχα.

Οι Ρώσοι είχαν την ίδια σκέψη με τους υπόδουλους Χριστιανούς, πως το "ξανθό γένος", θα ήταν αυτό που θα ελευθέρωνε την Κωνσταντινούπολη από τους άπιστους.

Στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, οι Φαναριώτες ήταν και αυτοί ηγέτες των Ελλήνων.

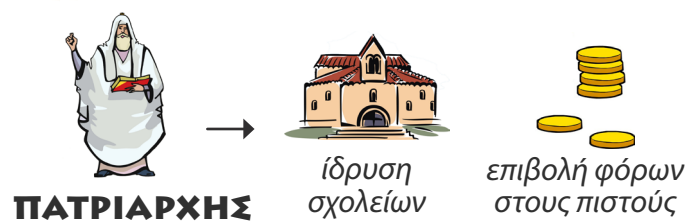
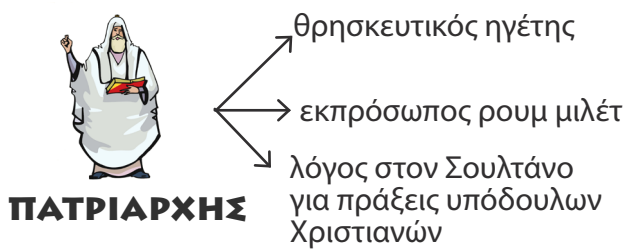
Ήταν πλούσιες οικογένειες, οι οποίες έμεναν στη συνοικία της Κωνσταντινούπολης, έδρα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, το Φανάρι.

Ήταν μορφωμένοι, ήξεραν ξένες γλώσσες και είχαν μεγάλα αξιώματα στην οθωμανική διοίκηση. Οι Φαναριώτες και οι ιεράρχες, στηρίζονταν στις διαθέσεις του Σουλτάνου. Οι **κοινοτικοί άρχοντες**, όπως, οι επίτροποι, οι δημογέροντες, οι προεστοί και οι κοτζαμπάσηδες, είχαν μεγάλη εξουσία. Οι Τούρκοι σέβονταν την τοπική ηγεσία κάθε χωριού. Αυτό γιατί, ο διοικητικός μηχανισμός που αφορούσε τον υπολογισμό των φόρων σε κάθε κάτοικο, δεν ήταν οργανωμένος. Με τα χρόνια, οι κοινοτικοί άρχοντες έκαναν μεγάλη περιουσία και απέκτησαν πολιτική δύναμη.

3. Η θρησκευτική και η πολιτική οργάνωση των Ελλήνων

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

= θεόσταλη θεραπεία για λάθη Βυζαντινών αυτοκρατόρων + λαού

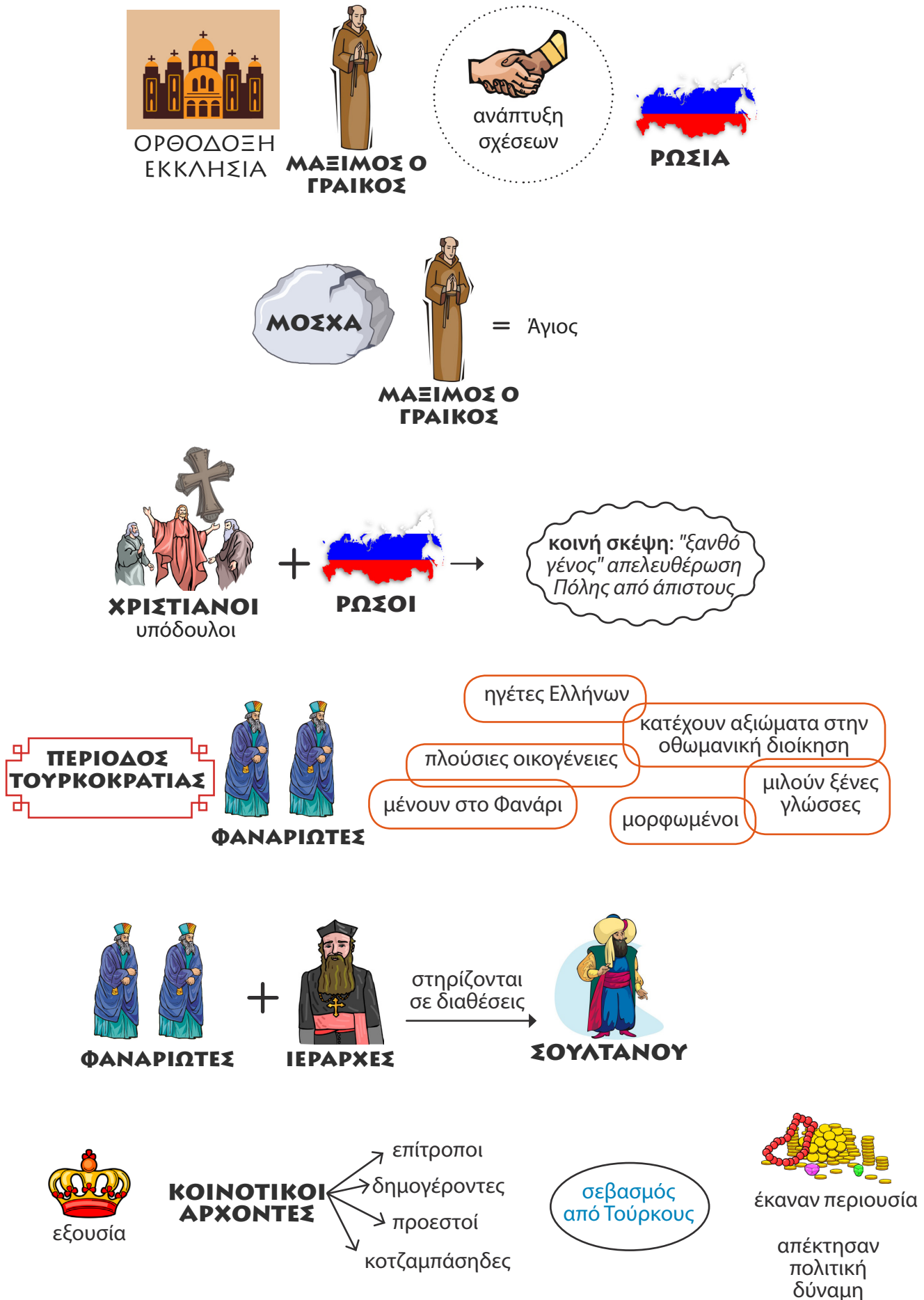

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

3. Η θρησκευτική και η πολιτική οργάνωση των Ελλήνων

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

3. Η θρησκευτική και η πολιτική οργάνωση των Ελλήνων

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιοι ανέλαβαν τη θρησκευτική και πολιτική αρχηγία των υπόδουλων Ελλήνων και πότε;
- Τι δεν επέτρεπαν οι Οθωμανοί Τούρκοι;
- Πού έδωσαν περισσότερα καθήκοντα οι Οθωμανοί Τούρκοι;
- Τι ήταν ο Πατριάρχης και ποιος ήταν ο ρόλος του;
- Ποια ήταν η θέση της Εκκλησίας την περίοδο της Τουρκοκρατίας;
- Τι μπορούσε να κάνει ο Πατριάρχης;
- Τι πίστευαν ορισμένοι Ορθόδοξοι κληρικοί και γιατί;
- Ποιοι επηρεάστηκαν από τις ιδέες των Ευρωπαίων και τι δεν πίστευαν;
- Ποιοι ανέπτυξαν σχέσεις με τη Ρωσία;
- Ποιος αναγνωρίστηκε Άγιος στη Μόσχα;
- Ποια σκέψη είχαν οι Ρώσοι και μαζί με ποιους;
- Ποιοι άλλοι ήταν ηγέτες των Ελλήνων και τι γνωρίζεις για αυτούς;
- Ποιοι στηρίζονταν στις διαθέσεις του Σουλτάνου;
- Ποιοι είχαν μεγάλη εξουσία;
- Ποια σέβονταν οι Τούρκοι και γιατί;
- Τι απέκτησαν οι κοινοτικοί άρχοντες και πότε;

3. Η θρησκευτική και η πολιτική οργάνωση των Ελλήνων

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

Β. ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ (1453-1821)

4. Οι Κλέφτες και οι Αρματολοί

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Οι Έλληνες αντιστάθηκαν απέναντι στους Οθωμανούς Τούρκους.
Αυτοί που ξεχώρισαν ήταν οι **Κλέφτες**, οι οποίοι έμεναν στα βουνά.
Οι **Αρματολοί**, αν και διορίζονταν από τους Τούρκους, βοηθούσαν τους Κλέφτες.

Οι Οθωμανοί Τούρκοι άρχισαν να επεκτείνονται στη Βαλκανική Χερσόνησο.

Παράλληλα, είχαν να αντιμετωπίσουν τους ξεσηκωμούς ορισμένων Ελλήνων, οι οποίοι ακολουθούσαν την παράδοση των Βυζαντινών πολεμιστών.

Ο πιο σημαντικός πολεμιστής ήταν ο Κορκόδειλος Κλαδάς.

Ως ορμητήριο είχε τη Μάνη, μια από τις περιοχές που δε βρισκόταν υπό τουρκική κυριαρχία.

Οι Μανιάτες ήταν **ορεσίβιοι**.

Δηλαδή, σύμφωνα με έναν Γάλλο περιηγητή, ήταν "αυτοί που ξαγρυπνούσαν μερόνυχτα για να διατηρήσουν την ελευθερία τους και δε δέχονταν κανέναν ηγεμόνα σε ολόκληρη τη Γη".

Κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, ένοπλοι ήταν και οι **Κλέφτες**.

Οι Κλέφτες ζούσαν στην ύπαιθρο.

Τα λημέρια τους ήταν σε περιοχές που δεν μπορούσε κανείς να περπατήσει εύκολα.

Οργάνωσαν μικρές ομάδες, όπου η κάθε ομάδα είχε δικό της καπετάνιο και μπαϊράκι.

Κύριο χαρακτηριστικό των Κλεφτών ήταν η έχθρα τους ενάντια των Τούρκων και της εξουσίας.

Ο λαός τους αγάπησε πολύ και έτσι, έγιναν σύμβολο της αντίστασης εναντίον των κατακτητών.

Οι Οθωμανοί Τούρκοι ήθελαν να αντιμετωπίσουν τους Κλέφτες και να επαναφέρουν την ασφάλεια στην ύπαιθρο.

Για αυτόν τον λόγο, χρησιμοποίησαν ένοπλους Έλληνες, τους **Αρματολούς**, πρώην Κλέφτες.

Οι Αρματολοί ήταν τα βοηθητικά στρατεύματα των Τούρκων.

Όμως, βοηθούσαν τους Κλέφτες, πολύ συχνά.

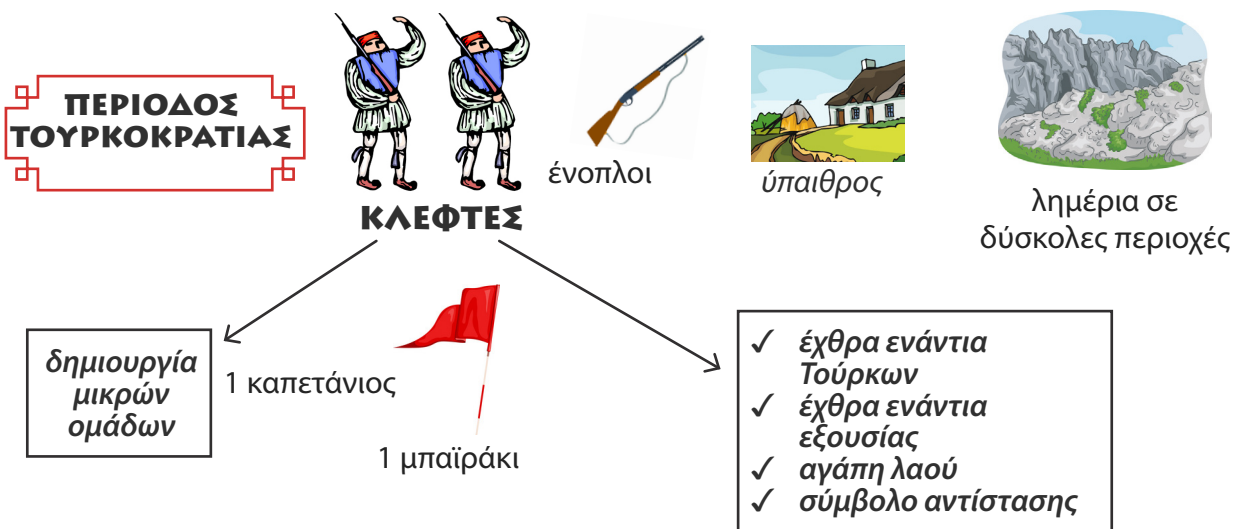
Στους τελευταίους αιώνες της Τουρκοκρατίας, πολλοί Αρματολοί έφευγαν από τις θέσεις τους και πήγαιναν μαζί με τις ομάδες των Κλεφτών.

Οι πιο γνωστοί Αρματολοί ήταν ο [Γεώργιος Ανδρίτζος](#),
ο [Κατσαντώνης](#) στη Ρούμελη, ο [Νικοτσάρας](#) στον Όλυμπο και
οι Σουλιώτες, [Γεώργιος Μπότσαρης](#) και [Λάμπρος Τζαβέλλας](#).
Στη [Μεγάλη Επανάσταση του 1821](#), συμμετείχαν οι γιοι, οι συγγενείς και τα
πρωτοπαλίκαρα που προέρχονταν από τους παραπάνω Αρματολούς.

4. Οι Κλέφτες και οι Αρματολοί

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

4. Οι Κλέφτες και οι Αρματολοί

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

4. Οι Κλέφτες και οι Αρματολοί

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Απέναντι σε ποιους αντιστάθηκαν οι Έλληνες και ποιοι ξεχώρισαν;
- Ποιοι βοηθούσαν τους Κλέφτες;
- Πού άρχισαν να επεκτείνονται οι Οθωμανοί Τούρκοι και ποιους είχαν να αντιμετωπίσουν;
- Ποιος ήταν ο πιο σημαντικός πολεμιστής και που είχε το ορμητήριό του;
- Ποιοι ήταν οι Μανιάτες και σύμφωνα με ποιον;
- Τι γνωρίζεις για τους Κλέφτες;
- Γιατί οι Οθωμανοί Τούρκοι χρησιμοποίησαν τους Αρματολούς και ποιοι ήταν αυτοί;
- Τι έκαναν πολλοί Αρματολοί και πότε;
- Ποιοι ήταν οι πιο γνωστοί Αρματολοί;
- Ποιοι συμμετείχαν στη Μεγάλη Επανάσταση του 1821;

4. Οι Κλέφτες και οι Αρματολοί

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

Β. ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ (1453-1821)

5. Η οικονομική ζωή

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Η Οθωμανική Αυτοκρατορία άρχισε να παρακμάζει.

Οι υπόδουλοι Έλληνες βρήκαν την ευκαιρία να αναπτύξουν την οικονομία, κυρίως το εμπόριο και να βγάλουν πολλά χρήματα.

Ανέπτυξαν τις εμπορικές σχέσεις τους με τη Δύση.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να έρθουν σε επαφή με τις επαναστατικές ιδέες, που αναπτύχθηκαν στο τέλος του 18^{ου} αιώνα στη Δυτική Ευρώπη.

Οι αγροτικές καλλιέργειες, όπως το σιτάρι, το κριθάρι, το λάδι, το βαμβάκι, ο καπνός και η σταφίδα, στήριζαν την οικονομία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Οι κτηνοτρόφοι ζούσαν σε μόνιμα μέρη ή σε νομάδες.

Η προσφορά τους σε πρώτες ύλες στη βιοτεχνία, για την παραγωγή νημάτων και υφαντών ήταν σημαντική.

Οι ανάγκες του σπιτιού μπορούσαν να καλυφθούν από την παραγωγή.

Οι γεωργοί είχαν περισσευούμενα προϊόντα.

Αυτά τα πουλούσαν στις τοπικές αγορές ή τα έστελναν στο εξωτερικό.

Ως αντάλλαγμα έπαιρναν βιομηχανικά εργαλεία και διάφορα προϊόντα.

Όμως, η Οθωμανική Αυτοκρατορία άρχισε να χάνει τη δύναμή της.

Οι γεωγραφικές ανακαλύψεις, το άνοιγμα καινούριων εμπορικών δρόμων και το τέλος των κατακτήσεων βοήθησαν στην εξασθένηση της Αυτοκρατορίας.

Οι έμποροι από τη Δυτική Ευρώπη δεν ήταν υποχρεωμένοι πλέον να περνούν από το έδαφος της για να πάνε στην Ινδία ή την Κίνα.

Τα έσοδα από τους φόρους του εμπορίου λιγόστεψαν και το νόμισμα άρχισε να χάνει την αξία του.

Οι υπήκοοι του Σουλτάνου και των Ελλήνων ανέλαβαν την ανάπτυξη της οικονομίας. Δύο στοιχεία ακόμη βοήθησαν τους Έλληνες.

Αυτά ήταν οι συνθήκες του Κάρλοβιτς και του Κιουτσούκ Καϊναρτζή, οι οποίες υπογράφηκαν από τη χαμένη Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Οι συνθήκες αυτές, έδωσαν τη δυνατότητα στην Αυστρία και τη Ρωσία, να επηρεάσουν σημαντικά τα γεγονότα στο εσωτερικό της Αυτοκρατορίας.

Οι Διομολογήσεις είναι οι εμπορικές συμφωνίες που έκαναν οι δυτικές χώρες με τους Σουλτάνους των Οθωμανών.

Αυτές στήριξαν το ελληνικό εμπόριο και τη ναυσιπλοΐα.

Έδωσαν το δικαίωμα στους Έλληνες να σηκώνουν ψηλά τις σημαίες των δυτικών χωρών στα καράβια τους.

Οι Έλληνες έμποροι κατάφεραν να επεκτείνουν τις δουλειές τους στην Κεντρική και τη Δυτική Ευρώπη και στη Ρωσία.

Δημιούργησαν εκεί παροικίες.

Έκαναν εισαγωγές και εξαγωγές της Δύσης με την Ανατολή και κέρδισαν πολλά χρήματα.

Τα προϊόντα και οι επαναστατικές ιδέες που υπήρχαν στην Ευρώπη, έφταναν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Δημιουργήθηκε ένας ελληνικός εμπορικός στόλος, όπου το πλήρωμά του είχε μεγάλη εμπειρία στη ναυσιπλοΐα και στην πειρατεία.

Οι πόλεις, όπως, η Κοζάνη, η Μοσχόπολη, τα Ιωάννινα, η Θεσσαλονίκη και τα νησιά, όπως η Χίος, η Υδρα και τα Ψαρά, ήταν κέντρα του ελληνικού εμπορίου.

Η οικονομική ανάπτυξη, ο εμπορικός στόλος και οι πλούσιες παροικίες του εξωτερικού, έκαναν καλύτερη τη θέση των Ελλήνων, παραμονές της **Μεγάλης Επανάστασης του 1821**.

Κάποιοι από τους πλούσιους εμπόρους και ορισμένοι αρχηγοί των υπόδουλων Ελλήνων ξεσήκωσαν το ελληνικό γένος.

5. Η οικονομική ζωή

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

5. Η οικονομική ζωή

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

5. Η οικονομική ζωή

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποια άρχισε να παρακμάζει;
- Τι ανέπτυξαν οι υπόδουλοι Έλληνες και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποια στήριζαν την οικονομία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας;
- Πώς ζούσαν οι κτηνοτρόφοι και ποια ήταν η προσφορά τους;
- Τι έκαναν οι γεωργοί και τι έπαιρναν ως αντάλλαγμα;
- Γιατί η Οθωμανική Αυτοκρατορία άρχισε να χάνει τη δύναμή της;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα αυτής της εξασθένησης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας;
- Ποιοι ανέλαβαν την ανάπτυξη της οικονομίας;
- Ποια ακόμη στοιχεία βοήθησαν τους Έλληνες και ποιες δυνατότητες έδωσαν;
- Τι ήταν οι Διομολογήσεις, τι στήριξαν και τι δικαιώματα έδωσαν στους Έλληνες;
- Τι κατάφεραν να κάνουν οι Έλληνες έμποροι;
- Ποια έφταναν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία;
- Τι δημιουργήθηκε;
- Ποιες πόλεις και ποια νησιά ήταν κέντρα του ελληνικού εμπορίου;
- Ποια έκαναν καλύτερη τη θέση των Ελλήνων και πότε;
- Ποιοι ξεσήκωσαν το ελληνικό γένος;

5. Η οικονομική ζωή

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

B. ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ (1453-1821)

6. Οι Έλληνες των παροικιών και των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, πολλοί Έλληνες αναγκάστηκαν να φύγουν, για άλλα μέρη.

Η μετανάστευση οφειλόταν στους πολέμους και σε οικονομικούς λόγους.

Στα μέρη, αυτά, έφτιαξαν καινούριες κοινότητες, τις **παροικίες**.

Η φυγή των Ελλήνων στο εξωτερικό, έγινε σε δύο χρονικές περιόδους.

Ο 15^{ος} αιώνας έως τον 16^ο αιώνα ήταν η **πρώτη περίοδος**.

Αυτή την περίοδο, η διαφυγή ήταν αναγκαστική.

Λόγιοι, ευγενείς και στρατιώτες, πότε μόνοι τους και πότε με τις οικογένειές τους έφευγαν από την Ελλάδα εξαιτίας των πολέμων και την αύξηση των Τούρκων.

Η καταγωγή των περισσότερων προσφύγων ήταν από νησιά, όπως αυτό της Κρήτης και της Κύπρου.

Η καταγωγή κάποιων άλλων προσφύγων ήταν από παραθαλάσσιες περιοχές, όπως της Μονεμβασίας, της Μάνης, του Ναυπλίου και της Ηπείρου.

Ίδρυσαν παροικίες σε παραθαλάσσιες πόλεις της Ιταλίας και σε άλλες περιοχές της Ευρώπης.

Οι Έλληνες μετανάστες ασχολούνταν με διάφορα επαγγέλματα.

Ήταν στρατιώτες, ναυτικοί, τεχνίτες, έμποροι, αντιγραφείς χειρόγραφων και δάσκαλοι σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Ο 17^{ος} και ο 18^{ος} αιώνας ήταν η **δεύτερη περίοδος** της διαφυγής.

Ήταν εθελοντική και ειρηνική μετανάστευση και τα αίτια ήταν οικονομικά.

Η μεταφορά των εμπορευμάτων από την **Οθωμανική Αυτοκρατορία** προς την Κεντρική Ευρώπη και προς τη Ρωσία γινόταν μέσω της ξηράς, από ορισμένους δρόμους, με καραβάνια που περνούσαν από τα Βαλκάνια.

Σε πόλεις που βρίσκονταν κατά μήκος των δρόμων, έμεναν Έλληνες.

Οι Έλληνες του Πόντου, πήγαν στον Καύκασο και την Κριμαία και ίδρυσαν **παροικίες**, με την πιο γνωστή την Οδησσό.

Οι Έλληνες από τη Μακεδονία πήγαν να μείνουν στη Βιέννη, στην Τεργέστη, στη Σερβία και στην Ουγγαρία.

Εκεί, η κύρια ασχολία τους ήταν το εμπόριο βαμβακερών, δερμάτων και χαλιών.

Ορισμένοι Έλληνες ανέπτυξαν δράσεις στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, τη Βλαχία και τη Μολδαβία.

Οι Φαναριώτες ηγεμόνες κυβερνούσαν σε αυτές τις περιοχές.

Στη νέα τους πατρίδα, οι Έλληνες μετανάστες ήθελαν να φτιάξουν ναούς.

Αυτό γιατί, ήθελαν να πραγματοποιούν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα.

Ήθελαν να συντάξουν ένα **καταστατικό** για να οργανώσουν την κοινότητά τους.

Οι σκοποί, η οργάνωση, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις όλων των μελών της κοινότητας, καταγράφονταν στο καταστατικό.

Με τα χρόνια χτίστηκαν μοναστήρια και κοινοτικά σχολεία, όπως το **Φλαγγινιανό Φροντιστήριο** στη Βενετία.

Οι Έλληνες μετανάστες έβγαλαν ελληνικά βιβλία, περιοδικά και εφημερίδες.

Αυτοί οι μετανάστες ονομάστηκαν Έλληνες της Διασποράς.

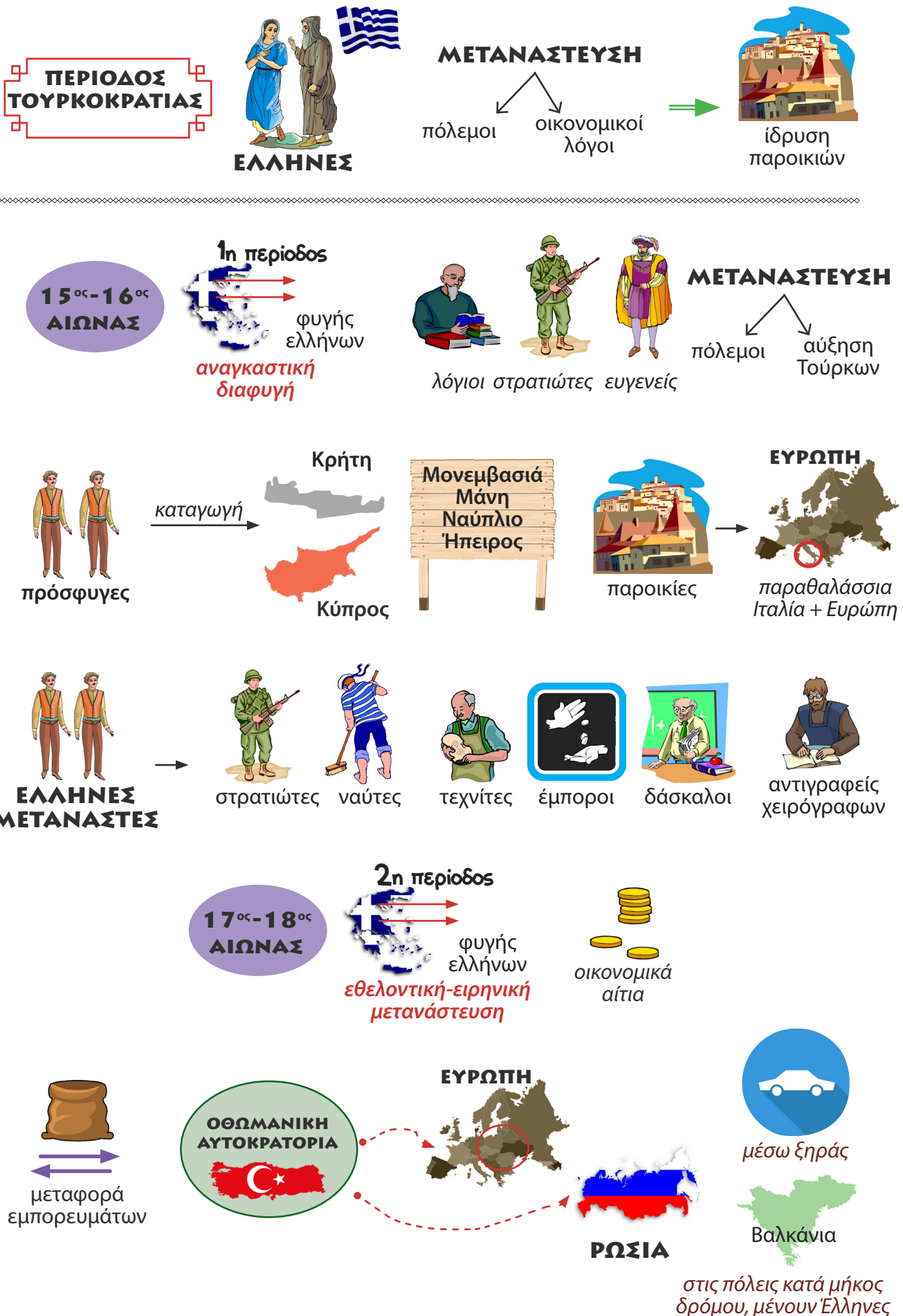
Απέκτησαν πολλά λεφτά, παρείχαν οικονομική ενίσχυση στα ελληνικά σχολεία των τουρκοκρατούμενων περιοχών και έχτισαν πολυτελείς κατοικίες στους τόπους καταγωγής τους, όπως στην Καστοριά, στην Κοζάνη και στα χωριά του Πηλίου, τα **αρχοντικά**.

Τον 18° αιώνα, οι Έλληνες των παροικιών ξεκίνησαν την πνευματική αναγέννηση του υπόδουλου έθνους.

6. Οι Έλληνες των παροικιών και των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

6. Οι Έλληνες των παροικιών και των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

6. Οι Έλληνες των παροικιών και των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι συνέβη στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας και ποιοι ήταν οι λόγοι;
- Τι ήταν οι παροικίες;
- Ποια ήταν η πρώτη περίοδος της φυγής των Ελλήνων στο εξωτερικό;
- Ποιοι έφυγαν από την Ελλάδα και γιατί;
- Από πού ήταν η καταγωγή των περισσότερων προσφύγων;
- Από πού ήταν η καταγωγή άλλων προσφύγων και τι ίδρυσαν;
- Ποια επαγγέλματα έκαναν οι Έλληνες μετανάστες;
- Ποια ήταν η δεύτερη περίοδος διαφυγής και ποια τα αίτια;
- Πώς γινόταν η μεταφορά των εμπορευμάτων από την Οθωμανική Αυτοκρατορία και προς τα πού;
- Πού έμεναν οι Έλληνες;
- Πού πήγαν οι Έλληνες του Πόντου και τι ίδρυσαν;
- Πού πήγαν να μείνουν οι Έλληνες από τη Μακεδονία και με τι ασχολούνταν;
- Τι ανέπτυξαν ορισμένοι Έλληνες και ποιοι κυβερνούσαν εκεί;
- Τι ήθελαν να φτιάξουν οι Έλληνες μετανάστες και γιατί;
- Τι ήθελαν να συντάξουν και γιατί;
- Ποια χτίστηκαν με τα χρόνια;
- Ποιοι ονομάστηκαν Έλληνες της Διασποράς και ποιες ήταν οι δράσεις τους;
- Τι ήταν τα αρχοντικά;
- Τι ξεκίνησαν οι Έλληνες των παροικιών και πότε;

6. Οι Έλληνες των παροικιών και των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

Β. ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ (1453-1821)

7. Οι δάσκαλοι του Γένους

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Οι μορφωμένοι Έλληνες ήταν οι **Δάσκαλοι του Γένους**.

Στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, οι Δάσκαλοι αυτοί, πρόσφεραν με την προφορική τους εκπαίδευση και με τα κείμενά τους στην προετοιμασία της ελληνικής παιδείας.

Κάποιοι από τους **Δασκάλους του Γένους** έγιναν κληρικοί.

Κάποιοι άλλοι σπούδασαν στην Τουρκοκρατούμενη Ελλάδα.

Κάποιοι άλλοι σπούδασαν στα Νησιά του Ιονίου, στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες και στο εξωτερικό.

Η διδασκαλία των **Δασκάλων του Γένους** γινόταν σε ναούς, σε σχολεία και σε δημόσιους χώρους.

Έγραφαν επιστολές και άρθρα σε περιοδικά και εφημερίδες.

Έγραφαν βιβλία, τα οποία τα τύπωναν με τη βοήθεια της Εκκλησίας, των Φαναριωτών ηγεμόνων και των εμπόρων που αγαπούσαν τη μάθηση.

Στήριζαν την ίδρυση σχολείων, την ενίσχυση της ελληνικής παιδείας,

την προετοιμασία της Μεγάλης Επανάστασης του 1821 και

την σημαντική εξέλιξη του Φιλελληνισμού στη Δύση.

Στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, πολλοί φωτισμένοι και πνευματικοί άνθρωποι ανέπτυξαν τις δράσεις τους.

Η δράση των Ελλήνων λογίων στη Δύση είναι πολύ σημαντική.

Τον 18^ο αιώνα και στις αρχές του 19^{ου} αιώνα, ο **Ευρωπαϊκός Διαφωτισμός** κυριαρχούσε στην Ευρώπη.

Οι καινούριες ιδέες, οι οποίες ήταν πιο φιλελεύθερες και πιο ριζοσπαστικές κυριαρχούσαν στην ελληνική Χερσόνησο.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, οι υπόδουλοι Έλληνες να έχουν μεγαλύτερη διάθεση για την Επανάσταση.

Αυτή η πνευματική δραστηριότητα ονομάστηκε **Νεοελληνικός Διαφωτισμός**.

Ο **Νεοελληνικός Διαφωτισμός** πρόβαλε σημαντικούς ανθρώπους στα ελληνικά γράμματα.

Αυτοί ήταν, ο Φαναριώτης νομικός Δημήτριος Καταρτζής και ο Κερκυραίος κληρικός Ευγένιος Βούλγαρης, ο οποίος ήταν δάσκαλος

στη φιλοσοφία και στα μαθηματικά στην Αθωνιάδα Σχολή.

Τα δύο ξαδέρφια, ο [Γρηγόριος Κωνσταντάς](#) και ο [Δανιήλ Φιλιππίδης](#) από τη [Θεσσαλία](#), έγραψαν μαζί τη “[Γεωγραφία Νεωτερική](#)” στη δημοτική γλώσσα.

Ο Κοζανίτης γιατρός [Μιχαήλ Περδικάρης](#), μέσα από πεζά και στίχους, διακωμώδησε τα πρόσωπα και τα γεγονότα της εποχής του.

Το 1806, η “[Ελληνική Νομαρχία](#)”, η οποία γράφτηκε για τον [Ρήγα Βελεστινλή](#) εκδόθηκε στην [Ιταλία](#) και ο συγγραφέας της παραμένει άγνωστος.

Αυτό το κείμενο του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, καταδίκασε την *αναρχία* και τη *μοναρχία* και στήριξε ως σημαντική διοίκηση τη *νομαρχία*, το πολίτευμα το οποίο στηριζόταν στους νόμους.

Ο Άγιος [Κοσμάς ο Αιτωλός](#) συνδύασε τις ιδέες του Νεοελληνικού Διαφωτισμού και της παιδείας, με τη θρησκευτική πίστη και την εθνική συνείδηση.

Ο Άγιος [Κοσμάς ο Αιτωλός](#) ήταν λόγιος μοναχός του Αγίου Όρους, ιεροκήρυκας και μάρτυρας.

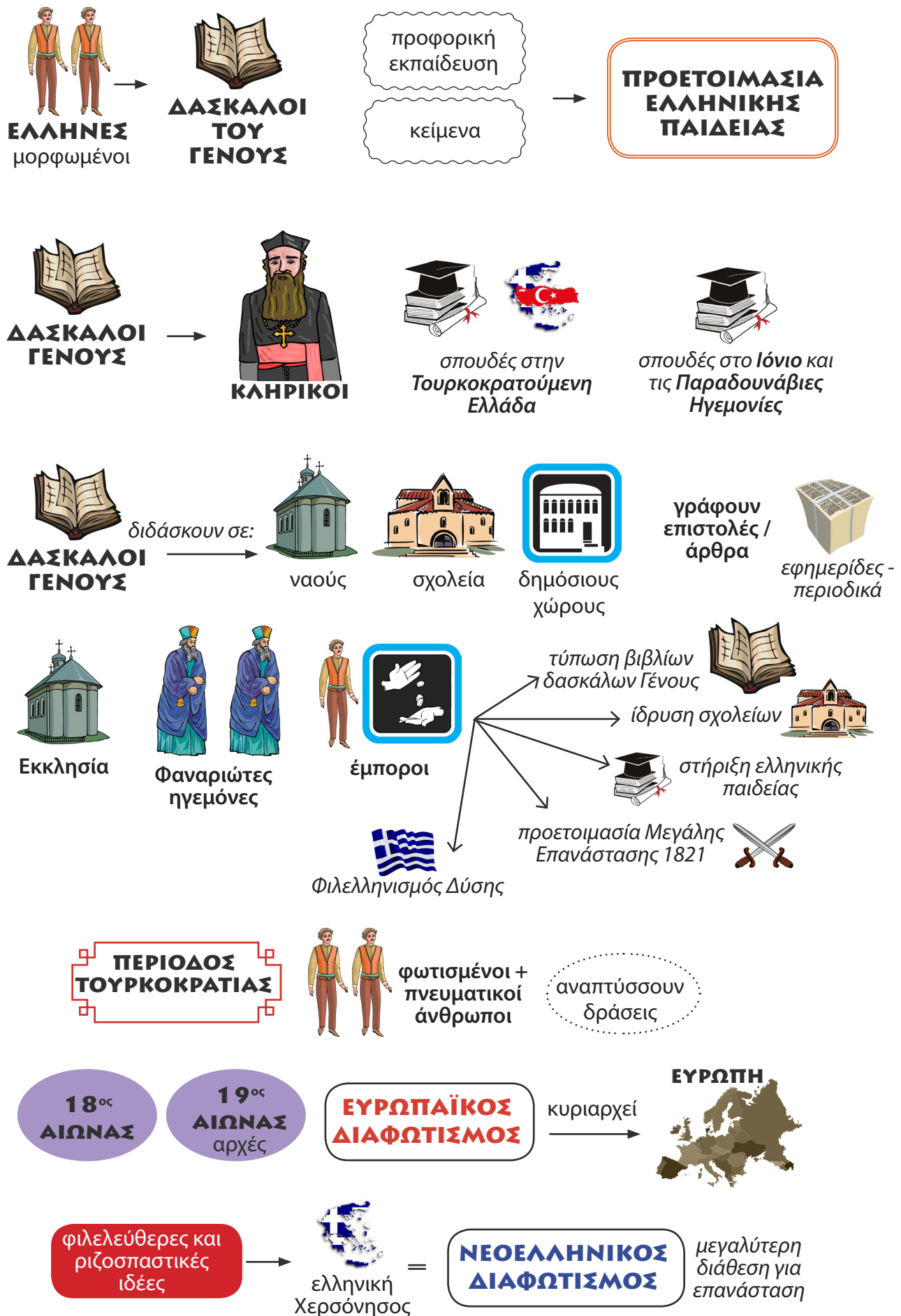
Ο υπόδουλος ελληνικός κόσμος της υπαίθρου άκουγε με πολλή προσοχή το κήρυγμά του.

Το κήρυγμά του ακουγόταν παντού, με αποτέλεσμα να ανακόψει τους εξισλαμισμούς και να ιδρύσει σχολεία.

7. Οι δάσκαλοι του Γένους

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

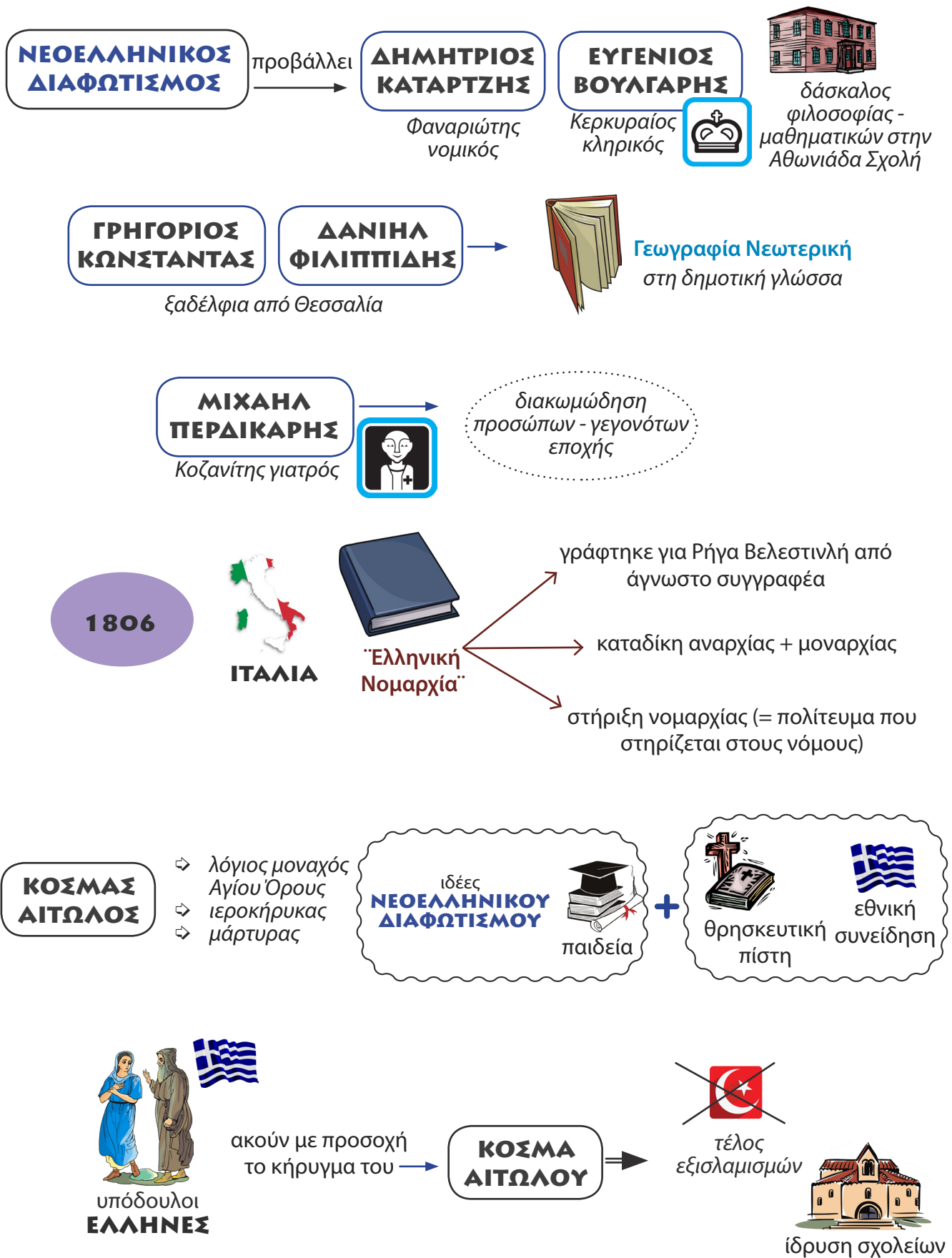

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

7. Οι δάσκαλοι του Γένους

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

7. Οι δάσκαλοι του Γένους

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι γνωρίζεις για τους Δασκάλους του Γένους;
- Ποιες σπουδές ακολούθησαν οι Δάσκαλοι του Γένους;
- Πού δίδασκαν οι Δάσκαλοι του Γένους;
- Ποιο ήταν το έργο των Δασκάλων του Γένους;
- Ποιοι ανέπτυξαν τις δράσεις τους, πότε και ποια ήταν η πιο σημαντική;
- Ποιος κυριαρχούσε στην Ευρώπη και πότε;
- Ποιες κυριαρχούσαν στην ελληνική Χερσόνησο, ποιο ήταν το αποτέλεσμα και πώς ονομάστηκε;
- Ποιους πρόβαλε ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός;
- Τι γνωρίζεις για αυτούς;
- Τι συνέβη το 1806 και τι γνωρίζεις για αυτό;
- Τι γνωρίζεις για τον Άγιο Κοσμά τον Αιτωλό;
- Πού και σε ποιους ακουγόταν το κήρυγμα του Κοσμά του Αιτωλού;

7. Οι δάσκαλοι του Γένους

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

Β. ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ (1453-1821)

8. Ο Ρήγας Βελεστινλής και ο Αδαμάντιος Κοραής

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Αυτοί που ξεχώρισαν από τους **Δασκάλους του Γένους** ήταν ο λόγιος επαναστάτης **Ρήγας Βελεστινλής** και ο **Αδαμάντιος Κοραής**, Έλληνας φιλόλογος, ο οποίος ήταν γνωστός και στην Ευρώπη.

Ο **Ρήγας Βελεστινλής** ήταν γιος εμπόρου.

Γεννήθηκε το 1757, στο **Βελεστίνο** της **Θεσσαλίας**, όπου στα αρχαία χρόνια ονομαζόταν **Φερές**.

Από τα νεανικά του χρόνια, υπηρέτησε στους Φαναριώτες στην **Κωνσταντινούπολη**.

Μετά πήγε στο **Βουκουρέστι** και ήταν γραμματέας στον ηγεμόνα της **Βλαχίας**.

Οι ευρωπαϊκές ριζοσπαστικές ιδέες τον επηρέασαν και ο βασικός του στόχος έγινε η απελευθέρωση της πατρίδας.

Το 1790, πήγε στη **Βιέννη**.

Είχε μεγάλο συγγραφικό και εκδοτικό έργο.

Ο **Ρήγας Βελεστινλής** μετάφρασε τα γαλλικά μυθιστορήματα στη δημοτική γλώσσα.

Έβγαλε ένα βιβλίο **Φυσικής** για το σχολείο.

Έβγαλε τον χάρτη της **Ελλάδας**, "**Χάρτα της Ελλάδος**" και μια εικόνα του **Μεγάλου Αλεξάνδρου**.

Ο **Θούριος** αποτέλεσε έναν επαναστατικό ύμνο.

Συγκίνησε πολύ τους νέους ανθρώπους και έγινε το σύμβολο της ελευθερίας.

Το όραμα του **Ρήγα Βελεστινλή** ήταν να συνεργαστεί με τους υπόδουλους Έλληνες για την απελευθέρωσή τους από τους Οθωμανούς.

Επίσης, ήθελε να φτιάξει ένα δημοκρατικό κράτος, το οποίο θα στηριζόταν στην ελληνική γλώσσα και στην παιδεία.

Το έργο του έγινε γνωστό και η **Αυστρία** αντέδρασε γιατί είχε πολύ καλές σχέσεις με την Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Τον Δεκέμβριο του 1797, οι Αυστριακοί συνέλαβαν τον **Ρήγα Βελεστινλή** και τους συνεργάτες του.

Μετά από μερικούς μήνες, τον **Ρήγα Βελεστινλή** και τους 7 συνεργάτες του, τους παρέδωσαν στους Τούρκους.

Οι Τούρκοι τους σκότωσαν και τους έριξαν στον ποταμό **Δούναβη**.

Η καταγωγή του [Αδαμάντιου Κοραή](#) ήταν από μια πλούσια οικογένεια της Χίου.

Όμως, το 1748, γεννήθηκε στη Σμύρνη.

Σπούδασε στην Ευαγγελική Σχολή της Σμύρνης.

Μετά πήγε να ζήσει στη Γαλλία και σπούδασε γιατρός.

Γνώρισε τη Γαλλική Επανάσταση και τις φιλελεύθερες ιδέες της.

Η πιο σημαντική του ασχολία ήταν η αναγραφή, η επιμέλεια και η δημοσίευση, η οποία αφορούσε τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς.

Ο [Αδαμάντιος Κοραής](#) πίστευε πως η απελευθέρωση του ελληνικού έθνους θα πρέπει, αρχικώς, να στηριχτεί στην παιδεία, με μια σωστή μέθοδο διδασκαλίας και με τη χρήση μιας καινούριας ελληνικής γλώσσας, πιο απλή από την αρχαία.

Είχε τεράστια αναγνώριση.

Οι περισσότεροι δάσκαλοι τον συμβουλευόνταν.

Οι θεωρίες του για τη γλώσσα ήταν γνωστές.

Ο [Αδαμάντιος Κοραής](#) πίστευε πως η χρήση μιας γλώσσας πρέπει να στηρίζεται στη γλώσσα που μιλιέται εκείνη την εποχή, χωρίς όμως τις ξένες και ιδιωματικές εκφράσεις.

Με το ποίημα "Σάλπισμα Πολεμιστήριον" και με τις επιστολές που περιείχαν συμβουλές,

ο [Αδαμάντιος Κοραής](#) συμμετείχε σημαντικά στην προετοιμασία της Μεγάλης Επανάστασης.

Βοήθησε στην ίδρυση του Ελληνικού Κομιτάτου στο Παρίσι.

Ο [Αδαμάντιος Κοραής](#) και οι περισσότεροι από αυτούς που εκπροσωπούσαν τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό, πίστευαν πολύ στην ανθρώπινη λογική.

8. Ο Ρήγας Βελεστινλής και ο Αδαμάντιος Κοραής

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/3)

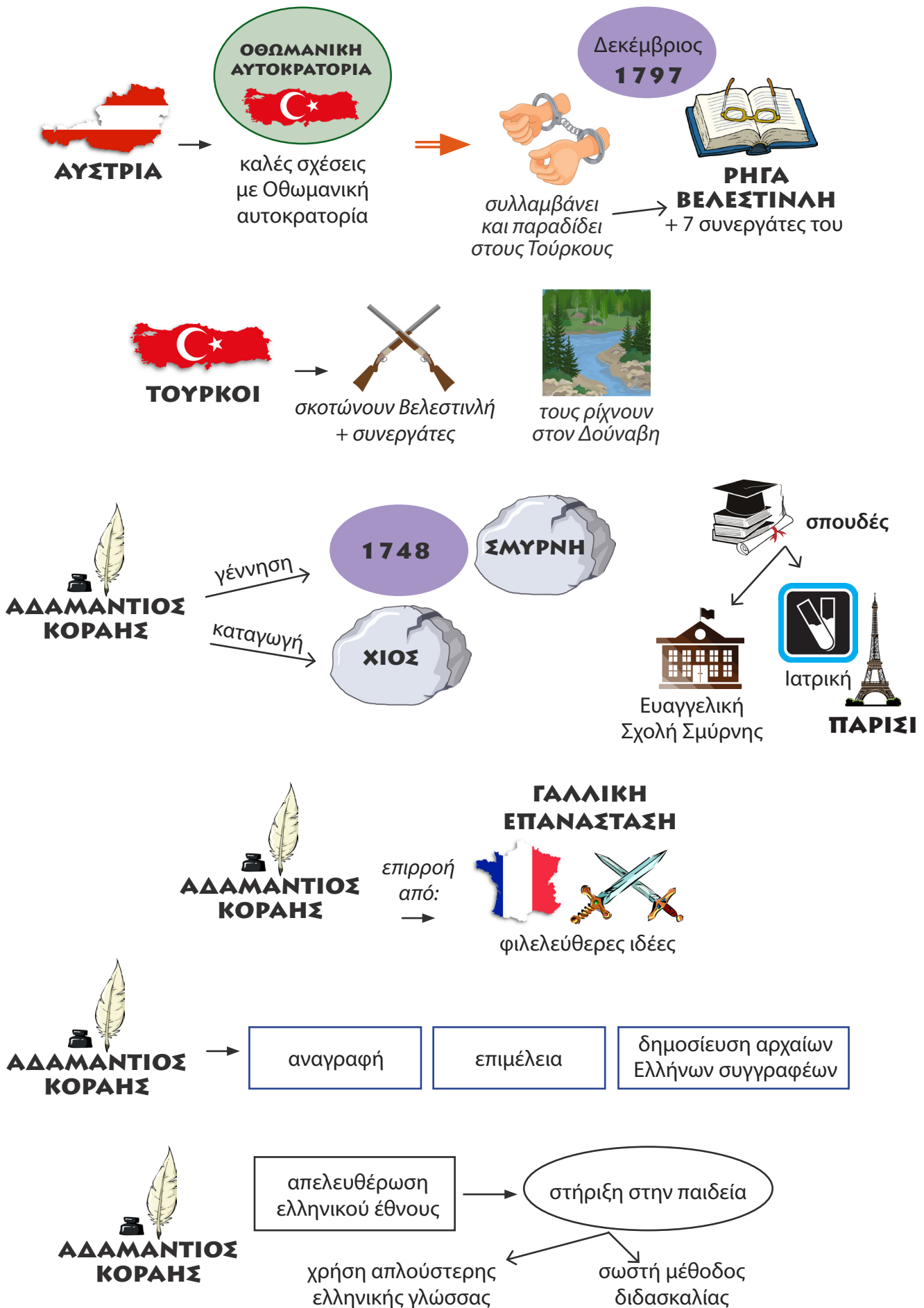

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

8. Ο Ρήγας Βελεστινλής και ο Αδαμάντιος Κοραΐς

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/3)

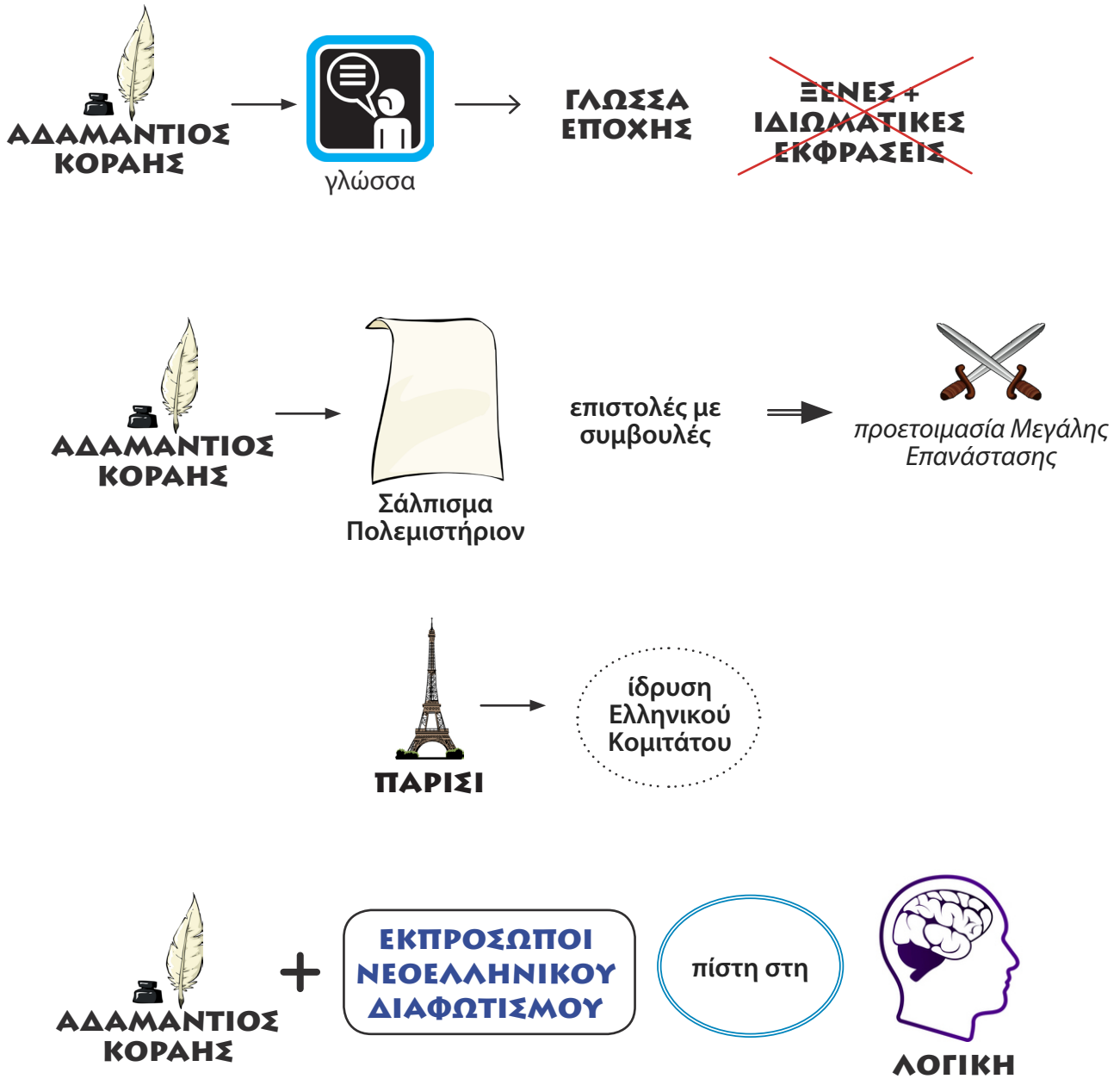

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

8. Ο Ρήγας Βελεστινλής και ο Αδαμάντιος Κοραής

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

8. Ο Ρήγας Βελεστινλής και ο Αδαμάντιος Κοραής

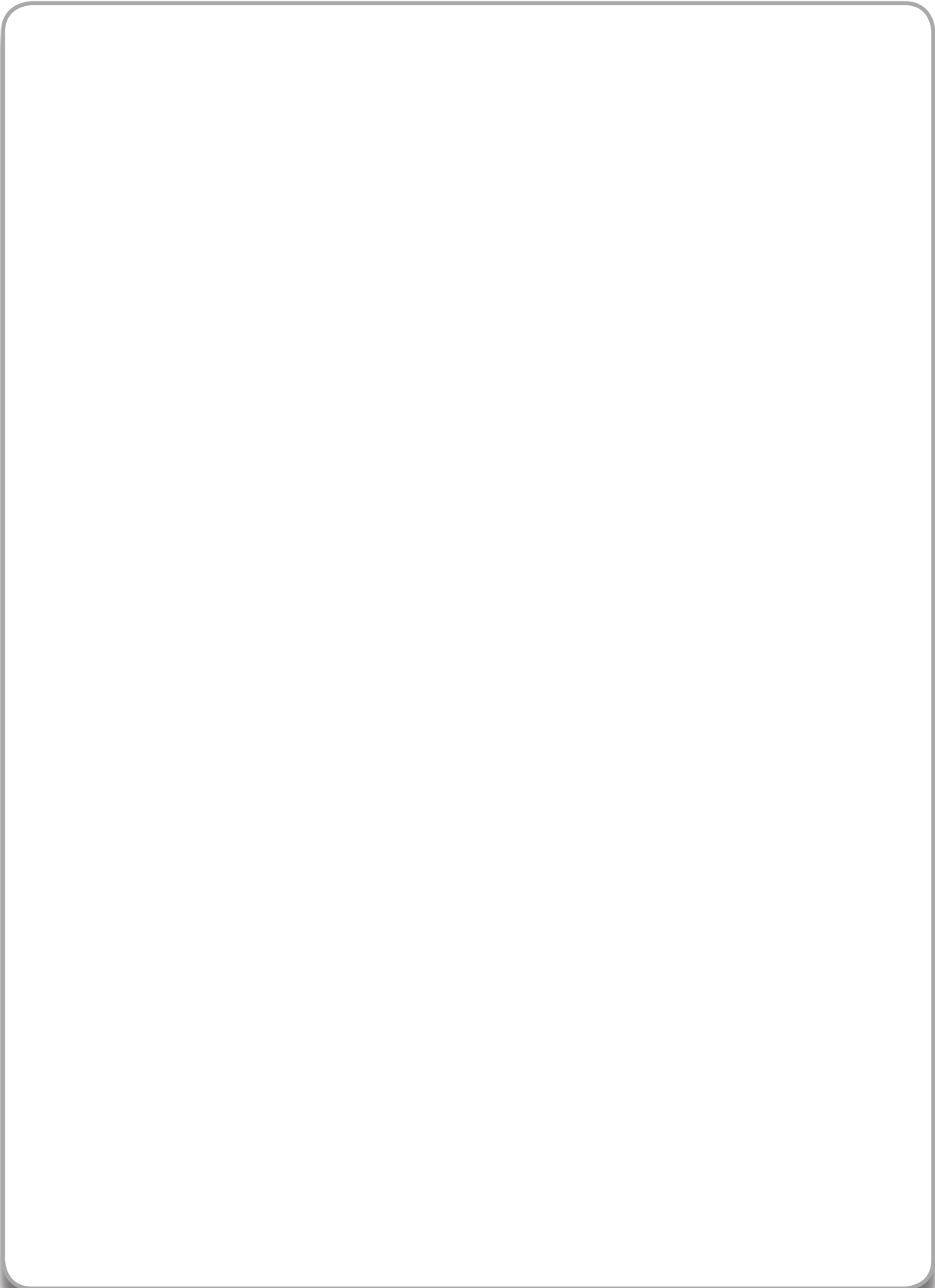
Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιοι ήταν αυτοί που ξεχώρισαν από τους Δασκάλους του Γένους;
- Πού και πότε γεννήθηκε ο Ρήγας Βελεστινλής;
- Πού υπηρέτησε και πού πήγε στα νεανικά του χρόνια;
- Από ποιες επηρεάστηκε και ποιος ήταν ο βασικός του στόχος;
- Πού πήγε το 1790 και με τι ασχολήθηκε;
- Τι μετάφρασε ο Ρήγας Βελεστινλής και ποια βιβλία έβγαλε;
- Τι γνωρίζεις για τον Θούριο;
- Ποιο ήταν το όραμα του Ρήγα Βελεστινλή και τι ήθελε να δημιουργήσει;
- Ποια χώρα αντέδρασε και γιατί;
- Τι έγινε τον Δεκέμβριο του 1797 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Από πού καταγόταν ο Αδαμάντιος Κοραής και πού γεννήθηκε;
- Ποιες ήταν οι σπουδές του και τι γνώρισε;
- Ποια ήταν η πιο σημαντική του ασχολία;
- Τι πίστευε ο Αδαμάντιος Κοραής;
- Τι πίστευε ο Αδαμάντιος Κοραής για τη χρήση της γλώσσας και ποιοι τον συμβουλευόνταν;
- Με ποιους τρόπους συμμετείχε ο Αδαμάντιος Κοραής στην προετοιμασία της Μεγάλης Επανάστασης και σε τι βοήθησε;
- Ποιοι πίστευαν πολύ στην ανθρώπινη λογική;

8. Ο Ρήγας Βελεστινλής και ο Αδαμάντιος Κοραής

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

B. ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ (1453-1821)

9. Τα κυριότερα επαναστατικά κινήματα

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Στους τέσσερις αιώνες της Τουρκοκρατίας, πολλοί υπόδουλοι Έλληνες ξεσηκώθηκαν εναντίον των Οθωμανών.

Οι ευρωπαϊκές δυνάμεις ήταν αυτές που παρακινούσαν τους ξεσηκωμούς. Όταν είχαν πόλεμο με την Οθωμανική Αυτοκρατορία, δημιουργούσαν προβλήματα στο εσωτερικό της Αυτοκρατορίας, ώστε να χωρίσουν και να μειώσουν τη δύναμη του τουρκικού στρατού.

Τον 16^ο αιώνα, οι Κερκυραίοι, οι Κρητικοί και οι Μανιάτες πολέμησαν τους Οθωμανούς Τούρκους.

Πότε πολεμούσαν στο πλευρό των Βενετών, πότε των Ισπανών και πότε μόνοι τους, από την ξηρά και τη θάλασσα.

Το 1571, στη Ναυμαχία της Ναυπάκτου, οι Δυτικοί και τα ελληνικά πλοία κατέστρεψαν τον τουρκικό στόλο.

Το 1600, ο Μητροπολίτης Λαρίσης Διονύσιος, ο Φιλόσοφος, παρότρυνε τους υπόδουλους Έλληνες στην ορεινή Θεσσαλία, να ξεσηκωθούν.

Αυτή, όμως, η προσπάθεια απέτυχε και εκείνος πήγε, πρώτα, στη Ρώμη και μετά στην Ισπανία για να ζητήσει βοήθεια.

Μετά από εννέα χρόνια, ο Μητροπολίτης Λαρίσης Διονύσιος γύρισε πίσω στην τουρκοκρατούμενη Ελλάδα, ξεσηκώνοντας τους κατοίκους της Θεσπρωτίας.

Οι Βενετοί πολιόρκησαν την Αθήνα.

Έπειτα, το 1699, οι Βενετοί κατέλαβαν την Πελοπόννησο.

Όμως, μετά από δύο δεκαετίες, η Πελοπόννησος ξαναπέρασε στα χέρια των Οθωμανών Τούρκων.

Από τότε, η Βενετία δεν ασχολήθηκε με τις ελληνικές υποθέσεις.

Τον 18^ο αιώνα, ήρθε να αναλάβει η Ρωσία.

Οι υπόδουλοι Έλληνες άρχισαν πάλι να ελπίζουν.

Αυτό γιατί, στη διάρκεια της Άλωσης της Κωνσταντινούπολης, ακούστηκαν πολλά για το "ξανθό γένος" του Βορρά, το οποίο θα απελευθέρωνε την Ελλάδα.

Το 1770, οι αδελφοί Ορλώφ πήγαν στη Μάνη με τους Ρώσους και τους Έλληνες στρατιώτες.

Ο προεστός [Ιωάννης Βλάχος](#) ή [Δασκαλογιάννης](#) ξεσήκωσε τα [Σφακιά της Κρήτης](#).

Στη [Ναυμαχία του Τσεσμέ](#), ο ορθόδοξος στόλος, αν και ήταν μικρός σε αριθμό, νίκησε τους Οθωμανούς.

Όμως, με τη [Συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή](#), οι συγκρούσεις σταμάτησαν.

Αυτή η συνθήκη ήταν σημαντική.

Η [Ρωσία](#) πίστευε πως είχε πια το δικαίωμα να έχει λόγο

στις εσωτερικές υποθέσεις της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας,

γιατί με αυτόν τον τρόπο θα προστάτευε τους Χριστιανούς που κατοικούσαν εκεί.

Οι Έλληνες έμποροι μπορούσαν να σηκώνουν στα καράβια τους τη ρωσική σημαία.

Μετά από μερικά χρόνια, ο [Λάμπρος Κατσώνης](#),

ο οποίος καταγόταν από τη [Λιβαδειά](#) και ήταν αξιωματικός του ρωσικού στρατού, ύψωσε στο καράβι του τη ρωσική σημαία.

Από το νησί [Κέα](#), έπλεε στο [Αιγαίο](#) έχοντας έναν μικρό στόλο και έκανε επιθέσεις στα τουρκικά πλοία.

Μαζί του είχε και τον κλέφτη [Γεώργιο Ανδρίτσο](#),

γιο του ήρωα [Οδυσσέα Ανδρούτσου](#).

Στο τέλος του 18^{ου} αιώνα, η [Γαλλική Επανάσταση](#) διέδιδε τις φιλελεύθερες ιδέες της.

Οι Έλληνες πήγαν με τους Γάλλους του [Ναπολέοντα](#),

με την ελπίδα της απελευθέρωσης.

Πολλοί Έλληνες Διαφωτιστές δημοσίευαν άρθρα υπέρ των Γάλλων και

αυτό ενίσχυσε, ακόμα περισσότερο, την επιθυμία για την Επανάσταση.

Όμως και αυτές οι ελπίδες χάθηκαν.

Το 1800, οι υπόδουλοι Έλληνες άρχισαν να καταλαβαίνουν πως,

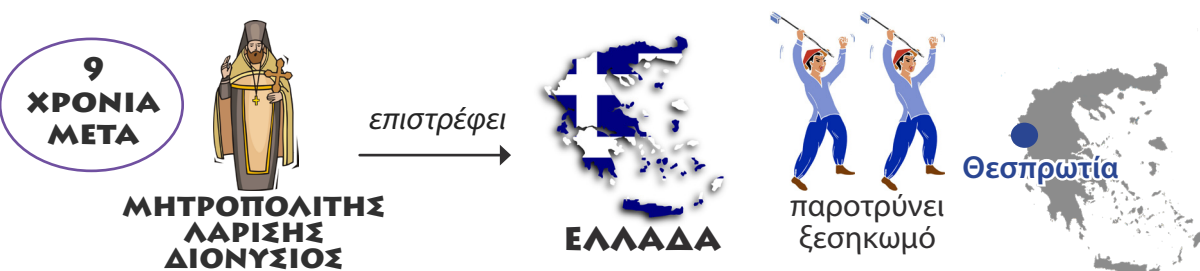
οι κινήσεις για την απελευθέρωση της πατρίδας,

έπρεπε να γίνουν από τους ίδιους.

9. Τα κυριότερα επαναστατικά κινήματα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/3)

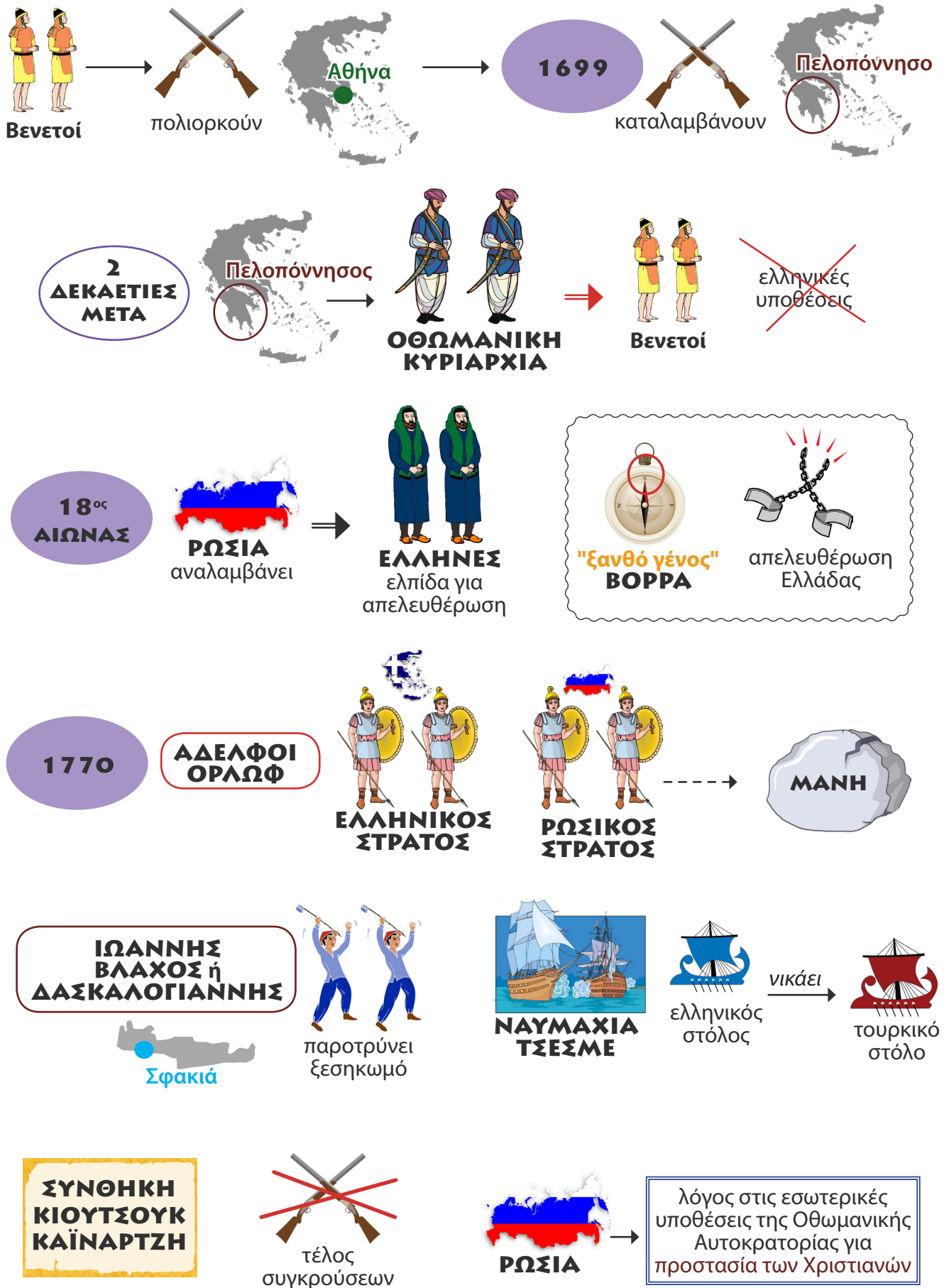

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

9. Τα κυριότερα επαναστατικά κινήματα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/3)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

9. Τα κυριότερα επαναστατικά κινήματα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

9. Τα κυριότερα επαναστατικά κινήματα

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι συνέβη στους τέσσερις αιώνες της Τουρκοκρατίας;
- Ποιες παρακινούσαν τους ξεσηκωμούς, με ποιον τρόπο και γιατί;
- Ποιοι πολέμησαν τους Οθωμανούς Τούρκους, πότε και σε ποιων το πλευρό;
- Τι συνέβη το 1571;
- Τι έκανε ο Μητροπολίτης Λαρίσης Διονύσιος, ο Φιλόσοφος, πότε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Μετά από πόσα χρόνια γύρισε ο Μητροπολίτης Λαρίσης Διονύσιος και τι έκανε;
- Ποια πόλη πολιορκήσαν οι Βενετοί;
- Ποιο νομό κατέλαβαν οι Βενετοί, πότε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποια χώρα ανέλαβε και πότε;
- Γιατί οι υπόδουλοι Έλληνες άρχισαν πάλι να ελπίζουν;
- Ποιοι πήγαν στη Μάνη, πότε και με ποιους;
- Ποιος ξεσήκωσε τα Σφακιά της Κρήτης;
- Ποιος νίκησε τους Οθωμανούς και πού;
- Πότε σταμάτησαν οι συγκρούσεις;
- Τι πίστευε η Ρωσία και γιατί;
- Τι μπορούσαν να κάνουν οι Έλληνες;
- Τι έκανε ο Λάμπρος Κατσώνης και τι γνωρίζεις για αυτόν;
- Ποιον είχε μαζί του στις επιθέσεις των τουρκικών πλοίων;
- Τι συνέβη στο τέλος του 18ου αιώνα;
- Με ποιους πήγαν οι Έλληνες και γιατί;
- Τι ενίσχυσε την επιθυμία για την Επανάσταση και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι άρχισαν να καταλαβαίνουν οι υπόδουλοι Έλληνες και πότε;

9. Τα κυριότερα επαναστατικά κινήματα

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

B. ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ (1453-1821)

10. Οι αγώνες των Σουλιωτών

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Οι Σουλιώτες πήραν μέρος σε πολλούς επαναστατικούς αγώνες εναντίον των Τούρκων.

Πολλοί αγώνες έγιναν εναντίον του [Αλή Πασά](#) των [Ιωαννίνων](#).

Οι κάτοικοι στο [Σούλι](#) ήταν βοσκοί.

Μιλούσαν την ελληνική και την αρβανίτικη γλώσσα.

Συχνά έκαναν ένοπλες επιθέσεις στα χωριά του κάμπου, για να πάρουν τα ζώα και διάφορα προϊόντα.

Οι Σουλιώτες είχαν τους πιο ικανούς στρατιώτες.

Αυτό γιατί, ζούσαν σε δύσκολες συνθήκες διαβίωσης, ασχολούνταν πολλές ώρες με τα όπλα, είχαν γνώση του εδάφους, είχαν ομαδικό πνεύμα και τόλμη.

Οι Σουλιώτες πολεμούσαν, τοποθετώντας ως οχυρά φυσικά εμπόδια.

Πολεμούσαν και τη νύχτα και αντιμετώπιζαν μεγάλο αριθμό εχθρών με τα σπαθιά τους και με αιφνιδιασμό.

Οι Τούρκοι δεν μπορούσαν να νικήσουν τους Σουλιώτες.

Το [Σούλι](#) απείχε 20 χιλιόμετρα από τη θάλασσα και μπορούσε να παίρνει χρήματα, όπλα και πυρομαχικά.

Αυτά τα έστελναν οι ξένες δυνάμεις από τα [Επτάνησα](#), όταν υπήρχαν συγκρούσεις με την [Υψηλή Πύλη](#).

Ο [Αλή Πασάς](#) των [Ιωαννίνων](#) κατάφερε να διώξει από το [Σούλι](#) κάποιους αρχηγούς.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, η άμυνα του [Σουλίου](#), να γίνει πιο αδύναμη.

Το 1803, οι Τούρκοι κατέκτησαν το [Σούλι](#).

Οι Τούρκοι κατάφεραν να καταλάβουν τον οχυρό λόφο [Κούγκι](#).

Όμως, ο καλόγερος [Σαμουήλ](#) κράτησε ελεύθερο αυτόν τον λόφο μέχρι και την τελευταία στιγμή και ανατινάχτηκε μαζί με τους Τούρκους.

Έτσι, ορισμένοι Σουλιώτες πέρασαν μέσα από τους Τούρκους με έφοδο και έφτασαν στην [Κέρκυρα](#).

Άλλοι Σουλιώτες υποχώρησαν και είπαν πως θα φύγουν από το [Σούλι](#) και θα πάνε με τα όπλα τους στην [Πρέβεζα](#).

Στα [Επτάνησα](#), οι Σουλιώτες παρείχαν τις υπηρεσίες τους στους Ρώσους και μετά στους Γάλλους.

Το 1820, οι Τούρκοι, πριν τη **Μεγάλη Επανάσταση**, κάλεσαν τους Σουλιώτες να έρθουν στο Σούλι.

Η προϋπόθεση ήταν να βοηθήσουν τον Σουλτάνο να σκοτώσει τον Αλή Πασά, με τον οποίο είχε πόλεμο.

Οι Σουλιώτες γύρισαν στα χωριά τους και απομάκρυναν τους στρατιώτες του Αλή Πασά.

Όμως, το 1822, έμειναν χωρίς βοήθεια.

Κουρασμένοι, έφυγαν από το Σούλι.

Άλλοι πήγαν στη Στερεά Ελλάδα και άλλοι στην Πελοπόννησο.

Στη διάρκεια της **Μεγάλης Επανάστασης** του 1821,

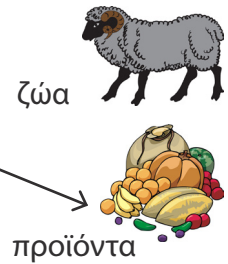
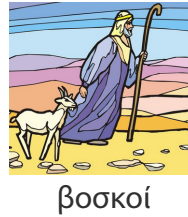
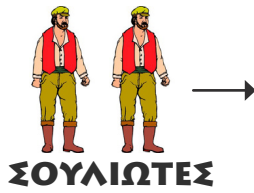
πολλοί Σουλιώτες έγιναν οπλαρχηγοί και

απέκτησαν τη φήμη των τολμηρών και γενναίων πολεμιστών.

10. Οι αγώνες των Σουλιωτών

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

δύσκολες
συνθήκες
διαβίωσης

ασχολία με
τα όπλα

γνώση
εδάφους

ομαδικό
πνεύμα

τόλμη

πολεμούν

20 χλμ

τροφοδότηση
χρημάτων, όπλων,
πυρομαχικών από
Επτάνησα

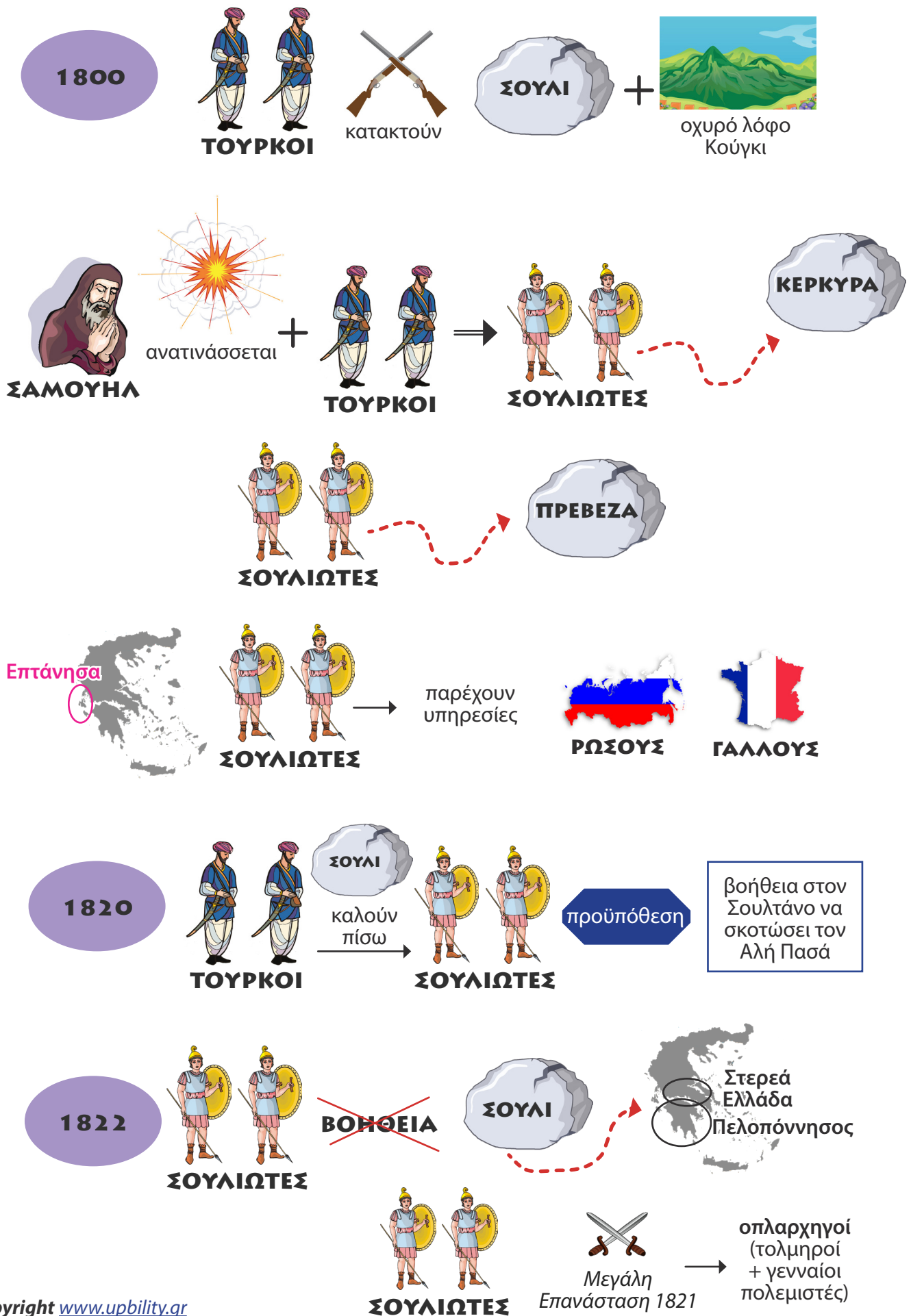
αδύναμη
άμυνα

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

10. Οι αγώνες των Σουλιωτών

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους (μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

10. Οι αγώνες των Σουλιωτών

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πού πήραν μέρος οι Σουλιώτες;
- Εναντίον ποιου έγιναν πολλοί αγώνες;
- Τι ήταν οι κάτοικοι στο Σούλι, ποιες γλώσσες μιλούσαν και πού έκαναν επιθέσεις;
- Γιατί οι Σουλιώτες είχαν τους πιο ικανούς στρατιώτες;
- Πώς πολεμούσαν οι Σουλιώτες;
- Τι δεν μπορούσαν να κάνουν οι Τούρκοι;
- Από ποια απείχε 20 χιλιόμετρα το Σούλι και σε τι βοηθούσε αυτό;
- Τι κατάφερε να κάνει ο Αλή Πασάς των Ιωαννίνων και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι κατέκτησαν οι Τούρκοι και πότε;
- Τι κατάφεραν να κάνουν οι Τούρκοι;
- Τι κατάφερε να κάνει ο καλόγερος Σαμουήλ;
- Τι αποφάσισαν να κάνουν οι Σουλιώτες;
- Τι παρείχαν οι Σουλιώτες στα Επτάνησα και σε ποιους;
- Τι έκαναν οι Τούρκοι το 1820 πριν τη Μεγάλη Επανάσταση και γιατί;
- Τι αποφάσισαν να κάνουν οι Σουλιώτες;
- Τι έγινε το 1822 και τι αποφάσισαν να κάνουν;
- Τι συνέβη στη διάρκεια της Μεγάλης Επανάστασης του 1821;

10. Οι αγώνες των Σουλιωτών

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τους Νεότερους Χρόνους
(μέσα 15ου αιώνα - αρχές 19ου αιώνα)

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821 -1830)

1. Η Φιλική Εταιρεία

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Σε δυο αιώνες, οι Οθωμανοί Τούρκοι κατέκτησαν την ελληνική Χερσόνησο. Από το 1204, κάποιες περιοχές, για ορισμένο χρονικό διάστημα, βρίσκονταν υπό την κυριαρχία των Λατίνων, των Βενετών, των Γενουατών και των Φράγκων.

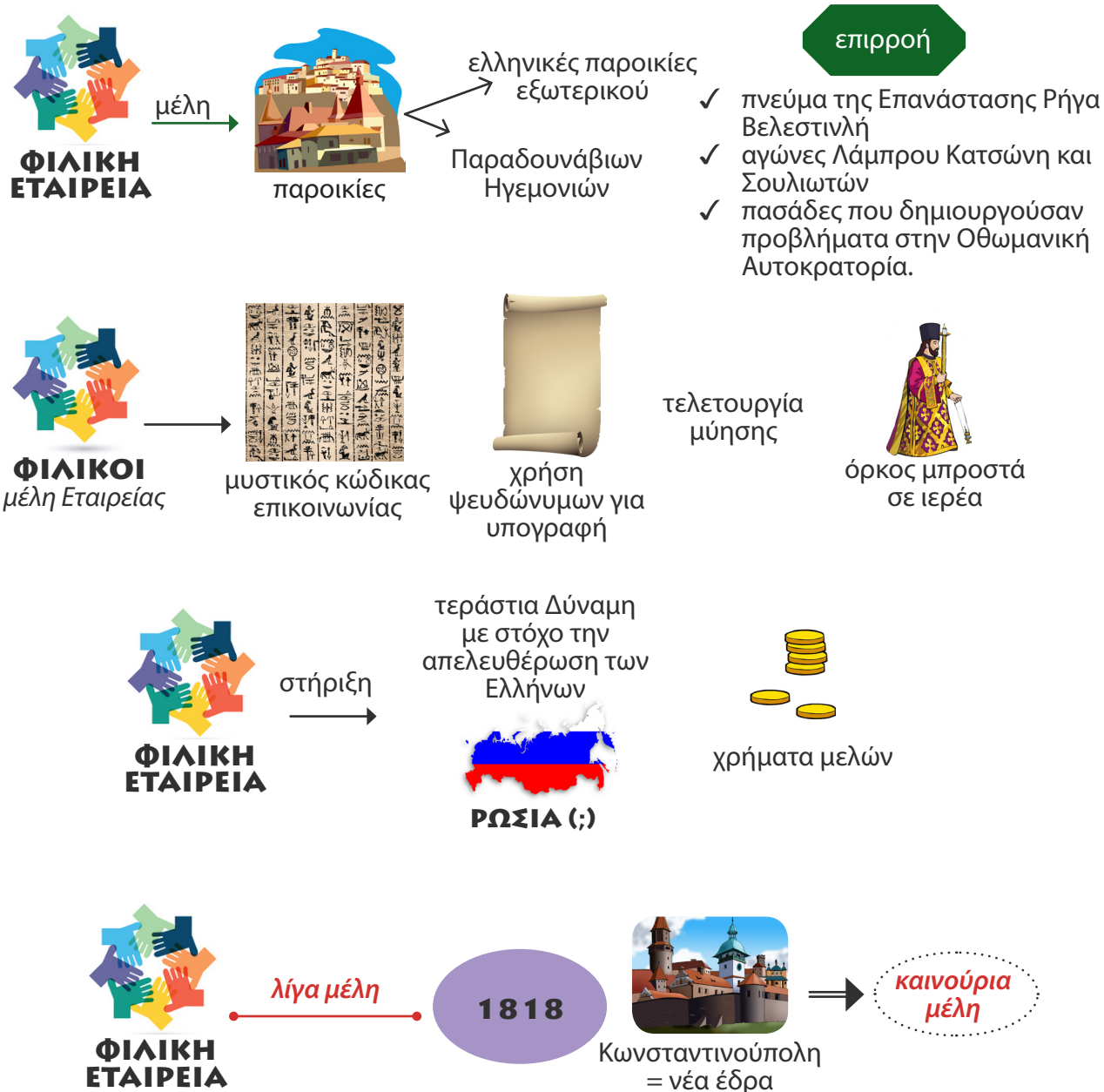
Οι άνθρωποι που ίδρυσαν τη **Φιλική Εταιρεία**, έκαναν μέλη άτομα από τις ελληνικές παροικίες του εξωτερικού και των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών. Επηρεάστηκαν από το πνεύμα της Επανάστασης του Ρήγα Βελεστινλή, από τους αγώνες του Λάμπρου Κατσώνη και των Σουλιωτών και από τους πασάδες που δημιουργούσαν προβλήματα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Τα μέλη της **Φιλικής Εταιρείας** ονομάζονταν **Φιλικοί**. Επικοινωνούσαν με έναν μυστικό κώδικα και χρησιμοποιούσαν ψευδώνυμα για να υπογράψουν. Για να μπει κάποιος στην οργάνωση, γινόταν ειδική τελετουργία και ο όρκος του σφραγιζόταν μπροστά από έναν ιερέα. Οι **Φιλικοί** άφηναν να νοηθεί πως πίσω από αυτήν την Εταιρεία, υπήρχε μια τεράστια Δύναμη, η οποία επιθυμούσε την απελευθέρωση των υπόδουλων Ελλήνων. Ο κόσμος πίστευε πως πίσω από αυτήν τη Μεγάλη Δύναμη, κρυβόταν η Ρωσία. Όμως, οι αρχηγοί της **Φιλικής Εταιρείας** ήξεραν πως ο ενθουσιασμός των Ελλήνων και τα λεφτά που έδιναν τα μέλη που ήταν εγγεγραμμένα, κυρίως οι υπάλληλοι και οι έμποροι, ήταν αυτοί που στήριζαν την οργάνωση. Τον πρώτο καιρό, τα μέλη της **Φιλικής Εταιρείας** ήταν λίγα. Το 1818, η οργάνωση έκανε έδρα της, την Κωνσταντινούπολη. Συγκεντρώθηκαν καινούρια μέλη σε όλη την Οθωμανική Αυτοκρατορία και στην τωρινή Ελλάδα. Σε αυτήν την οργάνωση ήρθαν πολλοί από αυτούς, που ήταν πρωταγωνιστές του Αγώνα. Από αυτούς ήταν ο αρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δίκαιος ή Παπαφλέσσας, ο πρώην κλέφτης Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, οι οπλαρχηγοί Ιωάννης Φαρμάκης και Γεωργάκης Ολύμπιος.

Ένας μεγάλος έμπορος, ο [Παναγιώτης Σέκερης](#), έδωσε ένα μέρος της περιουσίας του για να στηρίξει την οργάνωση. Τα μέλη της [Φιλικής Εταιρείας](#) έγιναν περισσότερα. Έγινε πρόταση στον [Ιωάννη Καποδίστρια](#), ο οποίος ήταν υπουργός των Εξωτερικών της [Ρωσίας](#), να γίνει αρχηγός της οργάνωσης. Όμως, εκείνος δε δέχτηκε. Πίστευε πως, στην [Ευρώπη](#), οι συνθήκες που υπήρχαν δεν ήταν καλές για τους Έλληνες. Το 1820, η ανάληψη της αρχηγίας πήγε στον [Αλέξανδρο Υψηλάντη](#). Εκείνος ήταν στρατηγός και υπασπιστής του Τσάρου, πήρε τον ανώτατο τίτλο του Γενικού Εφόρου και πήρε άδεια να απουσιάζει δύο χρόνια από το ρωσικό έδαφος. Έτσι, ξεκίνησαν οι προετοιμασίες για την έναρξη της [Μεγάλης Επανάστασης](#). Οι [Φιλικοί](#) έκαναν σχέδια, η Επανάσταση να ξεκινήσει μαζί στη [Μολδοβλαχία](#) και στην [Πελοπόννησο](#). Πήραν αυτήν την απόφαση για να χωριστεί ο οθωμανικός στρατός, που είχε πόλεμο με τον [Αλή Πασά](#) στα [Ιωάννινα](#). Επίσης, η [Κωνσταντινούπολη](#) θα είχε πολλά προβλήματα. Ζήτησαν από τους Σέρβους και τους Βούλγαρους, που ήταν υπόδουλοι των Οθωμανών Τούρκων, να τους ακολουθήσουν στην Επανάσταση. Αν οι Τούρκοι περνούσαν τον [Δούναβη](#), τότε θα έπαιρναν μέρος και οι Ρώσοι.

1. Η Φιλική Εταιρεία

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

ΦΙΛΙΚΟΙ - ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΑΓΩΝΑ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣ ή **ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ**

αρχιμανδρίτης

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

πρώην κλέφτης

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ

οπλάρχηγός

ΓΕΩΡΓΙΑΚΗΣ ΟΛΥΜΠΙΟΣ

οπλάρχηγός

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΕΚΕΡΗΣ

έμπορος, έδωσε χρήματα για την οργάνωση

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

υπουργός Εξωτερικών Ρωσίας

ΑΡΧΗΓΙΑ

ακατάλληλες συνθήκες Επανάστασης

1820

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

ΑΡΧΗΓΙΑ

στρατηγός + υπασπιστής Τσάρου

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΦΟΡΟΣ

άδεια απουσίας 2 χρόνων από το ρωσικό έδαφος

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

ΦΙΛΙΚΟΙ

σχέδιο:

έναρξη Επανάστασης Μολδοβλαχία + Πελοπόννησο

ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ
να χωριστεί

ΣΕΡΒΟΙ

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ

υπό Τουρκική κυριαρχία

ζητήθηκε να συμμετέχουν στην Επανάσταση

ΟΘΩΜΑΝΟΙ

περνούν Δούναβη

ΡΩΣΟΙ

συμμετοχή στην Επανάσταση

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έκαναν οι Οθωμανοί Τούρκοι;
- Τι γινόταν σε ορισμένες περιοχές και από πότε;
- Τι ίδρυσαν κάποιοι άνθρωποι και ποιους έκαναν μέλη;
- Από ποιους επηρεάστηκαν αυτοί οι άνθρωποι;
- Πώς ονομάστηκαν τα μέλη της Φιλικής Εταιρείας, πώς επικοινωνούσαν και με ποιον τρόπο μπορούσε κανείς να μπει στην οργάνωση;
- Τι άφηναν να νοηθεί οι Φιλικοί και τι πίστευε ο κόσμος;
- Ποιοι ήταν αυτοί που στήριζαν την οργάνωση;
- Πόσα μέλη είχε η Φιλική Εταιρεία τον πρώτο καιρό και με ποιον τρόπο απέκτησε περισσότερα;
- Ποιοι πρωταγωνιστές του Αγώνα συμμετείχαν σε αυτήν την οργάνωση;
- Τι πρόταση έγινε στον Ιωάννη Καποδίστρια, τι έκανε εκείνος και γιατί;
- Ποιος ανέλαβε την αρχηγία της οργάνωσης, πότε και τι γνωρίζεις για αυτόν;
- Ποια σχέδια έκαναν οι Φιλικοί και γιατί;
- Ποιοι άλλοι λαοί θα ακολουθούσαν στην Επανάσταση και γιατί;

1. Η Φιλική Εταιρεία

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821-1830)

2. Η εξέγερση στη Μολδοβλαχία

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Τον Φεβρουάριο του 1821, ο [Αλέξανδρος Υψηλάντης](#), πολέμησε εναντίον των Τούρκων στη [Μολδοβλαχία](#).

Ύστερα από επτά μήνες, ο οθωμανικός στρατός σταμάτησε με βίαιο τρόπο αυτήν τη μάχη.

Η [Φιλική Εταιρεία](#) ετοίμαζε πολλά σχέδια για το πού και το πώς θα ξεκινούσε η Επανάσταση.

Πήρε την απόφαση η Επανάσταση να ξεκινήσει από τις [Παραδουνάβιες Ηγεμονίες](#).

Αυτό γιατί, εκεί δε βρισκόταν ο οθωμανικός στρατός,

οι Έλληνες Φαναριώτες ήταν ηγεμόνες και έμεναν πολλοί Έλληνες.

Οι οπλαρχηγοί [Ιωάννης Φαρμάκης](#) και [Γεωργάκης Ολύμπιος](#) είχαν πολεμήσει ενάντια των Οθωμανών Τούρκων.

Ο [Αλέξανδρος Υψηλάντης](#) στηρίχτηκε στη ρωσική βοήθεια.

Έτσι, το 1821, πέρασε τον ποταμό [Προύθο](#) και έφτασε στη [Μολδαβία](#).

Η Επανάσταση ξεκίνησε, αλλά υπήρχαν προβλήματα.

Ο [Αλέξανδρος Υψηλάντης](#) και οι 2.000 άντρες, πήγαν ενάντια στο [Βουκουρέστι](#).

Στις 24 Φεβρουαρίου, ο [Αλέξανδρος Υψηλάντης](#) έβγαλε την προκήρυξη

“[Μάχου υπέρ Πίστewς και Πατρίδος](#)”.

Είπε στους Έλληνες να πάρουν τα όπλα.

Οι επαναστάτες κατέλαβαν το [Βουκουρέστι](#).

Όμως, τελικά, αποφάσισαν να πάνε στα βουνά και να περιμένουν να δουν πως θα εξελιχθούν τα πράγματα.

Οι [Μεγάλες Δυνάμεις](#) και ο [Πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄](#), ο οποίος δέχτηκε πιέσεις από τους Τούρκους, καταδίκασαν τον ξεσηκωμό στη [Μολδοβλαχία](#).

Ο [Αλέξανδρος Υψηλάντης](#) έπαψε, πια, να είναι αξιωματικός του ρωσικού στρατού, με εντολή του τσάρου της [Ρωσίας](#).

Εκείνος άφησε τον οθωμανικό στρατό να μπει στην περιοχή.

Ο [Αλέξανδρος Υψηλάντης](#), με πεζικό και λίγους ιππείς, πολέμησε ενάντια των Οθωμανών πολλές φορές.

Τον [Ιούνιο](#) του 1821, στο χωριό [Δραγατσάνι](#), δόθηκε η τελική μάχη, στην οποία έχασαν οι Έλληνες.

Ο Ιερός Λόχος, που είχε εθελοντές Έλληνες, οι οποίοι σπούδαζαν στις παροικίες, έχασε πάρα πολλά μέλη του.

Ο [Αλέξανδρος Υψηλάντης](#), με τον υπασπιστή του [Γεώργιο Λασσάνη](#), με αξιωματικούς και στρατιώτες, πήγαν στην Αυστρία.

Στο [Σκουλένι](#), κάποιοι Έλληνες πρόβαλαν αντίσταση, αλλά τελικά δεν τα κατάφεραν.

Μόνο 100 κατάφεραν να φτάσουν, με πεζοπορία, στην Ελλάδα.

Τον [Σεπτέμβριο του 1821](#), οι αρχηγοί [Ιωάννης Φαρμάκης](#) και [Γεωργάκης Ολύμπιος](#) έχασαν σε μάχη ενάντια των Τούρκων.

Ο [Γεωργάκης Ολύμπιος](#) και όσοι πολέμησαν μαζί του, ανατινάχθηκαν στη μονή Σέκου, για να μην γίνουν αιχμάλωτοι.

Ο επτάμηνος ξεσηκωμός στη [Μολδοβλαχία](#) τελείωσε.

Όμως, χώρισε τον οθωμανικό στρατό και

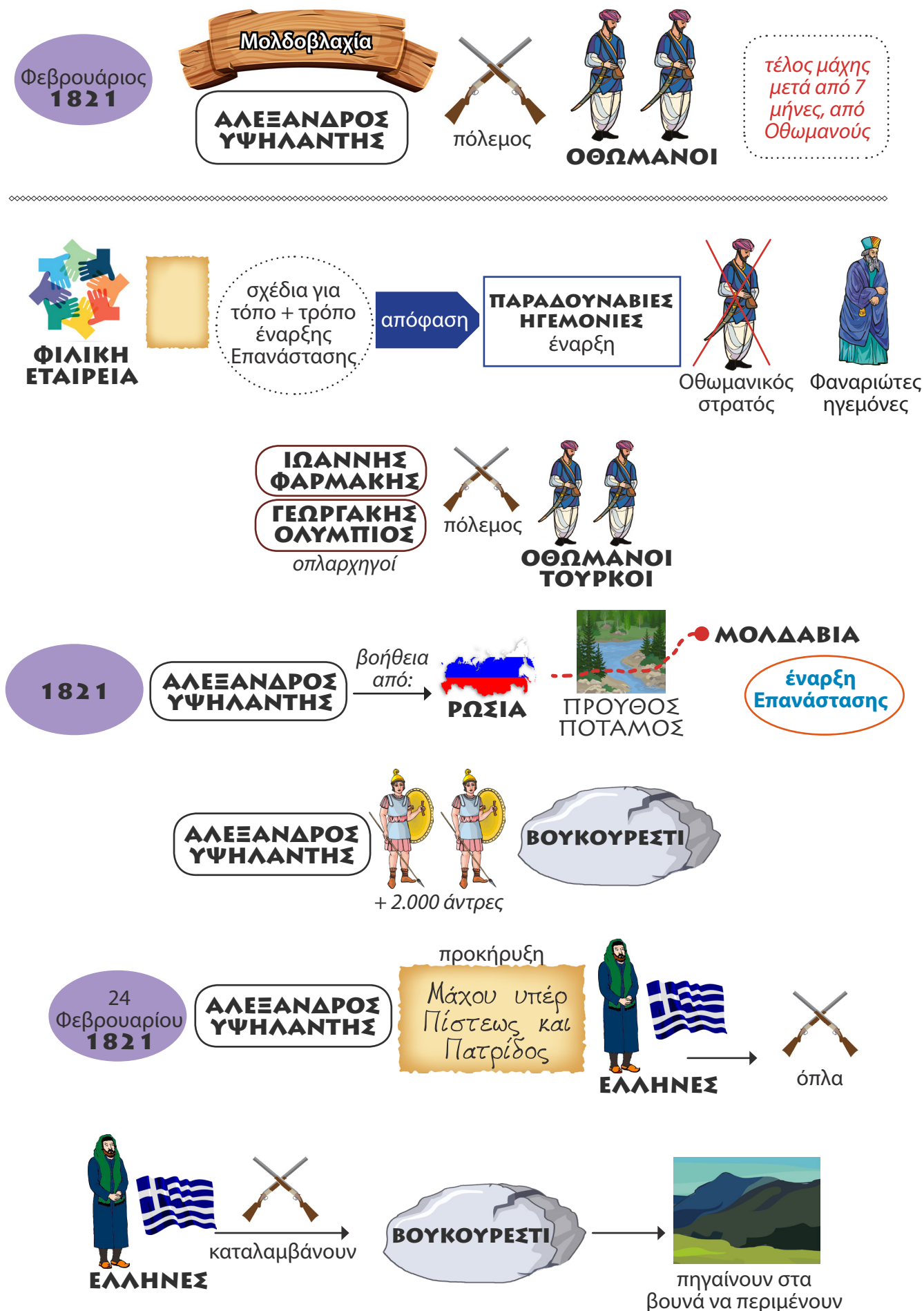
έφερε πιο γρήγορα την επανάσταση στην [Ελλάδα](#).

Όλο αυτό βοήθησε πολύ στο να απελευθερωθεί το Έθνος.

2. Η εξέγερση στη Μολδοβλαχία

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

2. Η εξέγερση στη Μολδοβλαχία

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

2. Η εξέγερση στη Μολδοβλαχία

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιος πολέμησε εναντίον των Τούρκων στη Μολδοβλαχία και πότε;
- Πώς και πότε σταμάτησε τη μάχη ο οθωμανικός στρατός;
- Τι ετοιμάζε η Φιλική Εταιρεία, ποια απόφαση πήρε και γιατί;
- Ποιοι είχαν πολεμήσει ενάντια των Οθωμανών Τούρκων;
- Ποιος στηρίχτηκε στη ρωσική βοήθεια και τι έκανε;
- Ποιοι πήγαν ενάντια στο Βουκουρέστι;
- Τι έκανε ο Αλέξανδρος Υψηλάντης και πότε;
- Ποια πόλη κατέλαβαν οι επαναστάτες και τι αποφάσισαν;
- Ποιοι καταδίκασαν τον ξεσηκωμό στη Μολδοβλαχία;
- Ποιες εντολές έδωσε ο τσάρος της Ρωσίας;
- Ποιοι πολέμησαν ενάντια των Οθωμανών πολλές φορές;
- Πότε δόθηκε η μεγάλη μάχη, πού και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιος έχασε πάρα πολλά μέλη του;
- Ποιοι πήγαν στην Αυστρία;
- Ποιοι και πού πρόβαλαν αντίσταση και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιοι κατάφεραν να φτάσουν πεζοπόροι στην Ελλάδα;
- Ποιοι έχασαν σε μάχη ενάντια των Τούρκων και πότε;
- Ποιοι ανατινάχτηκαν και γιατί;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα από τον ξεσηκωμό στη Μολδοβλαχία;

2. Η εξέγερση στη Μολδοβλαχία

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821-1830)

3. Η επανάσταση στην Πελοπόννησο

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Τον Μάρτιο του 1821 άρχισε η Επανάσταση στην Πελοπόννησο.

Στην Πελοπόννησο ζούσαν πολλοί Έλληνες και πολλά μέλη της Φιλικής Εταιρείας.

Αυτά έκαναν τους Έλληνες να κάνουν τις πρώτες τους νίκες.

Πολλοί Τούρκοι της Πελοποννήσου πήγαν στην Ήπειρο,

για να πολεμήσουν τον Αλή Πασά.

Το ορεινό έδαφος της Πελοποννήσου,

η απόσταση που είχε από την Κωνσταντινούπολη και

η είσοδος των προκρίτων και των κληρικών στη Φιλική Εταιρεία

βοήθησαν, επίσης, για το ξεκίνημα της Επανάστασης στην Πελοπόννησο.

Στο τέλος του 1820 και στις αρχές του 1821, οι Φιλικοί, Παπαφλέσσας και

Θεόδωρος Κολοκοτρώνης πήγαν στην Πελοπόννησο.

Εκεί, συνεργάστηκαν με τους πρόκριτους και τους αρχιερείς,

για να συντονίσουν τον επαναστατικό Αγώνα.

Ο αρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δίκαιος ή Παπαφλέσσας μετέφερε παντού

το μήνυμα της Μεγάλης Επανάστασης και την απαλλαγή από τους Οθωμανούς.

Ο οπλαρχηγός Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ο οποίος ήταν

παλιός κλέφτης και αξιωματικός των βρετανικών και γαλλικών

στρατιωτικών σωμάτων στα Επτάνησα,

πήγε στη Μάνη και ξεσήκωσε όλους τους Έλληνες.

Όλα αυτά έκαναν τους Τούρκους να ανησυχήσουν.

Έτσι, συναντήθηκαν με τους αρχιερείς και τους προεστούς στην Τριπολιτσά.

Κάποιοι από αυτούς που πήγαν, μπήκαν φυλακή.

Οι άλλοι έκαναν σύσκεψη, στις 10 Μαρτίου, στη μονή της Αγίας Λαύρας.

Έπειτα γύρισαν στις επαρχίες τους και συγκέντρωσαν τα παλικάρια για τον στρατό.

Τον Μάρτιο του 1821, η Επανάσταση ξεκίνησε στην Πελοπόννησο.

Έγιναν επιθέσεις εναντίον των Τούρκων, στα Καλάβρυτα και στη Βοστίτσα.

Στις 23 Μαρτίου, οι Έλληνες πήραν την Καλαμάτα.

Ύστερα, οι Έλληνες πολιορκούσαν τα κάστρα, όπου κρυβόντουσαν οι Τούρκοι.

Οι Έλληνες που βρίσκονταν στην Πάτρα, σήκωσαν τη σημαία της Ελευθερίας.

Δημιούργησαν μια επαναστατική επιτροπή, με αρχηγό

τον μητροπολίτη Παλαιών Πατρών Γερμανό.

Τον επόμενο μήνα, οι Τούρκοι έχασαν τη μάχη στο Λεβίδι της Αρκαδίας.

Η Επανάσταση απλώθηκε σε όλη την Πελοπόννησο.

Έπρεπε, όμως, να γίνει κάποιος σχεδιασμός.

Δεν έφτανε, μόνο, να πολεμούν οι οπλαρχηγοί ηρωικά και χωρίς συντονισμό.

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης έγινε αρχηγός των ενόπλων δυνάμεων.

Αποφάσισε να γίνει πρώτα κατάληψη της Τριπολιτσάς και

μετά των άλλων φρουρίων, για να πετύχει η Επανάσταση.

Η Τριπολιτσά ήταν το στρατιωτικό και διοικητικό κέντρο της Πελοποννήσου.

Τον Ιούνιο του 1821, ο Δημήτρης Υψηλάντης ήρθε στην Πελοπόννησο.

Ο αδελφός του ο Αλέξανδρος βρισκόταν στη φυλακή και

έτσι ανέλαβε εκείνος να ηγηθεί στην Επανάσταση.

Βρέθηκαν εθελοντές από τα Επτάνησα και μαζί με τους Έλληνες,

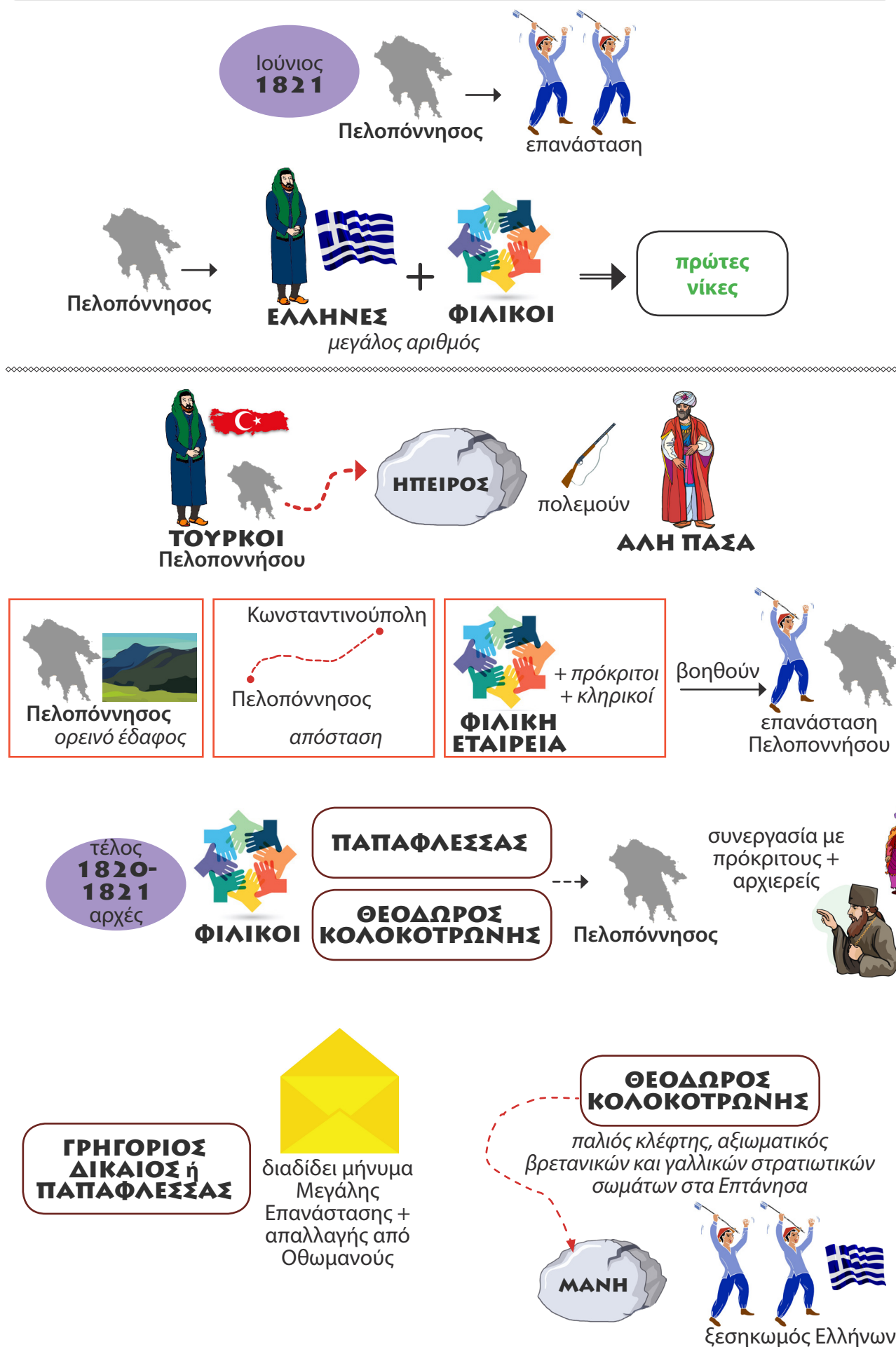
κατέλαβαν τη Μονεμβασιά και το Νεόκαστρο.

Η Επανάσταση έκανε τις πρώτες επιτυχίες.

3. Η επανάσταση στην Πελοπόννησο

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

3. Η επανάσταση στην Πελοπόννησο

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

ανησυχούν

ΤΡΙΠΟΛΙΤΣΑ

κάποιοι
φυλακίζονται

**10
ΜΑΡΤΙΟΥ**

επιστροφή στις
επαρχίες τους,
συγκέντρωση
αντρών στρατού

**Μάρτιος
1821**

ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ

ΒΟΣΤΙΤΣΑ

επιθέσεις κατά

ΟΘΩΜΑΝΩΝ

**23 Μαρτίου
1821**

παίρνουν

ΚΑΛΑΜΑΤΑ

πολιορκούν

κάστρα - κρυψώνες
Τούρκων

υψώνουν σημαία
Ελευθερίας

επαναστατική
επιτροπή

**ΛΕΒΙΔΙ
ΑΡΚΑΔΙΑΣ**

ήττα Τούρκων

**ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ**

αρχηγός ενόπλων
δυνάμεων

πρώτα

κατάληψη
ΤΡΙΠΟΛΙΤΣΑΣ

στρατιωτικό +
διοικητικό κέντρο
Πελοποννήσου

**Ιούνιος
1821**

**ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ**

αναλαμβάνει Πελοπόννησο

**ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ
+ ΝΕΟΚΑΣΤΡΟ**

πρώτες επιτυχίες
βοήθεια
εθελοντών
Επανήσων

3. Η επανάσταση στην Πελοπόννησο

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πότε και πού ξεκίνησε η Επανάσταση;
- Ποια έκαναν τους Έλληνες να κάνουν τις πρώτες τους νίκες;
- Ποια άλλα βοήθησαν το ξεκίνημα της Επανάστασης στην Πελοπόννησο;
- Ποιοι πήγαν στην Πελοπόννησο, τότε και γιατί;
- Τι έκανε ο αρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δίκαιος ή Παπαφλέσσας;
- Ποιος πήγε στη Μάνη και τι έκανε;
- Πώς αντέδρασαν σε όλα αυτά οι Τούρκοι;
- Τι ξεκίνησε τον Μάρτιο του 1821, πού και πού έγιναν οι πρώτες επιθέσεις;
- Ποια πόλη πήραν οι Έλληνες και τότε;
- Έπειτα, ποια πολιορκούσαν οι Έλληνες;
- Τι έκαναν οι Έλληνες που βρίσκονταν στην Πάτρα και τι δημιούργησαν;
- Ποια μάχη έχασαν οι Τούρκοι;
- Πού απλώθηκε η Επανάσταση και τι έπρεπε να γίνει;
- Τι έγινε ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και τι αποφάσισε;
- Τι ήταν η Τριπολιτσά;
- Ποιος ήρθε στην Πελοπόννησο, τότε και γιατί;
- Ποιες ήταν οι πρώτες επιτυχίες και ποιοι βοήθησαν σε αυτό;

3. Η επανάσταση στην Πελοπόννησο

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821 - 1830)

4. Η επανάσταση στη Στερεά Ελλάδα

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Τον Μάρτιο του 1821 άρχισε η Επανάσταση στη Στερεά Ελλάδα.

Έγιναν πολλές συγκρούσεις με τους Οθωμανούς.

Στη μάχη στην Αλαμάνα πέθανε με άσχημο τρόπο ο Αθανάσιος Διάκος.

Στη μάχη στο χάνι της Γραβιάς πολέμησε ηρωικά ο Οδυσσέας Ανδρούτσος.

Στη Στερεά Ελλάδα επικρατούσαν δύσκολες συνθήκες για εξέγερση.

Αυτό γιατί, δεν είχε πολλούς κατοίκους, ειδικά στο δυτικό κομμάτι και οι πρόκριτοι δεν ήταν τόσο έμπειροι.

Στην Εύβοια και στη Λαμία, ζούσαν πολλοί Οθωμανοί και στρατιώτες.

Στην Ήπειρο, ο Χουρσίτ Πασάς έκανε πόλεμο εναντίον του Αλή Πασά των Ιωαννίνων.

Όμως, υπήρχαν πολλοί κλέφτες και αρματολοί και αυτό βοήθησε τους επαναστάτες να συντονιστούν.

Τον Ιανουάριο του 1821, έγινε στη Λευκάδα η πρώτη συνάντηση των οπλαρχηγών, με δοξολογία και ορκωμοσία.

Ως ημερομηνία, συζητήθηκε η 25^η Μαρτίου.

Στα μέσα Μαρτίου του 1821, έγινε τελετή στη μονή του Οσίου Λουκά στη Βοιωτία, όπου βρίσκονταν πρόκριτοι και οπλαρχηγοί.

Στην Ανατολική Στερεά Ελλάδα ξεκίνησαν οι πρώτες επαναστάσεις.

Ο Πανουργιάς κυριεύσε την πόλη των Σαλώνων, στην Άμφισσα και σε αυτό τον βοήθησαν οι κάτοικοι του Γαλαξιδίου.

Άλλες πόλεις και χωριά, όπως η Λιβαδειά και η Θήβα απελευθερώθηκαν.

Οι επαναστάτες κατάφεραν και έφτασαν ως την Αθήνα και συγκράτησαν τους Τούρκους στην Ακρόπολη.

Οι Έλληνες κατάφεραν να πάρουν και τη Χαλκίδα.

Ο πλοίαρχος Αντώνης Κριεζής από την Ύδρα βοήθησε σε αυτήν την επιτυχία, ρίχνοντας κανονιές στους Τούρκους της πόλης.

Μετά από λίγο καιρό ξεσηκώθηκε και η Δυτική Στερεά Ελλάδα.

Οι Έλληνες κυριεύσαν το Βραχώρι, το Αιτωλικό και το Μεσολόγγι.

Ήρθε και ο Φαναριώτης πολιτικός Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, για να προσφέρει τη βοήθειά του στον Αγώνα.

Ο Χουρσίτ Πασάς έστειλε τους πασάδες, Κιοσέ Μεχμέτ και Ομέρ Βρυώνη, από τα Ιωάννινα για να σταματήσουν τις επαναστάσεις.

Οι οπλαρχηγοί Πανουργιάς, Ιωάννης Δυοβουνιώτης και Αθανάσιος Διάκος

περίμεναν τον στρατό των Οθωμανών στην Ηράκλεια και στις γέφυρες του Γοργοποτάμου και της Αλαμάνας.

Στις 23 Απριλίου του 1821, οι Τούρκοι κατάφεραν να διώξουν τους υπερασπιστές των δύο πρώτων θέσεων.

Τραυμάτισαν σοβαρά τον Πανουργιά και

σκότωσαν τον άντρα που πολεμούσε δίπλα του, τον Ησαΐα, επίσκοπο των Σαλώνων.

Μετά οι Τούρκοι πολέμησαν τους ανθρώπους που υπεράσπιζαν την Αλαμάνα.

Οι ελληνικές δυνάμεις αναγκάστηκαν να πάνε στο όρος Καλλίδρομο.

Εκεί βρισκόταν ο Αθανάσιος Διάκος και

οι αρχηγοί των αγωνιστών της Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας.

Κάποιοι συμβούλεψαν τον Αθανάσιο Διάκο να φύγει,

αλλά εκείνος συνέχισε να πολεμά.

Όμως, τον τραυμάτισαν και τον έπιασαν αιχμάλωτο.

Ο Ομέρ Βρυώνης παραδέχτηκε τη γενναιότητά του.

Του είπε πως μπορεί να του χαρίσει τη ζωή του,

αλλά να του δώσει τον στρατό του, ως αντάλλαγμα.

Ο Αθανάσιος Διάκος δε δέχτηκε και σκοτώθηκε με πολύ άσχημο τρόπο.

Η Επανάσταση του 1821 δεν ήταν ένας απλός ξεσηκωμός, αλλά ένας πολύ σημαντικός αγώνας για την απελευθέρωση από τους Οθωμανούς.

Αυτό έδειξε, με τη θυσία του, ο Αθανάσιος Διάκος.

Πολλοί Έλληνες αγωνιστές ήθελαν να πάρουν εκδίκηση για τον θάνατό του.

Οπότε, στις 8 Μαΐου του 1821, στο χάνι της Γραβιάς πολέμησαν τους Οθωμανούς με μεγάλη επιτυχία.

Ο Οδυσσέας Ανδρούτσος κλείστηκε στο χάνι με 118 άνδρες.

Οι οπλαρχηγοί Πανουργιάς και Δουβουνιώτης βρήκαν την κατάλληλη τοποθεσία γύρω από τα υψώματα, για να αντιμετωπίσουν τον τουρκικό στρατό.

Στη διάρκεια της μάχης, αυτοί που βρίσκονταν στα υψώματα, έκαναν πίσω.

Οι πολεμιστές, όμως, στο χάνι της Γραβιάς, έδιωχναν τους Τούρκους.

Τη νύχτα η μάχη σταμάτησε.

Ο οθωμανικός στρατός έχασε περισσότερους από 800 πολεμιστές.

Οι Έλληνες έχασαν μόνο 6 στρατιώτες.

Πριν το ξημέρωμα, ο Ομέρ Βρυώνης περίμενε τα κανόνια από τη Λαμία.

Ο Οδυσσέας Ανδρούτσος με τους άνδρες έκαναν έξοδο και

πέρασαν ανάμεσα από τους Τούρκους, χωρίς να τους δουν.

Η μάχη στο χάνι της Γραβιάς δεν άφησε περιθώρια στους Οθωμανούς να περάσουν στην Πελοπόννησο.

Το ηθικό των Ελλήνων τονώθηκε.

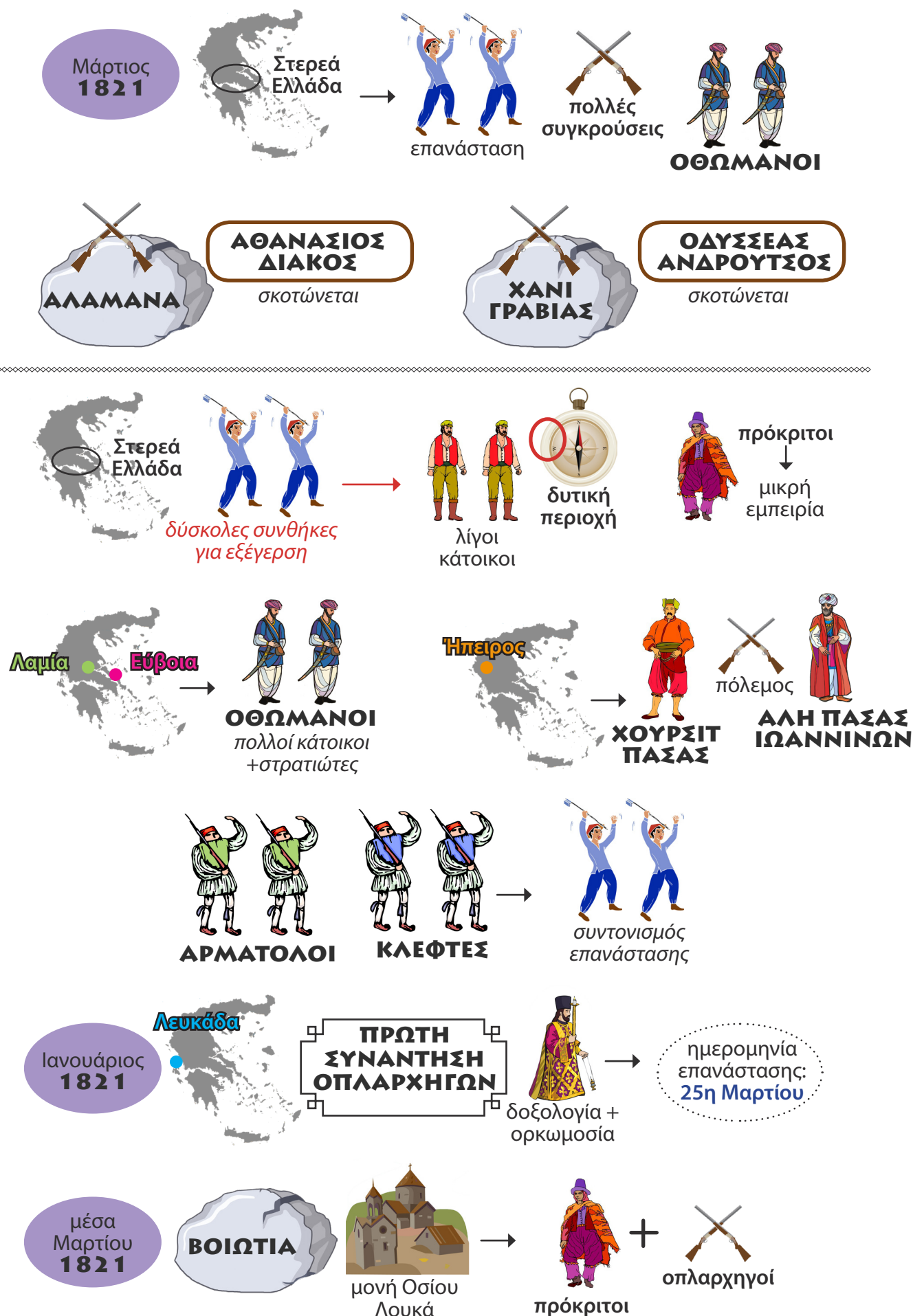
Ακόμα και αυτοί που είχαν τις αμφιβολίες τους για το ξεκίνημα του Αγώνα στη

Στερεά Ελλάδα, απέκτησαν ισχυρό ηθικό.

4. Η επανάσταση στη Στερεά Ελλάδα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

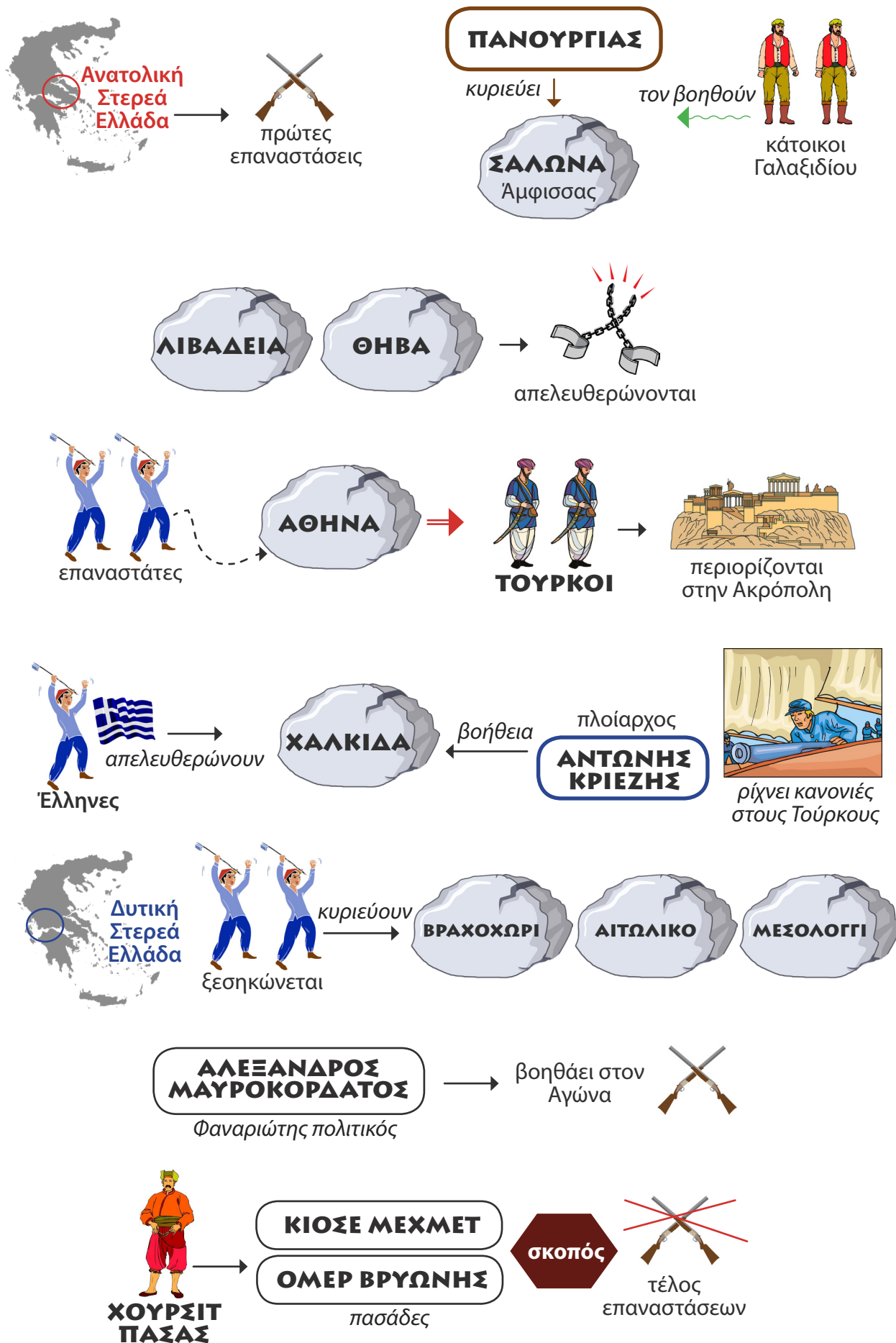
(σελ. 1/4)

4. Η επανάσταση στη Στερεά Ελλάδα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

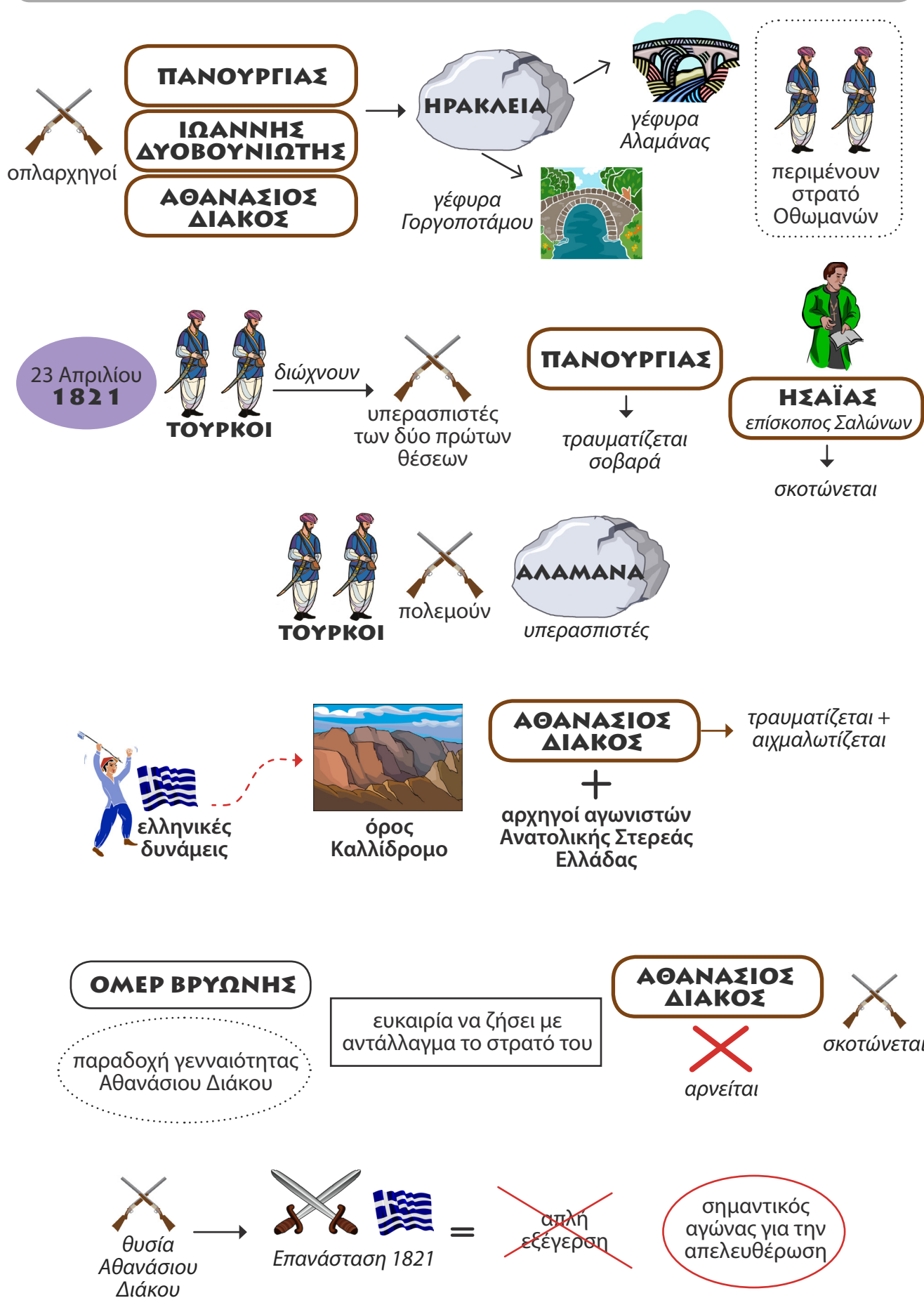
(σελ.2/4)

4. Η επανάσταση στη Στερεά Ελλάδα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

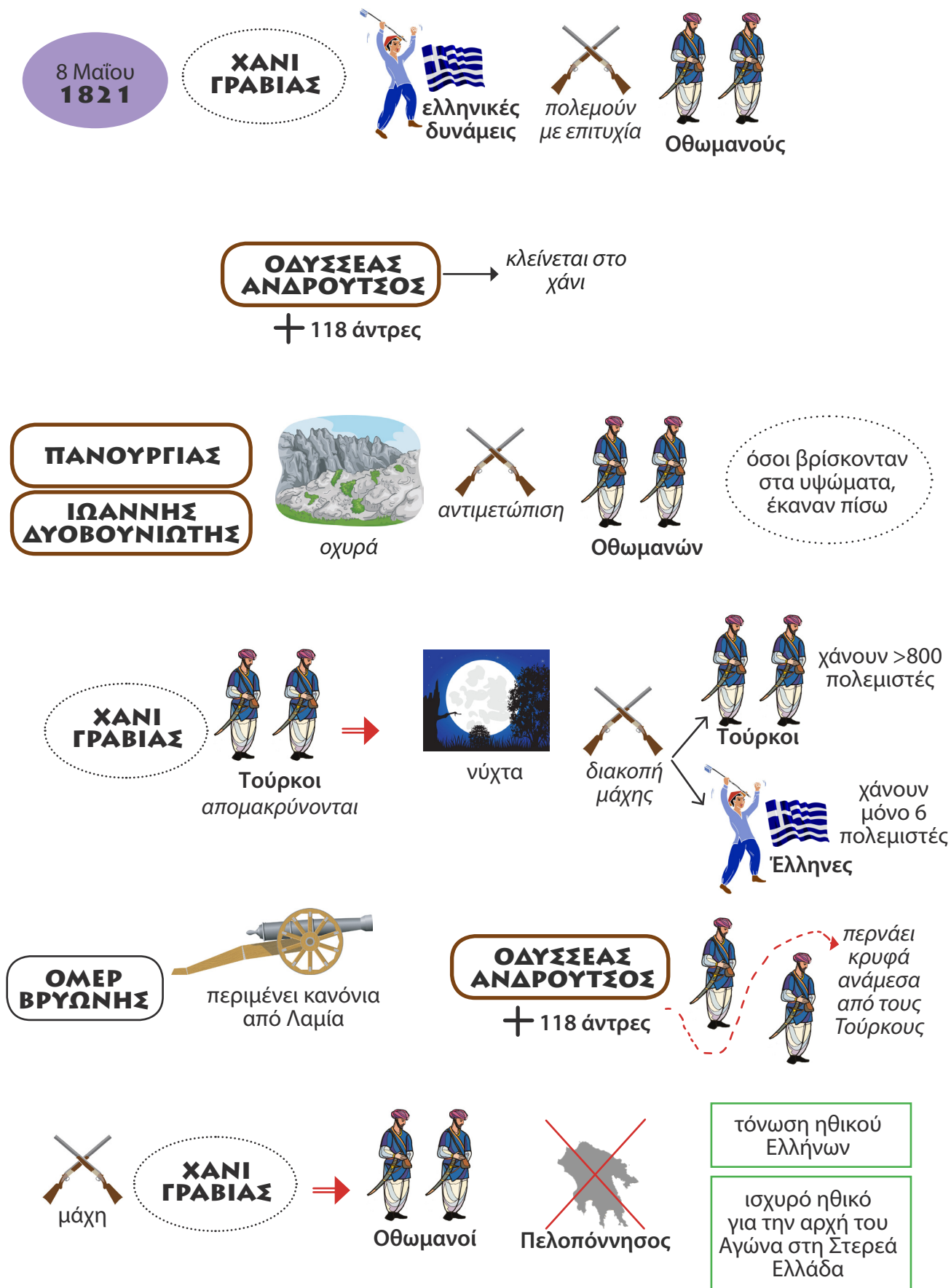
(σελ.3/4)

4. Η επανάσταση στη Στερεά Ελλάδα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.4/4)

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πότε άρχισε η Επανάσταση και πού;
- Ποιος πέθανε στη μάχη στην Αλαμάνα;
- Ποιος πολέμησε ηρωικά στη μάχη στο χάνι της Γραβιάς;
- Πού επικρατούσαν δύσκολες συνθήκες και γιατί;
- Πού ζούσαν πολλοί Οθωμανοί και στρατιώτες;
- Στην Ήπειρο, ποιος έκανε πόλεμο εναντίον σε ποιον;
- Τι βοήθησε τους επαναστάτες να συντονιστούν;
- Πότε έγινε η πρώτη συνάντηση των οπλαρχηγών, πού και πώς;
- Ποια ημερομηνία προτάθηκε για την έναρξη του Αγώνα;
- Πού έγινε η τελετή, πότε και ποιοι βρίσκονταν εκεί;
- Πού ξεκίνησαν οι πρώτες επαναστάσεις;
- Ποια πόλη κυρίευσε ο Πανουργιάς και ποιοι βοήθησαν σε αυτό;
- Ποιες άλλες πόλεις απελευθερώθηκαν;
- Μέχρι πού έφθασαν οι επαναστάτες και πού συγκράτησαν τους Τούρκους;
- Τι κατάφεραν να πάρουν οι Έλληνες, ποιος βοήθησε σε αυτό και με ποιον τρόπο;
- Ποια ξεσηκώθηκε και ποιες πόλεις κυρίευσαν οι Έλληνες;
- Ποιος ήρθε για να προσφέρει τη βοήθειά του στον Αγώνα;
- Ποιους έστειλε ο Χουρσίτ Πασάς και για ποιον λόγο;
- Ποιοι περίμεναν τον στρατό των Οθωμανών και πού;
- Ποιους κατάφεραν να διώξουν οι Τούρκοι και πότε;
- Ποιον τραυμάτισαν σοβαρά και ποιον σκότωσαν, οι Τούρκοι;
- Μετά, οι Τούρκοι ποιους πολέμησαν;
- Τι αναγκάστηκαν να κάνουν οι ελληνικές δυνάμεις και γιατί;
- Τι συμβούλεψαν τον Αθανάσιο Διάκο, τι έκανε εκείνος και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Πώς αντιμετώπισε ο Ομέρ Βρυώνης τον Αθανάσιο Διάκο και τι έγινε στο τέλος;

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι ήταν η Επανάσταση του 1821;
- Τι έκαναν οι Έλληνες αγωνιστές για να πάρουν εκδίκηση για τον θάνατο του Αθανάσιου Διάκου;
- Τι συνέβη στις 8 Μαΐου του 1821;
- Ποιοι κλείστηκαν στο χάνι;
- Ποιοι και τι έκαναν, για να αντιμετωπίσουν τον τουρκικό στρατό;
- Ποιοι έκαναν πίσω και ποιοι έδιωξαν τους Τούρκους;
- Πότε σταμάτησε η μάχη και πόσους έχασε ο οθωμανικός στρατός και πόσους ο ελληνικός;
- Τι περίμενε ο Ομέρ Βρυώνης και τι έκανε ο Οδυσσέας Ανδρούτσος;
- Τι δεν έδωσε η μάχη στο χάνι της Γραβιάς;
- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα του Επαναστατικού Αγώνα;

4. Η επανάσταση στη Στερεά Ελλάδα

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821-1830)

5. Η επανάσταση στα νησιά του Αιγαίου

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Η επανάσταση απλώθηκε στα νησιά του Αιγαίου.

Ο [Ανδρέας Μιαούλης](#) και ο [Δημήτριος Παπανικολής](#), σημαντικοί ναυτικοί, μετέφεραν τρόφιμα και πολεμοφόδια στην [Πελοπόννησο](#) και τη [Στερεά Ελλάδα](#). Επίσης, προστάτευαν αυτές τις περιοχές από τον τουρκικό στόλο.

Η επανάσταση από την [Πελοπόννησο](#) και τη [Στερεά Ελλάδα](#), μεταφέρθηκε και στα νησιά του [Αιγαίου](#).

Τον [Απρίλιο του 1821](#), οι [Σπέτσες](#) με την [Μπουμπουλίνα](#) ξεσηκώθηκαν.

Έπειτα, η [Υδρα](#) ξεσηκώθηκε με τον πλοίαρχο [Αντώνιο Οικονόμου](#).

Ακολούθησαν τα [Ψαρά](#), η [Σάμος](#), η [Κάσος](#) και τα [Δωδεκάνησα](#).

Ξεσηκώθηκε και η [Κρήτη](#), ιδιαίτερα τα [Σφακιά](#).

Οι κάτοικοι στις [Κυκλάδες](#) δίστασαν.

Γενικά τα νησιά είχαν ενεργή συμμετοχή στον ξεσηκωμό του [1821](#).

Τα ελληνικά καράβια ήταν λίγα και είχαν μικρή χωρητικότητα.

Ήταν, όμως, κυρίαρχα στο [Αιγαίο](#) γιατί ήταν πιο γρήγορα και το πλήρωμά τους είχε τεράστια εμπειρία.

Οι Έλληνες ναυτικοί απέκτησαν διακρίσεις σε τριών ειδών πολεμικών προσπαθειών.

Η [πρώτη](#) είχε να κάνει με την πολιορκία των παραθαλάσσιων κάστρων, όπως η [Μονεμβασιά](#) και το [Ναυαρίνο](#) και

με τη βοήθεια που δόθηκε σε μάχες ξηράς από τη θάλασσα.

Η [δεύτερη](#) είχε να κάνει με στρατιωτικές επιχειρήσεις στα παράλια της [Μικράς Ασίας](#).

Εκεί έπιαναν αιχμάλωτα και κατέστρεφαν τα πλοία των εχθρών.

Με αυτόν τον τρόπο ο τουρκικός στόλος αδυνατούσε να περάσει με τα πλοία του στην [Πελοπόννησο](#).

Η [τρίτη](#) είχε να κάνει με τις ναυμαχίες στο ανοιχτό πέλαγος.

Εκεί υπήρχαν τα πυρπολικά, δηλαδή τα καράβια τα οποία είχαν υλικό που έπαιρνε γρήγορα φωτιά.

Τα πυρπολικά, αυτά, πλησίαζαν τα οθωμανικά πλοία, τα οποία έπαιρναν φωτιά.

Οι Ψαριανοί, [Δημήτριος Παπανικολής](#) και [Κωνσταντίνος Κανάρης](#) και

ο [Ανδρέας Μιαούλης](#), από την [Υδρα](#) πολέμησαν γενναία σε μάχες στη θάλασσα.

Οι Τούρκοι ήθελαν να αντιδράσουν.

Για αυτόν τον λόγο, επιτέθηκαν στους Έλληνες κατοίκους που ζούσαν στα παράλια της Μικράς Ασίας και σε άλλα νησιά.

Τον Απρίλιο του 1822, οι Τούρκοι κατέστρεψαν τη Χίο και σφάγιασαν τους κατοίκους της.

Οι Χριστιανοί που ζούσαν στην Ευρώπη, συγκλονίστηκαν από αυτό.

Στη διάρκεια του 1821, ο τουρκικός στόλος είχε πολλές αποτυχίες.

Αυτές οι αποτυχίες έκαναν τον Σουλτάνο να ζητήσει βοήθεια από τον πασά της Αιγύπτου Μεχμέτ Αλή.

Εκείνος είχε ένοπλες δυνάμεις, οι οποίες εκπαιδεύτηκαν από τους Ευρωπαίους αξιωματικούς.

Μέσα στα επόμενα χρόνια, οι μάχες στη θάλασσα έγιναν περισσότερες.

Τον Μάιο και τον Ιούνιο του 1821, ο τουρκικός και αιγυπτιακός στόλος επιτέθηκε στην Κάσο και τα Ψαρά.

Εκεί βρίσκονταν οι ναυτικές βάσεις των Ελλήνων.

Όμως, εκεί οι Έλληνες διχάστηκαν.

Έτσι, οι Τούρκοι και οι Αιγύπτιοι βρήκαν ευκαιρία να φτάσουν στα νησιά και να τα καταστρέψουν, αν και οι μάχες ήταν σκληρές.

Στα τέλη Αυγούστου του 1824, έγινε ναυμαχία στον κόλπο του Γέροντα, στα παράλια της Μικράς Ασίας.

Εκεί ο ελληνικός στόλος νίκησε τον τουρκικό και αιγυπτιακό στόλο.

Ο ναύαρχος Μιαούλης, με τους ελιγμούς που έκανε, μπέρδεψε τα πλοία των εχθρών.

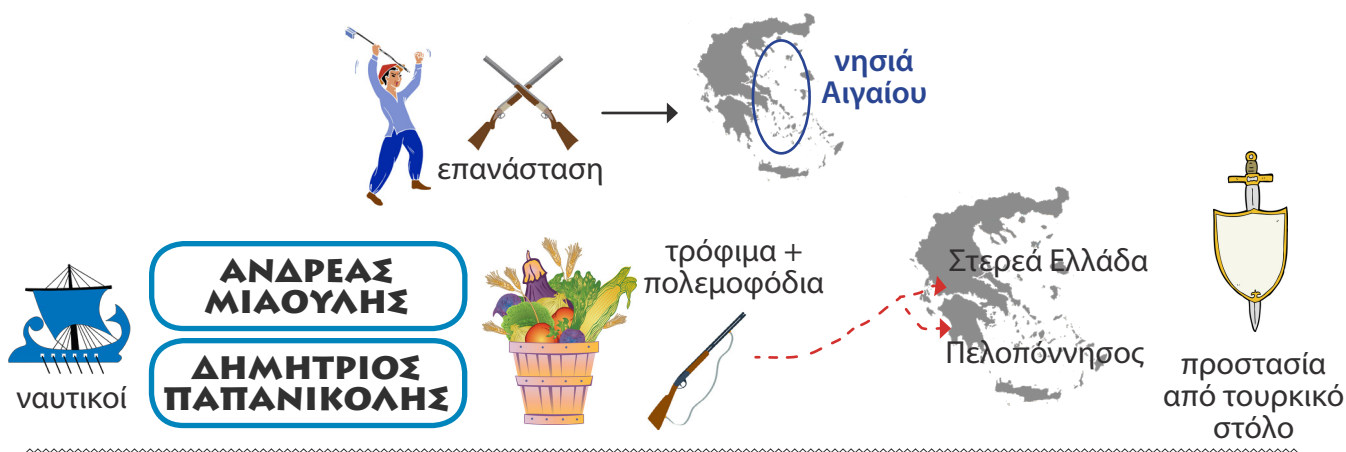
Η πετυχημένη χρήση των πυρπολικών κατέστρεψε μια φρεγάτα, η οποία είχε 1.000 στρατιώτες και ναύτες.

Έπειτα από τη Ναυμαχία του Γέροντα, ο τουρκικός και αιγυπτιακός στόλος υποχώρησε, ψάχνοντας ένα ασφαλές μέρος να κρυφτούν.

5. Η επανάσταση στα νησιά του Αιγαίου

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

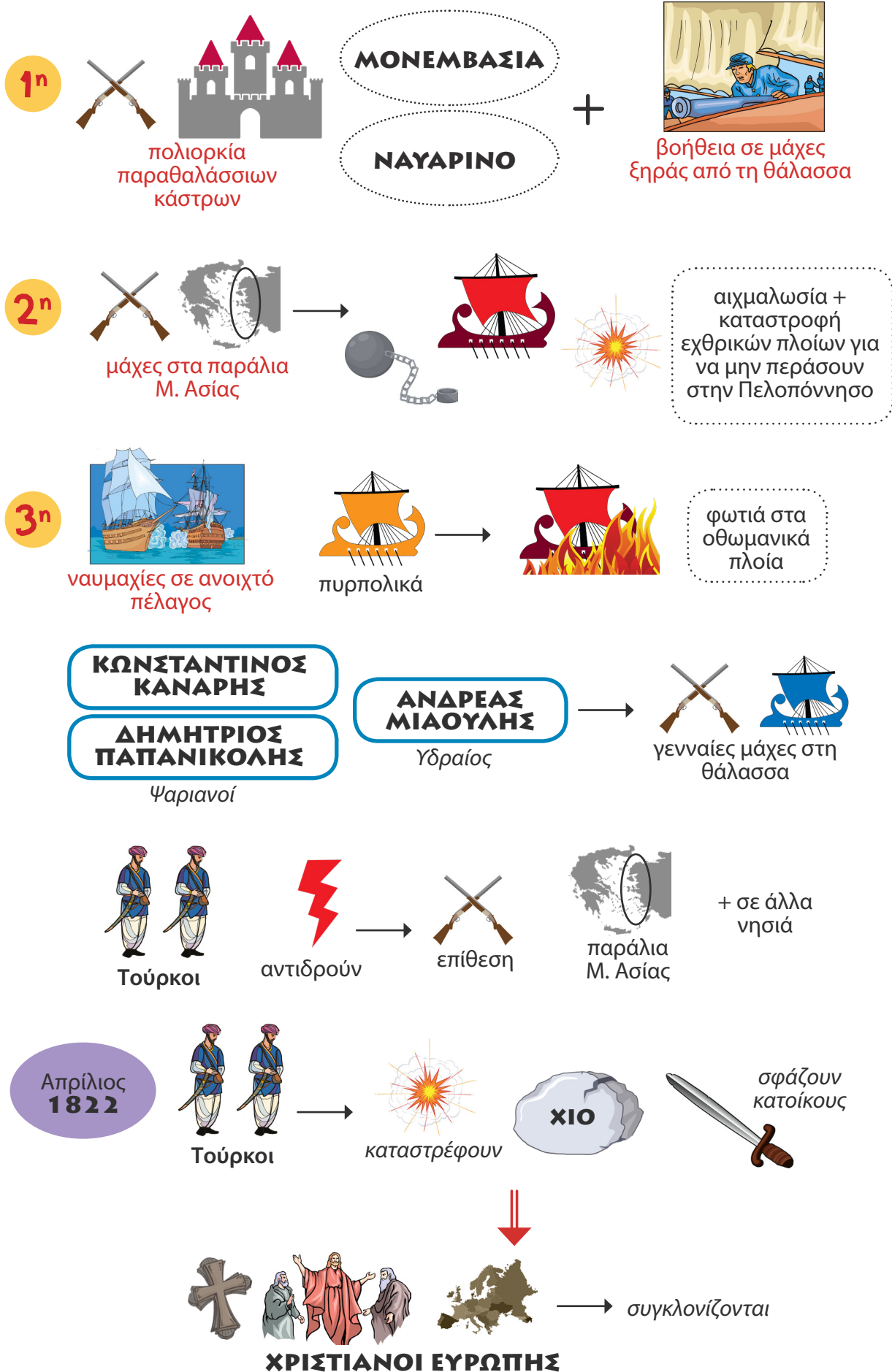
(σελ. 1/3)

5. Η επανάσταση στα νησιά του Αιγαίου

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/3)

5. Η επανάσταση στα νησιά του Αιγαίου

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

5. Η επανάσταση στα νησιά του Αιγαίου

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πού απλώθηκε η επανάσταση;
- Ποιοι ήταν οι σημαντικοί ναυτικοί και τι έκαναν;
- Πού βρισκόταν, αρχικά η επανάσταση;
- Ποιοι πρώτα ξεσηκώθηκαν και πότε;
- Ποιο άλλο νησί ξεσηκώθηκε και με ποιον;
- Ποια άλλα νησιά ακολούθησαν και ποια δίστασαν;
- Πώς ήταν τα ελληνικά καράβια;
- Ποια ήταν η πρώτη πολεμική προσπάθεια των Ελλήνων ναυτικών;
- Ποια ήταν η δεύτερη πολεμική προσπάθεια των Ελλήνων ναυτικών;
- Ποια ήταν η τρίτη πολεμική προσπάθεια των Ελλήνων ναυτικών;
- Ποιοι πολέμησαν γενναία σε μάχες στη θάλασσα;
- Με ποιον τρόπο αντέδρασαν οι Τούρκοι;
- Τι συνέβη τον Απρίλιο του 1822;
- Ποια ήταν η αντίδραση των Χριστιανών στην Ευρώπη;
- Τι είχε ο τουρκικός στόλος στη διάρκεια του 1821 και τι έκανε ο Σουλτάνος;
- Τι συνέβη τον Μάιο και τον Ιούνιο του 1821;
- Ποια ευκαιρία βρήκαν οι Τούρκοι και οι Αιγύπτιοι και γιατί;
- Ποια ναυμαχία έγινε στα τέλη Αυγούστου του 1824 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποια βοήθησαν σε αυτή τη νίκη;
- Τι έκανε ο τουρκικός και αιγυπτιακός στόλος μετά την ήττα τους;

5. Η επανάσταση στα νησιά του Αιγαίου

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821-1830)

6. Η επανάσταση στην Ήπειρο, τη Θεσσαλία και τη Μακεδονία

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Μαζί με την επανάσταση στη Νότια Ελλάδα, οι Σουλιώτες στην Ήπειρο, οι Θεσσαλοί και οι Μακεδόνες ξεσηκώθηκαν. Δεν υπήρχε, όμως, σωστή οργάνωση και ο οθωμανικός στρατός ήταν ισχυρός. Αυτά οδήγησαν τις μάχες σε αποτυχία.

Τον Δεκέμβριο του 1820, οι Σουλιώτες βρίσκονταν πάλι στο Σούλι.

Στην Ήπειρο, οι Σουλιώτες ξεσηκώθηκαν.

Τον μήνα Δεκέμβριο, οι Σουλιώτες νίκησαν τους Τούρκους και έκοψαν την επικοινωνία των Ιωαννίνων με την Άρτα και την Πρέβεζα.

Επιτέθηκαν ενάντια της Πάργας και της Άρτας.

Ήταν σημαντικά μέρη, αλλά δεν κατάφεραν να τα κατακτήσουν.

Νίκησαν, όμως, τον οθωμανικό στρατό στα Πέντε Πηγάδια.

Στο τέλος του 1821, οι Αλβανοί σύμμαχοι εγκατέλειψαν τους Σουλιώτες και εκείνοι δεν είχαν, πια, βοήθεια.

Έκαναν, τότε, ανακωχή τριών μηνών με τους Οθωμανούς και γύρισαν πίσω πολύ στεναχωρημένοι.

Ο Αλή Πασάς σκοτώθηκε.

Τότε, ο Χουρσίτ Πασάς ήθελε να περάσει με τον στρατό του στην Πελοπόννησο, για να σταματήσει την Επανάσταση.

Οι Έλληνες και οι Φιλέλληνες αγωνιστές, με αρχηγό τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο, θέλησαν να τον σταματήσουν.

Ο οθωμανικός στρατός, όμως, ήταν πολύς.

Ο ελληνικός στρατός δεν ήταν οργανωμένος.

Έτσι, στη μάχη του Πέτα στις 4 Ιουλίου του 1822, έχασαν.

Το 1/3 των Ελλήνων επαναστατών σκοτώθηκε και άλλοι πιάστηκαν αιχμάλωτοι.

Ο δρόμος, πια, για την κατάκτηση της Δυτικής Ελλάδας άνοιξε.

Οι Τούρκοι, επίσης, ετοιμάζονταν να πολιορκήσουν το Μεσολόγγι.

Οι 68 από τους 93 Φιλέλληνες και ο αρχηγός τους Ανδρέας Δάνιας σκοτώθηκαν κατά τη διάρκεια της μάχης.

Οι Σουλιώτες, μετά την ήττα τους, τον Σεπτέμβριο του 1822, υπέγραψαν συνθήκη και έφυγαν από το Σούλι.

Τον Μάιο του 1821, οι κάτοικοι της Θεσσαλίας ξεσηκώθηκαν.

Οι κάτοικοι του Πηλίου, με τους αρχηγούς των Φιλικών,

Άνθιμο Γαζή και Κυριάκο Μπασδέκη,

είδαν τα πλοία να έρχονται από την Ύδρα και ξεσηκώθηκαν.

Προσπάθησαν να κυριεύσουν τον Βόλο και το Βελεστίνο.

Όμως, όταν εμφανίστηκε ο Μαχμούτ Πασάς ή Δράμαλης από τη Λάρισα,

ο οποίος είχε έναν πολύ ισχυρό οθωμανικό στρατό, οι επαναστάτες διέφυγαν.

Ξεσηκώθηκε και η Μακεδονία εναντίον των Τούρκων.

Αρχηγός της ήταν ο Σερραίος μεγαλέμπορος Εμμανουήλ Παπάς.

Η Φιλική Εταιρεία τον είχε βάλει αρχηγό στον Αγώνα στη Χαλκιδική.

Τον Μάρτιο του 1821, ο Εμμανουήλ Παπάς πήρε όπλα και πολεμοφόδια και

έφυγε από την Κωνσταντινούπολη και πήγε στο Άγιο Όρος.

Εκεί έγινε συνέλευση και τον ανακήρυξαν "αρχηγό και υπερασπιστή"

της Μακεδονίας.

Ο Εμμανουήλ Παπάς ξεκίνησε επίσημα την Επανάσταση.

Έχοντας ως ορμητήριο το Άγιο Όρος, παρακίνησε

τον Πολύγυρο και τη Σιθωνία να ξεσηκωθούν και

έφτασε ως τα περίχωρα της Θεσσαλονίκης.

Οι Τούρκοι, όμως, σταμάτησαν τις επιθετικές διαθέσεις των κατοίκων,

συνέλαβαν προεστούς και κατέστρεψαν τα χωριά, όλων των παραπάνω περιοχών.

Οι αγωνιστές πολέμησαν με τον οθωμανικό στρατό

στα Βασιλικά και στην Κασσάνδρα.

Όμως, έχασαν και έτσι, διασπάστηκαν.

Τον Απρίλιο του 1822, ο τουρκικός στρατός κυριεύσε τη Νάουσα.

Εκεί, οι αγωνιστές, ο αρματολός Τσάμης Καρατάσος και

ο πρόκριτος Ζαφειράκης Λογοθέτης είχαν βρει καταφύγιο.

Η πόλη καταστράφηκε.

Οι γυναίκες και τα παιδιά τους δεν ήθελαν να πιαστούν αιχμάλωτοι και

για αυτόν τον λόγο έπεσαν στον γκρεμό της Αράπιτσας.

Ο ξεσηκωμός στο Βορρά είχε ολοκληρωθεί.

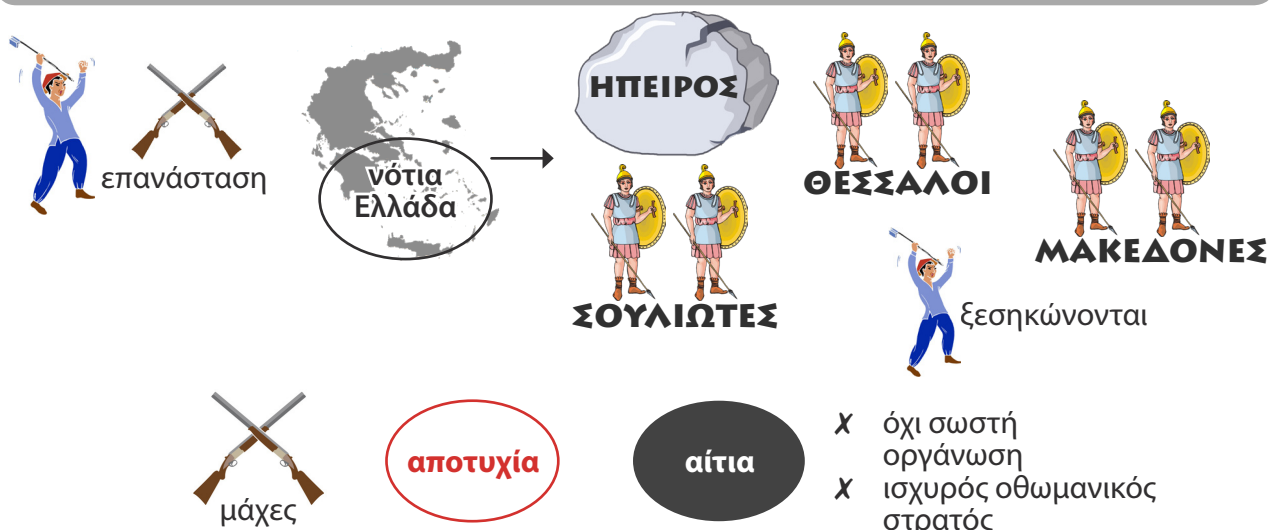
Οι μάχες συνεχίζονταν στην Πελοπόννησο, τη Στερεά Ελλάδα και

σε νησιά του Αιγαίου.

6. Η επανάσταση στην Ήπειρο, τη Θεσσαλία και τη Μακεδονία

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

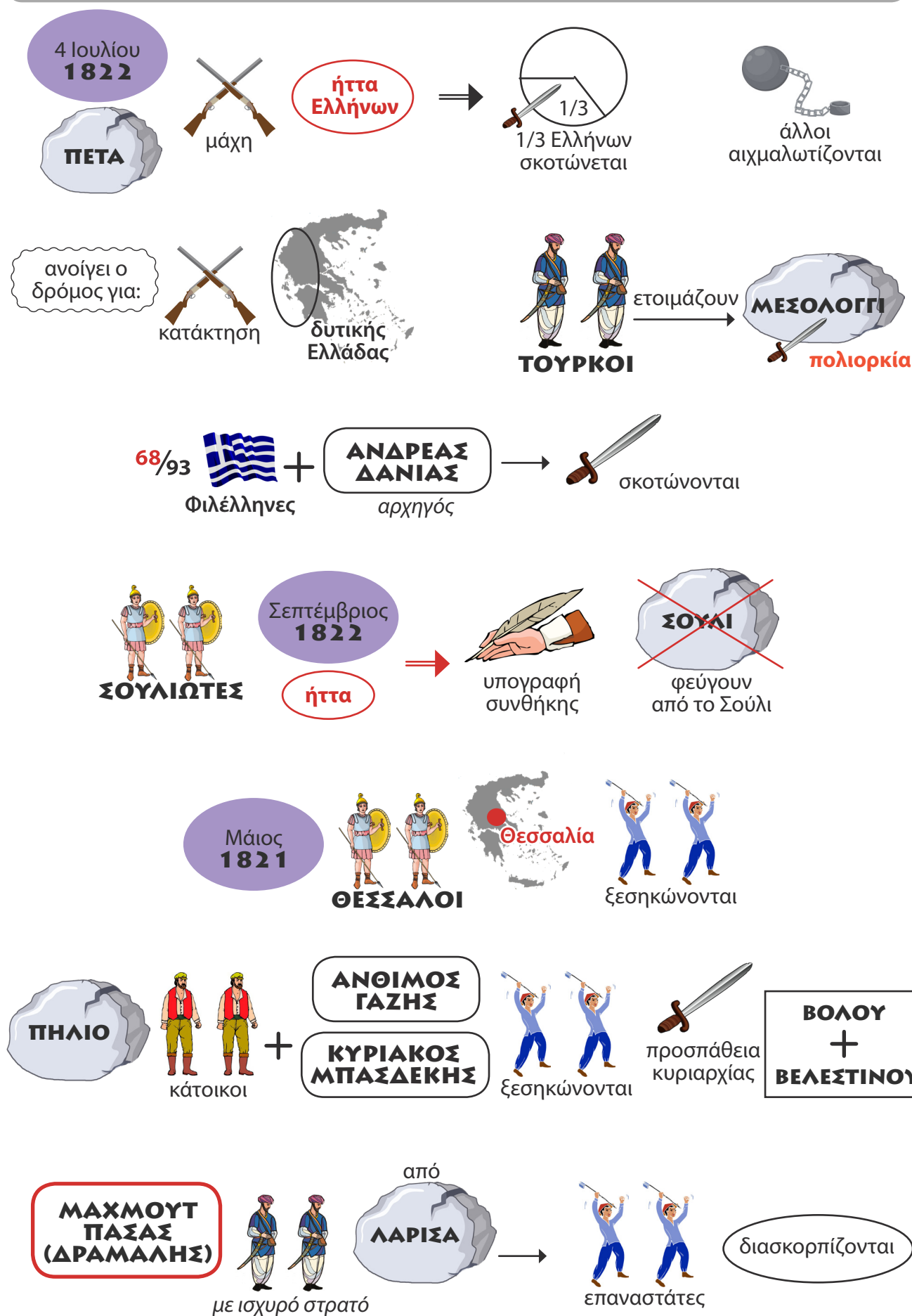
(σελ. 1/3)

6. Η επανάσταση στην Ήπειρο, τη Θεσσαλία και τη Μακεδονία

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

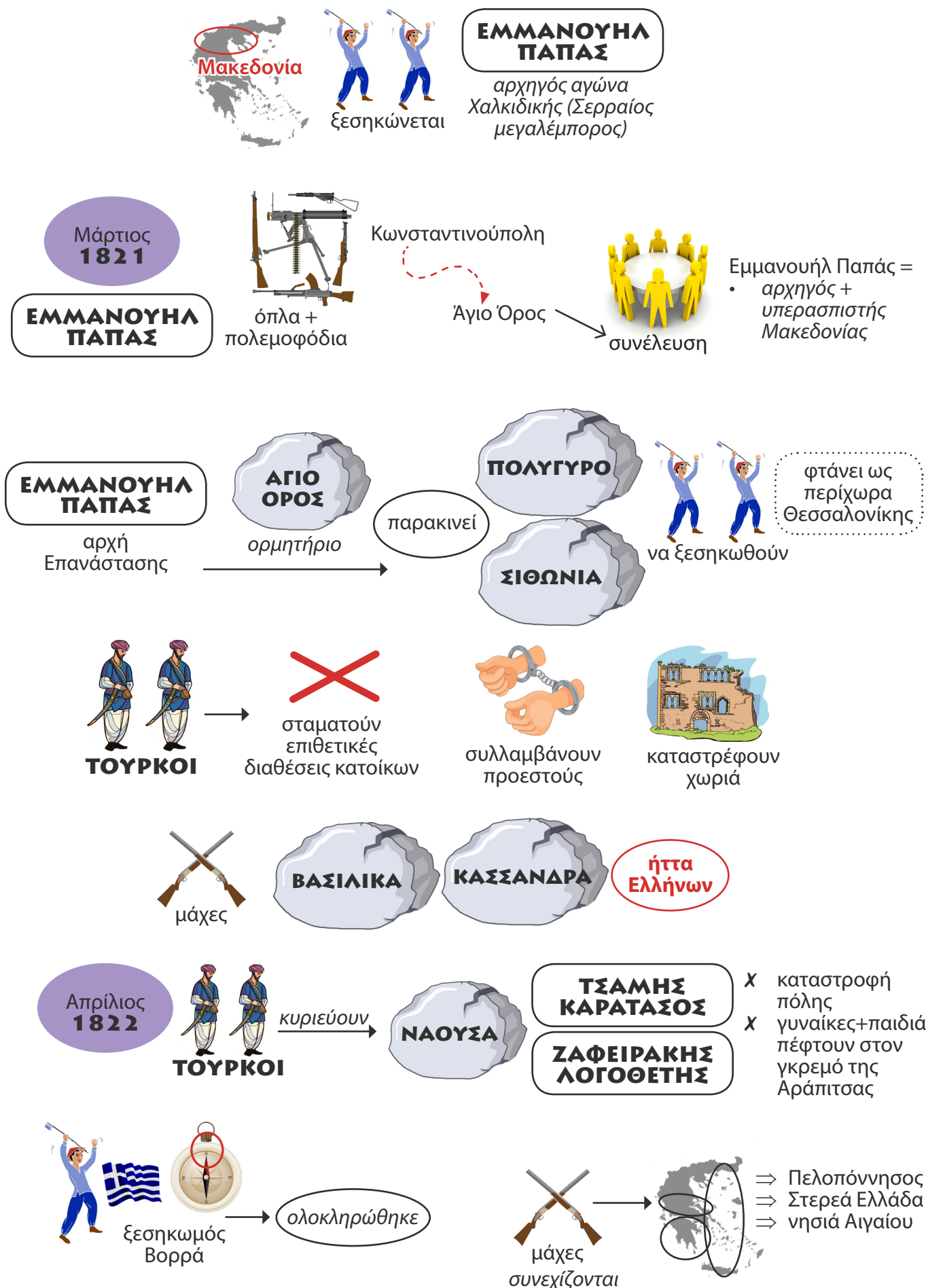
(σελ.2/3)

6. Η επανάσταση στην Ήπειρο, τη Θεσσαλία και τη Μακεδονία

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

6. Η επανάσταση στην Ήπειρο, τη Θεσσαλία και τη Μακεδονία

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιοι ξεσηκώθηκαν μαζί με την επανάσταση στη Νότια Ελλάδα;
- Ποια οδήγησαν τις μάχες σε αποτυχία;
- Πού βρέθηκαν οι Σουλιώτες και πότε;
- Πού ξεσηκώθηκαν οι Σουλιώτες;
- Ποιες ήταν οι επιτυχίες των Σουλιωτών και πότε;
- Τι συνέβη στο τέλος του 1821 και τι αποφάσεις πήραν οι Σουλιώτες;
- Ποιος σκοτώθηκε και τι έκανε, τότε, ο Χουρσίτ Πασάς;
- Ποιοι θέλησαν να σταματήσουν τον Χουρσίτ Πασά;
- Πώς ήταν ο οθωμανικός στρατός και πώς ο ελληνικός;
- Σε ποια μάχη έχασαν οι Έλληνες και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιος δρόμος άνοιξε;
- Ποια πόλη ετοιμάζονταν οι Τούρκοι να πολιορκήσουν;
- Ποιοι σκοτώθηκαν κατά τη διάρκεια της μάχης;
- Τι έκαναν οι Σουλιώτες μετά την ήττα τους και πότε;
- Ποιοι ξεσηκώθηκαν και πότε;
- Ποιοι άλλοι κάτοικοι ξεσηκώθηκαν, μαζί με ποιους και γιατί;
- Ποιες πόλεις προσπάθησαν να κυριεύσουν οι επαναστάτες και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποια πόλη ξεσηκώθηκε εναντίον των Τούρκων και ποιος ήταν ο αρχηγός της;
- Τι γνωρίζεις για τον Εμμανουήλ Παπά και γιατί πήγε στο Άγιο Όρος;
- Ποιο ήταν το ορμητήριό του και ποιες πόλεις ξεσήκωσε;
- Τι έκαναν οι Τούρκοι;
- Πού πολέμησαν οι αγωνιστές με τον οθωμανικό στρατό και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι συνέβη τον Απρίλιο του 1822 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Πού ολοκληρώθηκε ο ξεσηκωμός και πού συνεχίζονταν οι μάχες;

6. Η επανάσταση στην Ήπειρο, τη Θεσσαλία και τη Μακεδονία

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821 -1830)

7. Η άλωση της Τριπολιτσάς

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Η Τριπολιτσά ήταν στρατιωτική έδρα των Τούρκων στην Πελοπόννησο.

Οι Έλληνες αγωνιστές, με αρχηγό τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη ήθελαν να την κατακτήσουν.

Η άλωση της Τριπολιτσάς έγινε τον Σεπτέμβριο του 1821 και αυτό βοήθησε στην αυτοπεποίθηση των Ελλήνων.

Όταν η Επανάσταση του 1821 ξεκίνησε στην Πελοπόννησο, ο Χουρσίτ Πασάς, που είχε εκεί και την οικογένειά του, έστειλε 3.500 στρατιώτες, για την υπεράσπιση της Τριπολιτσάς.

Οι Έλληνες αγωνιστές κατέλαβαν την Καλαμάτα και έκαναν συνέλευση για το πώς θα κινηθούν.

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης ήθελε να πολιορκήσουν την Τριπολιτσά.

Αυτό γιατί, η Τριπολιτσά ήταν η κεντρική διοικητική, εμπορική και στρατιωτική έδρα των Τούρκων στην Πελοπόννησο.

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης πίστευε πως εφόσον οι Έλληνες κατακτούσαν την Τριπολιτσά, τα άλλα κάστρα της περιοχής θα έχαναν τη δύναμή τους.

Οι αγωνιστές με αρχηγό τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, πήγαν στην Τριπολιτσά, έφτιαξαν στρατόπεδα στα βουνά γύρω από την περιοχή και η πολιορκία ξεκίνησε.

Οι Τούρκοι έχασαν στο Βαλτέτσι, που βρισκόταν κοντά στην Τριπολιτσά.

Έτσι, οι Έλληνες, μπόρεσαν να πλησιάσουν περισσότερο την πόλη.

Ο Δημήτριος Υψηλάντης ήταν ο αρχηγός του Αγώνα.

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ο Αναγνωσταράς, ο Παναγιώτης Γιατράκος και ο Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης ήταν αρχηγοί στα τέσσερα κεντρικά στρατόπεδα.

Οι ελληνικές δυνάμεις πήγαν στα Μέγαρα, για να μην αφήσουν τις τουρκικές δυνάμεις να έρθουν στην Τριπολιτσά από την Αθήνα.

Με τον καιρό, τα πράγματα με την πολιορκία άλλαζαν.

Στην πόλη τα τρόφιμα ήταν, πια, λίγα και ξεκίνησε η διχόνοια.

Στις 23 Σεπτεμβρίου του 1821, οι επαναστάτες πήραν την Τριπολιτσά.

Έγιναν σφαγές και λεηλασίες.

Οι Έλληνες πήραν τα όπλα τους, μπήκαν στην πόλη και χτύπησαν τους Τούρκους.

Έπειτα, κατέφυγαν στα σπίτια τους.

Οι Τούρκοι κλείστηκαν στον κεντρικό πύργο, τη Μεγάλη Τάπια.

Μετά από τρεις μέρες παραδόθηκαν γιατί δεν είχαν νερό να πουν.

Έξι μήνες μετά από την αρχή της Επανάστασης,

η Άλωση της Τριπολιτσάς ήταν πολύ σημαντική.

Η στρατιωτική βάση του τουρκικού στρατού στην Πελοπόννησο καταστράφηκε.

Οι Έλληνες πήραν πολλά τουρκικά όπλα και αυτό βοήθησε στο ηθικό τους.

Πίστεψαν πως τελικά οι Τούρκοι μπορούν να νικηθούν.

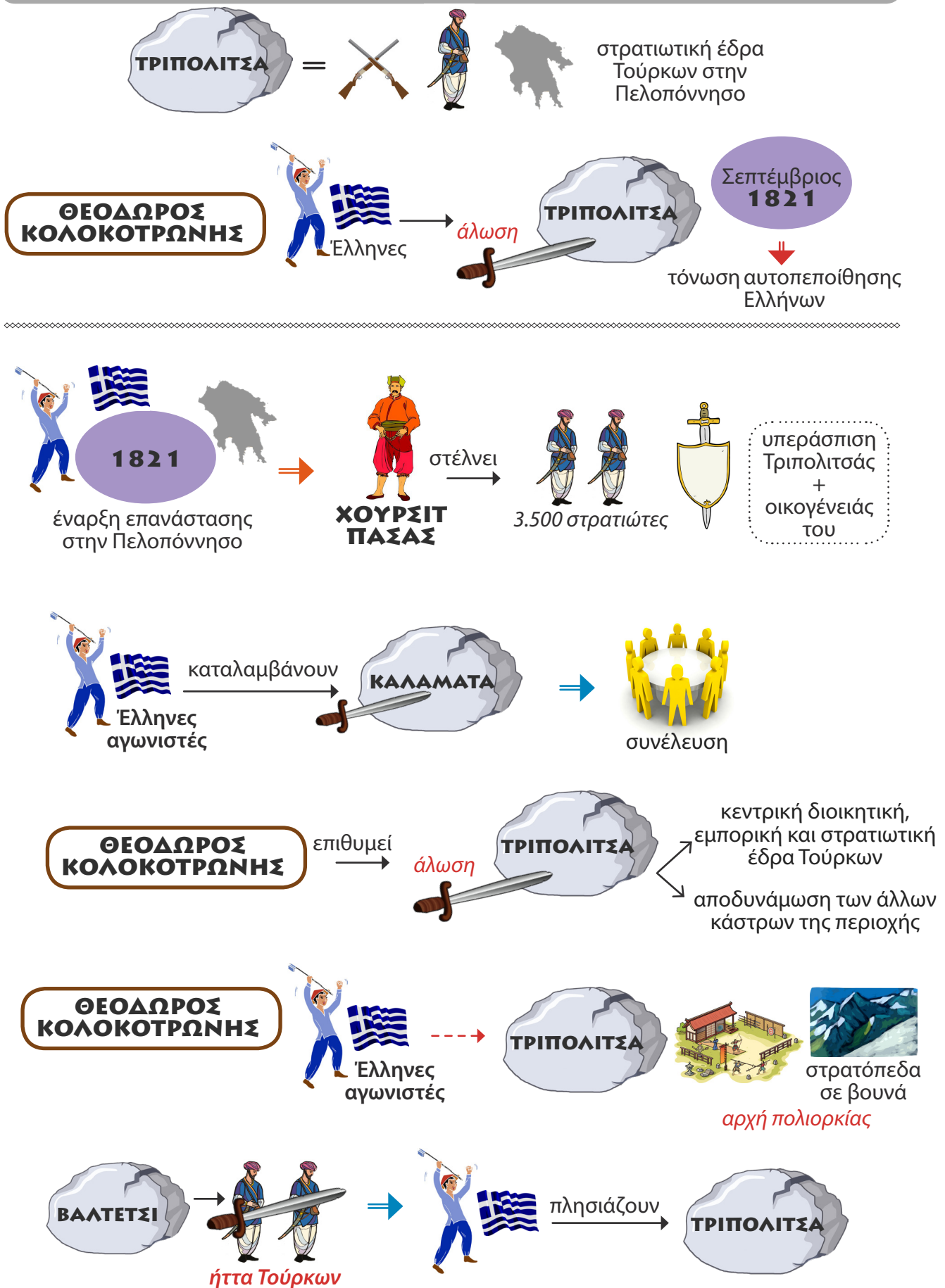
Έπειτα, οι επαναστάτες ως νικητές θέλησαν να πολιορκήσουν

τα περιφερειακά κάστρα της Πελοποννήσου.

7. Η άλωση της Τριπολιτσάς

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

7. Η άλωση της Τριπολιτσάς

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ**

αρχηγός Αγώνα

**ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ**

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΓΙΑΤΡΑΚΟΣ**

ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΡΑΣ

**ΠΕΤΡΟΜΠΕΗΣ
ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ**

αρχηγοί 4
κεντρικών
στρατοπέδων

ελληνικές
δυνάμεις

ΜΕΓΑΡΑ

σκοπός

Τούρκοι

Αθήνα

ΤΡΙΠΟΛΙΤΣΑ

λίγα
τρόφιμα

αρχή
διχόνοιας

επαναστάτες

23
Σεπτεμβρίου
1821

καταλαμβάνουν

ΤΡΙΠΟΛΙΤΣΑ

Έλληνες

χτυπούν

Τούρκους

+

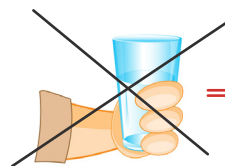
καταφεύγουν στα
σπίτια τους

Τούρκοι

κλείνονται στον
κεντρικό πύργο
(Μεγάλη Τάπια)

έλλειψη νερού

παραδίνονται

άλωση

πολύ σημαντική

καταστροφή
στρατιωτικής
βάσης τουρκικού
στρατού στην
Πελοπόννησο

κατάληψη
τουρκικών όπλων

Έλληνες

πίστη ότι
μπορούν να
νικήσουν τους
Τούρκους

πολιορκία
περιφερειακών
κάστρων
Πελοποννήσου

7. Η άλωση της Τριπολιτσάς

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι ήταν η Τριπολιτσά και ποιοι ήθελαν να την κατακτήσουν;
- Πότε έγινε η άλωση της Τριπολιτσάς και σε τι βοήθησε;
- Τι έγινε όταν η Επανάσταση του 1821 ξεκίνησε στην Πελοπόννησο;
- Τι έκαναν οι Έλληνες αγωνιστές;
- Τι ήθελε ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και γιατί;
- Πώς ξεκίνησε η πολιορκία;
- Πού έχασαν οι Τούρκοι και σε τι βοήθησε τους Έλληνες;
- Ποιος ήταν ο αρχηγός του Αγώνα;
- Ποιοι ήταν οι αρχηγοί των τεσσάρων κεντρικών στρατοπέδων;
- Πού πήγαν οι ελληνικές δυνάμεις και γιατί;
- Πώς άλλαξαν τα πράγματα με την πολιορκία;
- Πότε οι επαναστάτες πήραν την Τριπολιτσά και τι έγινε;
- Τι έκαναν οι Έλληνες;
- Τι έκαναν οι Τούρκοι;
- Γιατί η Άλωση της Τριπολιτσάς ήταν σημαντική;
- Τι θέλησαν να κάνουν οι επαναστάτες ως νικητές;

7. Η άλωση της Τριπολιτσάς

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821 - 1830)

8. Οι αγώνες του Κανάρη

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Ο [Κωνσταντίνος Κανάρης](#) ξεχώρισε από τους ναυτικούς αγώνες του ελληνικού στόλου.

Ο [Κωνσταντίνος Κανάρης](#) ήταν μπουρλοτιέρης από τα Ψαρά.

Έκανε σπουδαία πράγματα, όπως να πυρπολήσει τη ναυαρχίδα του τουρκικού στόλου με το όνομα “ [Μπουρλότα σαϊμάζι](#)”, δηλαδή καταφρονήτρα των πυρπολικών.

Οι Έλληνες καπετάνιοι είχαν εμπορικά πλοία.

Έτσι, τα τουρκικά και αιγυπτιακά πλοία, τα οποία ήταν μεγάλα σε όγκο, οι Έλληνες τα αντιμετώπιζαν με τα πυρπολικά και τα μπουρλότα.

Ήταν μικρά σκάφη, τα οποία είχαν εκρηκτικά υλικά και αναμμένα πήγαιναν προς τα εχθρικά πλοία για να καούν.

Στην Επανάσταση του 1821, οι Έλληνες ναυτικοί κατασκεύασαν ακόμα καλύτερα πυρπολικά και είχαν ως πλήρωμα, τους μπουρλοτιέρηδες.

Για αρχή, το πυρπολικό πλησίαζε το εχθρικό πλοίο, το βράδυ και χωρίς να κάνει θόρυβο.

Έβαζε πάνω του γάντζους ή το διατρπούσε.

Έπειτα, οι μπουρλοτιέρηδες έφευγαν και ο κυβερνήτης άναβε το φυτό με δαυλό.

Τα πυρπολικά έγιναν χρήσιμα και στη διάρκεια της ημέρας, όταν γίνονταν ναυμαχίες.

Πήγαιναν μπροστά από τον υπόλοιπο στόλο, έβρισκαν τον στόχο και τον χτυπούσαν κάνοντας ελιγμούς.

Όταν εμφανίζονταν τα πυρπολικά, τα εχθρικά καράβια τα φοβόντουσαν.

Οι επιχειρήσεις πυρπόλησης ήταν 59 και από αυτές πέτυχαν οι 39.

Τον Μάιο του 1821, ο Ψαριανός [Δημήτριος Παπανικολής](#), χρησιμοποίησε το πυρπολικό στη ναυμαχία της Ερεσσού.

Ο [Κωνσταντίνος Κανάρης](#) από τα Ψαρά ξεχώρισε.

Στην Επανάσταση, ο [Κωνσταντίνος Κανάρης](#) έφυγε από το εμπορικό ναυτικό, στο οποίο και ήταν πλοίαρχος.

Πήρε μέρος σε στρατιωτικές επιχειρήσεις εναντίον των Τούρκων.

Τον Ιούνιο του 1822, με το πυρπολικό του ανατίναξε τη ναυαρχίδα του τουρκικού στόλου, στο λιμάνι της Χίου, το οποίο και είχε καταστραφεί.

Εκεί σκοτώθηκαν ο αρχιναύαρχος [Καρά Αλής](#) και 2.000 Οθωμανοί ναύτες και στρατιώτες.

Γιόρταζαν το λεγόμενο **Μπαϊράμι**, τη μεγαλύτερη θρησκευτική γιορτή των Μουσουλμάνων.

Οι Έλληνες ήθελαν να εκδικηθούν για την καταστροφή της Χίου.

Τον Οκτώβριο του 1822, ο Κωνσταντίνος Κανάρης πυρπόλησε την αντιναυαρχίδα του καινούριου Τούρκου ναυάρχου, στην Τένεδο.

Έτσι, ο οθωμανικός στόλος κλείστηκε στα Δαρδανέλια, όπου ήταν η έδρα του.

Το 1824, ο Κωνσταντίνος Κανάρης πυρπόλησε δύο τουρκικά πλοία στη Σάμο και στη Μυτιλήνη.

Το 1826, ο Κωνσταντίνος Κανάρης τραυματίστηκε σε επίθεση που έγινε εναντίον κάποιας τουρκικής φρεγάτας και υπήρξε κίνδυνος να πιαστεί αιχμάλωτος.

Τον Αύγουστο του 1825, ο Κωνσταντίνος Κανάρης πρότεινε στους Έλληνες να πυρπολήσουν τον αιγυπτιακό στόλο στη βάση του, η οποία βρισκόταν στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας.

Τρία πυρπολικά και δύο πολεμικά καράβια πήγαν προς την Αίγυπτο και έφτασαν στην Αλεξάνδρεια.

Ο ίδιος με το πυρπολικό του μπήκε στο λιμάνι.

Χρειάστηκε να του βάλει, όμως, γρήγορα φωτιά.

Ο άνεμος τον ευνοούσε και ένα γαλλικό πολεμικό πλοίο τους αντιλήφθηκε και άρχισε να τους ρίχνει κανονιές.

Ύστερα από την **Απελευθέρωση**, ο Κωνσταντίνος Κανάρης έγινε αρχηγός του στόλου των πυρπολικών.

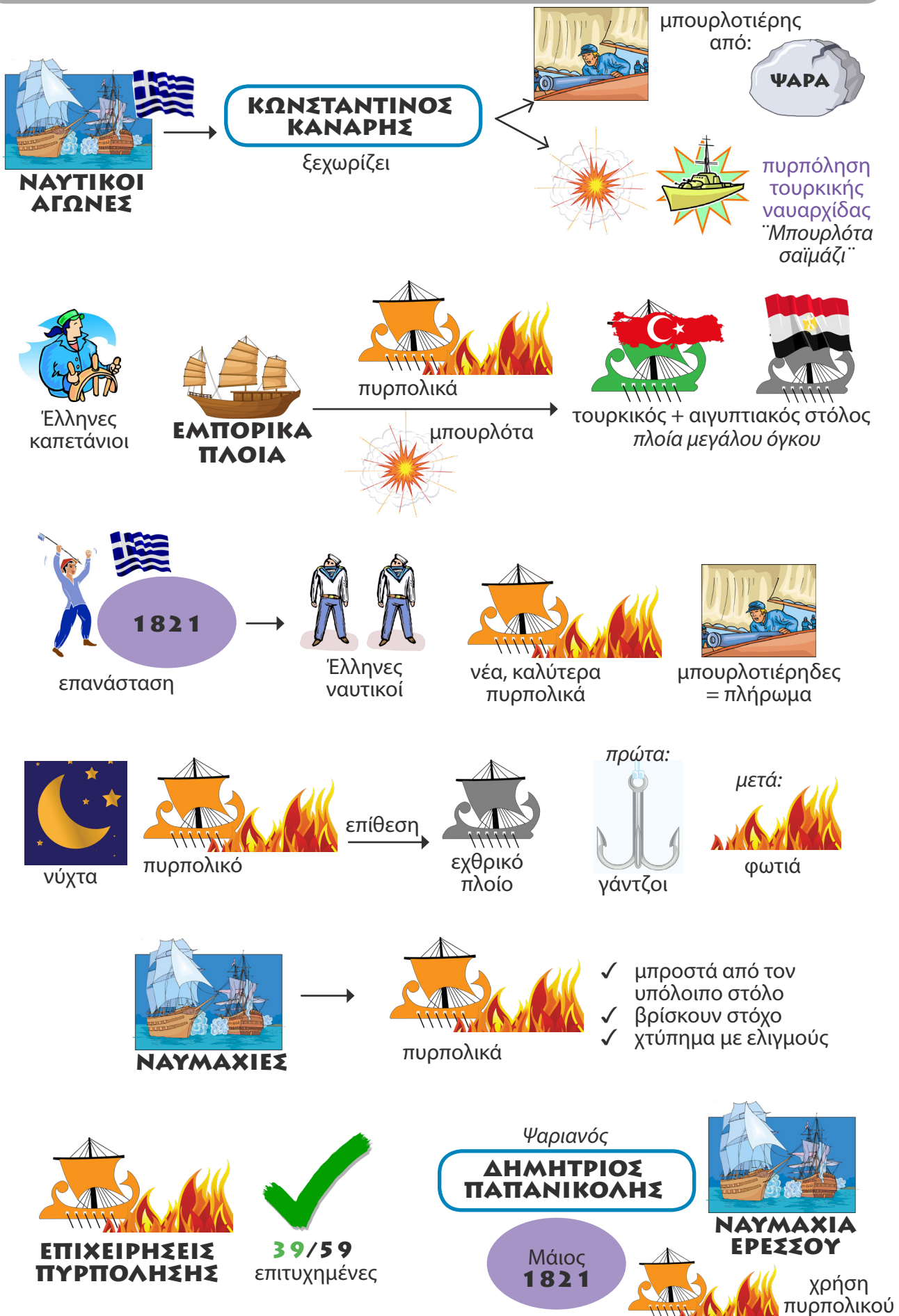
Έπειτα έγινε ναύαρχος και έφτασε να γίνει και Πρωθυπουργός.

Το ελληνικό κράτος ήθελε να τον τιμήσει και τρία πολεμικά πλοία πήραν το όνομά του.

8. Οι αγώνες του Κανάρη

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

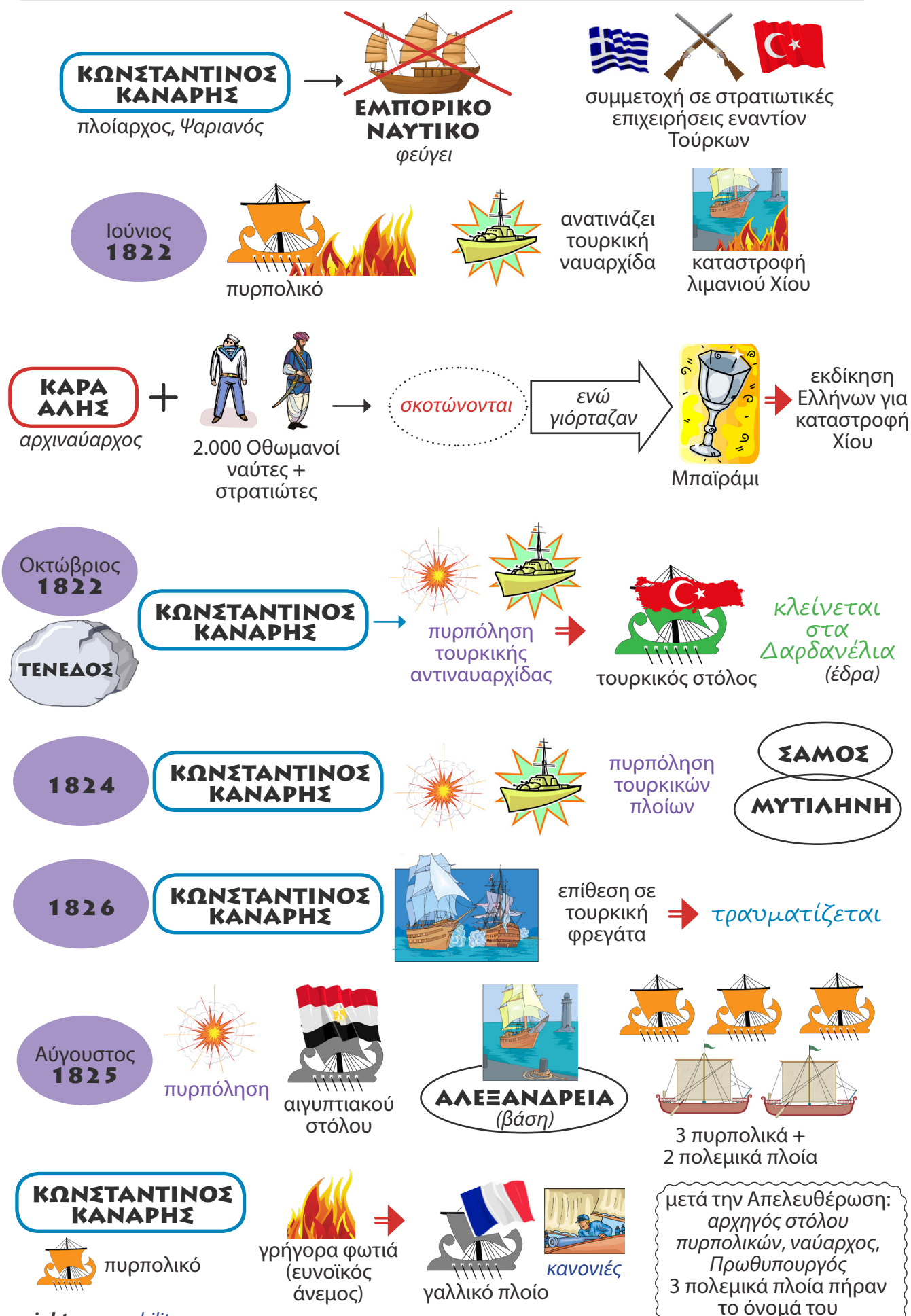
(σελ. 1/2)

8. Οι αγώνες του Κανάρη

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

8. Οι αγώνες του Κανάρη

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- ☐ Ποιος ξεχώρισε από τους ναυτικούς αγώνες του ελληνικού στόλου;
- ☐ Τι ήταν ο Κωνσταντίνος Κανάρης και τι έκανε;
- ☐ Τι είχαν οι Έλληνες καπετάνιοι και πώς αντιμετώπιζαν τα τουρκικά και αιγυπτιακά πλοία;
- ☐ Τι ήταν τα πυρπολικά;
- ☐ Τι έκαναν οι Έλληνες ναυτικοί στην Επανάσταση του 1821;
- ☐ Με ποιον τρόπο τα πυρπολικά αντιμετώπιζαν τα εχθρικά πλοία;
- ☐ Τα πυρπολικά πώς πολεμούσαν την ημέρα;
- ☐ Τι επιτυχία είχαν οι επιχειρήσεις πυρπόλησης;
- ☐ Τι συνέβη τον Μάιο του 1821;
- ☐ Ποιος ήταν αυτός που ξεχώρισε, τι έκανε στην Επανάσταση και πού πήρε μέρος;
- ☐ Τι έγινε τον Ιούνιο του 1822 με τον Κωνσταντίνο Κανάρη;
- ☐ Τι ήθελαν οι Έλληνες;
- ☐ Τι έκανε ο Κωνσταντίνος Κανάρης τον Οκτώβριο του 1822;
- ☐ Τι έγινε το 1824;
- ☐ Τι έγινε το 1826;
- ☐ Τι έγινε τον Αύγουστο του 1825;
- ☐ Πώς έγινε η μάχη στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας;
- ☐ Τι έγινε μετά από την Απελευθέρωση;
- ☐ Τι άλλο έγινε ο Κωνσταντίνος Κανάρης;
- ☐ Πώς ήθελε το ελληνικό κράτος να τιμήσει τον Κωνσταντίνο Κανάρη;

8. Οι αγώνες του Κανάρη

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821-1830)

9. Η εκστρατεία του Δράμαλη - Δερβενάκια

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Όλες οι πρώτες επιτυχίες των Ελλήνων έκαναν την Υψηλή Πύλη να ανησυχήσει. Την άνοιξη του 1822, ο Δράμαλης μαζί με πολλούς στρατιώτες πήγε στη Στερεά Ελλάδα, ώστε να σταματήσει την Επανάσταση. Όμως, στις 26 Ιουλίου του 1822, έχασε στη μάχη που δόθηκε στα Δερβενάκια.

Στη διάρκεια του 1821, οι Τούρκοι προσπάθησαν να στείλουν στην Πελοπόννησο τρία στρατιωτικά σώματα με πολλούς στρατιώτες, ώστε να σταματήσουν την Επανάσταση με βίαιο τρόπο. Οι Έλληνες επαναστάτες της Στερεάς Ελλάδας, όμως, τους σταμάτησαν. Ένα από αυτά τα στρατιωτικά σώματα, διοικητής ήταν ο Μαχμούτ ή αλλιώς Δράμαλης γιατί η καταγωγή του ήταν από τη Δράμα. Ο Δράμαλης ήταν ο πασάς της Λάρισας. Είχε μεγάλη στρατιωτική εμπειρία από μάχες που έγιναν στη Σερβία και συμμετείχε. Σταμάτησε τις επαναστατικές ενέργειες στο Πήλιο, στα Άγραφα και στον Ασπροπόταμο. Έγινε αρχηγός της εκστρατείας στην Πελοπόννησο. Την Άνοιξη του 1822, ο Δράμαλης μάζεψε 18.000 στρατιώτες στην Υπάτη, πυροβόλα και ζώα, τα οποία μπορούσαν να μεταφέρουν και πήγε νότια. Ο Δράμαλης έβαλε φωτιά στη Θήβα. Έπειτα, πέρασε, με τον στρατό του, μέσα από τα Μέγαρα και πήγε στην Κόρινθο. Από εκεί, χωρίς καμιά αντίσταση, έφτασε στο Άργος. Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και οι Έλληνες επαναστάτες κατάφεραν να ελέγξουν τις διαβάσεις και τα περάσματα. Έτσι, απομόνωσαν τη στρατιά του Δράμαλη, στην πεδιάδα της Αργολίδας. Μέσα στο φρούριο του Άργους, μπήκαν πολεμιστές, μαζί με τον Δημήτριο Υψηλάντη και τον Πάνο, γιο του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη. Οι αγωνιστές έβαλαν σε εφαρμογή την "καμένη γη", δηλαδή έβαλαν φωτιά σε προϊόντα και σιτηρά που ήταν φυλαγμένα. Οι Τούρκοι κουράστηκαν από την πολιορκία του κάστρου, από την έλλειψη φαγητού και από τις αρρώστιες. Οπότε πήραν την απόφαση να γυρίσουν στην Κόρινθο.

Με την εντολή του [Θεόδωρου Κολοκοτρώνη](#), οι ελληνικές δυνάμεις έκλεισαν τους δρόμους, από τους οποίους θα μπορούσαν οι Τούρκοι να φύγουν.

Ο [Θεόδωρος Κολοκοτρώνης](#) και 2.500 στρατιώτες βρέθηκαν στο στενό των Δερβενακίων.

Από αυτούς, 800 στρατιώτες κρύφτηκαν μέσα στους θάμνους.

Οι οπλαρχηγοί, [Νικηταράς](#), [Παπαφλέσσας](#) και ο αδελφός του [Νικήτας Φλέσσας](#), ήρθαν να βοηθήσουν.

Στις 26 Ιουλίου του 1822, δόθηκε σκληρή μάχη στα Δερβενάκια, όπου οι Τούρκοι δεν μπόρεσαν να ξεφύγουν.

Όσοι σώθηκαν, κατάφεραν να γυρίσουν στην Κόρινθο.

Οι Έλληνες απέκτησαν πολλά λάφυρα.

Ο [Θεόδωρος Κολοκοτρώνης](#) έγινε αρχιστράτηγος.

Ο [Δράμαλης](#) έχασε το 1/5 του στρατού του, πολεμικό υλικό και πολλά ζώα.

Από τη στεναχώρια του, πέθανε στην Κόρινθο.

Η Επανάσταση σώθηκε.

9. Η εκστρατεία του Δράμαλη - Δερβενάκια

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

επιτυχίες
Ελλήνων

⇒ ανησυχία στην
Υψηλή Πύλη

Άνοιξη
1822

ΔΡΑΜΑΛΗΣ

πολλοί
στρατιώτες

Στερεά
Ελλάδα

σκοπός

τέλος
Επανάστασης

26 Ιουλίου
1822

**ΜΑΧΗ
ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΩΝ**

ΔΡΑΜΑΛΗΣ

χάνει

κατά τη
διάρκεια
1821

ΤΟΥΡΚΟΙ

στέλνουν

Πελοπόννησο

3
στρατιωτικά
σώματα

στόχος:
τέλος
Επανάστασης
βίαια

Έλληνες
Στερεάς
Ελλάδας

τους
σταματούν

**ΜΑΧΜΟΥΤ
(ΔΡΑΜΑΛΗΣ)**

από Δράμα,
πασάς Λάρισας

διοικητής

στρατιωτικό
σώμα

στρατιωτική εμπειρία στη Σερβία

σταμάτησε
επαναστατικές
ενέργειες

ΠΗΛΙΟ

ΑΓΡΑΦΑ

ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΣ

αρχηγός εκστρατείας
στην Πελοπόννησο

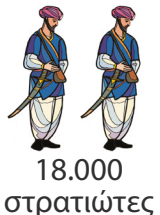
Άνοιξη
1822

ΔΡΑΜΑΛΗΣ

ΥΠΑΤΗ

18.000
στρατιώτες

πυροβόλα

ζώα
μεταφοράς

ΝΟΤΙΑ

ΔΡΑΜΑΛΗΣ

φωτιά

ΜΕΓΑΡΑ

ΚΟΡΙΝΘΟΣ

ΑΡΓΟΣ

9. Η εκστρατεία του Δράμαλη - Δερβενάκια

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

9. Η εκστρατεία του Δράμαλη - Δερβενάκια

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- ☐ Ποια έκαναν οι πρώτες επιτυχίες των Ελλήνων να ανησυχήσει;
- ☐ Τι συνέβη την Άνοιξη του 1822;
- ☐ Τι συνέβη στις 26 Ιουλίου του 1822;
- ☐ Τι συνέβη στη διάρκεια του 1821, γιατί και ποιοι τους σταμάτησαν;
- ☐ Τι γνωρίζεις για τον Δράμαλη;
- ☐ Τι έκανε την Άνοιξη του 1822, ο Δράμαλης;
- ☐ Τι έκανε ο Δράμαλης για να φτάσει στο Άργος;
- ☐ Τι έκαναν ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και οι Έλληνες επαναστάτες;
- ☐ Ποιοι μπήκαν μέσα στο φρούριο του Άργους;
- ☐ Τι είναι η "καμένη γη";
- ☐ Ποια απόφαση πήραν οι Τούρκοι και γιατί;
- ☐ Τι έκαναν οι ελληνικές δυνάμεις και ποιος έδωσε την εντολή;
- ☐ Τι έκανε ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης;
- ☐ Ποιοι ήρθαν να βοηθήσουν;
- ☐ Τι συνέβη στις 26 Ιουλίου του 1822;
- ☐ Τι απέκτησαν οι Έλληνες και τι έγινε ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης;
- ☐ Ποιο ήταν το τέλος του Δράμαλη;

9. Η εκστρατεία του Δράμαλη - Δερβενάκια

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821-1830)

10. Ο Μάρκος Μπότσαρης

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Κατά τη διάρκεια του 1823, οι συγκρούσεις μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων ήταν συχνές.

Στη Στερεά Ελλάδα, οι Τούρκοι πολιορκήσαν τους Έλληνες στο Μεσολόγγι.

Σε αυτήν την πολιορκία, ξεχώρισε ο Μάρκος Μπότσαρης.

Όμως, σκοτώθηκε σε νυχτερινή επίθεση που προσπάθησε να κάνει τον Αύγουστο του 1823.

Στις 4 Ιουλίου του 1822, ύστερα από την καταστροφική μάχη του Πέτα,

ένα μέρος των ελληνικών δυνάμεων έφτασε στο Μεσολόγγι.

Οχύρωσε το Μεσολόγγι, για να δυσκολέψει τους Τούρκους, όταν θα το πολιορκούν.

Ο Μάρκος Μπότσαρης διορίστηκε από την ελληνική Κυβέρνηση ως στρατηγός.

Η καταγωγή του ήταν από γνωστή οικογένεια του Σουλίου.

Στο τέλος του Φθινοπώρου του 1822, ο Μάρκος Μπότσαρης συνάντησε τον πασά Ομέρ Βρυώνη, ο οποίος προσπαθούσε να κατακτήσει το Μεσολόγγι.

Ξεκίνησε μαζί του τις συνομιλίες για την παράδοση του Μεσολογγίου.

Με αυτόν τον τρόπο καθυστέρησε τους Οθωμανούς, οι οποίοι όταν ήρθε ο Χειμώνας, αναγκάστηκαν να φύγουν.

Το Καλοκαίρι του 1823, ο Σουλτάνος έστειλε τον Μουσταφά Πασά με τον στρατό του στη Στερεά Ελλάδα.

Στόχος του ήταν η Άλωση του Μεσολογγίου.

Ο τουρκικός στρατός παρέμεινε σε στρατόπεδο στο Κεφαλόβρυσο, κοντά στο Καρπενήσι.

Οι Έλληνες, όμως, οπλαρχηγοί τσακώνονταν για το ποιος θα ήταν αρχιστράτηγος.

Ο Μάρκος Μπότσαρης παρακάλεσε τους οπλαρχηγούς να τα βρουν, ώστε να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τους Τούρκους ενωμένοι.

Ο ίδιος ο Μάρκος Μπότσαρης έσκισε το δίπλωμα που είχε στη στρατηγία.

Στις 8 Αυγούστου του 1823, μέσα στη νύχτα έκανε γιουρούσι, δηλαδή ξαφνική επίθεση, στο στρατόπεδο που βρισκόταν ο τουρκικός στρατός με λίγους Σουλιώτες και μεγάλα σπαθιά.

Στη διάρκεια της επίθεσης ο Μάρκος Μπότσαρης σκοτώθηκε από μια σφαίρα.

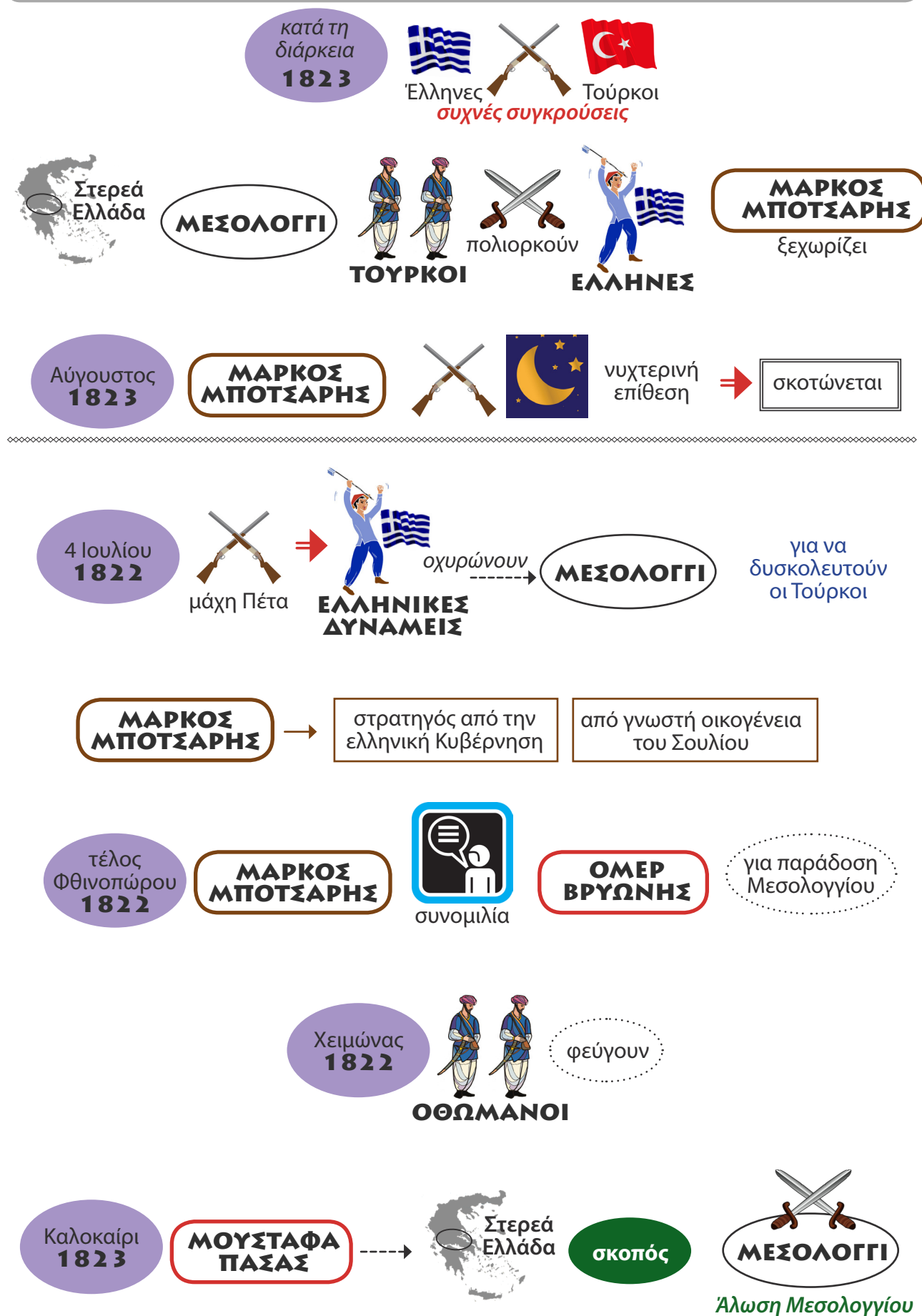
Τα παλικάρια του, τον πήγαν στο Μεσολόγγι για να τον θάψουν με τιμές.

Σε αυτήν τη μάχη οι Σουλιώτες σκότωσαν πολλούς Τούρκους στρατιώτες.
Έτσι, κέρδισαν πολλούς θησαυρούς και τη φήμη των πιο ατρόμητων πολεμιστών.
Κατά τη διάρκεια του 1823, η μάχη στο Κεφαλόβρυσο ήταν
ένα πολύ σημαντικό γεγονός της Στερεάς Ελλάδας.
Ο Μάρκος Μπότσαρης ήταν ένας από τους πιο τίμιους και γενναίους επαναστάτες,
ο οποίος θυσιάστηκε για την Ελευθερία.

10. Ο Μάρκος Μπότσαρης

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

10. Ο Μάρκος Μπότσαρης

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

10. Ο Μάρκος Μπότσαρης

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι συνέβαινε κατά τη διάρκεια του 1823;
- Τι έγινε στη Στερεά Ελλάδα και ποιος ξεχώρισε;
- Πότε και πώς σκοτώθηκε ο Μάρκος Μπότσαρης;
- Τι συνέβη στις 4 Ιουλίου του 1822;
- Τι διορίστηκε ο Μάρκος Μπότσαρης και ποια ήταν η καταγωγή του;
- Γιατί, τότε και ποιον συνάντησε ο Μάρκος Μπότσαρης;
- Τι πέτυχε με αυτό ο Μάρκος Μπότσαρης;
- Ποιον έστειλε ο Σουλτάνος στη Στερεά Ελλάδα και γιατί;
- Πού παρέμεινε ο τουρκικός στρατός;
- Γιατί οι Έλληνες οπλαρχηγοί τσακώνονταν, ποιος τους σταμάτησε και γιατί;
- Τι έκανε ο ίδιος ο Μάρκος Μπότσαρης;
- Τι συνέβη στις 8 Αυγούστου του 1823;
- Ποιος σκοτώθηκε και τι έκαναν τα παλικάρια του;
- Τι κέρδισαν οι Σουλιώτες σε αυτήν τη μάχη;
- Ποιο ήταν το σημαντικό γεγονός της Στερεάς Ελλάδας;
- Τι ήταν ο Μάρκος Μπότσαρης;

10. Ο Μάρκος Μπότσαρης

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821-1830)

11. Ο Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο - Ο Παπαφλέσσας

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Τον Χειμώνα του 1824-1825, ο [Ιμπραήμ Πασάς](#) ήρθε στην [Πελοπόννησο](#).

Η Επανάσταση περνούσε δύσκολα.

Ο [Παπαφλέσσας](#) με τα παλικάρια του πήγαν στο [Μανιάκι](#), για να προετοιμαστούν κατάλληλα για την αντιμετώπιση των εχθρών.

Στη μάχη, ο [Παπαφλέσσας](#) σκοτώθηκε.

Ο αιγυπτιακός στρατός αποδυνάμωσε την επανάσταση στην [Κρήτη](#).

Επίσης, δημιούργησε καταστροφές στην [Κάσο](#) και στα [Ψαρά](#).

Έπειτα, πήγε προς την [Πελοπόννησο](#).

Τον Χειμώνα του 1824-1825, ο γιος του [Μεχμέτ Αλή](#), [Ιμπραήμ Πασάς](#), πήγε στη [Μεθώνη](#), έχοντας μεγάλο στρατό και πολλά εφόδια.

Οι Έλληνες αγωνιστές είχαν έντονες αντιθέσεις για την εξουσία και για τη φυλάκιση του [Θεόδωρου Κολοκοτρώνη](#) και άλλων οπλαρχηγών.

Δεν είχαν προετοιμαστεί κατάλληλα και έτσι δεν είχαν τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τον στρατό των Τούρκων και των Αιγυπτίων.

Ξεκινώντας από τη [Μεθώνη](#), ο [Ιμπραήμ](#) και οι Γάλλοι ακόλουθοί του, θέλησαν να πάρουν τον όρμο του [Ναυαρίνου](#),

ώστε να ασφαλίσουν τα πλοία τους.

Έπειτα, ο τουρκικός και ο αιγυπτιακός στρατός, πήγαν γύρω από τα κάστρα.

Ρίχνοντας κανονιές, έκαναν αυτούς που ήταν μέσα να παραδώσουν τα κάστρα.

Υπήρχε μεγάλος κίνδυνος να τελειώσει η Επανάσταση.

Έτσι, ο [Παπαφλέσσας](#), ως υπουργός των Εσωτερικών,

παρακάλεσε την Κυβέρνηση να αποφυλακίσει τους οπλαρχηγούς.

Ο [Παπαφλέσσας](#) πήγε στη [Μεσσηνία](#) και κλείστηκε με τα παλικάρια του στο ορεινό χωριό [Μανιάκι](#).

Δεν ήθελε να αφήσει τον [Ιμπραήμ](#) να μπει μέσα στην [Πελοπόννησο](#).

Στο τέλος του [Μαΐου](#) του 1825, ο [Παπαφλέσσας](#) και οι στρατιώτες του πολέμησαν σκληρά και σκοτώθηκαν.

Ύστερα από τη μάχη στο [Μανιάκι](#), η Κυβέρνηση πήρε την απόφαση να απελευθερωθούν οι οπλαρχηγοί και ο [Θεόδωρος Κολοκοτρώνης](#), ο οποίος έγινε αρχιστράτηγος.

Ο [Ιμπραήμ](#), χωρίς να συναντήσει κανένα εμπόδιο, έφτασε στην [Τριπολιτσά](#).

Μετά από δύο ημέρες, πήγε εναντίον του [Ναυπλίου](#),
η οποία ήταν η Πρωτεύουσα των αγωνιστών.

Ο [Ιμπραήμ](#) πολέμησε με τον [Δημήτρη Υψηλάντη](#) και τον [Ιωάννη Μακρυγιάννη](#) και
τον στρατό τους, στους [Μύλους της Αργολίδας](#).

Αναγκάστηκε να γυρίσει στην [Τριπολιτσά](#).

Ο [Θεόδωρος Κολοκοτρώνης](#) έπρεπε να αντιμετωπίσει τον στρατό του [Ιμπραήμ](#),
ο οποίος ήταν σχεδιασμένος με τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Αποφάσισε, λοιπόν, να ακολουθήσει την τακτική του [κλεφτοπόλεμου](#).

Τη νύχτα, οι Έλληνες πολεμιστές έκαναν ξαφνικές επιθέσεις και
δημιουργούσαν πολλά προβλήματα στους εχθρούς.

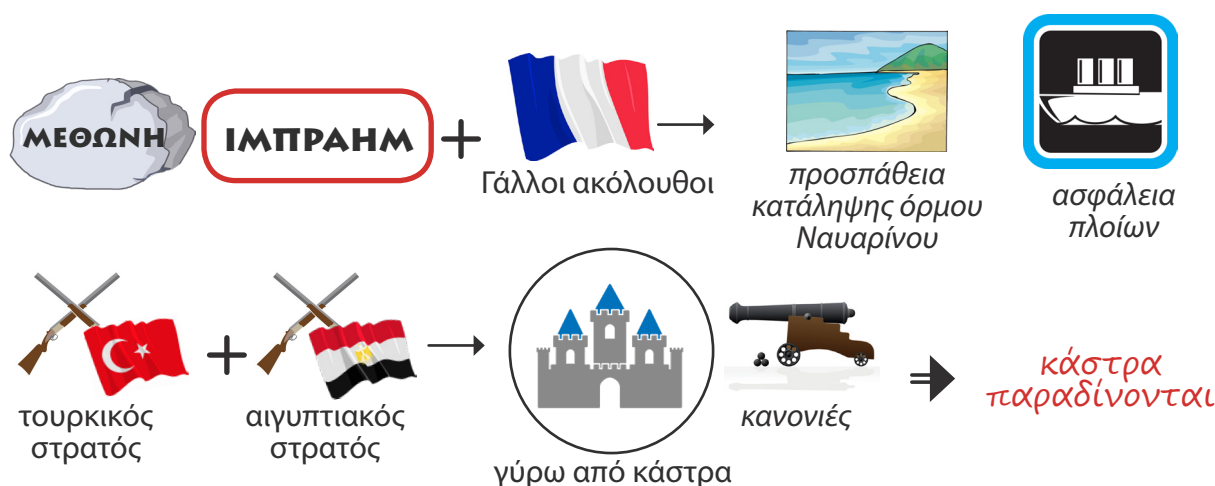
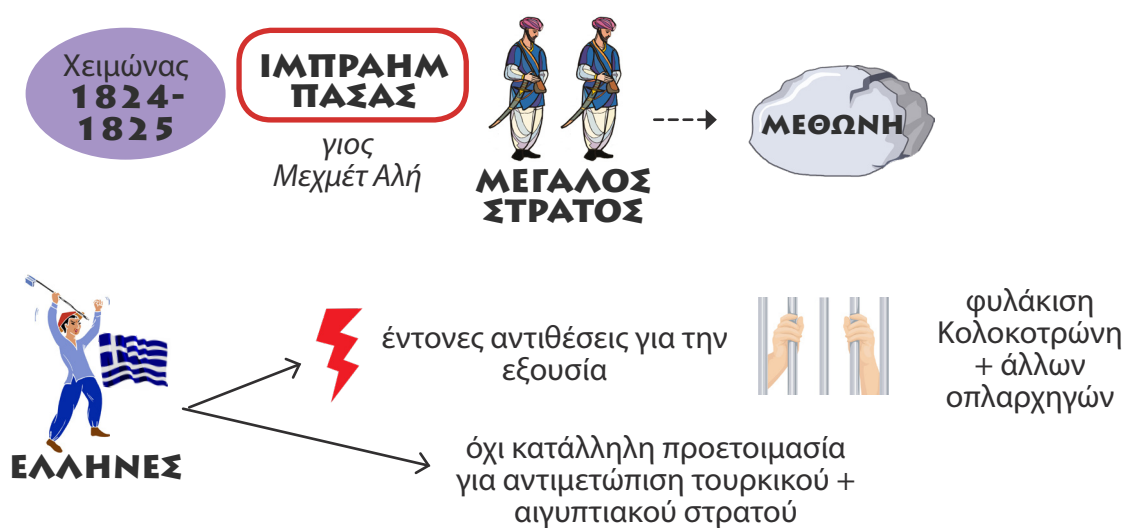
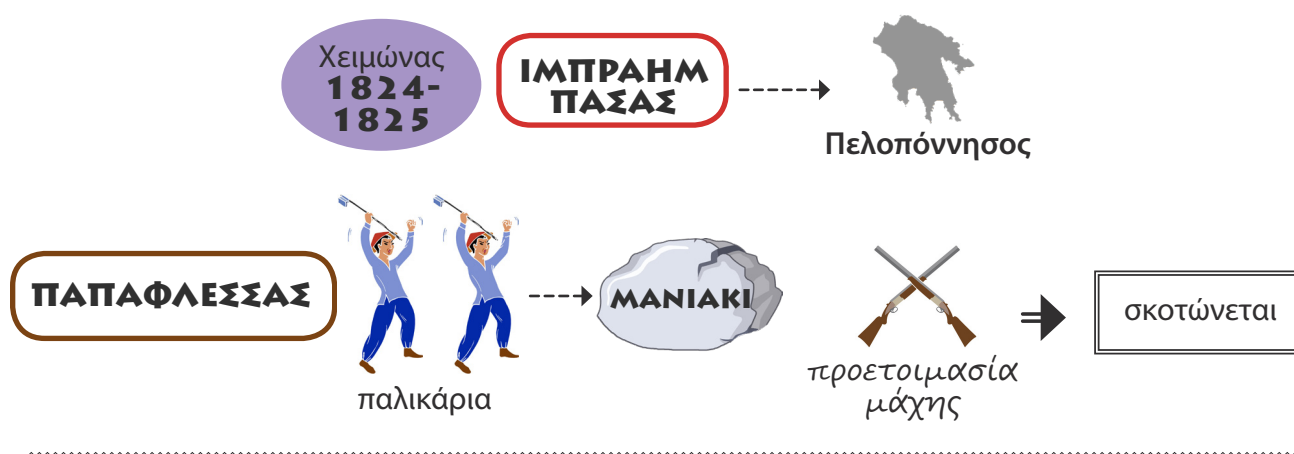
Όμως, ακόμα και ο τρόπος του [κλεφτοπόλεμου](#), δεν είχε αποτέλεσμα.

Οπότε, η Κυβέρνηση ζήτησε από τον Γάλλο συνταγματάρχη [Κάρολο Φαβιέρο](#)
να οργανώσει τον τακτικό στρατό.

11. Ο Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο - Ο Παπαφλέσσας

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

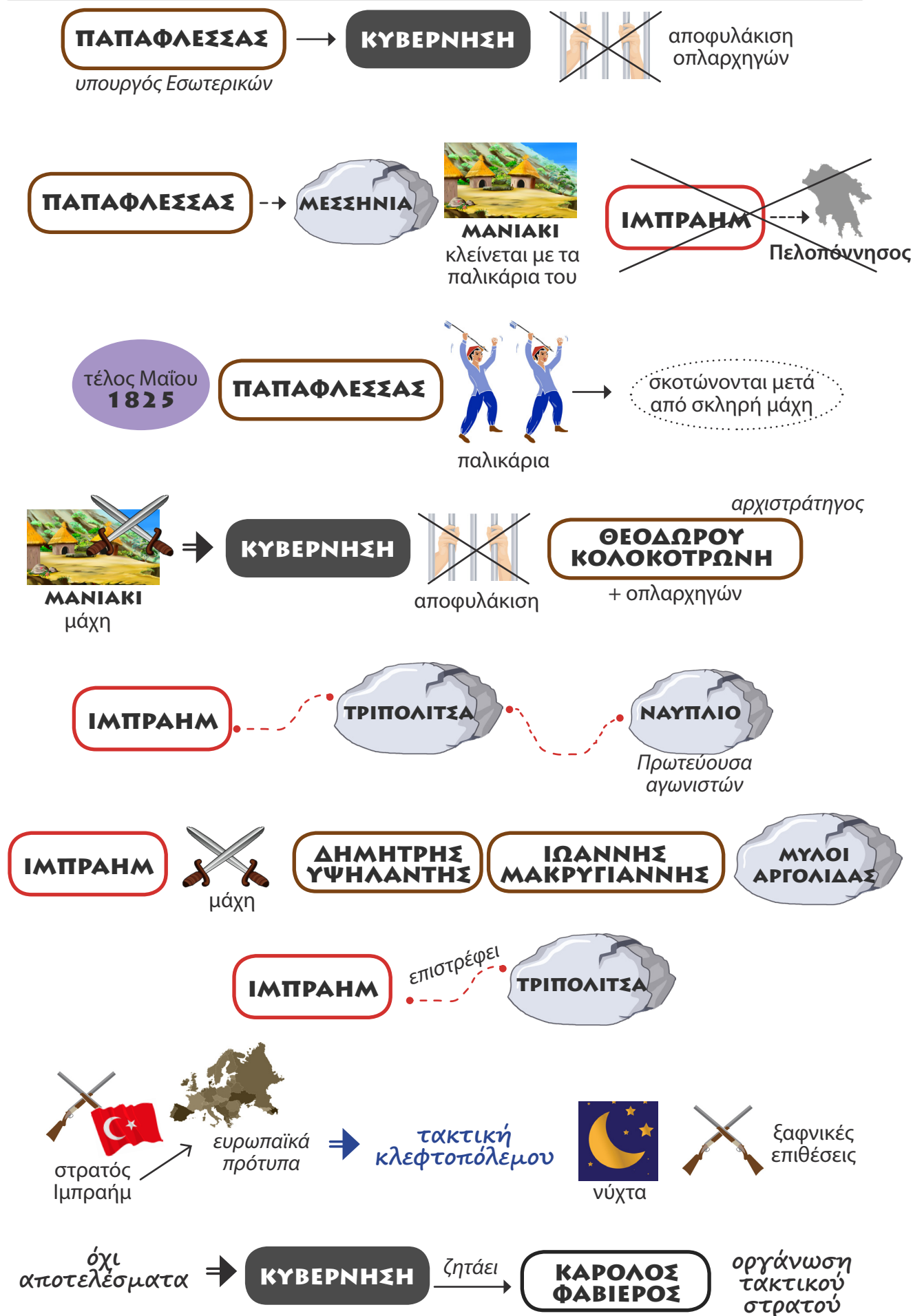
(σελ. 1/2)

11. Ο Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο - Ο Παπαφλέσσας

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

11. Ο Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο - Ο Παπαφλέσσας

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- ☐ Ποιος ήρθε τον Χειμώνα του 1824-1825 και πού;
- ☐ Ποιοι πήγαν στο Μανιάκι και γιατί;
- ☐ Τι έκανε ο αιγυπτιακός στρατός;
- ☐ Ποιος πήγε στη Μεθώνη και πότε;
- ☐ Ποιες αντιθέσεις είχαν οι Έλληνες αγωνιστές και σε τι δεν είχαν προετοιμαστεί;
- ☐ Ποιοι ξεκίνησαν από τη Μεθώνη και γιατί;
- ☐ Πού πήγαν ο τουρκικός και ο αιγυπτιακός στρατός και γιατί;
- ☐ Τι έκανε ο Παπαφλέσσας και γιατί;
- ☐ Τι συνέβη στο τέλος του Μαΐου του 1825;
- ☐ Τι έκανε η Κυβέρνηση μετά από τη μάχη στο Μανιάκι και ποιος έγινε αρχιστράτηγος;
- ☐ Μέχρι πού έφτασε ο Ιμπραήμ και τι έκανε;
- ☐ Με ποιους πολέμησε ο Ιμπραήμ και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- ☐ Τι αποφάσισε να κάνει ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και γιατί;
- ☐ Τι ήταν ο κλεφτοπόλεμος;
- ☐ Τι έκανε η Κυβέρνηση και γιατί;

11. Ο Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο - Ο Παπαφλέσσας

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821-1830)

12. Η δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου - Ο Διονύσιος Σολωμός

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Τον Απρίλιο του 1825, το Μεσολόγγι πολιορκήθηκε για δεύτερη φορά.
Πρώτα το πολιορκήσε ο Κιουταχής και μετά ο Ιμπραήμ Πασάς.
Τον Απρίλιο του 1826, η πόλη έπεσε, αν και οι Μεσολογγίτες αντιστάθηκαν γενναία.
Η έξοδος του Μεσολογγίου ήταν ένα από τα πιο σημαντικά γεγονότα της ελληνικής Επανάστασης.

Τον Απρίλιο του 1825, ο Κιουταχής, με τον στρατό του, ξεκίνησε από τη Λάρισα, κατέστρεψε περιοχές της Στερεάς Ελλάδας στο πέρασμά του και πολιορκήσε το Μεσολόγγι.

Η κατάληψη του Μεσολογγίου είχε τη σημασία του, καθώς εκεί βρισκόταν ο ένας από τους δύο δρόμους, που πήγαινε προς την Πελοπόννησο.

Η θέση που βρισκόταν το Μεσολόγγι είχε πολλά θετικά στοιχεία.

Το μεγαλύτερο μέρος της πόλης ήταν περικυκλωμένο από ρηχή λιμνοθάλασσα.

Το υπόλοιπο μέρος της πόλης είχε οχυρά και τείχη.

Ο Φαναριώτης, Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος είχε ως έδρα του το Μεσολόγγι.

Επίσης, προσκάλεσε στο Μεσολόγγι και τον Άγγλο ποιητή και λόρδο Μπίιρον και κάποιους άλλους Φιλέλληνες.

Στην πόλη υπήρχαν νοσοκομείο, μηχανουργείο, το οποίο έφτιαχνε πολεμικά εφόδια και ένα τυπογραφείο, το οποίο έβγαζε δύο εφημερίδες.

Εκεί βρέθηκαν πολλοί πρόσφυγες από άλλες περιοχές και ένοπλοι, όπως οι Σουλιώτες.

Έναν περίπου χρόνο κράτησε η πολιορκία του Μεσολογγίου.

Στις αρχές, οι αγωνιστές στο Μεσολόγγι πολέμησαν τους Τούρκους επιτυχώς.

Ο Αντρέας Μιαούλης έδινε στους πολεμιστές τρόφιμα και πολεμοφόδια και κατάφερε να σπάσει τον τουρκικό αποκλεισμό από τη θάλασσα.

Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης και οι οπλαρχηγοί της Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας στήριξαν τους αγωνιστές και επιτέθηκαν στον Κιουταχή και τον στρατό του, οι οποίοι και υποχώρησαν.

Τον Δεκέμβριο του 1825, ο Ιμπραήμ ήρθε στο Μεσολόγγι.

Βοήθησε τον τουρκικό στρατό και έγινε αρχηγός της πολιορκίας.

Υπήρξε, λοιπόν, καλύτερη οργάνωση της πολιορκίας και τα πράγματα δυσκόλεψαν.

Οι ελληνικές δυνάμεις δεν ήταν οργανωμένες και δεν είχαν χρήματα.
Έτσι, δεν είχαν τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τους εχθρούς από την ξηρά.
Τα ελληνικά καράβια προσπάθησαν να πλησιάσουν την πόλη,
αλλά δεν τα κατάφεραν.
Οι αγωνιστές κουράστηκαν από τις πολλές μάχες, τις αρρώστιες, την έλλειψη
φαγητού και πολεμοφοδίων.
Οπότε, τη 10^η Απριλίου του 1826, ως τα ξημερώματα της Κυριακής των Βαΐων
έφυγαν από την πόλη, μυστικά.
Χωρίστηκαν σε 3 ομάδες.
Αυτοί που είχαν όπλα θα προστάτευαν τις γυναίκες και τα παιδιά.
Αυτοί που δεν μπορούσαν να έρθουν, θα ανατίναζαν τις πυριτιδαποθήκες.
Αυτοί, όμως, που πολιορκούσαν το Μεσολόγγι, τους κατάλαβαν και έτσι,
ένα μέρος μόνο της φρουράς κατάφερε να ξεφύγει.
Οι άμαχοι, πάνω στον πανικό τους, γύρισαν στο Μεσολόγγι,
όπου και έχασαν τη ζωή τους.
Η πόλη καταστράφηκε τελείως και οι γυναίκες και τα παιδιά
πουλήθηκαν ως σκλάβοι.
Οι Έλληνες και οι ξένοι καλλιτέχνες έγραψαν για την πτώση του Μεσολογγίου,
καθώς και για τον ηρωισμό των κατοίκων,
τα οποία και διαδόθηκαν στην Ευρώπη, μέσα στα έργα τους.
Ο Εθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός από τη Ζάκυνθο
ήταν ένας από τους καλλιτέχνες.
Ήταν εκείνος που έγραψε το έργο "Ελεύθεροι Πολιορκημένοι".

12. Η δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου - Ο Διονύσιος Σολωμός

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

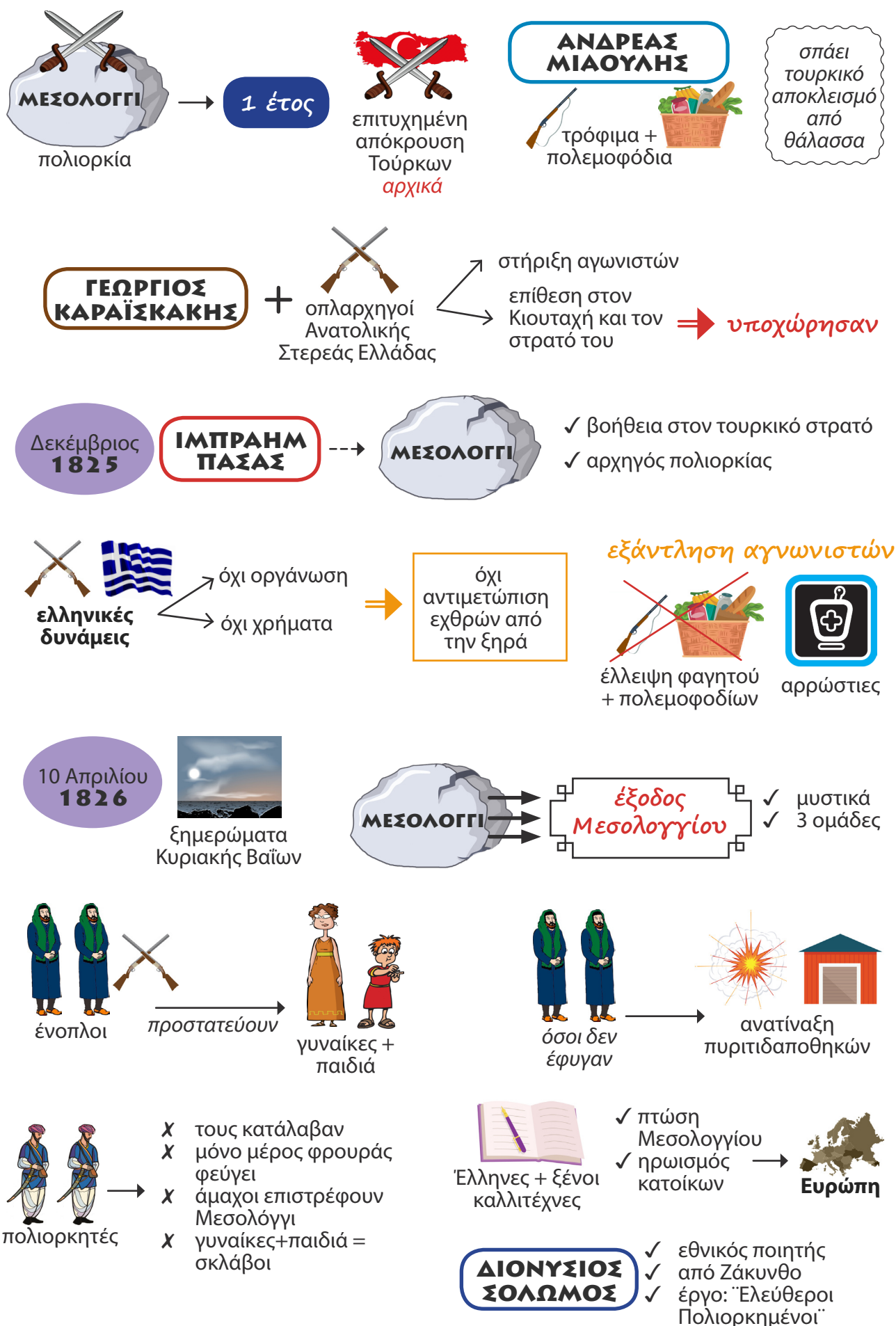
(σελ. 1/2)

12. Η δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου - Ο Διονύσιος Σολωμός

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

12. Η δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου - Ο Διονύσιος Σολωμός

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πότε πολιορκήθηκε το Μεσολόγγι και από ποιους;
- Πότε έπεσε η πόλη και ποιο ήταν σημαντικό γεγονός;
- Τι συνέβη τον Απρίλιο του 1825;
- Γιατί η κατάληψη του Μεσολογγίου είχε σημασία;
- Ποια ήταν τα θετικά στοιχεία της θέσης που βρισκόταν το Μεσολόγγι ;
- Ποιος είχε ως έδρα του το Μεσολόγγι και ποιους προσκάλεσε;
- Ποια και ποιοι βρίσκονταν στην πόλη;
- Πόσο κράτησε η πολιορκία του Μεσολογγίου και τι έγινε στις αρχές;
- Τι έκανε ο Αντρέας Μιαούλης;
- Τι έκαναν ο Γεώργιος Καραϊσκάκης και οι οπλαρχηγοί της Ανατολικής Στερεάς;
- Ποιος ήρθε στο Μεσολόγγι, πότε και γιατί;
- Τι δεν μπορούσαν να κάνουν οι ελληνικές δυνάμεις και γιατί;
- Τι δεν μπορούσαν να κάνουν τα ελληνικά καράβια;
- Τι έπαθαν οι αγωνιστές, τι προσπάθησαν να κάνουν και πότε;
- Σε πόσες ομάδες χωρίστηκαν, τι έκαναν αυτοί που είχαν όπλα και αυτοί που δεν μπορούσαν να έρθουν;
- Τι έγινε, μόλις οι πολιορκητές τους κατάλαβαν;
- Τι έγινε με τους αμάχους;
- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα της μάχης;
- Με ποιον τρόπο διαδόθηκε η πτώση του Μεσολογγίου στην Ευρώπη;
- Ποιος είναι ο Εθνικός μας ποιητής και τι έγραψε;

12. Η δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου - Ο Διονύσιος Σολωμός

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821 -1830)

13. Οι αγώνες του Καραϊσκάκη

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Μετά την πτώση του Μεσολογγίου, ο Κιουταχής ετοιμαζόταν για την πολιορκία της Ακρόπολης.

Ο Κιουταχής είχε να αντιμετωπίσει τον Γεώργιο Καραϊσκάκη.

Το Φθινόπωρο του 1826, ο Γεώργιος Καραϊσκάκης πέτυχε πολλές νίκες.

Τον Απρίλιο του 1827 σκοτώθηκε και οι Οθωμανοί πήραν την Ακρόπολη.

Τον Απρίλιο του 1826, ο Κιουταχής και ο στρατός πήγαν στην Αττική για να σταματήσουν με βίαιο τρόπο την επανάσταση στη Ρούμελη.

Ο Κιουταχής κυρίευσε την Αθήνα και πολιορκήσε την Ακρόπολη.

Ο στρατηγός Γιάννης Γκούρας και η φρουρά προστάτευαν την Ακρόπολη.

Η Κυβέρνηση διόρισε τον οπλαρχηγό Γεώργιο Καραϊσκάκη, ως αρχιστράτηγο της Στερεάς Ελλάδας και πήγε να αντιμετωπίσει τον Κιουταχή.

Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης ήταν πρώτα κλέφτης και μετά έγινε αρματολός σε αυτήν την περιοχή.

Οπότε η πολεμική του πείρα ήταν μεγάλη.

Τον Οκτώβριο του 1826, πήγε στη Στερεά Ελλάδα, για να παραπλανήσει τον εχθρό.

Ήθελε να ξεσηκώσει όσες περιοχές είχαν σκλαβωθεί και

να σταματήσει τους Τούρκους να παίρνουν εφόδια από τη Θεσσαλία.

Έτσι, θα τους ανάγκαζε να διώξουν τον στρατό τους από την Ακρόπολη.

Τον Νοέμβριο του 1826, ο Γεώργιος Καραϊσκάκης νίκησε τον οθωμανικό στρατό στο Δίστομο και στην ορεινή Αράχωβα, όπου εκεί η μάχη κράτησε για 7 μέρες.

Στις αρχές του 1827, έδιωξε τον οθωμανικό στρατό από το μεγαλύτερο κομμάτι της Στερεάς Ελλάδας.

Έπειτα, πήγε στην Αττική να βοηθήσει τους επαναστάτες και έμεινε στο στρατόπεδο του Κερατσινίου.

Η Κυβέρνηση διόρισε αρχηγούς των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων

της ξηράς και της θάλασσας, τους Άγγλους αξιωματικούς Τσώρτς και Κόχραν.

Πήραν την απόφαση να επιτεθούν ενάντια στους Τούρκους, ώστε να σώσουν την Ακρόπολη.

Όμως, λίγο πριν την επίθεση, έγινε εμπλοκή στα φυλάκια που βρίσκονταν στις άκρες και αυτό είχε ως αποτέλεσμα να ξεκινήσει μάχη.

Ο [Γεώργιος Καραϊσκάκης](#) ήταν άρρωστος με πυρετό και βρισκόταν στη σκηνή του.

Πήρε, όμως, το άλογό του και πήγε στη μάχη, όπου δυστυχώς τραυματίστηκε σοβαρά.

Την επόμενη ημέρα, 23 Απριλίου του 1827, πέθανε.

Πριν πεθάνει, κάλεσε τους οπλαρχηγούς και τους συμβούλεψε να παραμείνουν ενωμένοι και να αγωνιστούν για την ελευθερία της πατρίδας.

Ο ξαφνικός του θάνατος, έριξε την αυτοπεποίθηση των αγωνιστών, καθώς για εκείνους ήταν πολύ σημαντικός.

Ο ελληνικός στρατός καταστράφηκε, έπειτα από τη σύγκρουση.

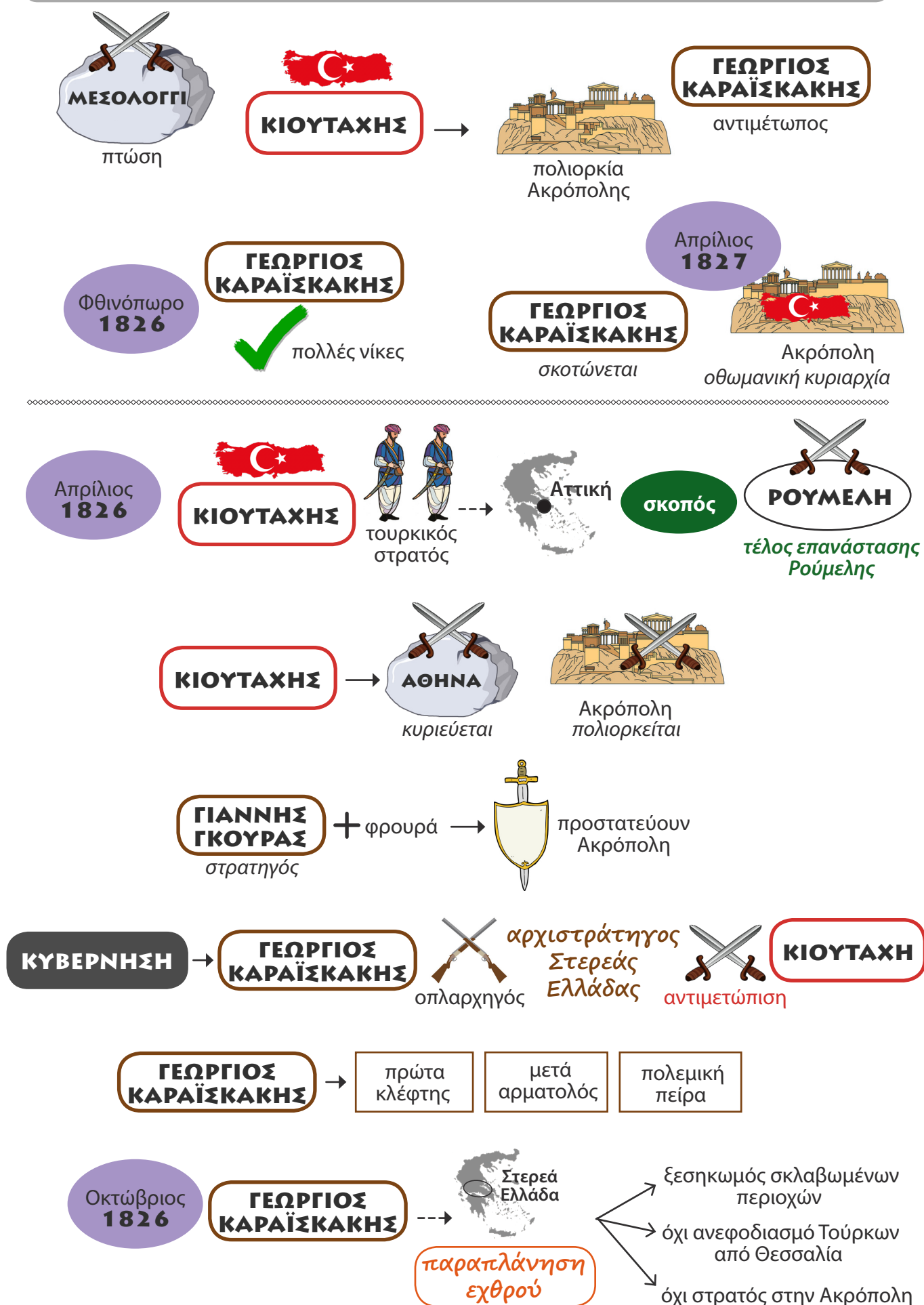
Οι Έλληνες οπλαρχηγοί, όπως ο [Γεώργιος Δράκος](#) και ο [Λάμπρος Βέικος](#) και πάρα πολλοί επαναστάτες σκοτώθηκαν.

Το Μάιο του 1827, οι Τούρκοι πήραν την Ακρόπολη.

13. Οι αγώνες του Καραϊσκάκη

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

13. Οι αγώνες του Καραϊσκάκη

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

13. Οι αγώνες του Καραϊσκάκη

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι συνέβη μετά την πτώση του Μεσολογγίου;
- Ποιον είχε να αντιμετωπίσει ο Κιουταχής;
- Τι συνέβη το Φθινόπωρο του 1826;
- Τι συνέβη τον Απρίλιο του 1827;
- Τι έκανε ο Κιουταχής με τον στρατό του και τότε;
- Ποιοι προστάτευαν την Ακρόπολη;
- Ποιον διόρισε η Κυβέρνηση για να αντιμετωπίσει τον Κιουταχή;
- Τι ήταν ο Γεώργιος Καραϊσκάκης;
- Τι έκανε ο Γεώργιος Καραϊσκάκης τον Οκτώβριο του 1826 και γιατί;
- Τι συνέβη τον Νοέμβριο του 1826;
- Τι συνέβη στις αρχές του 1827;
- Πού πήγε μετά ο Γεώργιος Καραϊσκάκης;
- Ποιους διόρισε η Κυβέρνηση για αρχηγούς και τι έκαναν;
- Γιατί ξεκίνησε νωρίτερα η μάχη;
- Τι έκανε ο Γεώργιος Καραϊσκάκης, αν και ήταν άρρωστος;
- Πότε πέθανε ο Γεώργιος Καραϊσκάκης και γιατί;
- Τι είπε στους οπλαρχηγούς, πριν πεθάνει;
- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα του ξαφνικού του θανάτου;
- Τι έπαθε ο ελληνικός στρατός και ποιοι σκοτώθηκαν;
- Τι πήραν οι Τούρκοι και τότε;

13. Οι αγώνες του Καραϊσκάκη

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821 - 1830)

14. Ο Φιλελληνισμός

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Οι **Φιλέλληνες** ήταν ξένοι που οι εμπνεύσεις τους προέρχονταν από την Επανάσταση του 1821.
Στήριξαν τον αγώνα των Ελλήνων επαναστατών με πολλούς τρόπους.

Οι **Φιλέλληνες** πρόσφεραν πολλά στην ελληνική Επανάσταση. Περίπου 1.200 Ευρωπαίοι, από Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Πολωνία, Ελβετία και Αγγλία, πήραν μέρος στις μάχες που έγιναν ενάντια των Τούρκων. Έγιναν Φιλελληνικές Εταιρείες, σε πόλεις του εξωτερικού, με στόχο να βοηθήσουν τον ελληνικό λαό με διάφορα υλικά αγαθά. Έτσι, έστελναν χρήματα, προϊόντα και πολεμοφόδια. Επίσης, δημοσίευαν σε έντυπα, εφημερίδες και καλλιτεχνικά έργα και έκαναν και συναυλίες, ώστε να στηρίξουν ηθικά τον ελληνικό λαό. Στους **Φιλέλληνες** υπήρχαν ρομαντικοί ιδεολόγοι, αυτοί που αγαπούσαν τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό, πολιτικοί, πρώην στρατιωτικοί, οι οποίοι είχαν μείνει άνεργοι και αγωνιστές οι οποίοι διώχθηκαν εξαιτίας της δράσης τους, σαν τον Ιταλό κόμη Σανταρόζα. Επίσης, έμποροι, τραπεζίτες και μέλη από εκπαιδευτικά και θρησκευτικά ιδρύματα, ανήκαν στους **Φιλέλληνες**. Από το 1821, οι φοιτητές και οι έμποροι δημιούργησαν Φιλελληνικές Εταιρείες στην Ελβετία και στη Γερμανία, ώστε να δέχονται τους Έλληνες πρόσφυγες για φροντίδα. Καθηγητές πανεπιστημίου, όπως ο Κρουγκ, έγραφαν άρθρα για την Επανάσταση. Τραπεζίτες, όπως ο οικονομολόγος Ιωάννης Εϋνάρδος, βοήθησαν στην ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας. Τον Ιούνιο του 1821, με χρήματα του Δημήτριου Υψηλάντη, έφτασε η πρώτη αποστολή από τους **Φιλέλληνες** στην Ελλάδα. Μετά από δύο μήνες έφτασε η δεύτερη αποστολή, με αρχηγό τον Τόμας Γκόρντον, ο οποίος ήταν πλούσιος αξιωματικός του βρετανικού στρατού. Οι εθελοντές και οι Έλληνες επαναστάτες δεν μπορούσαν να συντονιστούν. Έτσι, το Μάιο του 1822, δημιουργήθηκε το πρώτο Τάγμα των **Φιλελλήνων**. Το Τάγμα ακολούθησε τους γαλλικούς στρατιωτικούς κανόνες στη μάχη που δόθηκε στο χωριό Πέτα της Άρτας.

Το Τάγμα διαλύθηκε και έχασε πάρα πολλούς στρατιώτες.

Μετά από δύο χρόνια δημιουργήθηκαν ίδιες εταιρείες στη Γαλλία και την Αγγλία, το Βέλγιο και την Ολλανδία.

Ο Γάλλος συγγραφέας Βίκτωρ Ουγκώ ήταν ένα από τα μέλη αυτών των εταιρειών.

Επίσης, μέλος ήταν και ο Άγγλος ποιητής λόρδος Μπάιρον.

Ο ίδιος ήρθε στο Μεσολόγγι στο τέλος του 1823, όπου αρρώστησε και πέθανε.

Ο Πρόεδρος της Αμερικής, Μονρόε, υποστήριξε τον αγώνα των Ελλήνων για την ελευθερία, με διάγγελμα που έβγαλε το 1822.

Όμως, η Αμερική έστειλε μόνο ανθρωπιστική βοήθεια.

14. Ο Φιλελληνισμός

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ

Ξένοι που
εμπνέονται από:

Επανάσταση 1821

στήριξη
αγώνα
Ελλήνων

**1.200
ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ**

Γερμανία

Γαλλία

Ιταλία

Πολωνία

Ελβετία

Αγγλία

συμμετοχή
σε μάχες

**Φιλελληνικές
Εταιρείες**

πόλεις
εξωτερικού

βοήθεια με
υλικά αγαθά

ηθική
υποστήριξη

χρήματα

προϊόντα

πολεμοφόδια

δημοσιεύσεις
σε εφημερίδες

καλλιτεχνικά
έργα

συναυλίες

ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ

ρομαντικοί
ιδεολόγοι

αγάπη για αρχαίο
ελληνικό πολιτισμό

πολιτικοί
πρώην στρατιωτικοί
(άνεργοι λόγω
δράσης τους -
Κόμης Σανταρόζα)

έμποροι

τραπεζίτες

δάσκαλοι

κληρικοί

1821

**Φιλελληνικές
Εταιρείες**

Ελβετία

Γερμανία

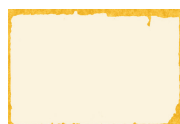

φροντίδα
προσφύγων

καθηγητές
πανεπιστημίου

ΚΡΟΥΓΚ

άρθρα για την
Επανάσταση

τραπεζίτες

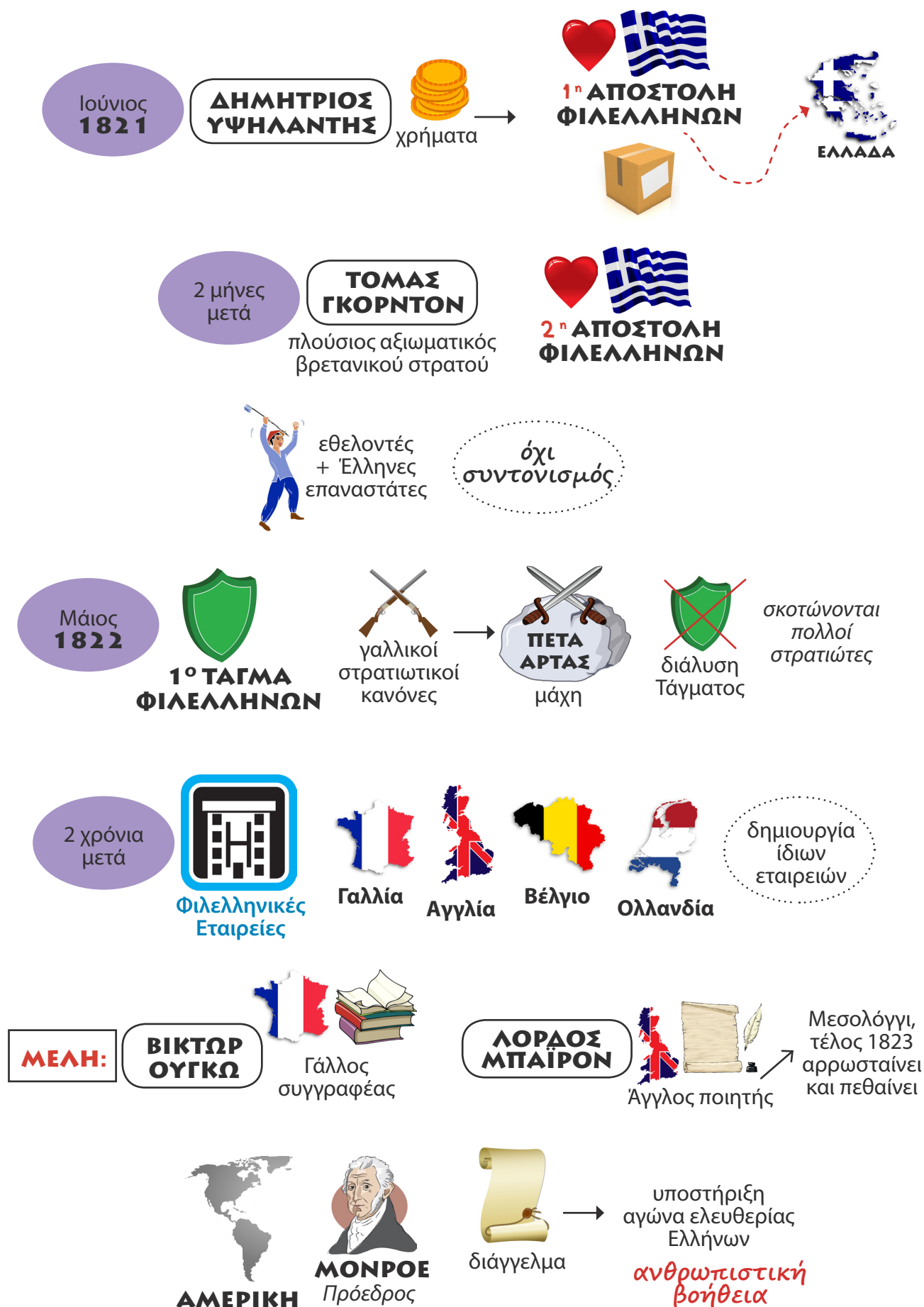
**ΙΩΑΝΝΗΣ
ΕΥΝΑΡΔΟΣ**

βοήθεια στην
ίδρυση της
Εθνικής Τράπεζας

14. Ο Φιλελληνισμός

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

14. Ο Φιλελληνισμός

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- ☐ Ποιοι ήταν οι Φιλέλληνες;
- ☐ Πόσοι Ευρωπαίοι και από ποιες χώρες πήραν μέρος σε μάχες ενάντια των Τούρκων;
- ☐ Ποιος ήταν ο στόχος και τι έκαναν οι Φιλελληνικές Εταιρείες;
- ☐ Ποιοι ήταν στους Φιλέλληνες;
- ☐ Ποιοι άλλοι ανήκαν στους Φιλέλληνες;
- ☐ Τι δημιούργησαν οι φοιτητές και οι έμποροι, γιατί και από πότε;
- ☐ Ποιοι άλλοι βοήθησαν για την Επανάσταση;
- ☐ Πότε έφτασε η πρώτη αποστολή και ποιος βοήθησε σε αυτό;
- ☐ Πότε έφτασε η δεύτερη αποστολή και ποιος ήταν υπεύθυνος;
- ☐ Ποιοι δεν μπόρεσαν να συντονιστούν και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- ☐ Τι έκανε το Τάγμα και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- ☐ Τι δημιουργήθηκε μετά από δύο χρόνια και πού;
- ☐ Ποιοι ήταν από τα πιο σημαντικά μέλη των Φιλελληνικών Εταιρειών;
- ☐ Ποιος ήταν ο Πρόεδρος της Αμερικής, τι υποστήριξε και με ποιον τρόπο;
- ☐ Τι έκανε η Αμερική;

14. Ο Φιλελληνισμός

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821 - 1830)

15. Η παρέμβαση των Μεγάλων Δυνάμεων και η Ναυμαχία του Ναυαρίνου

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Τον Οκτώβριο του 1827, έγινε η Ναυμαχία του Ναυαρίνου.

Τα αγγλικά, γαλλικά και ρωσικά πλοία αντιμετώπισαν τον τουρκικό και αιγυπτιακό στόλο, όπου και νίκησαν.

Αυτή η νίκη ήταν σημαντική για την απελευθέρωση της Ελλάδας.

Οι Μεγάλες Δυνάμεις εκείνης της εποχής, τον Μάρτιο του 1821, καταδίκασαν την Επανάσταση.

Το 1815 δημιουργήθηκε η Ιερή Συμμαχία.

Ήταν οι χώρες της Ρωσίας, της Πρωσίας, της Αυστρίας, της Αγγλίας και της Γαλλίας.

Το 1821 και το 1822, στα συνέδρια που έγιναν πήραν τη απόφαση να μην επιτρέψουν καμιά επαναστατική κίνηση.

Το Πάσχα του 1821, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Γρηγόριος Ε' κρεμάστηκε και διώχθηκαν πολλοί Έλληνες υπήκοοι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Το Καλοκαίρι του 1821, ο Ρώσος πρεσβευτής έφυγε από την Κωνσταντινούπολη και έτσι, οι σχέσεις των δύο χωρών χειροτέρεψαν.

Στον τρίτο χρόνο της Επανάστασης, οι Μεγάλες Δυνάμεις άλλαξαν τη στάση τους απέναντι στο Ελληνικό Ζήτημα.

Αυτό γιατί οι επαναστατημένοι Έλληνες συνέχιζαν τον αγώνα τους, άρχισαν να έχουν συμφέροντα στην περιοχή και υπήρχε μεγάλος ανταγωνισμός.

Το 1823, οι Άγγλοι άλλαξαν πολιτική, η οποία έγινε πιο φιλική απέναντι στους Έλληνες.

Οπότε, άλλαξε και η στάση της Ρωσίας, καθώς δεν ήθελαν οι Άγγλοι να κάνουν πρώτοι, διπλωματικές κινήσεις.

Οι Μεγάλες Δυνάμεις πήραν την απόφαση να δράσουν ενωμένοι για να λυθεί το Ελληνικό Ζήτημα.

Το 1827, η Αγγλία, η Γαλλία και η Ρωσία υπέγραψαν συνθήκη στο Λονδίνο.

Με αυτή τη συνθήκη, ζητούσαν οι δύο χώρες που βρίσκονταν σε πόλεμο να κάνουν ειρήνη και να γίνει η αρχή για ένα ανεξάρτητο ελληνικό κράτος.

Η Υψηλή Πύλη όμως, επειδή είχε πολλές επιτυχίες, δε δέχτηκε.

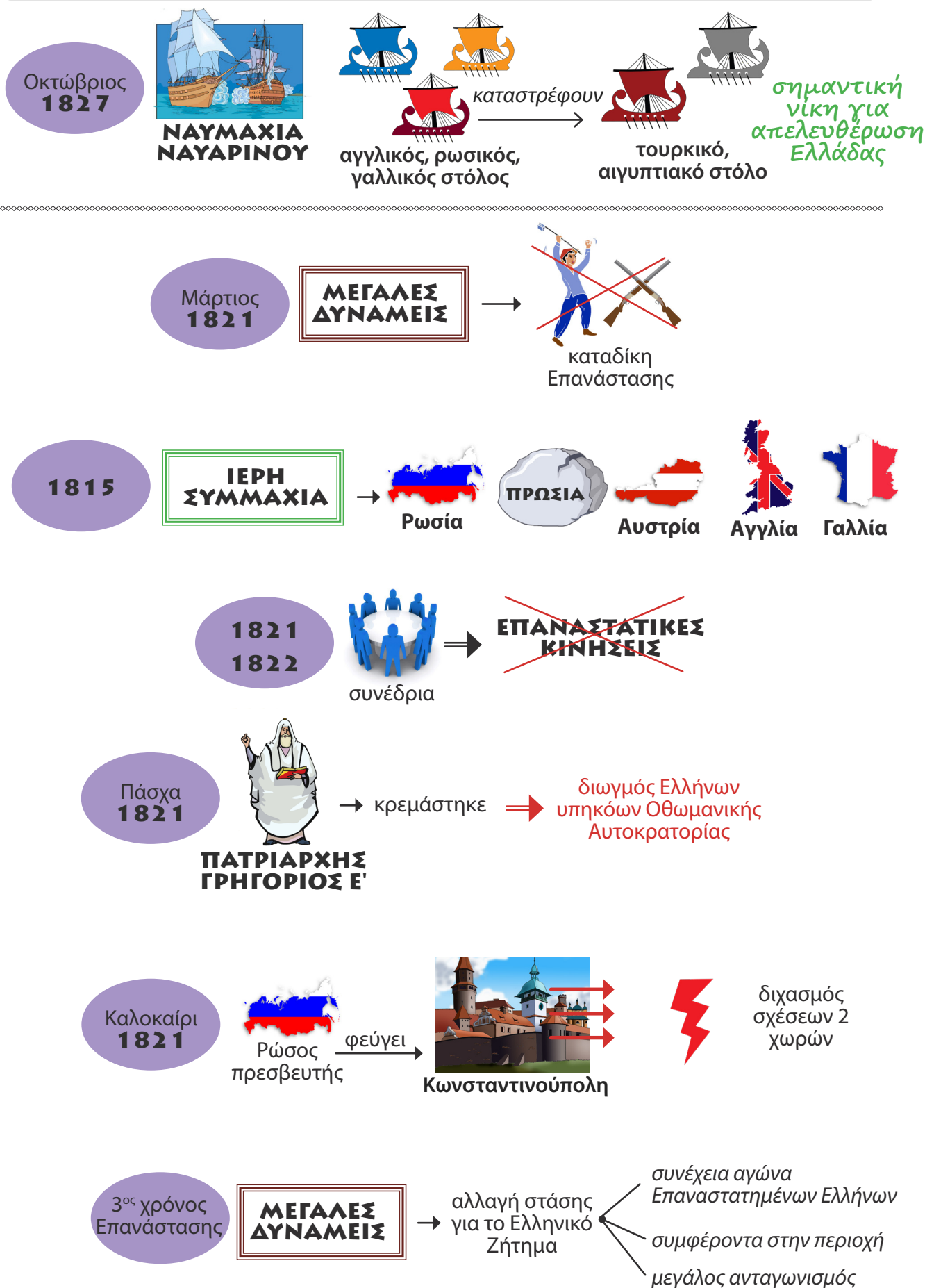
Τα αγγλικά, τα γαλλικά και τα ρωσικά πλοία και οι ναύαρχοι Κόδριγκτον, Δεριγνύ και Χέυδεν έφτασαν στην Πύλο και εφάρμοσαν τις αποφάσεις των Μεγάλων Δυνάμεων.

Τον Οκτώβριο του 1827, στη **Ναυμαχία του Ναυαρίνου**, όλες οι ναυτικές δυνάμεις κατάφεραν να νικήσουν και να καταστρέψουν τον τουρκικό και αιγυπτιακό στόλο. Αυτή η νίκη στο **Ναυρίνο** ήταν πολύ σημαντική, καθώς οι εξελίξεις πήγαν πιο γρήγορα και η Ελλάδα, τελικά, απελευθερώθηκε.

15. Η παρέμβαση των Μεγάλων Δυνάμεων και η Ναυμαχία του Ναυαρίνου

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

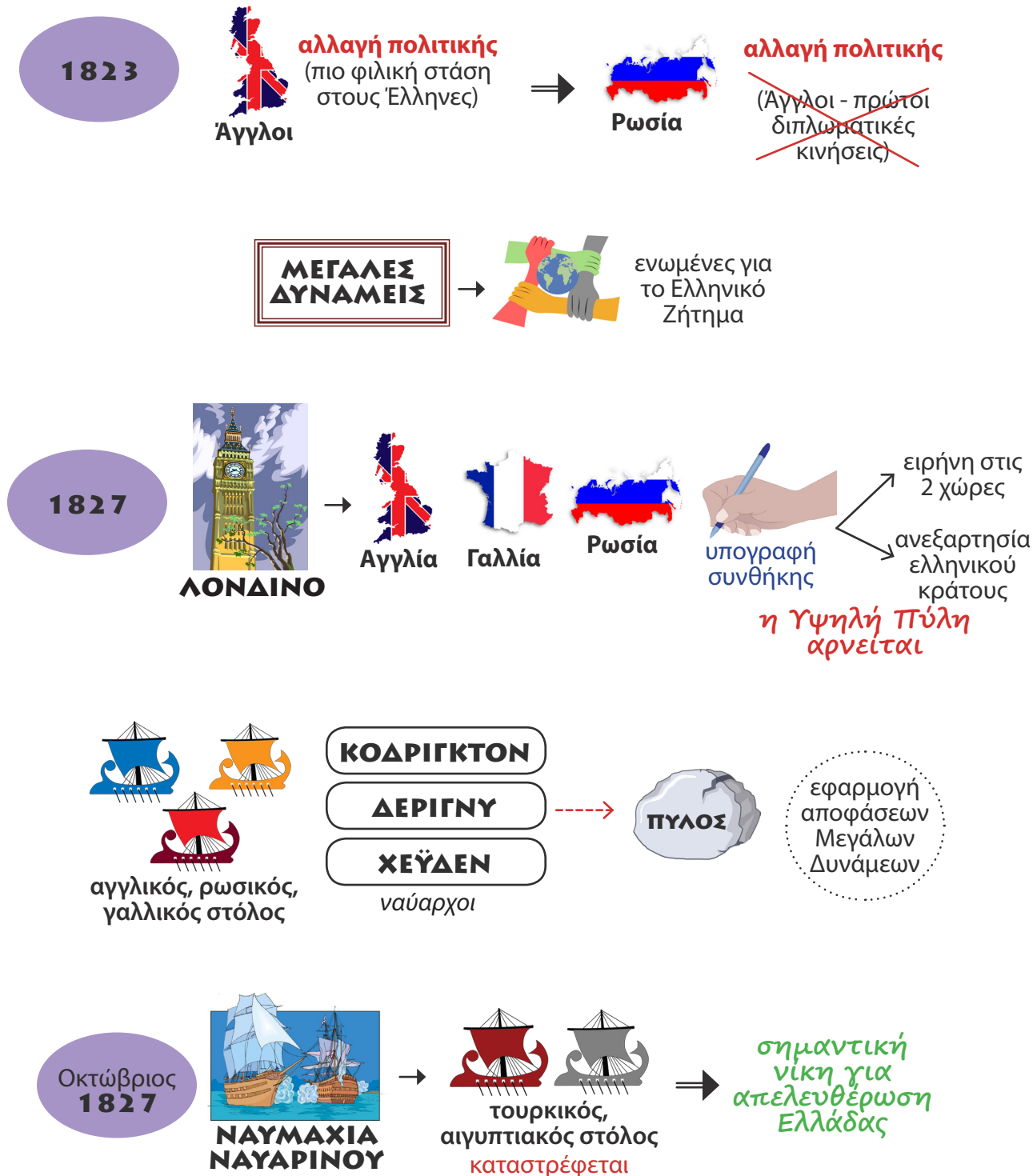
(σελ. 1/2)

15. Η παρέμβαση των Μεγάλων Δυνάμεων και η Ναυμαχία του Ναυαρίνου

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

15. Η παρέμβαση των Μεγάλων Δυνάμεων και η Ναυμαχία του Ναυαρίνου

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πότε έγινε η Ναυμαχία του Ναυαρίνου;
- Ποια νίκη ήταν σημαντική για την απελευθέρωση της Ελλάδας;
- Ποιες καταδίκασαν την Επανάσταση και πότε;
- Πότε δημιουργήθηκε η Ιερή Συμμαχία και ποιες χώρες είχε;
- Ποια απόφαση πήραν στα συνέδρια και πότε;
- Τι συνέβη το Πάσχα του 1821;
- Τι συνέβη το Καλοκαίρι του 1821;
- Τι συνέβη στον τρίτο χρόνο της Επανάστασης και γιατί;
- Πότε άλλαξαν πολιτική οι Άγγλοι και γιατί;
- Ποια άλλη χώρα άλλαξε πολιτική και γιατί;
- Ποια απόφαση πήραν οι Μεγάλες Δυνάμεις;
- Τι υπογράφηκε το 1827 και τι ζητούσε αυτή η συνθήκη;
- Γιατί δε δέχτηκε η Υψηλή Πύλη;
- Ποιοι και πού ήρθαν για να εφαρμόσουν τις αποφάσεις των Μεγάλων Δυνάμεων;
- Τι συνέβη τον Οκτώβριο του 1827;
- Γιατί ήταν σημαντική η νίκη στο Ναυαρίνο;

15. Η παρέμβαση των Μεγάλων Δυνάμεων και η Ναυμαχία του Ναυαρίνου

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821-1830)

16. Οι Εθνοσυνελεύσεις και η πολιτική οργάνωση του Αγώνα

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Στη διάρκεια της Επανάστασης, οι Έλληνες ήθελαν να δημιουργήσουν κεντρική διοίκηση, για τον συντονισμό του αγώνα τους.
Έγιναν **Εθνοσυνελεύσεις** και ψήφισαν **Συντάγματα**,
ώστε να οργανωθεί η πολιτική τους.

Στην αρχή της Επανάστασης του 1821, δημιουργήθηκαν **τοπικές κυβερνήσεις** ή **Τοπικοί Οργανισμοί**, με σκοπό να οργανωθεί ο Αγώνας.

Δημιουργήθηκε η **Πελοποννησιακή Γερουσία** στην Πελοπόννησο,
η **Γερουσία** στη Δυτική Στερεά και ο **Άρειος Πάγος** στην Ανατολική Στερεά Ελλάδα.
Οι τοπικές κυβερνήσεις, όμως, δεν μπορούσαν να συντονίσουν την Επανάσταση.
Έτσι, δημιουργήθηκε η **Κεντρική Πολιτική Διοίκηση**.

Τα τρία πρώτα χρόνια της Επανάστασης έγιναν δύο Εθνοσυνελεύσεις.
Σε αυτές τις Εθνοσυνελεύσεις συμμετείχαν, παραστάτες,
δηλαδή αντιπρόσωποι από τα επαναστατημένα μέρη.

Τον Δεκέμβριο του 1821, έγινε η **Α' Εθνοσυνέλευση** στην Επίδαυρο.
Στη διάρκεια της Εθνοσυνέλευσης ψηφίστηκε πρώτη φορά το **Σύνταγμα**.

Το πρώτο Σύνταγμα της Επανάστασης, γνωστό ως
“Προσωρινό Πολίτευμα της Ελλάδος”, βασίστηκε
στα αμερικανικά και γαλλικά πρότυπα.

Οι Έλληνες έγιναν ανεξάρτητοι.

Δημιουργήθηκαν δύο σώματα, το **Βουλευτικό** και το **Εκτελεστικό**,
ώστε να ασκήσουν την κεντρική διοίκηση.

Η Κόρινθος έγινε η πρωτεύουσα του νέου κράτους.

Έγιναν Υπουργεία και η απονομή της δικαιοσύνης γινόταν με διαφορετικό τρόπο,
από αυτόν που γινόταν στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας.

Η δομή του κράτους έγινε σιγά – σιγά διοικητική, παρά τα προβλήματα.

Η **Β' Εθνοσυνέλευση** έγινε το 1823, στο Άστρος της Αρκαδίας.

Ψηφίστηκε ένα νέο Σύνταγμα και η απόφαση που πάρθηκε ήταν η κατάργηση των
τοπικών κέντρων εξουσίας, ώστε να υποστηριχθεί περισσότερο η κεντρική διοίκηση.

Οι πρόκριτοι και οι στρατιωτικοί τσακώνονταν για το ποιος θα ελέγχει την εξουσία.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ίδρυση τριών πολιτικών κομμάτων.

Το **Αγγλικό κόμμα** είχε υποστηρικτές τον [Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο](#) και τους [Υδραίους](#).

Το **Γαλλικό κόμμα** είχε υποστηρικτές τον Ηπειρώτη γιατρό [Ιωάννη Κωλέττη](#) και τους [Ρουμελιώτες](#).

Το **Ρωσικό κόμμα** είχε υποστηρικτές τον [Θεόδωρο Κολοκοτρώνη](#) και τους οπλαρχηγούς της [Πελοποννήσου](#).

Το 1827, έγινε καινούρια Εθνοσυνέλευση στην [Τροιζήνα](#).

Υπήρχαν πολιτικές διαφωνίες, καθώς και σοβαρές στρατιωτικές δραστηριότητες.

Η **Γ' Εθνοσυνέλευση** έφερε ένα νέο και πιο δημοκρατικό Σύνταγμα.

Έβαλε πρωτεύουσα του κράτους το [Ναύπλιο](#).

Ο [Ιωάννης Καποδίστριας](#) έγινε Πρωθυπουργός της [Ελλάδας](#).

Οι Άγγλοι αξιωματικοί σερ [Ρίτσαρντ Τσωρτς](#) στη στεριά και

ο λόρδος [Τόμας Κόχραν](#) στη θάλασσα,

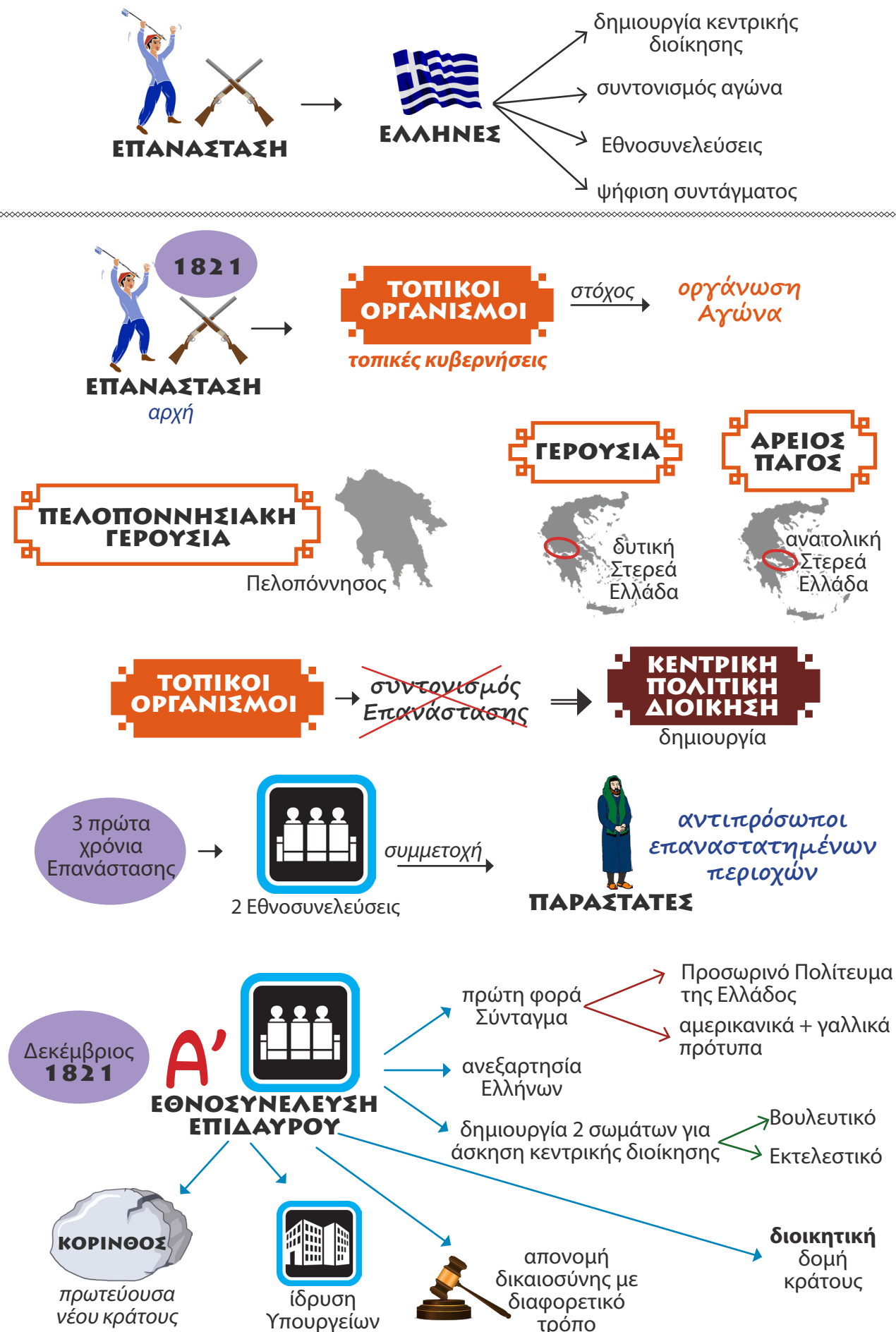
έγιναν αρχηγοί των ενόπλων ελληνικών δυνάμεων,

για να αντιμετωπίσουν τον τουρκικό και αιγυπτιακό στρατό.

16. Οι Εθνοσυνελεύσεις και η πολιτική οργάνωση του Αγώνα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

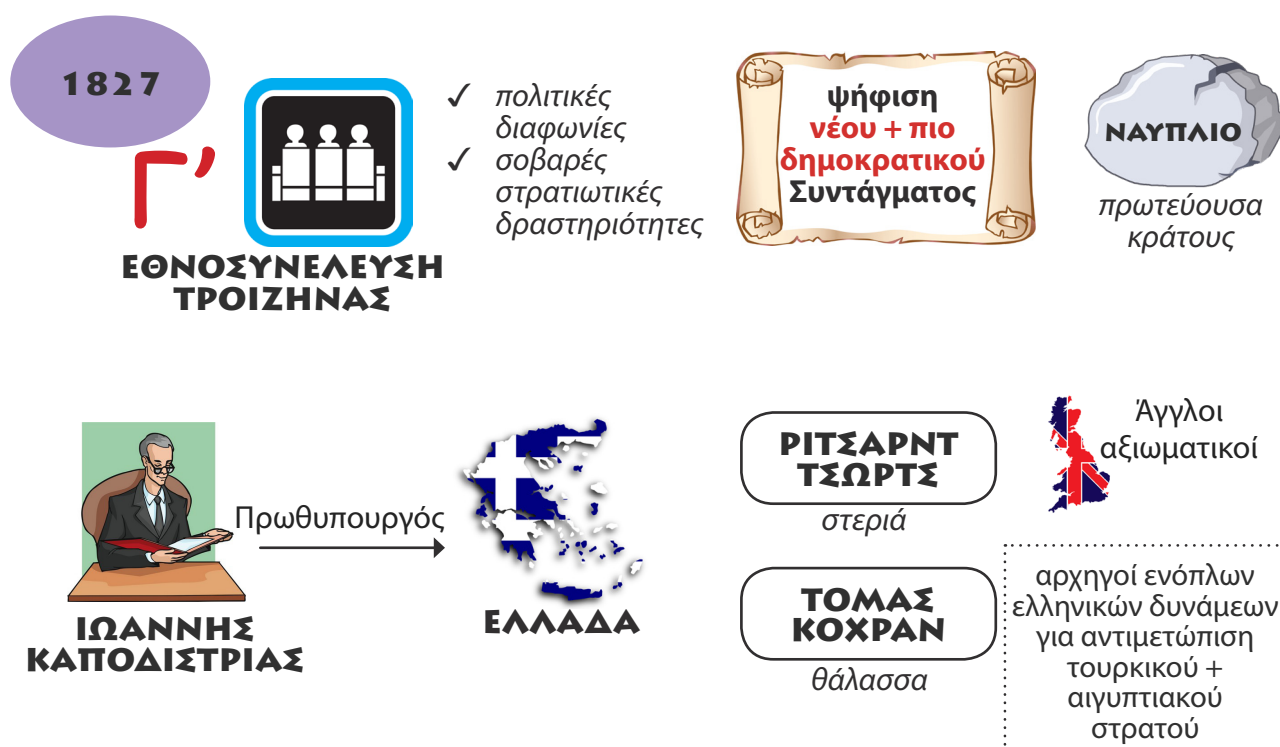
16. Οι Εθνοσυνελεύσεις και η πολιτική οργάνωση του Αγώνα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

ΑΓΓΛΙΚΟ ΚΟΜΜΑ	ΓΑΛΛΙΚΟ ΚΟΜΜΑ	ΡΩΣΙΚΟ ΚΟΜΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΤΗΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ
 Υδραίои	 Ρουμελιώτες	 οπληρχηγοί Πελοποννήσου

16. Οι Εθνοσυνελεύσεις και η πολιτική οργάνωση του Αγώνα

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι ήθελαν οι Έλληνες στη διάρκεια της Επανάστασης;
- Τι έγινε για να οργανωθεί η πολιτική τους;
- Ποιες δημιουργήθηκαν στην αρχή της Επανάστασης του 1821 και γιατί;
- Ποιες ήταν οι τοπικές κυβερνήσεις;
- Τι δεν μπορούσαν να κάνουν οι τοπικές κυβερνήσεις και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι έγινε τα τρία πρώτα χρόνια της Επανάστασης και ποιοι συμμετείχαν σε αυτές;
- Πότε έγινε η Α' Εθνοσυνέλευση και ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Ποια σώματα δημιουργήθηκαν και γιατί;
- Ποια έγινε η πρωτεύουσα του νέου κράτους;
- Ποια άλλα έγιναν και σε τι άλλαξε η δομή του κράτους;
- Πότε έγινε η Β' Εθνοσυνέλευση και πού;
- Ποιες αποφάσεις πάρθηκαν στη διάρκεια της Εθνοσυνέλευσης;
- Ποιοι τσακώνονταν, γιατί και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιο ήταν το πρώτο κόμμα και ποιοι ήταν οι υποστηρικτές του;
- Ποιο ήταν το δεύτερο κόμμα και ποιοι ήταν οι υποστηρικτές του;
- Ποιο ήταν το τρίτο κόμμα και ποιοι ήταν οι υποστηρικτές του;
- Πότε, πού και γιατί έγινε η καινούρια Εθνοσυνέλευση;
- Τι έφερε η Γ' Εθνοσυνέλευση και ποια πόλη έβαλε ως πρωτεύουσα;
- Ποιος έγινε Πρωθυπουργός της Ελλάδας;
- Ποιοι έγιναν αρχηγοί των ενόπλων ελληνικών δυνάμεων και γιατί;

16. Οι Εθνοσυνελεύσεις και η πολιτική οργάνωση του Αγώνα

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821-1830)

17. Ο Ιωάννης Καποδίστριας και το έργο του

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Η καταγωγή του [Ιωάννη Καποδίστρια](#) ήταν από μια οικογένεια αριστοκρατίας της [Κέρκυρας](#).

Μέχρι το 1822, ήταν υπουργός των Εξωτερικών της [Ρωσίας](#).

Μετά έφυγε και πήγε στην [Ελβετία](#).

Μετά από πέντε χρόνια, το 1827, η [Γ' Εθνοσυνέλευση](#) της [Τροιζήνας](#) τον έκανε Πρωθυπουργό της [Ελλάδας](#).

Ο [Ιωάννης Καποδίστριας](#) πήγε στο [Ναύπλιο](#), το οποίο ήταν η πρώτη πρωτεύουσα της [Ελλάδας](#).

Ανέλαβε τη διακυβέρνηση ενός ταλαιπωρημένου κράτους, με κουρασμένους κατοίκους και πρόσφυγες.

Ο [Ιωάννης Καποδίστριας](#) προσπάθησε να οργανώσει το κράτος, να βελτιώσει τη διοίκηση και να φτιάξει την οικονομία.

Για να πετύχει τον στόχο του, πήρε όλες τις εξουσίες.

Επίσης, ανέλαβε τη σύγκληση της [Δ' Εθνοσυνέλευσης](#), η οποία έγινε στο [Άργος](#).

Ίδρυσε την Εθνική Τράπεζα, για τις συναλλαγές και έκοψε νομίσματα, τον [φοίνικα](#), για να διώξει τα τουρκικά γρόσια.

Ο [Ιωάννης Καποδίστριας](#) υποστήριξε πως η χώρα στηριζόταν στη γεωργία.

Ίδρυσε τη Γεωργική Σχολή στην [Τίρυνθα](#), ώστε οι Έλληνες αγρότες να εκπαιδευτούν.

Επίσης, επέτρεψε την εισαγωγή καλλιέργειας της πατάτας και την παραγωγή του μεταξιού.

Υπήρχε ανάπτυξη του εμπορίου και της ναυτιλίας και δημιουργήθηκε τακτικός στρατός.

Έδωσε μεγάλη βαρύτητα στη βασική εκπαίδευση των Ελλήνων.

Υπήρχε, επίσης, ειδική Επιτροπή, η οποία σύνταξε τα βιβλία και δημιούργησε αλληλοδιδασκτικά σχολεία.

Σε αυτά τα σχολεία, οι καλύτεροι μαθητές από μεγαλύτερες τάξεις μάθαιναν στους μικρότερους μαθητές, με τη στήριξη του δασκάλου, γραφή και ανάγνωση.

Έγινε το πρώτο ελληνικό Γυμνάσιο.

Στο Ορφανοτροφείο της [Αίγινας](#) δημιουργήθηκαν αλληλοδιδασκτικά, ελληνικά και χειροτεχνικά σχολεία.

Στην Αίγινα έγινε το Κεντρικό Σχολείο.

Οι διαπραγματεύσεις με τις Μεγάλες Δυνάμεις, δηλαδή με την Αγγλία, τη Γαλλία και τη Ρωσία συνεχίζονταν, αλλά η χώρα δεν είχε συγκεκριμένα σύνορα.

Ο Ιωάννης Καποδίστριας είχε, όμως, κύρος και εμπειρία στη διεθνή διπλωματία.

Έτσι, προσπάθησε να πάρει όσα περισσότερα εδάφη μπορούσε, για την Ελλάδα και να αντιμετωπιστεί ως μια ανεξάρτητη χώρα, με δικό της αρχηγό.

Άφησε την Κρήτη και τη Στερεά Ελλάδα να είναι ξεσηκωμένες, ώστε να τις βάλει στο καινούριο κράτος.

Τον Σεπτέμβριο του 1829, δόθηκε η τελευταία μάχη στην Πέτρα της Βοιωτίας.

Εκεί, οι επαναστατημένοι Έλληνες, με αρχηγό τον Δημήτριο Υψηλάντη, νίκησαν τους Τούρκους και τους έκαναν να υπογράψουν συνθήκη.

Έτσι, η Λιβαδειά και όλη η Στερεά Ελλάδα πέρασαν στους Έλληνες επαναστάτες.

Το γεγονός ότι ο Ιωάννης Καποδίστριας πήρε όλες τις εξουσίες και συγκρούστηκε με τοπικά συμφέροντα, έκανε πολιτικές ομάδες να δυσαρεστηθούν και να αντιδράσουν.

Στις 27 Σεπτεμβρίου του 1831, ο Ιωάννης Καποδίστριας δολοφονήθηκε στο Ναύπλιο.

Οπότε, στη χώρα επικράτησε αναρχία.

17. Ο Ιωάννης Καποδίστριας και το έργο του

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

17. Ο Ιωάννης Καποδίστριας και το έργο του

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

17. Ο Ιωάννης Καποδίστριας και το έργο του

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Από πού καταγόταν ο Ιωάννης Καποδίστριας;
- Τι ήταν μέχρι το 1822 και πού πήγε μετά;
- Πώς έγινε Πρωθυπουργός της Ελλάδας;
- Ποια ήταν η πρωτεύουσα της Ελλάδας και ποιος πήγε εκεί;
- Τι ανέλαβε ο Ιωάννης Καποδίστριας;
- Ποιους στόχους ήθελε να πετύχει ο Ιωάννης Καποδίστριας και με ποιους τρόπους;
- Ποια Τράπεζα ίδρυσε και γιατί;
- Ποιο νόμισμα έκοψε και γιατί;
- Τι υποστήριξε ο Ιωάννης Καποδίστριας, τι ίδρυσε και γιατί;
- Τι επέτρεψε ο Ιωάννης Καποδίστριας;
- Ποια άλλα αναπτύχθηκαν και τι δημιουργήθηκε;
- Πού έδωσε βαρύτητα ο Ιωάννης Καποδίστριας;
- Ποιος ήταν ο ρόλος της ειδικής Επιτροπής;
- Τι ήταν τα αλληλοδιδασκτικά σχολεία και ποιο άλλο σχολείο ιδρύθηκε;
- Ποια δημιουργήθηκαν στο Ορφανοτροφείο της Αίγινας και ποιο άλλο σχολείο έγινε στην Αίγινα;
- Ποιες διαπραγματεύσεις συνεχίζονταν και τι δεν είχε η χώρα;
- Τι είχε ο Ιωάννης Καποδίστριας και τι προσπάθησε να κάνει;
- Σε τι κατάσταση άφησε την Κρήτη και τη Στερεά Ελλάδα και γιατί;
- Ποια μάχη δόθηκε τον Σεπτέμβριο του 1829, τι έγινε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Γιατί οι πολιτικές ομάδες δυσαρεστήθηκαν και αντέδρασαν;
- Πώς πέθανε ο Ιωάννης Καποδίστριας και τι επικράτησε στη χώρα;

17. Ο Ιωάννης Καποδίστριας και το έργο του

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Γ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1821-1830)

18. Το τέλος της Επανάστασης και η ελληνική ανεξαρτησία

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Έπειτα από τη Ναυμαχία του Ναυαρίνου, οι διπλωματικές ενέργειες που έκριναν την τύχη της ελληνικής Επανάστασης αυξήθηκαν.
Τον Φεβρουάριο του 1830, υπογράφηκε Πρωτόκολλο στο Λονδίνο και η Ελλάδα κέρδισε την ανεξαρτησία της.

Τον Μάιο του 1827, η Ακρόπολη παραδόθηκε στους Τούρκους και έτσι, κυριάρχησαν σε όλη τη Στερεά Ελλάδα.

Η κατάσταση στην Πελοπόννησο δεν ήταν καλή.

Οι Έλληνες έπαψαν να αντιστέκονται στην Ηλεία.

Η Μεσσηνία έμεινε έρημη και η Τριπολιτσά καταστράφηκε.

Τον Οκτώβριο του 1827, ύστερα από τη ναυμαχία του Ναυαρίνου, η απελευθέρωση των Ελλήνων ήταν κοντά.

Οι Μεγάλες Δυνάμεις δεν επέτρεπαν στρατιωτικές ενέργειες.

Όμως, ο Αγώνας ήταν έτοιμος να συνεχίσει.

Ο Γάλλος συνταγματάρχης, Κάρολος Φαβιέρος και ο στρατός του έφτασαν στη Χίο.

Ο ξεσηκωμός στην Κρήτη έγινε πιο δυνατός.

Ο Δημήτριος Υψηλάντης, ο Κίτσος Τζαβέλας και άλλοι οπλαρχηγοί κατάφεραν και απελευθέρωσαν τη Θήβα, τη Λειβαδιά, την Άμφισσα, το Καρπενήσι και το Μεσολόγγι.

Ο ελληνικός στρατός είχε πολλές νίκες.

Ο Ιωάννης Καποδίστριας δεν ήθελε να απογοητεύσει καμιά Μεγάλη Δύναμη.

Αυτά τα δύο είχαν ως αποτέλεσμα να μεγαλώσουν τα σύνορα του ελληνικού κράτους.

Οι Γάλλοι στρατιώτες θα έφταναν στην Πελοπόννησο, για να φύγει ο αιγυπτιακός στρατός.

Κατά τη διάρκεια της αποχώρησης των αιγυπτιακών στρατευμάτων, ο Ιωάννης Καποδίστριας έστειλε πλοία στον Αμβρακικό κόλπο, ώστε να βρεθεί και αυτή η περιοχή στα σύνορα του νέου κράτους.

Η Υψηλή Πύλη δε δεχόταν καμιά πρόταση για την ανεξαρτησία και την αυτονομία της Ελλάδας.

Όμως, η Οθωμανική Αυτοκρατορία έχασε στον πόλεμο που έγινε μεταξύ των Ρώσων και των Τούρκων, το 1828-1829.

Έτσι, ο Σουλτάνος αναγκάστηκε να ξεκινήσει τις διαπραγματεύσεις.

Οι Άγγλοι και οι Γάλλοι πρότειναν πρώτοι να είναι η Ελλάδα ανεξάρτητη γιατί έβλεπαν πως οι Ρώσοι επηρέαζαν την Ελλάδα.

Τον Φεβρουάριο του 1830, οι τρεις Μεγάλες Δυνάμεις, η Αγγλία, η Γαλλία και η Ρωσία υπέγραψαν στο Λονδίνο την ανεξαρτησία της Ελλάδας.

Τα σύνορά της βρίσκονταν στη γραμμή Αχελώου - Σπερχειού ποταμού.

Μετά από δύο χρόνια, το 1832, τα σύνορα του ελληνικού κράτους επεκτάθηκαν στη γραμμή Αμβρακικού κόλπου – Παγασητικού κόλπου.

Η Υψηλή Πύλη αναγνώρισε τα νέα σύνορα.

Ύστερα από δέκα ολόκληρα χρόνια, οι Μεγάλες Δυνάμεις αναγνώρισαν, πλέον, το ελληνικό κράτος ως ανεξάρτητο κράτος.

18. Το τέλος της Επανάστασης και η ελληνική ανεξαρτησία

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/3)

**ΝΑΥΜΑΧΙΑ
ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ**

διπλωματικές ενέργειες
για τύχη ελληνικής
Επανάστασης

αυξάνονται

Φεβρουάριος
1830

ΛΟΝΔΙΝΟ

υπογράφεται
Πρωτόκολλο

ΕΛΛΑΔΑ

ανεξάρτητη

Μάιος
1827

ΑΚΡΟΠΟΛΗ

τουρκική
κυριαρχία

Στερεά
Ελλάδα

τουρκική
κυριαρχία

Πελοπόννησος

Ηλεία:
όχι αντίσταση
Ελλήνων

Μεσσηνία:
ερμώνεται

Τριπολιτσά:
καταστρέφεται

Οκτώβριος
1827

**ΝΑΥΜΑΧΙΑ
ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ**

απελευθέρωση
Ελλήνων
πλησιάζει

ΑΓΓΛΙΑ ΓΑΛΛΙΑ ΡΩΣΙΑ
ΜΕΓΑΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

απαγορεύουν

στρατιωτικές
ενέργειες

ΟΜΩΣ:
ο Αγώνας
συνεχίζεται

**ΚΑΡΟΛΟΣ
ΦΑΒΙΕΡΟΣ**

Γάλλος
συνταγματάρχης

+ στρατός

ΧΙΟΣ

ΚΡΗΤΗ

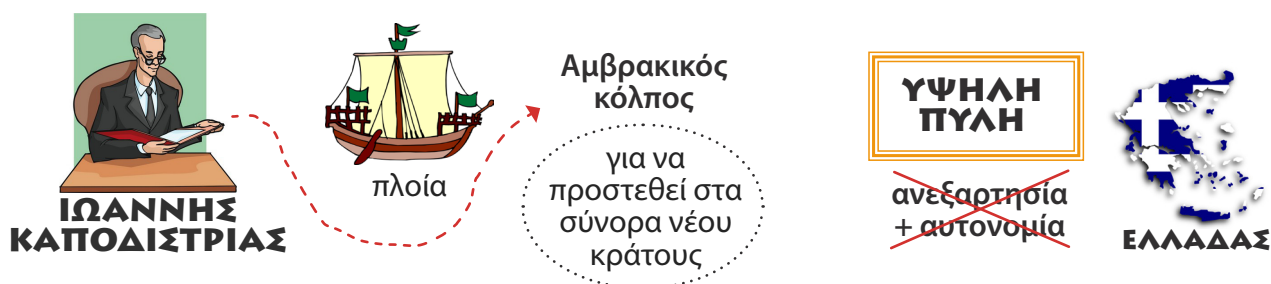
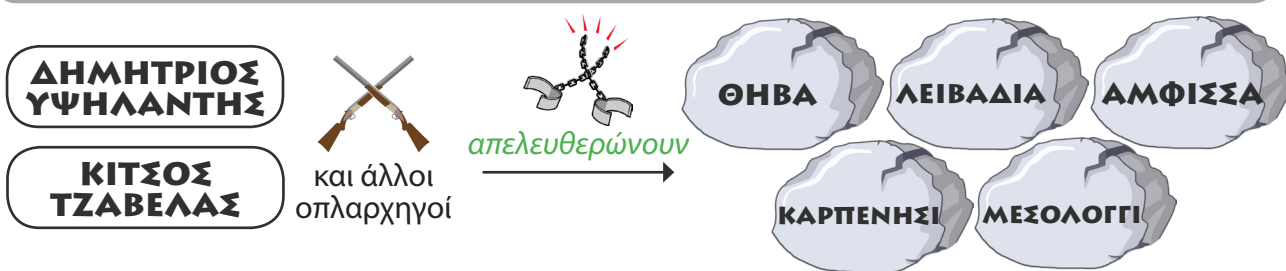

ξεσηκωμός:
εντείνεται

18. Το τέλος της Επανάστασης και η ελληνική ανεξαρτησία

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

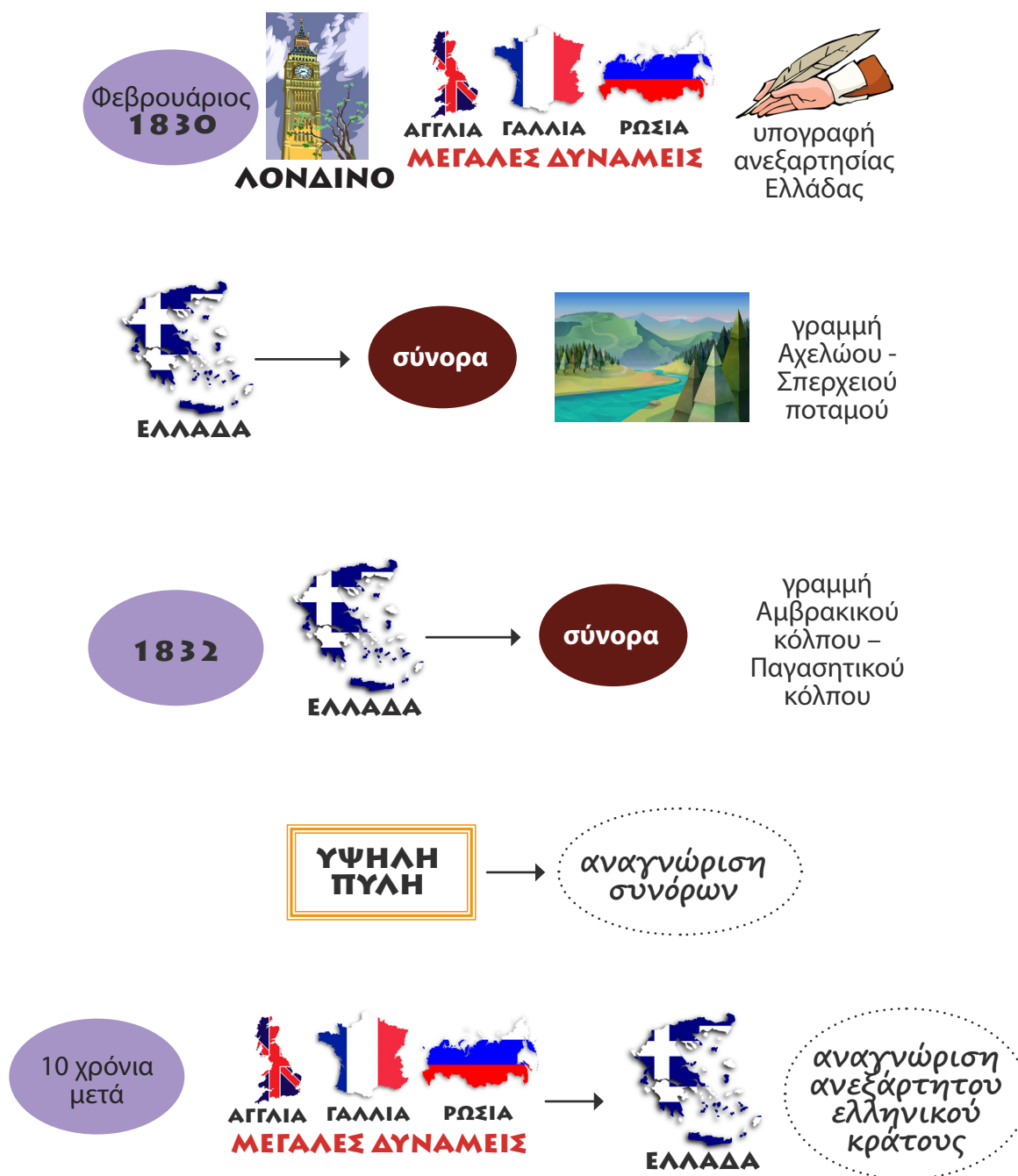
(σελ.2/3)

18. Το τέλος της Επανάστασης και η ελληνική ανεξαρτησία

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

18. Το τέλος της Επανάστασης και η ελληνική ανεξαρτησία

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έγινε μετά από τη Ναυμαχία του Ναυαρίνου;
- Τι έγινε τον Φεβρουάριο του 1830;
- Τι συνέβη τον Μάιο του 1827;
- Πώς ήταν η εικόνα σε περιοχές της Πελοποννήσου;
- Τι πίστευαν οι Έλληνες ύστερα από τη ναυμαχία του Ναυαρίνου και τότε;
- Τι δεν επέτρεπαν οι Μεγάλες Δυνάμεις και ποιος θα συνεχιζόταν;
- Ποιοι έφτασαν στη Χίο;
- Πού υπήρχε έντονος ξεσηκωμός;
- Ποιοι ηγήθηκαν και ποιες περιοχές απελευθερώθηκαν;
- Πώς μεγάλωσαν τα σύνορα του ελληνικού κράτους;
- Ποιοι έφτασαν στην Πελοπόννησο και γιατί;
- Τι έκανε ο Ιωάννης Καποδίστριας κατά τη διάρκεια της αποχώρησης των αιγυπτιακών στρατευμάτων και γιατί;
- Τι δε δεχόταν η Υψηλή Πύλη;
- Ποιον πόλεμο έχασε η Οθωμανική Αυτοκρατορία και τι έκανε ο Σουλτάνος;
- Τι πρότειναν οι Άγγλοι και οι Γάλλοι και γιατί;
- Ποιοι, τότε και πού υπέγραψαν για την ανεξαρτησία της Ελλάδας;
- Πού βρίσκονταν τα σύνορα της Ελλάδας;
- Πότε και μέχρι πού επεκτάθηκαν τα σύνορα του ελληνικού κράτους;
- Τι αναγνώρισε η Υψηλή Πύλη;
- Τι συνέβη μετά από δέκα χρόνια;

18. Το τέλος της Επανάστασης και η ελληνική ανεξαρτησία

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Δ. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 19^ο ΑΙΩΝΑ

1. Η βασιλεία του Όθωνα - Ο Ιωάννης Κωλέττης

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Οι Μεγάλες Δυνάμεις, μετά τη δολοφονία του [Ιωάννη Καποδίστρια](#), έβαλαν ως βασιλιά της [Ελλάδας](#) τον νεαρό Βαυαρό πρίγκιπα [Όθωνα](#). Έμεινε βασιλιάς ως το [1862](#).

Το [1844](#), ο [Όθωνας](#) αναγκάστηκε να δώσει [Σύνταγμα](#).

Την ίδια χρονιά, ο [Ιωάννης Κωλέττης](#) έγινε ο Πρωθυπουργός της χώρας.

Όταν δολοφονήθηκε ο [Ιωάννης Καποδίστριας](#), το [1832](#),

η [Αγγλία](#), η [Γαλλία](#) και η [Ρωσία](#) έβαλαν βασιλιά της [Ελλάδας](#) τον 17χρονο πρίγκιπα [Όθωνα](#), ο οποίος ήταν γιος του βασιλιά της [Βαυαρίας](#), [Λουδοβίκου](#).

Οι Μεγάλες Δυνάμεις έδωσαν εγγυήσεις για το πολίτευμα, την ανεξαρτησία και τα σύνορα της χώρας.

Τον [Ιανουάριο](#) του [1833](#), ο βασιλιάς [Όθωνας](#) ήρθε στην Ελλάδα.

Όμως, ο βασιλιάς [Όθωνας](#) δεν ήταν ενήλικας.

Έτσι, τρεις συμπατριώτες του κυβέρνησαν για δύο χρόνια τη χώρα και αποτέλεσαν την [Αντιβασιλεία](#).

Όταν οι Βαυαροί ήρθαν στην [Ελλάδα](#), πήραν μέτρα για την οργάνωση του κράτους.

Ήθελαν να κάνουν τη διοίκηση, τη δικαιοσύνη και το εκπαιδευτικό σύστημα, πιο οργανωμένα.

Επιθυμούσαν την ανάπτυξη της οικονομίας και να κάνουν πιο σίγουρη την ανεξαρτησία της χώρας.

Η [Ελλάδα](#) χωρίστηκε σε νομούς, επαρχίες και δήμους.

Τον [Δεκέμβριο](#) του [1834](#), πρωτεύουσα της χώρας έγινε η [Αθήνα](#).

Έγιναν σχολεία, με όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, δηλαδή Δημοτικό, Ελληνικό και Γυμνάσιο και Διδασκαλείο.

Το [1837](#), έγινε Πανεπιστήμιο στην [Αθήνα](#).

Ο ελληνικός στρατός είχε και Βαυαρούς αξιωματικούς.

Η Εκκλησία της [Ελλάδας](#) έγινε αυτοκέφαλη, δηλαδή η διοίκησή της ήταν ανεξάρτητη από το Οικουμενικό Πατριαρχείο της [Κωνσταντινούπολης](#).

Το ελληνικό κράτος και η [Υψηλή Πύλη](#) συνέχιζαν να μην έχουν καλές σχέσεις, κυρίως εξαιτίας των υπόδουλων Ελλήνων που έμεναν έξω από τα σύνορα του κράτους.

Το 1855, οι Έλληνες και οι Τούρκοι υπέγραψαν για πρώτη φορά εμπορική και ναυτιλιακή συμφωνία.

Όταν ο Όθωνας ήταν βασιλιάς, έγινε μεγάλη προσπάθεια, η διοίκηση, η ασφάλεια και η οικονομία να οργανωθούν με καλύτερο τρόπο.

Όμως, ο τρόπος που κυβερνιόταν η χώρα και ορισμένες αποφάσεις έφεραν δυσφορία.

Οι αγρότες και οι ακτήμονες δεν πήραν τα εθνικά κτήματα.

Οι αγωνιστές του 1821, αφέθηκαν στην άκρη.

Οι ληστείες στην ύπαιθρο έφεραν ανασφάλεια και αναταραχές.

Ο λαός ήταν δυσαρεστημένος με τον Όθωνα.

Έτσι, δημιουργήθηκε ένα κίνημα επανάστασης, το οποίο είχε ως στόχο να αναγκάσει τον βασιλιά Όθωνα να παραχωρήσει Σύνταγμα.

Στις 3 Σεπτεμβρίου του 1843, εμφανίστηκε το κίνημα.

Ο στρατός, με αρχηγό τον συνταγματάρχη Δημήτριο Καλλέργη και

τον Ιωάννη Μακρυγιάννη, αγωνιστή του 1821 και τον λαό

πήγαν γύρω από τα ανάκτορα και ζητούσαν Σύνταγμα.

Το Σύνταγμα ψηφίστηκε τον επόμενο χρόνο.

Το πολίτευμα της χώρας, από απόλυτη μοναρχία, έγινε σε συνταγματική μοναρχία.

Και τα επόμενα, όμως, χρόνια, συνεχίστηκαν οι αντιδράσεις που αφορούσαν τη βασιλεία του Όθωνα.

Το Φθινόπωρο του 1862, σε διάφορα μέρη της Πελοποννήσου και

της Στερεάς Ελλάδας, δημιουργήθηκαν κινήματα επανάστασης.

Ο βασιλιάς Όθωνας έχασε το θρόνο του και

γύρισε στη Βαυαρία, μαζί με τη βασίλισσα Αμαλία.

Στη διάρκεια της βασιλείας του Όθωνα, ξεκίνησε η "Μεγάλη Ιδέα".

Αυτή είχε να κάνει με την επέκταση των συνόρων του ελληνικού κράτους και την απελευθέρωση των υπόδουλων Ελλήνων που ζούσαν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Ο Ιωάννης Κωλέττης ήταν εκείνος που ξεκίνησε τη "Μεγάλη Ιδέα".

Ο Ιωάννης Κωλέττης ήταν υπουργός των Εσωτερικών της Κυβέρνησης, κατά τη διάρκεια της ελληνικής Επανάστασης.

Μετά έγινε σύμβουλος του Ιωάννη Καποδίστρια.

Το 1844, έγινε Πρωθυπουργός της χώρας.

Έμεινε μέχρι τον θάνατό του, το 1847.

Ο βασιλιάς Όθωνας υποστήριζε πολύ τη "Μεγάλη Ιδέα".

1. Η βασιλεία του Όθωνα - Ο Ιωάννης Κωλέττης

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/3)

1844

έκδοση
Συντάγματος

ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΩΛΕΤΤΗΣ

Πρωθυπουργός
χώρας

1832

ΜΕΓΑΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

17χρονος
Βαυαρός
πρίγκιπας

βασιλιάς

εγγυήσεις

πολίτευμα

ανεξαρτησία

σύνορα χώρας

Ιανουάριος
1833

ανήλικος

κυβέρνηση
για 2 χρόνια

οργάνωση κράτους

καλύτερη οργάνωση διοίκησης,
δικαιοσύνης, εκπαιδευτικού συστήματος

ανάπτυξη οικονομίας

σίγουρη ανεξαρτησία χώρας

νομοί
επαρχίες
δήμοι

Δεκέμβριος
1834

πρωτεύουσα

1. Η βασιλεία του Όθωνα - Ο Ιωάννης Κωλέττης

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

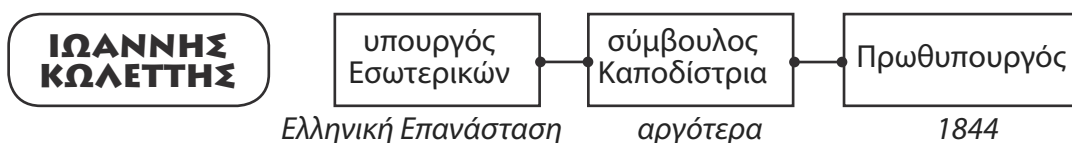
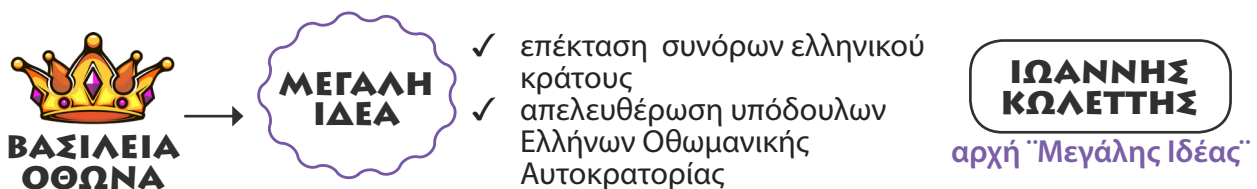
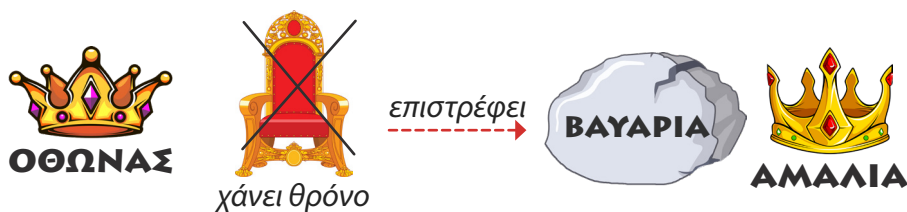
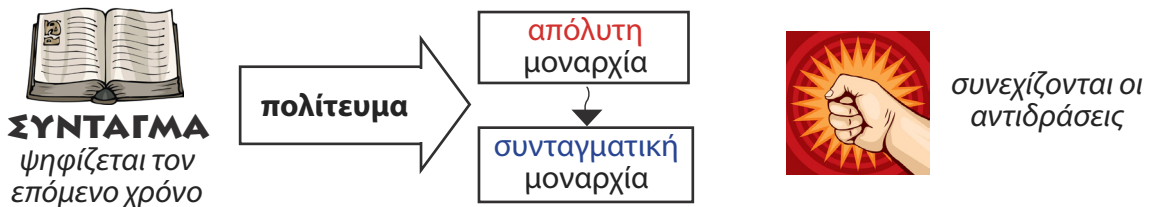
(σελ.2/3)

1. Η βασιλεία του Όθωνα - Ο Ιωάννης Κωλέττης

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

1. Η βασιλεία του Όθωνα - Ο Ιωάννης Κωλέττης

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- ☐ Ποιον έβαλαν βασιλιά οι Μεγάλες Δυνάμεις και πότε;
- ☐ Μέχρι πότε έμεινε βασιλιάς ο Όθωνας;
- ☐ Τι αναγκάστηκε να δώσει ο Όθωνας και πότε;
- ☐ Ποιος έγινε Πρωθυπουργός και πότε;
- ☐ Τι συνέβη όταν δολοφονήθηκε ο Ιωάννης Καποδίστριας, το 1832;
- ☐ Ποιες εγγυήσεις έδωσαν οι Μεγάλες Δυνάμεις;
- ☐ Ποιος ήρθε στην Ελλάδα και πότε;
- ☐ Ποια ήταν η Αντιβασιλεία;
- ☐ Τι ήθελαν να κάνουν, όταν οι Βαυαροί ήρθαν στην Ελλάδα;
- ☐ Πώς χωρίστηκε η Ελλάδα, ποια πόλη έγινε Πρωτεύουσα και πότε;
- ☐ Ποια σχολεία έγιναν και τι άλλο;
- ☐ Τι έγινε το 1837 στην Αθήνα;
- ☐ Τι είχε ο ελληνικός στρατός;
- ☐ Τι έγινε η Εκκλησία της Ελλάδας;
- ☐ Πώς ήταν οι σχέσεις του ελληνικού κράτους με την Υψηλή Πύλη;
- ☐ Ποιοι και τι υπέγραψαν το 1855;
- ☐ Ποιες προσπάθειες έγιναν, όταν ο Όθωνας ήταν βασιλιάς;
- ☐ Ποιος έφερε δυσφορία στη χώρα, γιατί και με ποιον ήταν δυσαρεστημένος ο λαός;
- ☐ Ποιο κίνημα δημιουργήθηκε και ποιος ήταν ο στόχος του;
- ☐ Πότε εμφανίστηκε το κίνημα;
- ☐ Ποιοι πήγαν γύρω από τα ανάκτορα και τι ζητούσαν;
- ☐ Πότε ψηφίστηκε το Σύνταγμα και ποιο πολίτευμα επικράτησε;
- ☐ Πού δημιουργήθηκαν κινήματα επανάστασης, πότε και γιατί;
- ☐ Τι έκανε ο βασιλιάς Όθωνας;
- ☐ Ποια ξεκίνησε στη διάρκεια της βασιλείας του Όθωνα και με τι είχε να κάνει;
- ☐ Ποιος ξεκίνησε τη "Μεγάλη Ιδέα" και τι γνωρίζεις για αυτόν;
- ☐ Ποιος υποστήριξε, επίσης, τη "Μεγάλη Ιδέα";

1. Η βασιλεία του Όθωνα - Ο Ιωάννης Κωλέττης

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Δ. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 19^ο ΑΙΩΝΑ

2. Η βασιλεία του Γεωργίου Α' - Ο Χαρίλαος Τρικούπης

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Οι Μεγάλες Δυνάμεις επέλεξαν για νέο βασιλιά τον Δανό πρίγκιπα [Γεώργιο](#).
Εκείνος κυβέρνησε τη χώρα για μισό αιώνα.
Συνεργάστηκε με τον [Χαρίλαο Τρικούπη](#), έναν από τους πιο
αξιόλογους Πρωθυπουργούς.

Το 1863, βασιλιάς των Ελλήνων έγινε ο Δανός πρίγκιπας [Γεώργιος](#).

Αυτή τη χρονιά οι Άγγλοι έδωσαν στην [Ελλάδα](#), τα [Επτάνησα](#),
για δώρο στο νέο βασιλιά.

Ο [Γεώργιος Α'](#) έμεινε βασιλιάς για 50 χρόνια.

Έκανε πολλές προσπάθειες για να φέρει μεταρρυθμίσεις στη χώρα και
να επεκτείνει τα σύνορά της.

Το 1864, ψηφίστηκε ένα νέο και δημοκρατικό [Σύνταγμα](#).

Το [Σύνταγμα](#) περιόρισε την εξουσία του βασιλιά και
έκανε τη [βασιλευόμενη δημοκρατία](#) πολίτευμα της [Ελλάδας](#).

Το 1881, η [Θεσσαλία](#) εισχώρησε στην [Ελλάδα](#), όπως και ο τωρινός νομός της [Άρτας](#).

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να μεγαλώσει ο πληθυσμός και
να γίνουν περισσότερες οι εκτάσεις που ήταν για καλλιέργεια.

Η ενσωμάτωση του νομού της [Άρτας](#) στην [Ελλάδα](#) έγινε,
κυρίως, εξαιτίας, του [Χαρίλαου Τρικούπη](#).

Ο [Χαρίλαος Τρικούπης](#) ήταν νομικός και διπλωμάτης.

Έγινε Υπουργός και έπειτα Πρωθυπουργός της χώρας.

Ήξερε πως το ελληνικό κράτος είχε ελάχιστες δυνατότητες.

Έτσι, δεν υποστήριξε τα κινήματα επανάστασης που είχαν σχέση με τα μέρη
της [Οθωμανικής Αυτοκρατορίας](#) που ζούσαν οι υπόδουλοι Έλληνες.

Αυτό που ήθελε να κάνει ήταν να ενισχύσει την ελληνικότητα
των υπόδουλων Ελλήνων, φτιάχνοντας σχολεία και εκκλησίες.

Ο [Χαρίλαος Τρικούπης](#) υποστήριξε τη δημοκρατία και
προσπάθησε να οργανώσει το κράτος.

Στα χρόνια που ήταν Πρωθυπουργός έκανε πολλά και σημαντικά έργα,
για να κάνει καλύτερη την [Ελλάδα](#).

Δανείστηκε από το εξωτερικό και κατασκεύασε τη διώρυγα της Κορίνθου και ανέλαβε να αποξηράνει τη λίμνη της Κωπαΐδας.

Κατασκεύασε ένα οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο για την καλυτέρευση των συγκοινωνιών.

Όμως, η Ελλάδα δανείστηκε μεγάλα ποσά και οι φόροι δεν απέδιδαν, όπως έπρεπε.

Οπότε, το κράτος είχε περισσότερα έξοδα παρά έσοδα.

Το 1893, ο Χαρίλαος Τρικούπης κήρυξε τη χώρα σε πτώχευση.

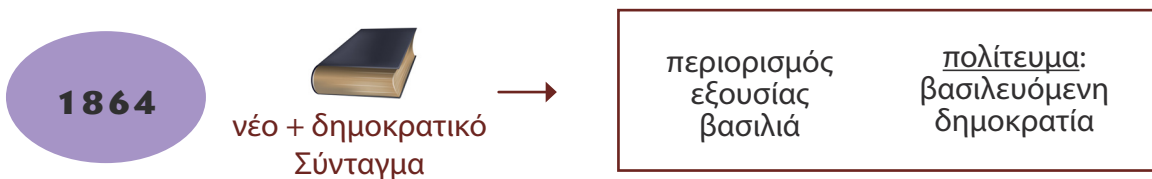
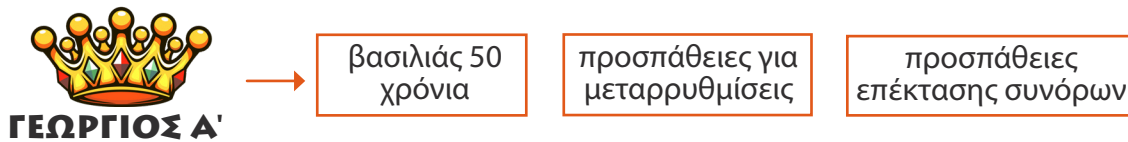
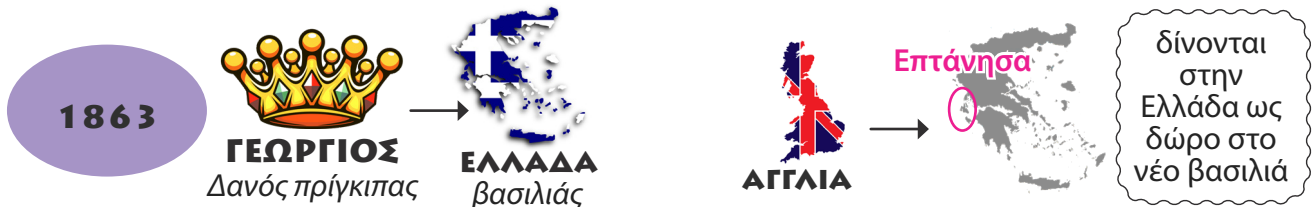
Μετά από λίγο καιρό, η χώρα μπήκε σε Διεθνή Οικονομικό Έλεγχο,

ώστε να καταφέρει να πληρώσει το τεράστιο δημόσιο χρέος.

2. Η βασιλεία του Γεωργίου Α' - Ο Χαρίλαος Τρικούπης

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

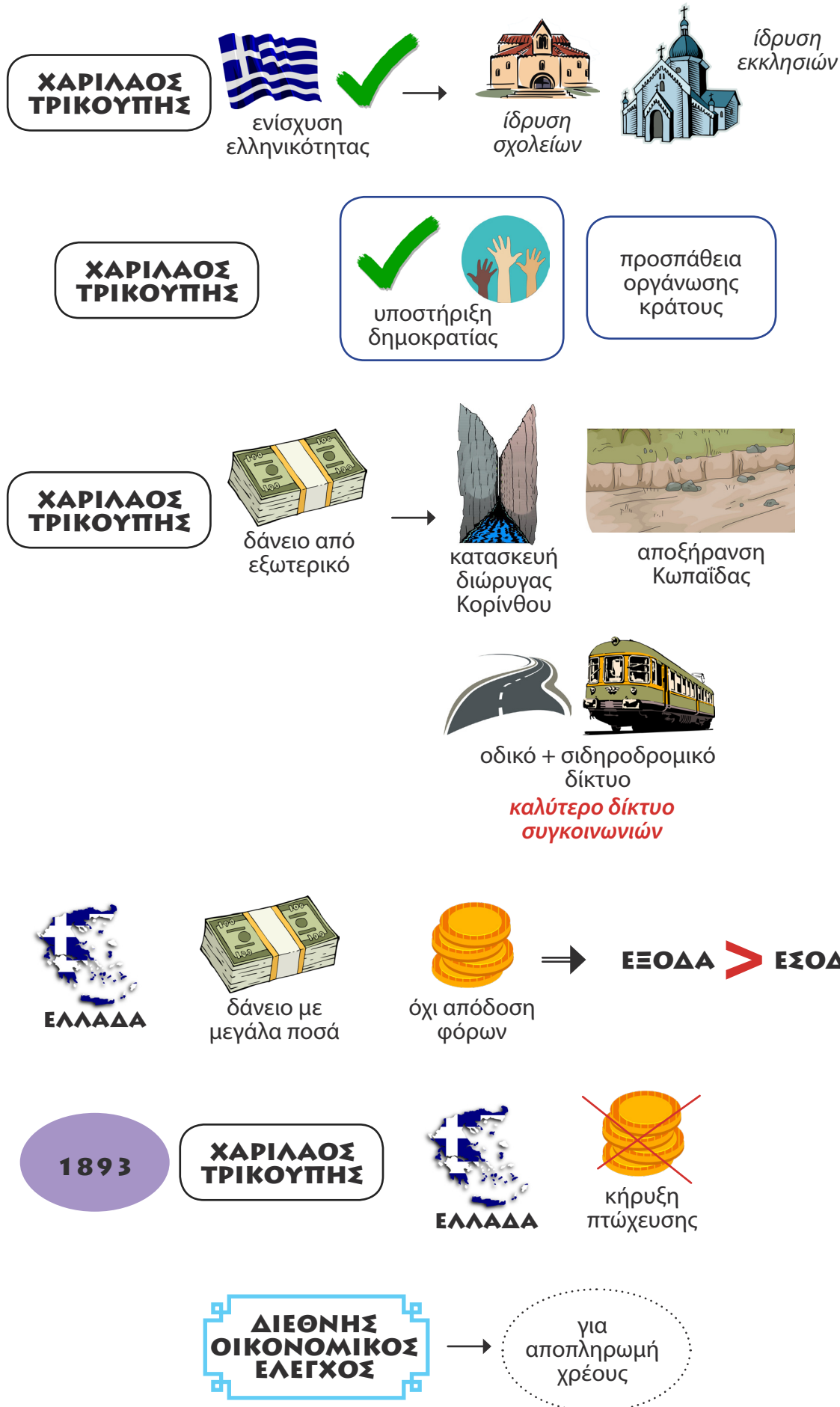
(σελ. 1/2)

2. Η βασιλεία του Γεωργίου Α' - Ο Χαρίλαος Τρικούπης

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

2. Η βασιλεία του Γεωργίου Α' - Ο Χαρίλαος Τρικούπης

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιον επέλεξαν για βασιλιά οι Μεγάλες Δυνάμεις;
- Με ποιον συνεργάστηκε ο βασιλιάς;
- Ποιος έγινε βασιλιάς των Ελλήνων και πότε;
- Τι έδωσαν οι Άγγλοι στην Ελλάδα και γιατί;
- Για πόσα χρόνια έμεινε βασιλιάς ο Γεώργιος Α' και τι προσπάθησε να κάνει;
- Τι ψηφίστηκε το 1864 και τι έκανε;
- Τι συνέβη το 1881 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιος ήταν υπεύθυνος για την ενσωμάτωση του νομού της Άρτας στην Ελλάδα;
- Ποιος ήταν ο Χαρίλαος Τρικούπης;
- Γιατί δεν υποστήριξε τα κινήματα επανάστασης και τι έκανε;
- Τι προσπάθησε να κάνει ο Χαρίλαος Τρικούπης;
- Τι έκανε ο Χαρίλαος Τρικούπης στα χρόνια που ήταν Πρωθυπουργός;
- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα αυτών των προσπαθειών;
- Τι κήρυξε και πότε ο Χαρίλαος Τρικούπης;
- Σε τι μπήκε η χώρα και γιατί;

2. Η βασιλεία του Γεωργίου Α' - Ο Χαρίλαος Τρικούπης

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Δ. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 19^ο ΑΙΩΝΑ

3. Επαναστατικά κινήματα στη Μακεδονία και την Κρήτη

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Υπήρχαν περιοχές που έμειναν έξω από τα σύνορα της Ελλάδας.
Οπότε τα επαναστατικά κινήματα συνέχισαν το έργο τους, με στόχο να
απελευθερώσουν αυτά τα μέρη από την τουρκική κυριαρχία.
Στη Μακεδονία και στην Κρήτη υπήρχαν πολλές επαναστατικές δραστηριότητες.

Το 1854, έγινε στη Μακεδονία ένα επαναστατικό κίνημα εναντίον των Τούρκων.

Σε αυτό το κίνημα συμμετείχαν εθελοντές από τα μέρη της Ελλάδας
που ήταν ελεύθερα.

Μυστικές εταιρείες από την ελεύθερη Ελλάδα,

όπως η "Αδελφότης" και η "Εθνική Άμυνα", στρατολογούσαν, εφοδίαζαν και
έστελναν εθελοντές, γιατί το ελληνικό κράτος είχε ουδέτερη στάση.

Ο Θεόδωρος Ζιάκας και ο Τσάμης Καρατάσος και οι ντόπιοι Μακεδόνες
πολέμησαν ενάντια των Οθωμανών.

Όμως, εξαιτίας της στάσης των Μεγάλων Δυνάμεων και της πίεσης
της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, αναγκάστηκαν να φύγουν από τη Μακεδονία.

Το 1878, οι Έλληνες επαναστάτες από την Ελλάδα που ήταν ελεύθερη και
από τη Μακεδονία, ζήτησαν να ενωθούν με το ελληνικό κράτος.

Ο λοχαγός Κοσμάς Δουμπιώτης πήγε στο Λιτόχωρο της Πιερίας μαζί με εθελοντές.

Ο Επίσκοπος Κίτρος Νικολάου βοήθησε τους αγωνιστές να πολεμήσουν ενάντια
πολλών τουρκικών δυνάμεων, αλλά δεν τα κατάφεραν και αποχώρησαν.

Το 1878, η επανάσταση στη Μακεδονία απέτυχε.

Στο Συνέδριο του Βερολίνου, η ελληνική Κυβέρνηση κατάφερε και έπεισε τις
Μεγάλες Δυνάμεις να μη δώσουν τη Μακεδονία στη Βουλγαρία, η οποία την ήθελε.

Οπότε, η Μακεδονία συνέχισε να είναι επαρχία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Το 1866, η Κρήτη, επηρεασμένη από την ενσωμάτωση των Επτανήσων στην Ελλάδα,
ζήτησε την ένωσή της με τη χώρα.

Η Κρητική Επανάσταση ολοκληρώθηκε με το ολοκαύτωμα στο Αρκάδι.

Κοντά στο Ρέθυμνο, στη μονή Αρκαδίου, μπήκαν οι αγωνιστές για να
αντιμετωπίσουν τον τουρκικό στρατό.

Εκεί πήγαν γυναίκες και παιδιά για προστασία.

Τον Νοέμβριο του 1866, για να μην τους πιάσουν αιχμάλωτους οι Τούρκοι, οι πολιορκημένοι ανατινάχθηκαν.

Η Δυτική Ευρώπη συγκινήθηκε από το ολοκαύτωμα στο Αρκάδι.

Μετά από σύσκεψη που έγινε ανάμεσα στις Μεγάλες Δυνάμεις, η Ελλάδα δεν έπρεπε πια να υποστηρίξει τα επαναστατικά κινήματα μέσα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, αλλά να δώσει χρήματα στους Οθωμανούς.

Το 1896, η Μακεδονία και η Κρήτη ξεσηκώθηκαν, αλλά οι πολεμικές δραστηριότητες σταμάτησαν, μετά από εντολή των Μεγάλων Δυνάμεων.

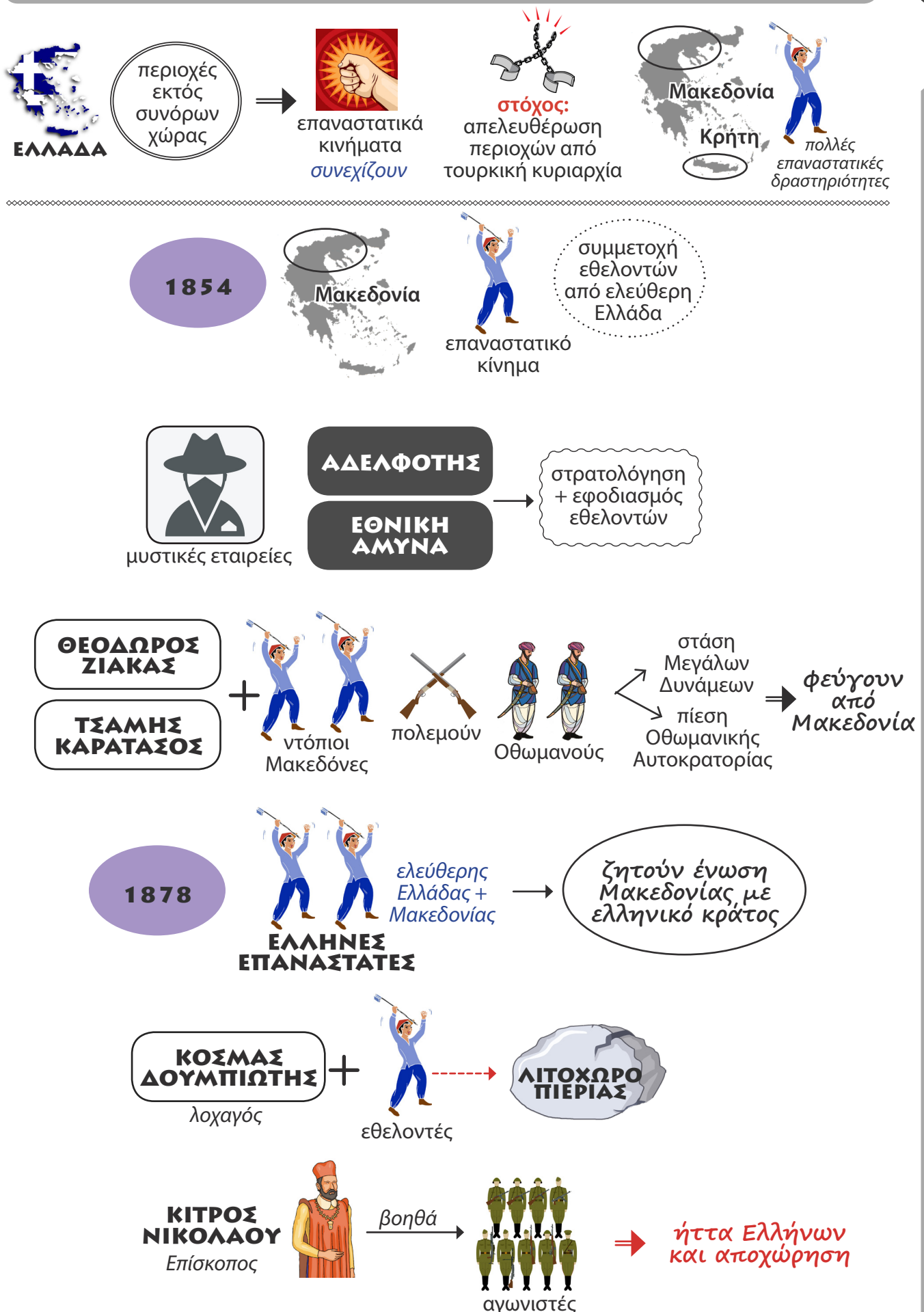
Ο Σουλτάνος αναγκάστηκε να δώσει την αυτονομία στην Κρήτη, ως αντάλλαγμα.

Οι αγώνες των ενόπλων δικαιώθηκαν.

3. Επαναστατικά κινήματα στη Μακεδονία και την Κρήτη

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

3. Επαναστατικά κινήματα στη Μακεδονία και την Κρήτη

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

3. Επαναστατικά κινήματα στη Μακεδονία και την Κρήτη

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Για ποιον λόγο τα επαναστατικά κινήματα συνέχισαν το έργο τους;
- Σε ποια μέρη υπήρχαν πολλές επαναστατικές δραστηριότητες;
- Τι έγινε στη Μακεδονία, τότε και ποιοι πήραν μέρος;
- Ποιες ήταν οι μυστικές εταιρείες, τι έκαναν και γιατί;
- Ποιοι πολέμησαν ενάντια των Οθωμανών και γιατί αναγκάστηκαν να φύγουν;
- Ποιοι ζήτησαν να ενωθούν με το ελληνικό κράτος και τότε;
- Ποιος πήγε στο Λιτόχωρο της Πιερίας μαζί με εθελοντές;
- Ποιος τους βοήθησε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι απέτυχε το 1878;
- Τι έγινε στο Συνέδριο του Βερολίνου;
- Τι ζήτησε η Κρήτη, τότε και γιατί;
- Πώς ολοκληρώθηκε η Κρητική Επανάσταση;
- Τι έγινε στη μονή Αρκαδίου;
- Ποιοι ανατινάχθηκαν, τότε και γιατί;
- Από ποιο συγκινήθηκε η Δυτική Ευρώπη;
- Ποια ήταν η απόφαση μετά από τη σύσκεψη που έγινε ανάμεσα στις Μεγάλες Δυνάμεις;
- Ποιες ξεσηκώθηκαν, τότε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι αναγκάστηκε να κάνει ο Σουλτάνος;
- Ποιοι αγώνες δικαιώθηκαν;

3. Επαναστατικά κινήματα στη Μακεδονία και την Κρήτη

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Δ. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 19^ο ΑΙΩΝΑ

4. Η Ελλάδα στα τέλη του 19^{ου} αιώνα

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Στα μισά του 19^{ου} αιώνα, η Ελλάδα προσπάθησε να ανέβει σε επίπεδο οργάνωσης σαν εκείνο των ανεπτυγμένων κρατών.

Όμως, πολλά εσωτερικά προβλήματα, όπως η ληστεία, αλλά και οικονομικά δημιουργήσαν πολλά εμπόδια.

Στο τέλος του 19^{ου} αιώνα ήταν ο αποτυχημένος πόλεμος του 1897, μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων.

Στα μέσα του 19^{ου} αιώνα, η Ελλάδα προσπάθησε πολύ να φτάσει το επίπεδο των ανεπτυγμένων χωρών της Δύσης.

Το Σύνταγμα του 1864 επηρεάστηκε από τα Συντάγματα του Βελγίου και της Δανίας.

Έτσι, έκανε μία Βουλή, όπου η θητεία της θα διαρκούσε τέσσερα χρόνια.

Ο βασιλιάς Γεώργιος συμμετείχε στον τρόπο λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος με την επιβολή της γνώμης του.

Στα επόμενα δέκα χρόνια και με τις προσπάθειες του Χαρίλαου Τρικούπη, θεσπίστηκε η αρχή της δεδηλωμένης.

Ο βασιλιάς θα έπρεπε να δίνει στον αρχηγό του κόμματος, ο οποίος είχε την υποστήριξη από το μεγαλύτερο μέρος της Βουλής, την αρμοδιότητα να σχηματίσει Κυβέρνηση.

Εκείνη την εποχή υπήρχαν δύο σημαντικά κόμματα που κυβερνούσαν, πότε το ένα και πότε το άλλο.

Το πρώτο ήταν το κόμμα του Χαρίλαου Τρικούπη, το οποίο ήθελε την Ελλάδα, μια χώρα σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Το άλλο ήταν το κόμμα του Θεόδωρου Δηλιγιάννη, το οποίο υποστήριζε, κυρίως, τα φτωχά κοινωνικά στρώματα.

Τη δεκαετία του 1880, το εξωτερικό δάνεισε στην Ελλάδα χρήματα, τα οποία τελείωσαν γρήγορα.

Επίσης, η σταφίδα ήταν το πιο σημαντικό γεωργικό προϊόν, το οποίο η Ελλάδα έκανε εξαγωγές.

Όμως, το εμπόριο της σταφίδας, παγκοσμίως, δεν πήγαινε καλά και αυτό χειροτέρευσε την οικονομική κατάσταση της χώρας.

Το 1893, το ελληνικό κράτος πτώχευσε.

Η Ελλάδα αντιμετώπισε έντονα και το θέμα της ληστείας.

Ομάδες ληστών ζούσαν στην ύπαιθρο, ανάμεσα σε νομάδες κτηνοτρόφων.

Οι δράσεις των ληστών ήταν μέχρι τα προάστια της πρωτεύουσας, αλλά δημιουργούσαν προβλήματα και στα σύνορα της Ελλάδας.

Το 1870, οι ληστές απήγαγαν και σκότωσαν Άγγλους επισκέπτες στο χωριό Δήλεσι της Βοιωτίας.

Αυτή η πράξη τους, έβλαψε την εικόνα της Ελλάδας στο εξωτερικό.

Στην Κρήτη, οι κάτοικοι για άλλη μια φορά ξεσηκώθηκαν.

Ο στρατός και ο στόλος από την ελεύθερη Ελλάδα υποστήριξε αυτόν τον ξεσηκωμό.

Η Τουρκία βρήκε την ευκαιρία να ξεκινήσει πόλεμο εναντίον της Ελλάδας.

Το 1897, οι τουρκικές δυνάμεις μπήκαν στη Θεσσαλία και έπειτα στη Στερεά Ελλάδα, όπου και νίκησαν.

Ο πόλεμος μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων του 1897, τελείωσε μετά από τη συμμετοχή των Μεγάλων Δυνάμεων.

Η Ελλάδα έδωσε στην Τουρκία ένα μεγάλο χρηματικό ποσό.

Έτσι, αναγκάστηκε να δανειστεί, ξανά, από τις Μεγάλες Δυνάμεις, οι οποίες θα διαχειρίζονταν κάποια από τα έσοδα του ελληνικού κράτους.

Την ίδια περίοδο υπήρχε θέμα με το κομμάτι της γλώσσας, δηλαδή αν το ελληνικό κράτος θα χρησιμοποιούσε τη δημοτική ή την καθαρεύουσα γλώσσα.

Ύστερα από το 1880, η λογοτεχνία χρησιμοποίησε τη δημοτική γλώσσα, η οποία μεταφέρθηκε και στην καθημερινότητα των ανθρώπων.

Τον 19° αιώνα, ο λογοτέχνης που ξεχώρισε ήταν ο Κωστής Παλαμάς.

Στην ποίηση ξεχώρισε ο Κωνσταντίνος Καβάφης.

Στην πεζογραφία ξεχώρισαν ο Γεώργιος Βιζυηνός και ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης.

Στη γλυπτική ξεχώρισε ο Γιαννούλης Χαλεπάς.

Στη ζωγραφική ξεχώρισαν ο Νικηφόρος Λύτρας, ο Νικόλαος Γύζης, ο Κωνσταντίνος Βολανάκης και ο Γεώργιος Ιακωβίδης.

Ο Γιάννης Ψυχάρης, υποστηρικτής της δημοτικής γλώσσας, έγραψε πως για να γίνει ένα έθνος θα πρέπει να μεγαλώσουν τα σύνορα και να κάνει δική του φιλολογία.

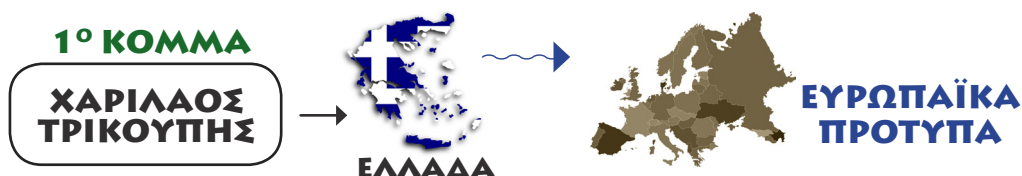
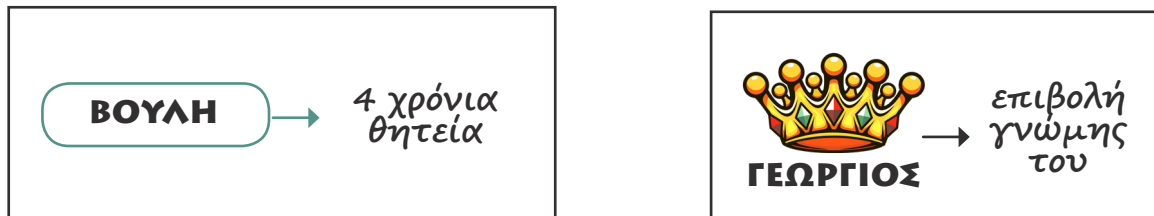
4. Η Ελλάδα στα τέλη του 19^{ου} αιώνα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/3)

.....

4. Η Ελλάδα στα τέλη του 19^{ου} αιώνα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

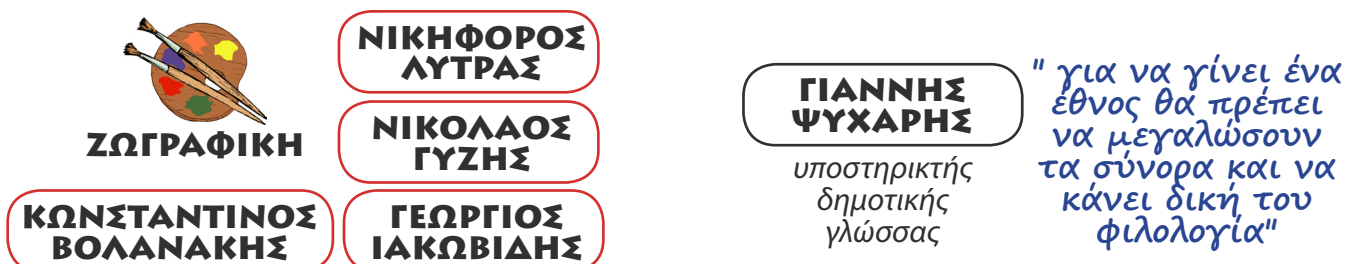
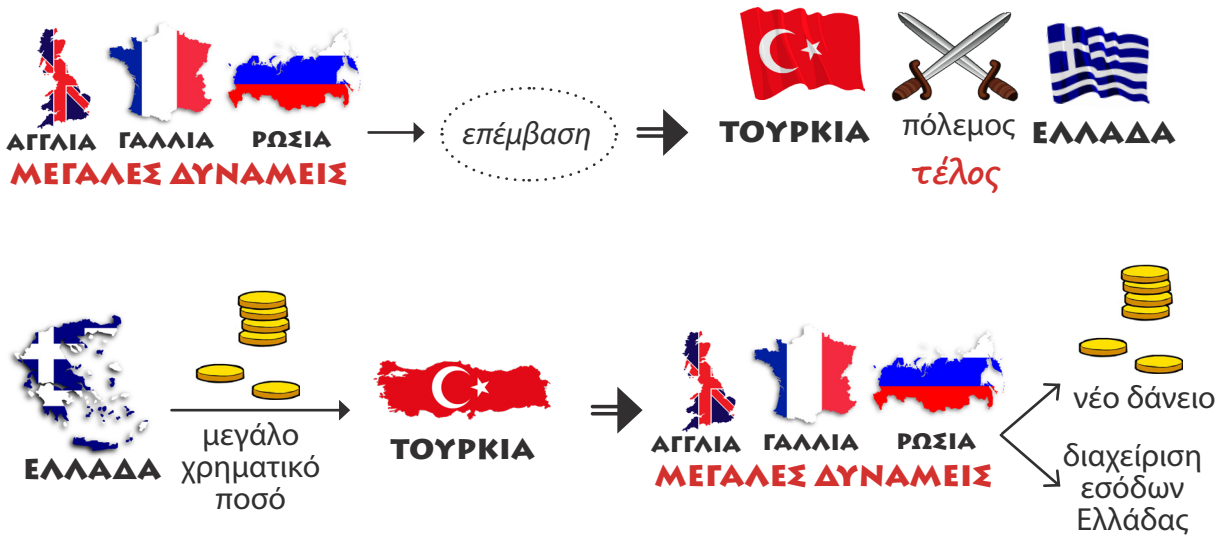
(σελ.2/3)

4. Η Ελλάδα στα τέλη του 19^{ου} αιώνα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

4. Η Ελλάδα στα τέλη του 19^{ου} αιώνα

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- ☐ Τι προσπάθησε να κάνει η Ελλάδα στα μισά του 19^{ου} αιώνα;
- ☐ Ποια δημιούργησαν εμπόδια;
- ☐ Ποιος ήταν ο αποτυχημένος πόλεμος και πότε;
- ☐ Τι έκανε η Ελλάδα στα μέσα του 19^{ου} αιώνα;
- ☐ Από τι επηρεάστηκε το Σύνταγμα του 1864 και τι έκανε;
- ☐ Τι έκανε ο βασιλιάς Γεώργιος;
- ☐ Τι ήταν η αρχή της δεδηλωμένης, πότε θεσπίστηκε και από ποιον;
- ☐ Ποια ήταν τα κόμματα της εποχής;
- ☐ Τι συνέβη τη δεκαετία του 1880 και τι άλλο χειροτέρεψε την οικονομική κατάσταση της χώρας;
- ☐ Πότε πτώχευσε το ελληνικό κράτος;
- ☐ Ποιο σημαντικό πρόβλημα αντιμετώπισε η Ελλάδα;
- ☐ Τι έγινε με τους ληστές το 1870;
- ☐ Τι έγινε στην Κρήτη και ποιοι την υποστήριξαν;
- ☐ Τι έκανε η Τουρκία ενάντια στην Ελλάδα;
- ☐ Τι έγινε το 1897 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- ☐ Γιατί η Ελλάδα αναγκάστηκε να δανειστεί από τις Μεγάλες Δυνάμεις και ποιος ήταν ο όρος;
- ☐ Ποιο ήταν το θέμα με το κομμάτι της γλώσσας;
- ☐ Τι χρησιμοποίησε η λογοτεχνία και πότε;
- ☐ Ποιος λογοτέχνης ξεχώρισε τον 19^ο αιώνα;
- ☐ Ποιος ποιητής ξεχώρισε;
- ☐ Ποιοι πεζογράφοι ξεχώρισαν;
- ☐ Ποιος γλύπτης ξεχώρισε;
- ☐ Ποιοι ζωγράφοι ξεχώρισαν;
- ☐ Ποιος ήταν ο υποστηρικτής της δημοτικής γλώσσας και τι είπε;

4. Η Ελλάδα στα τέλη του 19^{ου} αιώνα

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Δ. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 19^ο ΑΙΩΝΑ

5. Η Θράκη, η Μικρά Ασία και ο Πόντος, ακμαία ελληνικά κέντρα

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Το 1830, οι Μεγάλες Δυνάμεις υπέγραψαν ένα πρωτόκολλο στο Λονδίνο. Το πρωτόκολλο αυτό ρύθμιζε το ελληνικό ζήτημα και δημιούργησε ένα ανεξάρτητο ελληνικό κράτος. Όμως, οι Έλληνες δεν έμειναν ευχαριστημένοι από αυτό. Το νέο κράτος είχε περιορισμένα σύνορα. Ορισμένες ομάδες Ελλήνων είχαν μείνει έξω από τα σύνορα, όπως και πόλεις, οι οποίες είχαν αναπτυγμένο το εμπόριο. Στη Θράκη, στα παράλια της Μικράς Ασίας, στον Πόντο και στην Καππαδοκία έμεναν πάρα πολλοί Έλληνες, οι οποίοι ήταν Ορθόδοξοι Χριστιανοί και μιλούσαν την ελληνική, την τουρκική και την αρμενική γλώσσα.

Οι Έλληνες που έμεναν στη Θράκη, στη Μικρά Ασία, στον Πόντο και σε μεγάλες πόλεις, το 1821 είχαν πολλές φορές διωχτεί από τους Τούρκους. Όμως, μετά το 1856, η ζωή αυτών των Ελλήνων άρχισε σιγά –σιγά να αλλάζει. Οι Μεγάλες Δυνάμεις ανάγκασαν την Οθωμανική Αυτοκρατορία να κάνει μεταρρυθμίσεις. Επίσης, το Οικουμενικό Πατριαρχείο πήρε πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη. Με αρχηγό τον τοπικό μητροπολίτη, οι εκλεγμένοι δημογέροντες και οι έφοροι διοικούσαν και εκπαίδευαν τους υπόδουλους Έλληνες. Οι επιτροπές των ναών, επίσης, διοικούσαν τους υπόδουλους Έλληνες. Στον Πόντο, ο Τούρκος διοικητής ήταν πάνω από τον μητροπολίτη. Έπειτα, ήρθαν σε αυτές τις περιοχές Έλληνες πρόξενοι και αντιπρόσωποι εμπόρων, οι οποίοι συνεργάστηκαν με τους κληρικούς και υπερασπίστηκαν τα ελληνικά συμφέροντα. Τον 19^ο αιώνα, οι Έλληνες που ήταν υπήκοοι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας απέκτησαν εκπαιδευτική και πολιτιστική δράση. Το 1836, στην Κωνσταντινούπολη δημιουργήθηκε η “Κεντρική Εκκλησιαστική και Πνευματική Επιτροπή”. Η Επιτροπή ανέλαβε την εκτύπωση βιβλίων για την εκπαίδευση και την καλλιέργεια της ελληνικής γλώσσας.

Επίσης, έφτιαξε **Αρρεναγωγεία** για τα αγόρια και **Παρθεναγωγεία** για τα κορίτσια.

Οι σύλλογοι φιλόλογων και ορισμένα σωματεία ακολουθούσαν την ίδια πορεία.

Η βοήθεια του ελληνικού κράτους σε αυτές τις περιοχές δεν ήταν μεγάλη.

Οπότε, οι Έλληνες προσπαθούσαν με πνευματικές δράσεις να καλύψουν τα έξοδά τους.

Η **Θράκη** χωρίστηκε σε δύο επαρχίες.

Ήταν η επαρχία της **Κωνσταντινούπολης** και η επαρχία της **Αδριανούπολης**.

Είχε, όμως, και εδάφη ως την **Κομοτηνή**.

Οι ελληνικές ομάδες της **Θράκης** ήταν ενωμένες.

Όμως, οι άνθρωποι άρχισαν να λιγοστεύουν, καθώς έφευγαν εξαιτίας των εξισλαμισμών, των επιδημιών, των στρατολογιών και των πολέμων.

Επίσης, σε κάποιες περιοχές, όπως στην **Ανατολική Ρωμυλία**, οι κάτοικοι γίνονταν Βούλγαροι.

Όμως, οι Έλληνες είχαν σημαντική οικονομική ανάπτυξη, καθώς υπήρχαν εξαγωγές, όπως το σιτάρι ή τα καπνά της **Ξάνθης**.

Στη **Μικρά Ασία** και στον **Πόντο** έγιναν οι πρώτες μεταναστεύσεις Ελλήνων προς τη **Ρωσία** και στο εσωτερικό της **Ανατολίας**.

Έτσι, υπήρχε αύξηση του ελληνικού πληθυσμού.

Εκείνη την περίοδο, υπήρχε σημαντικό ζήτημα με τους κρυπτοχριστιανούς.

Ήταν οι Χριστιανοί, οι οποίοι μπορεί να φαίνονταν πως δέχονταν τη μουσουλμανική θρησκεία, στην πραγματικότητα, όμως, δεν την αποδέχονταν.

Οι Έλληνες της περιοχής αναπτύχθηκαν στο εμπόριο και στη ναυτιλία.

Υποστήριξαν για πολλούς αιώνες τα γράμματα, ίδρυσαν γνωστά σχολεία όπως η **Ευαγγελική Σχολή της Σμύρνης** και το **Φροντιστήριο της Τραπεζούντας** και ασχολήθηκαν με τις εκδόσεις εφημερίδων και βιβλίων.

Επίσης, οι Έλληνες που έμεναν στην **Καππαδοκία**, αν και ήταν γεωγραφικά απομονωμένοι και είχαν μεγάλη φορολογία, εμφάνισαν μεγάλη πρόοδο.

Κάποια βιβλία τυπώθηκαν στα караμανλίδικα.

Δηλαδή, τυπώθηκαν στην τουρκική γλώσσα, αλλά με ελληνικούς χαρακτήρες.

5. Η Θράκη, η Μικρά Ασία και ο Πόντος, ακμαία ελληνικά κέντρα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/3)

5. Η Θράκη, η Μικρά Ασία και ο Πόντος, ακμαία ελληνικά κέντρα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/3)

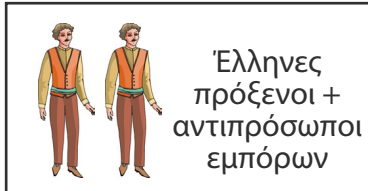

ΤΟΥΡΚΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ανώτερος
από

τοπικό
μητροπολίτη

Έλληνες
πρόξενοι +
αντιπρόσωποι
εμπόρων

συνεργασία

κληρικοί

υπεράσπιση
ελληνικών
συμφερόντων

19^{ος}
ΑΙΩΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ

ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

εκπαιδευτική
δράση

πολιτιστική
δράση

1856

Κωνσταντινούπολη

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

εκτύπωση
βιβλίων

εκπαίδευση +
καλλιέργεια
ελληνικής
γλώσσας

ΑΡΡΕΝΑΓΩΓΕΙΑ

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΑ

σύλλογοι
φιλόλογων
+ σωματεία
↓
ίδια πορεία

ΕΛΛΗΝΕΣ

ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

πνευματικές
δράσεις

κάλυψη
εξόδων

χωρίζεται

επαρχία
Κωνσταντινούπολης
επαρχία
Αδριανούπολης

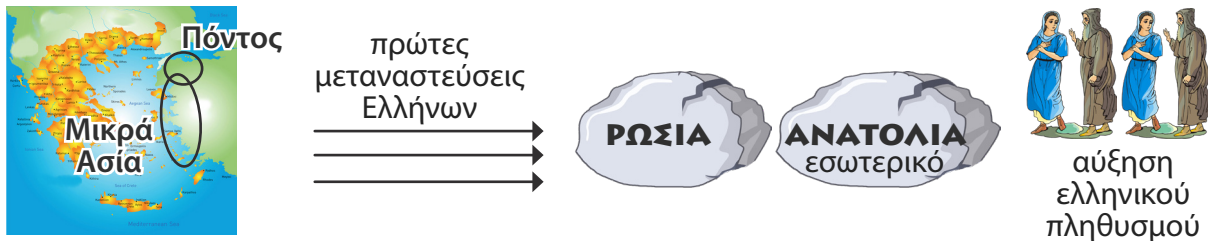

εδάφη ως την
Κομοτηνή

5. Η Θράκη, η Μικρά Ασία και ο Πόντος, ακμαία ελληνικά κέντρα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

5. Η Θράκη, η Μικρά Ασία και ο Πόντος, ακμαία ελληνικά κέντρα

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι υπέγραψαν οι Μεγάλες Δυνάμεις το 1830 και τι έλεγε;
- Γιατί οι Έλληνες δεν έμειναν ευχαριστημένοι;
- Ποιοι είχαν μείνει εκτός συνόρων;
- Σε ποια μέρη έμεναν πολλοί Έλληνες, τι ήταν και τι μιλούσαν;
- Ποιοι διώχτηκαν από τους Τούρκους και πότε;
- Πότε άρχισε να αλλάζει η ζωή των Ελλήνων και γιατί;
- Ποιοι διοικούσαν και εκπαιδευαν τους υπόδουλους Έλληνες;
- Ποιοι άλλοι διοικούσαν τους υπόδουλους Έλληνες;
- Τι γινόταν στον Πόντο;
- Ποιοι ήρθαν σε αυτές τις περιοχές και τι έκαναν;
- Τι έγινε τον 19^ο αιώνα;
- Τι δημιουργήθηκε στην Κωνσταντινούπολη, πότε και τι ήταν;
- Σε ποια σχολεία πήγαιναν τα αγόρια και σε ποια τα κορίτσια;
- Ποιοι ακολουθούσαν την ίδια πορεία;
- Τι προσπάθησαν να κάνουν οι Έλληνες των περιοχών και γιατί;
- Σε ποιες επαρχίες χωρίστηκε η Θράκη και ποια άλλα εδάφη πήρε;
- Γιατί οι κάτοικοι στη Θράκη άρχισαν να λιγοστεύουν;
- Σε ποιες περιοχές οι κάτοικοι γίνονταν Βούλγαροι;
- Γιατί οι Έλληνες είχαν οικονομική ανάπτυξη;
- Σε ποιες περιοχές έγιναν οι πρώτες μεταναστεύσεις Ελλήνων, προς τα πού και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιο ζήτημα υπήρχε εκείνη την περίοδο και ποιοι ήταν αυτοί;
- Σε ποια αναπτύχθηκαν οι Έλληνες της περιοχής;
- Τι υποστήριξαν, τι ίδρυσαν και με τι ασχολήθηκαν;
- Ποιοι εμφάνισαν μεγάλη πρόοδο, σε ποια γλώσσα τυπώθηκαν τα βιβλία και ποια ήταν η σημασία της;

5. Η Θράκη, η Μικρά Ασία και ο Πόντος, ακμαία ελληνικά κέντρα

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Δ. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 19^ο ΑΙΩΝΑ

6. Η κρίση στα Βαλκάνια

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Κατά τη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα, η Οθωμανική Αυτοκρατορία είχε πολλά προβλήματα.
Έτσι, άρχισε να χάνει εδάφη.
Εκείνη την περίοδο, οι λαοί των Βαλκανίων έκαναν αγώνα για την ελευθερία τους.

Τον 19^ο αιώνα, η Οθωμανική Αυτοκρατορία άρχισε να παρακμάζει.
Αυτό έκανε τους υπόδουλους λαούς των Βαλκανίων να ξεσηκωθούν, γιατί ήθελαν την ελευθερία τους.
Οι Έλληνες ήταν ο πρώτος λαός που έκανε ένα ανεξάρτητο ελληνικό κράτος.
Μετά από αυτό, και άλλοι λαοί των Βαλκανίων έγιναν ανεξάρτητοι και αυτόνομοι.
Όμως, οι Τούρκοι είχαν δικά τους αρκετά εδάφη της Βαλκανικής Χερσονήσου, όπου εκεί έμεναν άνθρωποι διαφορετικών εθνοτήτων.
Ο 19^{ος} αιώνας έφτανε στο τέλος του.
Πολλοί λαοί ανταγωνίζονταν για να πάρουν τα εδάφη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στα Βαλκάνια.
Αυτές οι εδαφικές διεκδικήσεις και τα εμπορικά και οικονομικά συμφέροντα των Μεγάλων Δυνάμεων που είχαν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, έκαναν δύσκολα τα πράγματα για το **Ανατολικό Ζήτημα**.
Το 1875, ο λαός στην Ερζεγοβίνη ξεσηκώθηκε.
Την επόμενη χρονιά, το επαναστατικό κίνημα εμφανίστηκε στη Βουλγαρία, στη Σερβία και στο Μαυροβούνιο.
Ο Σουλτάνος έφερε στρατιωτικές δυνάμεις στις επαναστατημένες περιοχές, όπως στη Βουλγαρία, στη Σερβία και στο Μαυροβούνιο.
Το 1877, η Ρωσία αποφάσισε να πολεμήσει, καθώς ήθελε τους σλαβικούς λαούς των Βαλκανίων, γιατί είχε πολλά συμφέροντα.
Τον Μάρτιο του 1878, η Τουρκία αναγκάστηκε να υπογράψει τη **Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου**, καθώς έχασε από τους Ρώσους.
Σύμφωνα με αυτή τη συνθήκη, θα μπορούσε να υπάρχει ένα αυτόνομο βουλγαρικό κράτος, το οποίο θα είχε όλη σχεδόν τη Μακεδονία.
Αυτό, όμως, θα δημιουργούσε πρόβλημα στις ελληνικές διεκδικήσεις.

Οι Μεγάλες Δυνάμεις δεν ήθελαν την εφαρμογή της συνθήκης.

Για να υπερασπίσουν τα συμφέροντά τους, ήθελαν να παραμείνουν τα σύνορα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας έτσι όπως ήταν και να μην επεκταθεί η Ρωσία προς τη Μεσόγειο.

Σε συνέδριο του Βερολίνου, που έγινε το Καλοκαίρι του 1878, υπογράφηκε νέα συνθήκη, η οποία αντικατέστησε τη Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου.

Αυτή η συνθήκη είχε καλύτερους όρους για την Τουρκία.

Σύμφωνα με τη Συνθήκη του Βερολίνου, η Βουλγαρία κράτησε την αυτονομία της.

Όμως έχασε κάποιες περιοχές που της είχαν δοθεί με τη

Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου, όπως η Μακεδονία.

Η Σερβία, το Μαυροβούνιο και η Ρουμανία έγιναν ανεξάρτητες.

Η Ανατολική Ρωμυλία είχε ανεξάρτητη ηγεμονία.

Το 1885, η Βουλγαρία συνδέθηκε με την Ανατολική Ρωμυλία.

Η Ελλάδα ξεσηκώθηκε για αυτήν την απόφαση, αλλά οι Μεγάλες Δυνάμεις σταμάτησαν μια οποιαδήποτε πολεμική δραστηριότητα.

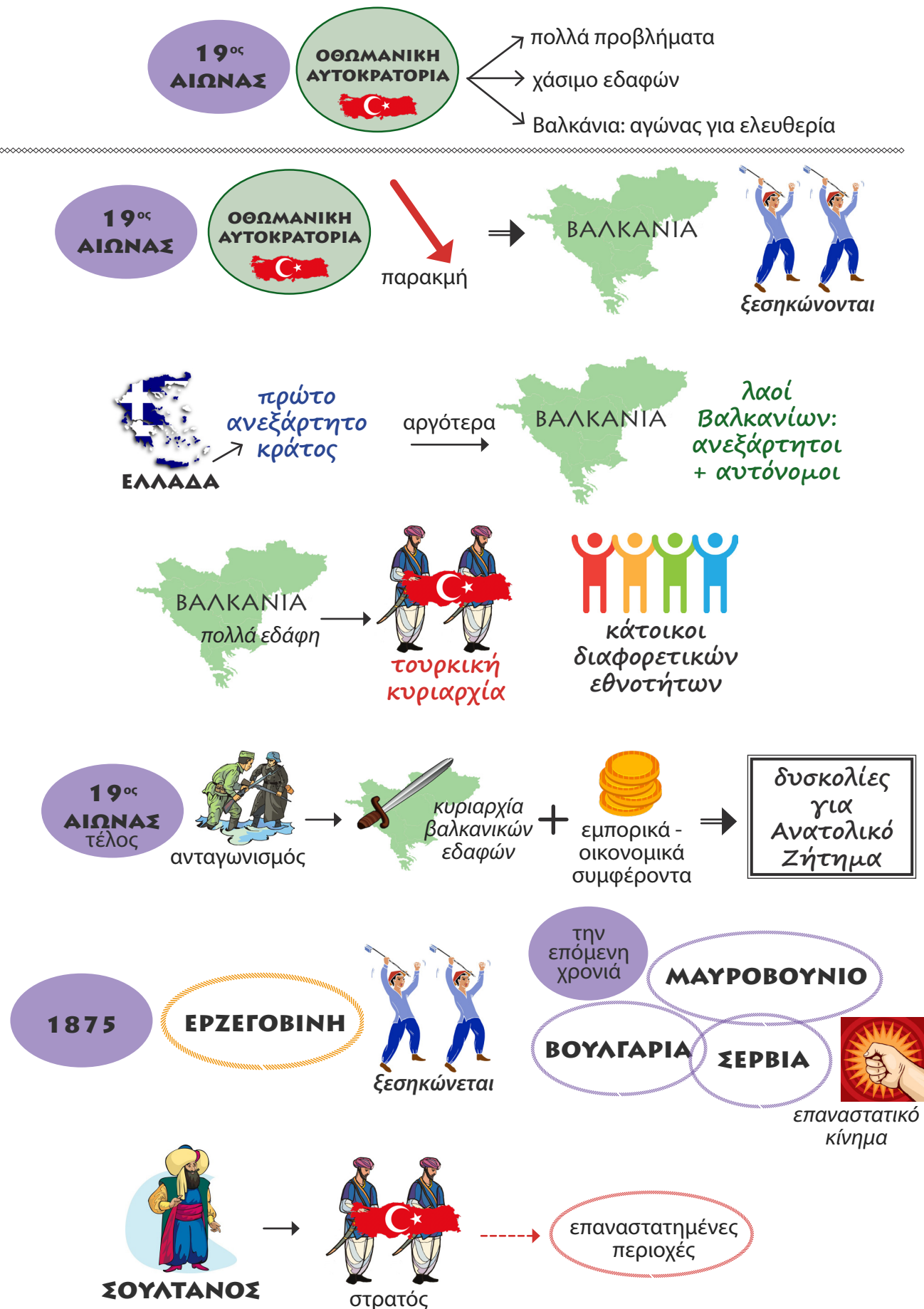
Όμως, στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, εξαιτίας του ξεκινήματος

του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, οι εθνικές διεκδικήσεις μεγάλωσαν.

6. Η κρίση στα Βαλκάνια

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

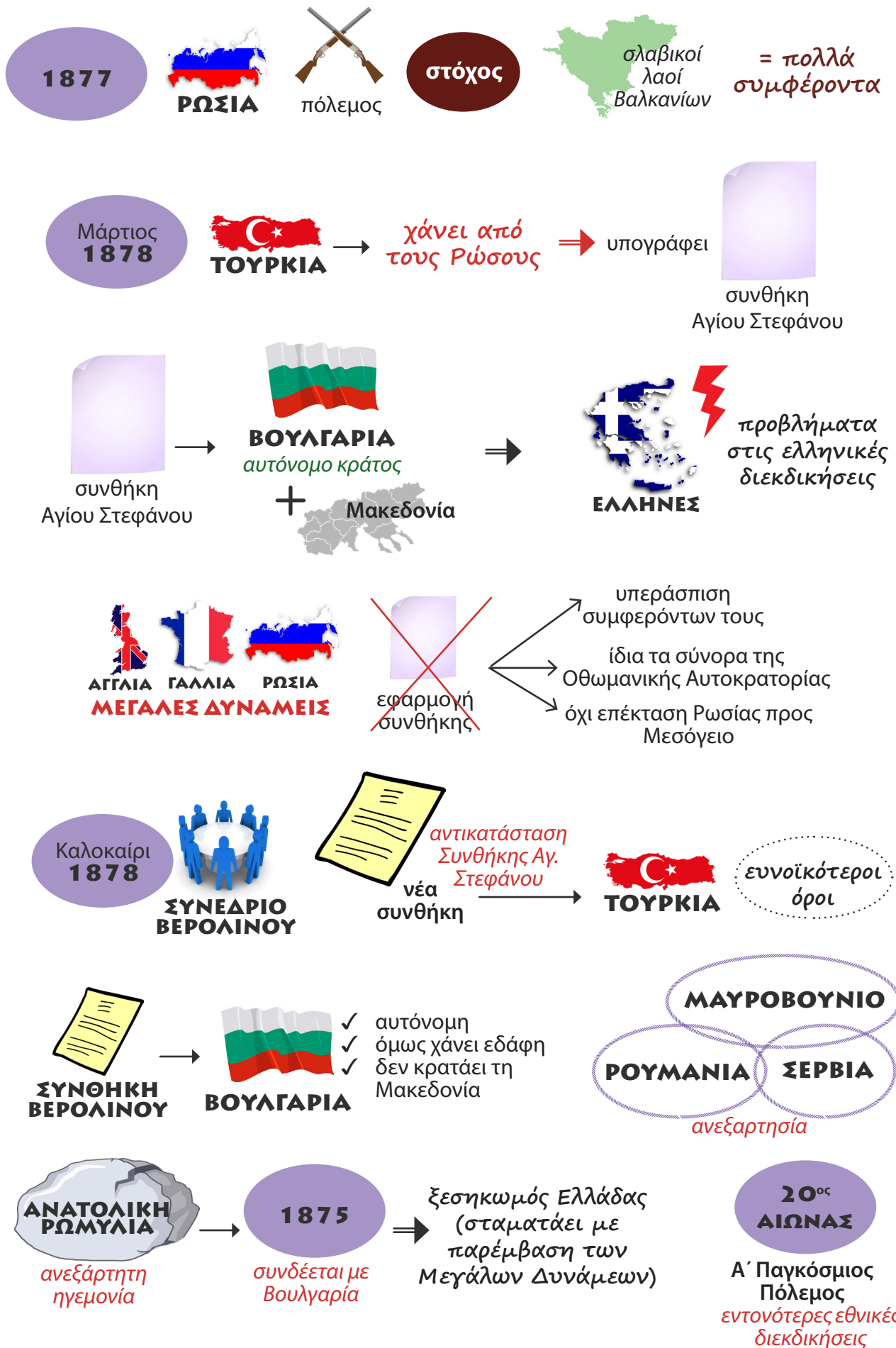
(σελ. 1/2)

6. Η κρίση στα Βαλκάνια

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

6. Η κρίση στα Βαλκάνια

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι είχε η Οθωμανική Αυτοκρατορία, πότε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιοι λαοί έκαναν αγώνα και γιατί;
- Τι άρχισε να κάνει η Οθωμανική Αυτοκρατορία τον 19ο αιώνα και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιο ήταν το πρώτο ανεξάρτητο κράτος και τι έκαναν οι λαοί των Βαλκανίων;
- Τι είχαν οι Τούρκοι;
- Ποιος αιώνας έφτανε στο τέλος του και τι έκαναν πολλοί λαοί;
- Ποια δυσκόλεψαν το Ανατολικό Ζήτημα;
- Ποιος λαός ξεσηκώθηκε και πότε;
- Σε ποιες χώρες εμφανίστηκε το επαναστατικό κίνημα;
- Τι έφερε ο Σουλτάνος και πού;
- Γιατί η Ρωσία αποφάσισε να πολεμήσει και πότε;
- Τι αναγκάστηκε να υπογράψει η Τουρκία, πότε και γιατί;
- Τι έπρεπε να γίνει με τη Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου και πού δημιουργούσε προβλήματα;
- Γιατί οι Μεγάλες Δυνάμεις δεν ήθελαν την εφαρμογή της συνθήκης;
- Τι έγινε στο συνέδριο του Βερολίνου και πότε;
- Ποιοι ήταν οι όροι της Συνθήκης του Βερολίνου;
- Ποιες χώρες έγιναν ανεξάρτητες;
- Ποια περιοχή είχε ανεξάρτητη ηγεμονία, με ποια χώρα συνδέθηκε και πότε;
- Ποια χώρα ξεσηκώθηκε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Πότε οι εθνικές διεκδικήσεις μεγάλωσαν;

6. Η κρίση στα Βαλκάνια

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Ε. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ

1. Από τον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο του 1897 στον Μακεδονικό Αγώνα

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Το 1897, η Ελλάδα ασχολήθηκε με τα ζητήματα της Κρήτης και της Μακεδονίας. Την περίοδο 1904-1908, έγινε ο Μακεδονικός Αγώνας, δηλαδή πόλεμος μεταξύ Ελλήνων και Βουλγάρων ανταρτών στη Μακεδονία.

Στον Πόλεμο του 1897, οι Έλληνες έχασαν από τους Τούρκους και αυτή η ήττα προβλημάτισε το ελληνικό κράτος και τον στρατό.

Όμως, το ελληνικό κράτος άρχισε πάλι να οργανώνεται.

Δραστηριοποιήθηκε πιο αποφασιστικά στα ζητήματα της Κρήτης και της Μακεδονίας.

Τον Μάρτιο του 1905, ο Ελευθέριος Βενιζέλος πήγε με τον στρατό στο χωριό Θέρισο της Κρήτης, ζητώντας να ενωθεί το νησί με την Ελλάδα.

Όμως, ο στόχος δεν πέτυχε γιατί η εξέγερση σταμάτησε ύστερα από διαπραγματεύσεις.

Μετά από τρία χρόνια, η Κρήτη εκμεταλλεύτηκε τα προβλήματα που υπήρχαν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Οπότε, η Κρήτη ξεσηκώθηκε και ζήτησε την ένωσή της με την Ελλάδα.

Η ελληνική Κυβέρνηση δεν ήθελε να συμβούν τα ίδια με αυτά που έγιναν το 1897.

Οπότε, δε δέχτηκε την ένωση και αυτό δυσαρέστησε τον λαό.

Στη Μακεδονία, τα πράγματα δυσκόλεψαν.

Οι Έλληνες και οι Βούλγαροι ήθελαν και οι δύο τη Μακεδονία,

η οποία ύστερα από το Συνέδριο του Βερολίνου το 1878,

βρισκόταν υπό την τουρκική εξουσία.

Γύρω από τα σχολεία και τις εκκλησίες των χωριών της Μακεδονίας,

η Ελλάδα και η Βουλγαρία έδωσαν μεγάλη μάχη για το ποια χώρα θα επικρατήσει.

Οι Βούλγαροι έστελναν αντάρτες, δηλαδή τους κομιτατζήδες,

οι οποίοι ασκούσαν πίεση στους κατοίκους για να πουν ότι υπάγονταν στην ανεξάρτητη βουλγαρική εκκλησία, δηλαδή στην Εξαρχία.

Οι πολεμικές δράσεις των Βουλγάρων έκαναν τους Έλληνες να γίνουν πιο ενεργοί στις υποθέσεις που αφορούσαν το μακεδονικό ζήτημα.

Αξιωματικοί του ελληνικού στρατού ήταν ο Παύλος Μελάς,

ο Κωνσταντίνος Μαζαράκης και ο Τέλλος Αγαπηνός.

Οι οπλαρχηγοί ήταν ο Γεώργιος Τσόντος από την Κρήτη,

ο Παναγιώτης Παπατζανετέας από τη Μάνη και

κάποιοι άλλοι που ήρθαν στη Μακεδονία.

Όλοι αυτοί, μαζί με τους ντόπιους Έλληνες έκαναν ομάδες ανταρτών.

Έλληνες διπλωμάτες, όπως ο Πρόξενος στη Θεσσαλονίκη Λάμπρος Κορομηλάς,

ο υποπρόξενος στο Μοναστήρι Των ο Δραγούμης και

ο ιεράρχης Μητροπολίτης Καστοριάς Γερμανός Καραβαγγέλης,

συντόνιζαν τις δράσεις των ανταρτών.

Στις 13 Οκτωβρίου του 1904, ο Παύλος Μελάς σκοτώνεται από

τον τουρκικό στρατό στο χωριό Στάτιστα στην Καστοριά.

Ο θάνατός του έκανε τους Έλληνες και την ελληνική Κυβέρνηση

να διεκδικήσουν πιο δυναμικά τη Μακεδονία.

Τα επόμενα τέσσερα χρόνια, ο ελληνικός στρατός έκοψε την είσοδο των Βουλγάρων.

Το 1908, ο Μακεδονικός Αγώνας σταμάτησε.

Οι φιλελεύθεροι Τούρκοι, οι ονομαστοί Νεότουρκοι, ξεσηκώθηκαν

γιατί δεν ήθελαν την απολυταρχική διοίκηση του Σουλτάνου και

τις επεμβάσεις των Μεγάλων Δυνάμεων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Οι Έλληνες και οι Βούλγαροι πείστηκαν από τους

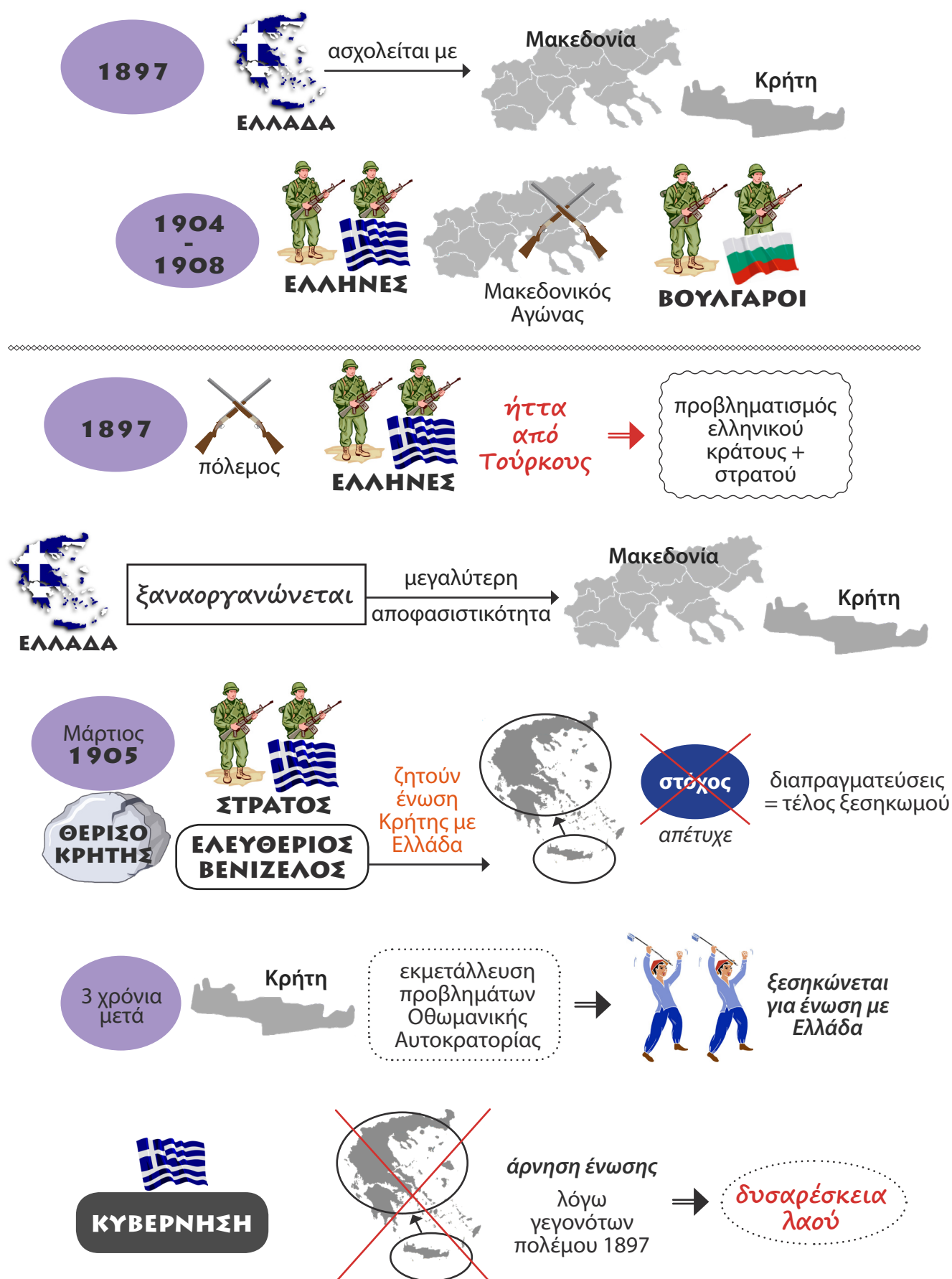
Νεότουρκους για παραχώρηση δικαιωμάτων και παρέδωσαν τα όπλα.

Στη διάρκεια των Βαλκανικών Πολέμων, ο Μακεδονικός Αγώνας θα συνεχιζόταν.

1. Από τον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο του 1897 στον Μακεδονικό Αγώνα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

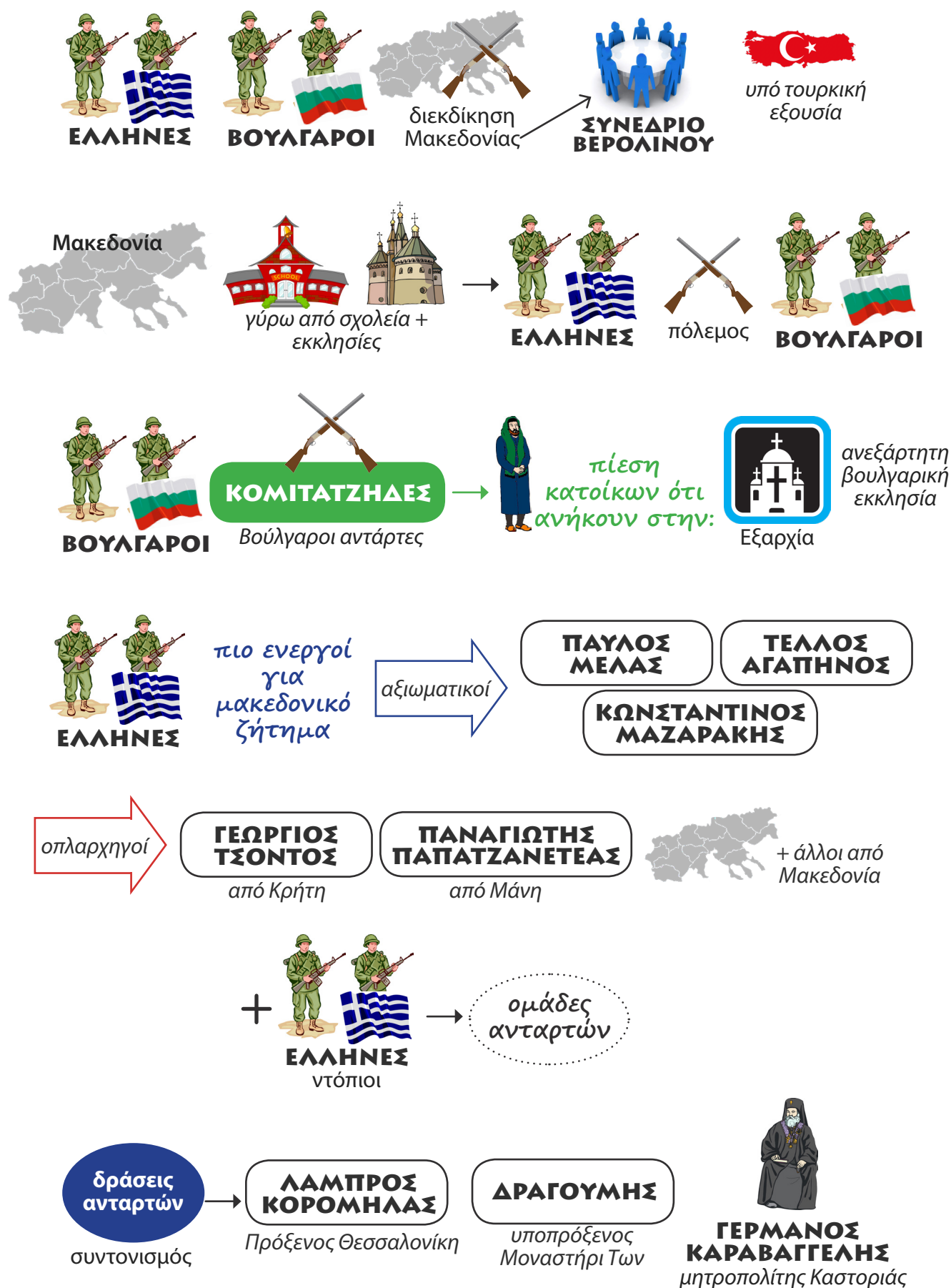
(σελ. 1/3)

1. Από τον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο του 1897 στον Μακεδονικό Αγώνα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

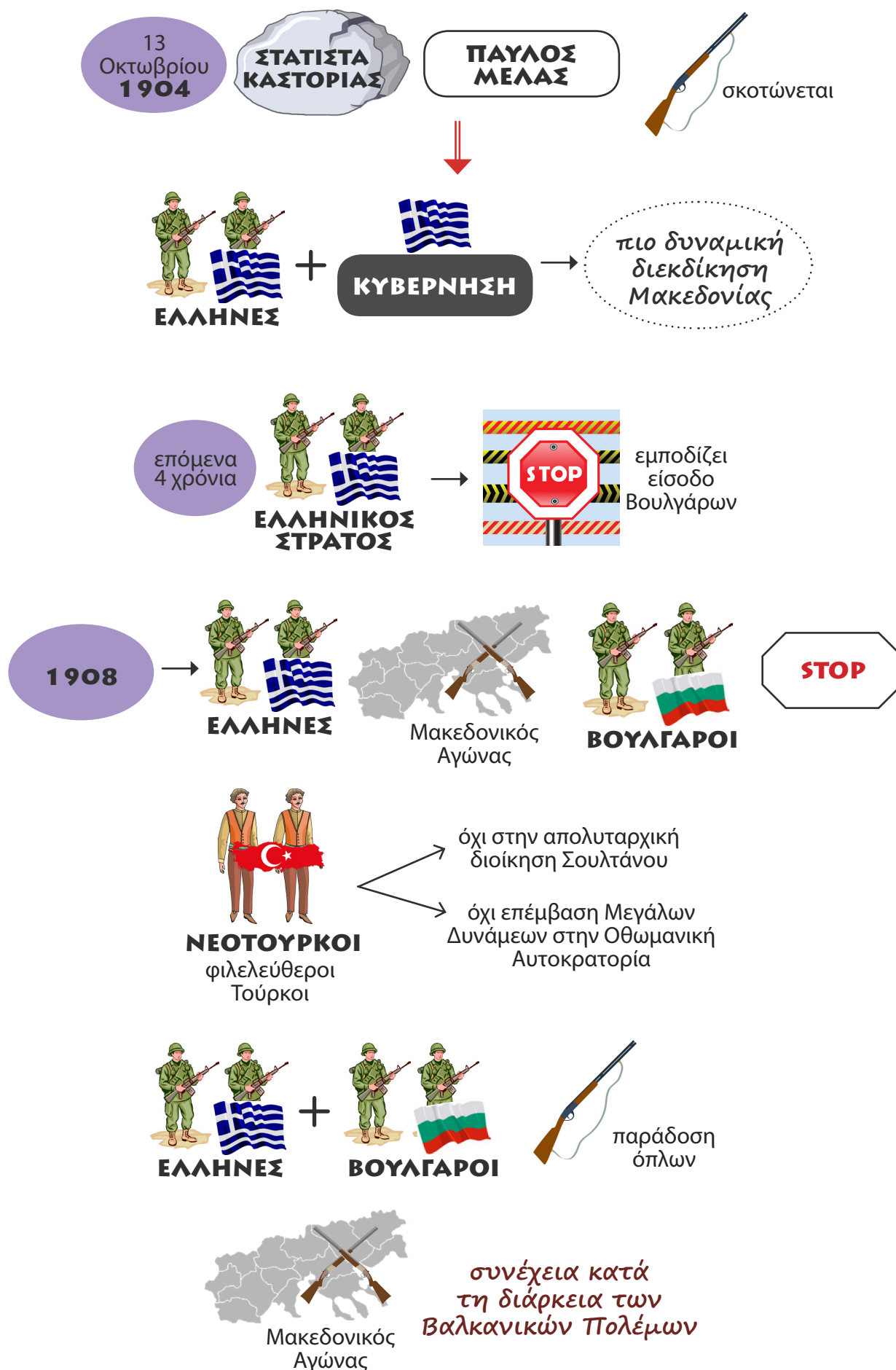
(σελ.2/3)

1. Από τον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο του 1897 στον Μακεδονικό Αγώνα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

1. Από τον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο του 1897 στον Μακεδονικό Αγώνα

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Με τι ασχολήθηκε η Ελλάδα και τότε;
- Τι ήταν ο Μακεδονικός Αγώνας και πότε έγινε;
- Από ποιους έχασαν οι Έλληνες, πότε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι άρχισε να κάνει το ελληνικό κράτος και σε τι δραστηριοποιήθηκε;
- Τι έγινε τον Μάρτιο του 1905 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι έκανε η Κρήτη μετά από 3 χρόνια και γιατί;
- Γιατί και τι δε δέχτηκε η ελληνική Κυβέρνηση;
- Γιατί τα πράγματα δυσκόλεψαν στη Μακεδονία;
- Ποιες χώρες έδωσαν μάχη για την επικράτεια στη Μακεδονία και πού;
- Τι έκαναν οι Βούλγαροι;
- Τι έκαναν οι Έλληνες και γιατί;
- Ποιοι ήταν οι αξιωματικοί του ελληνικού στρατού;
- Ποιοι ήταν οι οπλαρχηγοί;
- Ποιοι έκαναν τις ομάδες των ανταρτών;
- Ποιοι συντόνιζαν τις δράσεις των ανταρτών;
- Ποιος σκοτώθηκε, πότε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι έκανε ο ελληνικός στρατός τα επόμενα 4 χρόνια;
- Τι σταμάτησε το 1908;
- Ποιοι ξεσηκώθηκαν και γιατί;
- Για ποιο πράγμα οι Έλληνες και οι Βούλγαροι πείστηκαν και τι έκαναν;
- Πότε συνεχίστηκε ο Μακεδονικός Αγώνας;

1. Από τον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο του 1897 στον Μακεδονικό Αγώνα

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Ε. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ

2. Το κίνημα στο Γουδί και η κυβέρνηση Βενιζέλου

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Τον Αύγουστο του 1909, οι αξιωματικοί του στρατού πήγαν εναντίον του βασιλιά, γιατί ήθελαν αλλαγές σε διάφορα θέματα.

Αυτή η ενέργεια ήταν το **κίνημα στο Γουδί**.

Εξαιτίας αυτού του κινήματος, ο Ελευθέριος Βενιζέλος, πρωταγωνιστής στη μετέπειτα πολιτική ζωή της χώρας, έκανε κυβέρνηση.

Στις 14 Αυγούστου του 1909, παραμονή του Δεκαπενταύγουστου και βράδυ, στο Γουδί της Αθήνας, μαζεύτηκαν αξιωματικοί του στρατού, οπλίτες και πολίτες. Ήταν απογοητευμένοι από την οικονομική κρίση, από τον πόλεμο του 1897 και από την πολιτική αστάθεια.

Έτσι, πήραν την απόφαση να κηρύξουν επανάσταση.

Αυτά που ζητούσαν ήταν να καταργηθεί η βασιλεία, να αντικατασταθεί ο βασιλιάς, να βελτιωθεί το Σύνταγμα και να γίνουν αλλαγές στον στρατό.

Ύστερα από το **κίνημα στο Γουδί**, η κυβέρνηση υπέβαλε την παραίτησή της.

Σε αυτό το επαναστατικό κίνημα υπήρχαν αξιωματικοί, οι οποίοι έφεραν στην Αθήνα τον Ελευθέριο Βενιζέλο, έναν Κρητικό πολιτικό, ο οποίος θα γινόταν ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας.

Τότε ο Ελευθέριος Βενιζέλος ήταν 45 χρονών και είχε σπουδάσει δικηγόρος στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Ήταν πολύς έμπειρος στην πολιτική.

Στην Κρήτη ήταν βουλευτής και υπουργός.

Ήταν αρχηγός των επαναστατών της Κρήτης το 1905, όπου ζητούσε να ενωθεί η Κρήτη με την Ελλάδα.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ήρθε στην Αθήνα, για να αλλάξει τη χώρα και να ενώσει τις περιοχές που έμεναν υπόδουλοι Έλληνες με την Ελλάδα, οργανώνοντας και εξοπλίζοντας τον στρατό.

Το Νοέμβριο του 1910 έγιναν εκλογές.

Το κόμμα του Ελευθέριου Βενιζέλου, οι "Φιλελεύθεροι", κέρδισε.

Το μεταρρυθμιστικό έργο ξεκίνησε.

Την επόμενη χρονιά έγινε η **αναθεώρηση του Συντάγματος**, με στόχο να γίνει το κράτος πιο δίκαιο με τον πολίτη.

Μια από τις αλλαγές ήταν η υποχρεωτική και δωρεάν φοίτηση των παιδιών στο Δημοτικό Σχολείο.

Ήρθαν Γάλλοι και Άγγλοι αξιωματικοί για να οργανώσουν τον στρατό και τον στόλο.

Τα εργατικά θέματα, όπως η δημιουργία των συνεταιρισμών, η θέσπιση των αργιών και του ωραρίου της εργασίας, άρχισαν να λειτουργούν με πιο σωστό τρόπο.

Γινόταν προσπάθεια να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα με τους αγρότες.

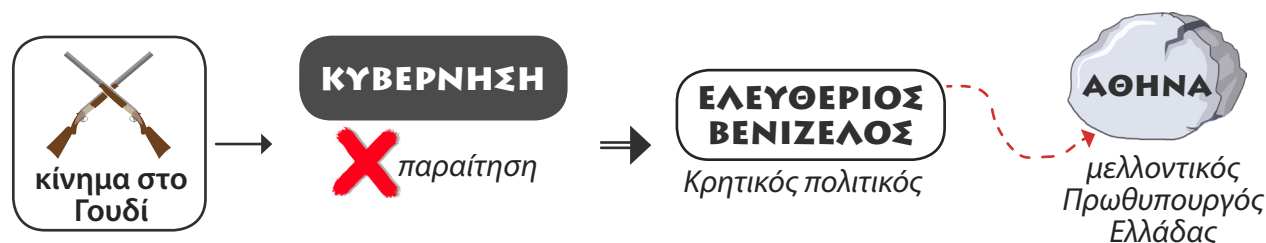
Οι γαιοκτήμονες εκμεταλλεύονταν τους **κολίγες**.

Οι **κολίγες** καλλιεργούσαν τα κτήματά τους και τα προϊόντα που έβγαζαν, τα μοιράζονταν με τους ιδιοκτήτες.

2. Το κίνημα στο Γουδί και η κυβέρνηση Βενιζέλου

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/2)

2. Το κίνημα στο Γουδί και η κυβέρνηση Βενιζέλου

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

2. Το κίνημα στο Γουδί και η κυβέρνηση Βενιζέλου

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι ήταν το κίνημα στο Γουδί και πότε έγινε;
- Ποιος έκανε κυβέρνηση και εξαιτίας ποιού;
- Τι έγινε στις 14 Αυγούστου του 1909 και γιατί;
- Ποια απόφαση πήραν και τι ζητούσαν;
- Τι έγινε μετά από το κίνημα στο Γουδί;
- Ποιος ήταν ο Ελευθέριος Βενιζέλος και πώς ήρθε στην Αθήνα;
- Τι ήταν ο Ελευθέριος Βενιζέλος στην Κρήτη;
- Γιατί ο Ελευθέριος Βενιζέλος ήρθε στην Αθήνα;
- Πότε έγιναν εκλογές και ποιο κόμμα βγήκε;
- Ποιες ήταν οι μεταρρυθμίσεις;
- Ποιο ήταν το πιο σημαντικό πρόβλημα των αγροτών;

2. Το κίνημα στο Γουδί και η κυβέρνηση Βενιζέλου

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Ε. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ

3. Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Το **κίνημα των Νεότουρκων** το **1908**, υποσχέθηκε πως θα βοηθούσε τους υπόδουλους Χριστιανούς, αλλά τελικά δεν το έκανε.

Αν και υπήρχαν δημόσιες αποφάσεις για την ισότητα των υπηκόων, οι Χριστιανοί της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας είχαν διακρίσεις.

Εξαιτίας αυτών των εξελίξεων, τα κράτη των Βαλκανίων

είχαν μυστικές συναντήσεις, οι οποίες αποτέλεσαν

την αιτία για την έναρξη των **Βαλκανικών Πολέμων του 1912-1913**.

Οι Μεγάλες Δυνάμεις δεν συμφώνησαν με την αλλαγή των συνόρων.

Όμως, η Σερβία, η Βουλγαρία, το Μαυροβούνιο και η Ελλάδα

πήγαν εναντίον των Τούρκων και τους ξεκίνησαν τον πόλεμο.

Ήθελαν πίσω τις περιοχές που είχε η Οθωμανική Αυτοκρατορία

στη Βαλκανική Χερσόνησο.

Τον Οκτώβριο του 1912, ξεκίνησε ο **Α' Βαλκανικός Πόλεμος**

ανάμεσα στους τέσσερις βαλκανικούς λαούς, δηλαδή

της Σερβίας, της Βουλγαρίας, του Μαυροβουνίου και της Ελλάδας

εναντίον των Τούρκων.

Η Ελλάδα οργάνωσε και εξόπλισε τον στρατό της.

Εκπαίδευσε τους στρατιώτες και πήρε καινούρια πυροβόλα,

τουφέκια και πυρομαχικά.

Εθελοντές Έλληνες και Φιλέλληνες μπήκαν στον ελληνικό στρατό.

Με αρχιστράτηγο τον Κωνσταντίνο, ο οποίος ήταν ο διάδοχος του θρόνου,

ο στρατός πήγε προς την Ήπειρο και τη Μακεδονία.

Με οργανωμένες και ξαφνικές κινήσεις, ο ελληνικός στρατός κατάφερε και

απελευθέρωσε την Ελασσόνα και τη Δεσκάτη.

Ύστερα, από τη μάχη στο Σαραντάπορο, κατάφεραν και μπήκαν στην Κοζάνη,

μετά, σχεδόν, από μία εβδομάδα από την κήρυξη του πολέμου.

Για να μην πάρουν οι Βούλγαροι τη Θεσσαλονίκη,

ο ελληνικός στρατός πήρε εντολή από τον Πρωθυπουργό Ελευθέριο Βενιζέλο και

κινήθηκε προς την Πρωτεύουσα της Μακεδονίας.

Στις 19-20 Οκτωβρίου του 1912, έγινε μάχη στα Γιαννιτσά,

όπου οι Έλληνες νίκησαν.

Η μάχη, αυτή, καθόρισε την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης.

Το βράδυ της 26^{ης} Οκτωβρίου 1912, ο Οθωμανός διοικητής Χασάν Ταχσίν Πασάς έβαλε την υπογραφή του σε Πρωτόκολλο, το οποίο ζητούσε να παραδοθεί η Θεσσαλονίκη στους Έλληνες.

Μετά από δύο ημέρες, ο διάδοχος Κωνσταντίνος και ο ελληνικός στρατός ήρθαν στη Θεσσαλονίκη και τους υποδέχτηκαν με μεγάλο ενθουσιασμό.

Τμήματα του ελληνικού στρατού μπήκαν στην πόλη και έγιναν δεκτοί με ενθουσιασμό.

Στην Ήπειρο, ο ελληνικός στρατός απελευθέρωσε πόλεις, όπως τα Ιωάννινα και πήγε προς τη Βόρεια Ήπειρο.

Ο στόλος, με αρχηγό τον ναύαρχο Κουντουριώτη, δεν άφησε να περάσουν τα τουρκικά στρατεύματα από τη Μικρά Ασία.

Επίσης, κατάφερε να απελευθερώσει νησιά του Ανατολικού Αιγαίου.

Τον Μάιο του 1913, ο Α' Βαλκανικός Πόλεμος ολοκληρώθηκε.

Στο Λονδίνο, μετά από την παρέμβαση των Μεγάλων Δυνάμεων, υπογράφηκε συνθήκη για τον τερματισμό του Πολέμου.

Η Τουρκία έχασε, έφυγε από τα Βαλκάνια και αποχώρησε από τα δικαιώματα που είχε στην Κρήτη.

Όμως, τον Ιούνιο του 1913, ξεκίνησε ο Β' Βαλκανικός Πόλεμος, καθώς δεν μπορούσε να βρεθεί άκρη με τα σύνορα των βαλκανικών κρατών.

Η Βουλγαρία δεν ήταν ευχαριστημένη από τις περιοχές που κέρδισε.

Οπότε, συγκρούστηκε με την Ελλάδα και τη Σερβία, με χώρες που είχε συμμαχήσει.

Ο ελληνικός στρατός κέρδισε σε μάχες και πήρε πίσω την Κεντρική και την Ανατολική Μακεδονία.

Ο Β' Βαλκανικός Πόλεμος τελείωσε το Καλοκαίρι του 1913, όπου η Βουλγαρία έχασε.

Τα σύνορα της Ελλάδας και της Βουλγαρίας ορίστηκαν από τη Συνθήκη του Βουκουρεστίου.

Η Ελλάδα πήρε την Ανατολική Μακεδονία και η Βουλγαρία πήρε τη Δυτική Θράκη.

Με την επέμβαση των Μεγάλων Δυνάμεων, η Αλβανία, η οποία γινόταν κράτος, πήρε τη Βόρεια Ήπειρο.

Με τις νίκες από τους Βαλκανικούς Πολέμους, το ελληνικό κράτος κατάφερε να επεκταθεί ακόμα περισσότερο.

Οι υπόδουλες περιοχές, όπως η Ήπειρος, η Μακεδονία, η Κρήτη και τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, ήταν εντός των συνόρων της χώρας.

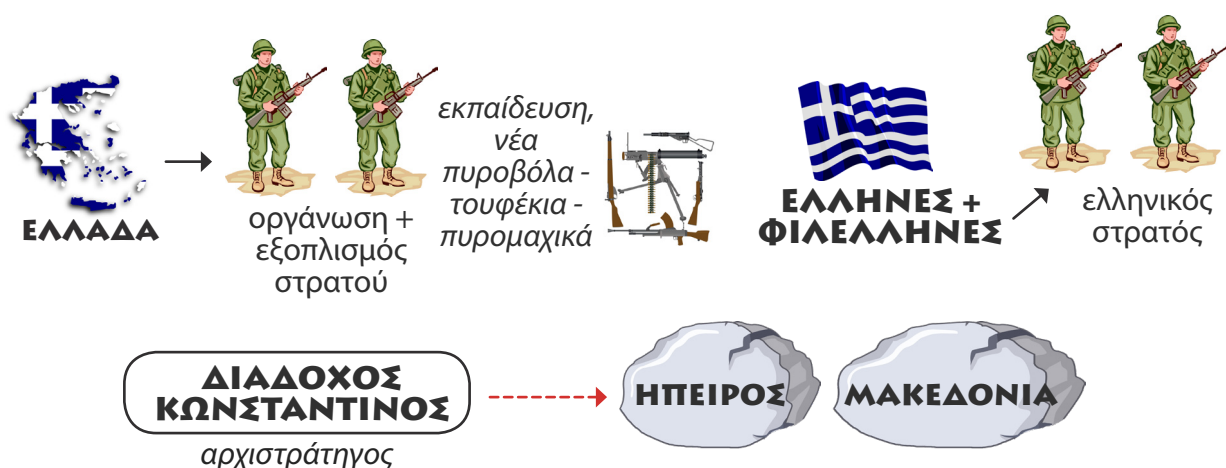
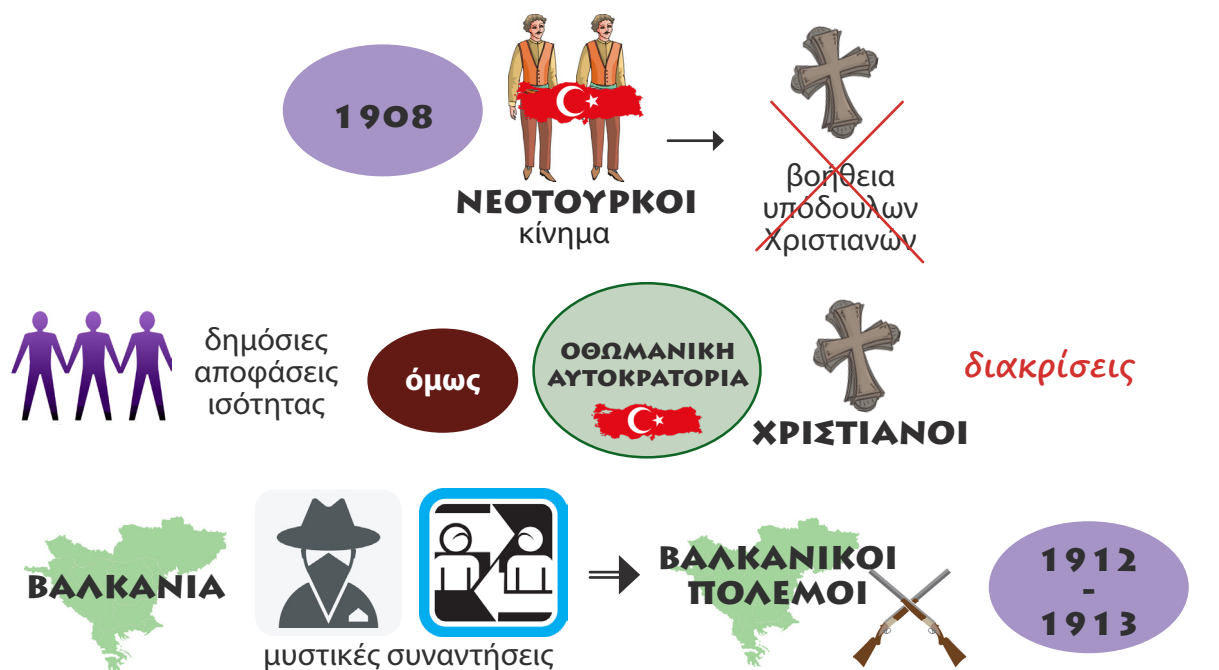
Επίσης, ο πληθυσμός της Ελλάδας αυξήθηκε πολύ.

Οι οργανωμένες προσπάθειες και η συνεργασία του Πρωθυπουργού Ελευθέριου Βενιζέλου με τον αρχιστράτηγο και διάδοχο Κωνσταντίνο πέτυχαν τον στόχο τους.

3. Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/3)

3. Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

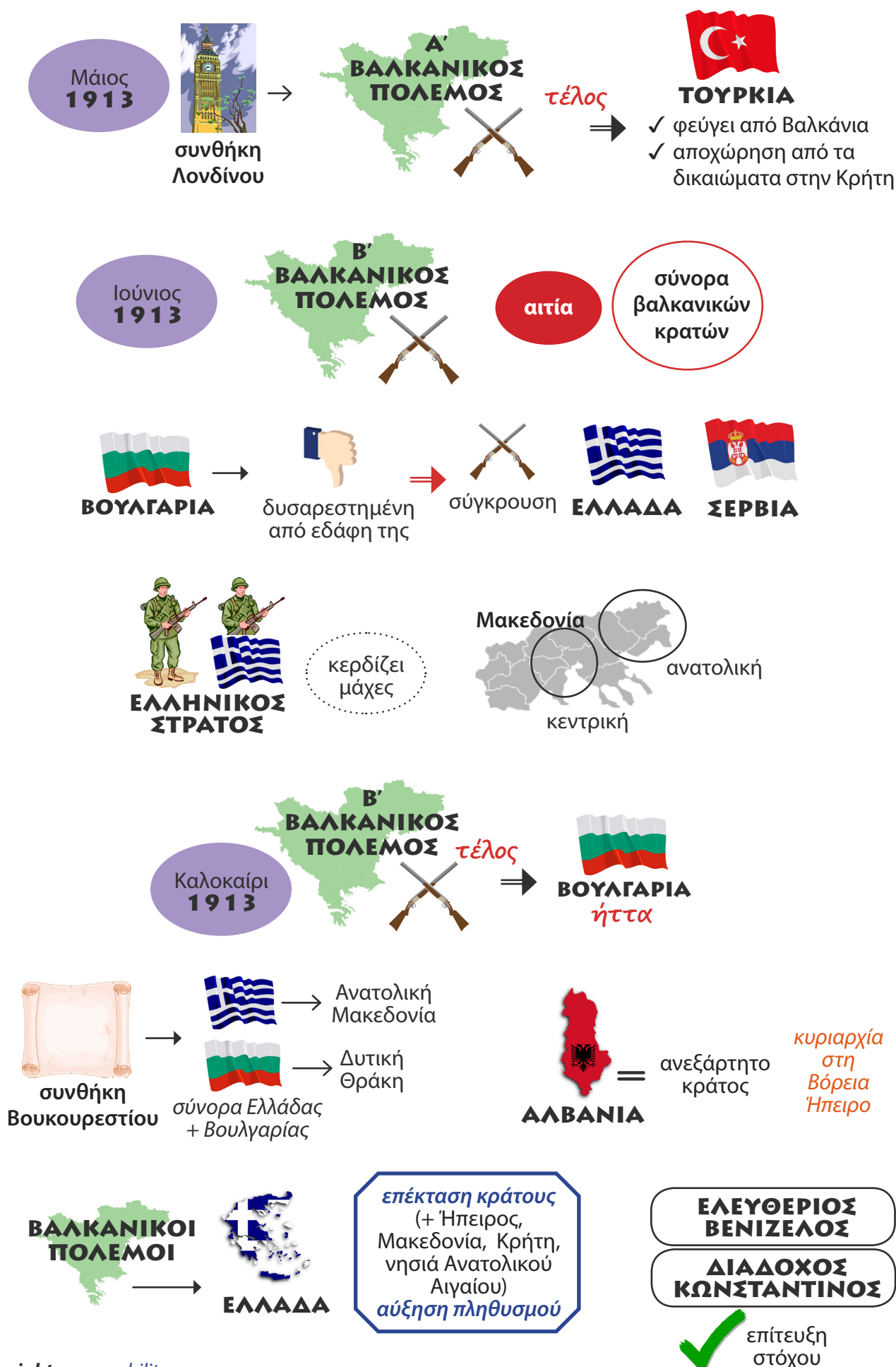
(σελ.2/3)

3. Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

3. Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- ☐ Τι υποσχέθηκε το κίνημα των Νεότουρκων το 1908 και τι έκανε;
- ☐ Ποιοι είχαν διακρίσεις;
- ☐ Ποια ήταν η αιτία έναρξης των Βαλκανικών Πολέμων του 1912-1913;
- ☐ Σε τι δεν συμφώνησαν οι Μεγάλες Δυνάμεις;
- ☐ Ποιοι ξεκίνησαν πόλεμο και γιατί;
- ☐ Πότε ξεκίνησε ο Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος και ποιοι συμμετείχαν;
- ☐ Τι έκανε η Ελλάδα;
- ☐ Ποιοι μπήκαν στον ελληνικό στρατό, με ποιον αρχιστράτηγο και πού πήγαν;
- ☐ Τι κατάφερε να κάνει ο ελληνικός στρατός;
- ☐ Τι κατάφερε να κάνει ο ελληνικός στρατός μετά από μία εβδομάδα από την κήρυξη του πολέμου;
- ☐ Τι έκανε ο ελληνικός στρατός για να μην πάρουν οι Βούλγαροι τη Θεσσαλονίκη;
- ☐ Ποια μάχη και πότε καθόρισε την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης;
- ☐ Τι έγινε το βράδυ της 26^{ης} Οκτωβρίου 1912;
- ☐ Ποιους και πότε υποδέχτηκαν με μεγάλο ενθουσιασμό στη Θεσσαλονίκη;
- ☐ Τι έκανε ο ελληνικός στρατός στην Ήπειρο;
- ☐ Τι έκανε ο στόλος και με ποιον;
- ☐ Πότε τελείωσε ο Α' Βαλκανικός Πόλεμος;
- ☐ Τι υπογράφηκε στο Λονδίνο;
- ☐ Τι έκανε η Τουρκία;
- ☐ Πότε και γιατί ξεκίνησε ο Β΄ Βαλκανικός Πόλεμος;
- ☐ Τι έκανε η Βουλγαρία και γιατί;
- ☐ Τι έκανε ο ελληνικός στρατός;
- ☐ Πότε τελείωσε ο Β' Βαλκανικός Πόλεμος και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- ☐ Ποιοι όρισαν τα σύνορα της Ελλάδας και της Βουλγαρίας και ποια εδάφη πήραν;
- ☐ Τι πήρε η Αλβανία και γιατί;
- ☐ Τι κατάφερε να κάνει το ελληνικό κράτος και ποιες περιοχές βρέθηκαν εντός συνόρων της χώρας;
- ☐ Τι και ποιοι πέτυχαν τον στόχο τους;

3. Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Ε. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ

4. Η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Το 1914, ξεκίνησε στην Ευρώπη ο **Α' Παγκόσμιος Πόλεμος**.
Ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας, **Ελευθέριος Βενιζέλος**, τσακώθηκε με τον βασιλιά **Κωνσταντίνο** και αυτό δίχασε τους Έλληνες.
Έτσι, στα μέσα του 1917, ξεκίνησε πόλεμος, όπου η Ελλάδα βγήκε νικήτρια.

Το 1913, η Ελλάδα επέκτεινε τα εδάφη της και αύξησε τον πληθυσμό της.

Όμως, ξεκίνησαν καινούρια προβλήματα.

Δεν υπήρχε επαρκής φύλαξη των συνόρων, το οδικό δίκτυο ήταν μικρό, με αποτέλεσμα να δυσκολεύονται οι στρατιώτες να πάνε στη **Μακεδονία** και οι αποθήκες με το πολεμικό υλικό δεν έφταναν.

Η Ελλάδα δεν είχε εξασφαλίσει τα νησιά του **Ανατολικού Αιγαίου**.

Επίσης, τα σύνορα της **Αλβανίας**, μια χώρα για την οποία η **Ιταλία** έδειχνε ιδιαίτερο ενδιαφέρον, δεν είχαν καθοριστεί.

Η **Βουλγαρία** αποτελούσε τον πιο σημαντικό αντίπαλο.

Για αυτόν τον λόγο, στα σύνορα μεταξύ Ελλάδας και **Βουλγαρίας**, ο στρατός έφτιαχνε οχυρά.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, υπήρχε μεγάλος ανταγωνισμός, μεταξύ των Μεγάλων Δυνάμεων.

Η **Γερμανία** είχε οικονομικά συμφέροντα και ήρθε αντιμέτωπη με την **Αγγλία** και τη **Γαλλία**.

Το Καλοκαίρι του 1914, ο **Α' Παγκόσμιος Πόλεμος** ξεκίνησε εξαιτίας του ελέγχου του διεθνούς εμπορίου και της ανεξαρτησίας στα **Βαλκάνια**.

Η **Γερμανία**, η **Αυστρία**, η **Ουγγαρία** και για αρχή, η **Ιταλία** συμμάχησαν και δημιούργησαν τις **Κεντρικές Δυνάμεις**.

Η **Αγγλία**, η **Γαλλία**, έπειτα η **Ιταλία** και το 1917 οι **Η.Π.Α.** έγιναν οι **δυνάμεις της Αντάντ**.

Η **Τουρκία** και η **Βουλγαρία** πήγαν στις **Κεντρικές Δυνάμεις**.

Η **Σερβία**, το **Μαυροβούνιο** και η **Ρουμανία** πήγαν με τις **δυνάμεις της Αντάντ**.

Στην Ελλάδα κυριαρχούσαν δύο απόψεις.

Ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας, **Ελευθέριος Βενιζέλος**, πίστεψε στη νίκη των Συμμάχων και

ήθελε η Ελλάδα να πάει με το μέρος των **δυνάμεων της Αντάντ**.

Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος πίστευε πως η Ελλάδα έπρεπε να μείνει ουδέτερη, κάτι που βόλευε πολύ τις Κεντρικές Δυνάμεις.

Η Κυβέρνηση των "Φιλελευθέρων" υπέβαλε την παραίτησή της και στη χώρα επικράτησε διχασμός.

Εκείνη η εποχή ονομάστηκε "Εθνικός Διχασμός".

Το Φθινόπωρο του 1915, οι συμμαχικές δυνάμεις ήρθαν στη Θεσσαλονίκη.

Το Μάιο του 1916, οι Γερμανοί και οι Βούλγαροι μπήκαν στην Ανατολική Μακεδονία.

Οι πολιτικοί από το κόμμα των "Φιλελευθέρων", αξιωματικοί και στρατιώτες ξεσηκώθηκαν και η βενιζελική "Επιτροπή Εθνικής Άμυνας" πήρε την εξουσία στη Θεσσαλονίκη.

Η Κυβέρνηση των Αθηνών δέχτηκε αρκετές πιέσεις από την Αγγλία και τη Γαλλία, να παραμείνει ουδέτερη.

Ο βασιλιάς άφησε με τη βία τον θρόνο και έφυγε από τη χώρα.

Το 1917, η Ελλάδα πήγε στο στρατόπεδο των Συμμάχων.

Έγιναν μεγάλες μάχες εναντίον των Γερμανών και των Βουλγάρων.

Σε αυτές τις μάχες πήραν μέρος Έλληνες στρατιώτες.

Το 1918, οι Κεντρικές Δυνάμεις έχασαν και αναγκάστηκαν να υπογράψουν συνθήκη.

Η Γερμανία πλήρωσε αποζημιώσεις και έχασε αρκετά εδάφη.

Η Ελλάδα, μετά το τέλος του πολέμου, είχε ωφεληθεί πολύ.

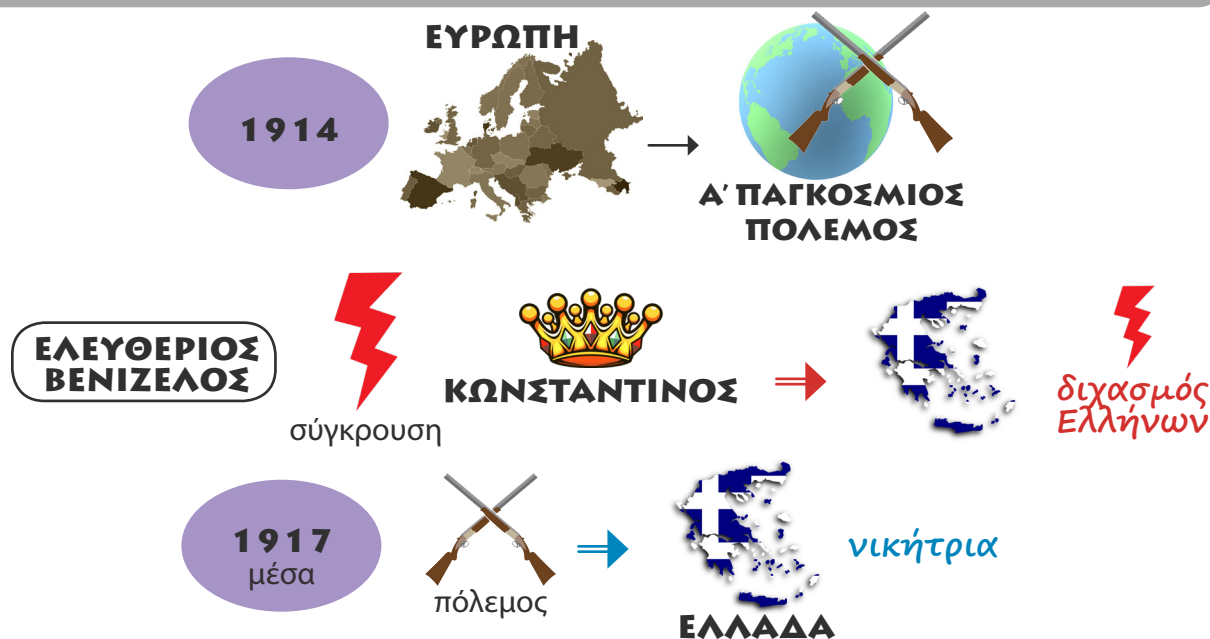
Στις 10 Αυγούστου του 1920, υπογράφηκε η Συνθήκη των Σεβρών.

Σύμφωνα με αυτή τη Συνθήκη, η Ελλάδα εξασφάλισε τα νησιά του Αιγαίου, εκτός από τα Δωδεκάνησα, πήρε τη Δυτική και την Ανατολική Θράκη, εκτός από την Κωνσταντινούπολη και ανέλαβε τη διοίκηση της Σμύρνης, για πέντε χρόνια.

4. Η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

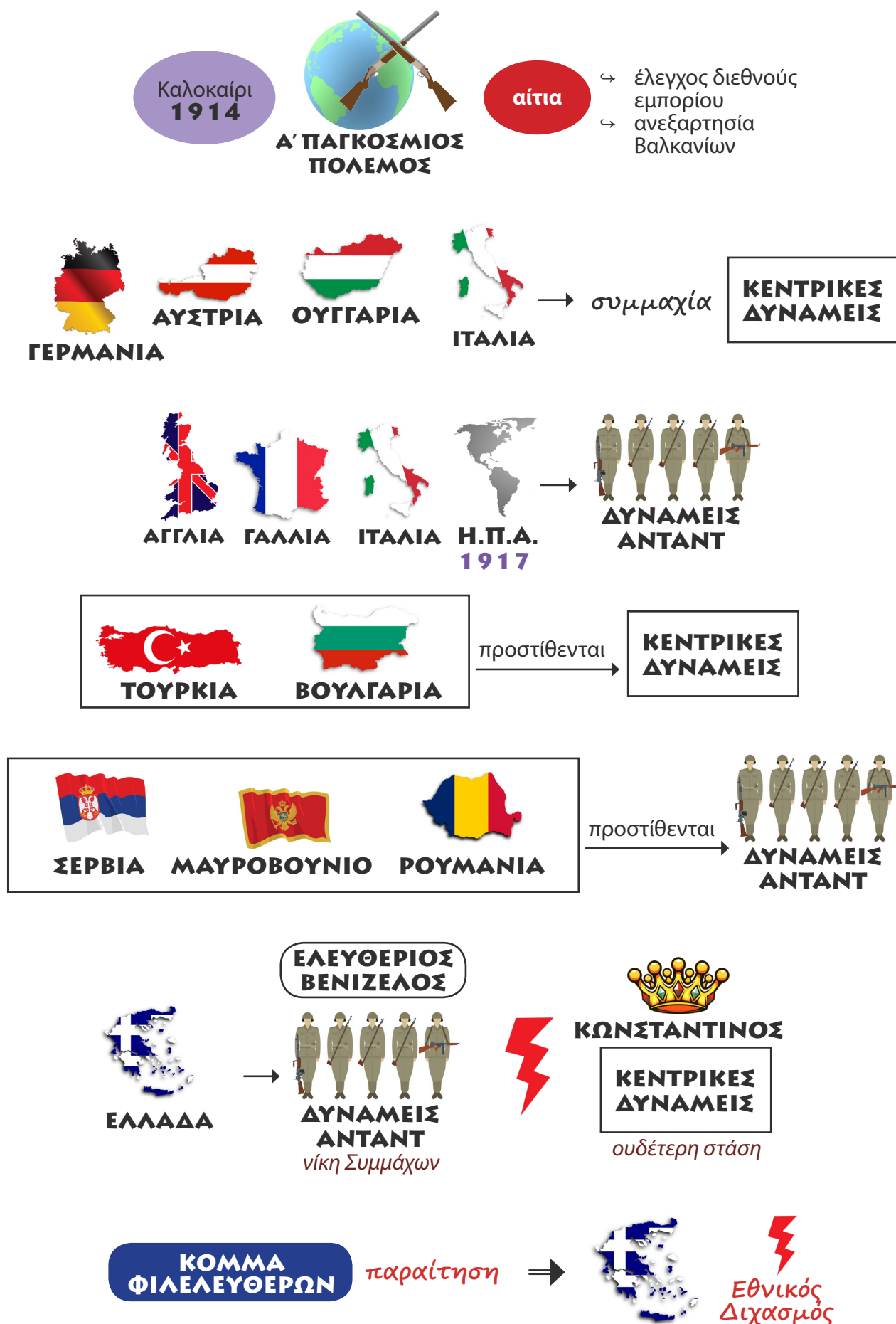
(σελ. 1/3)

4. Η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

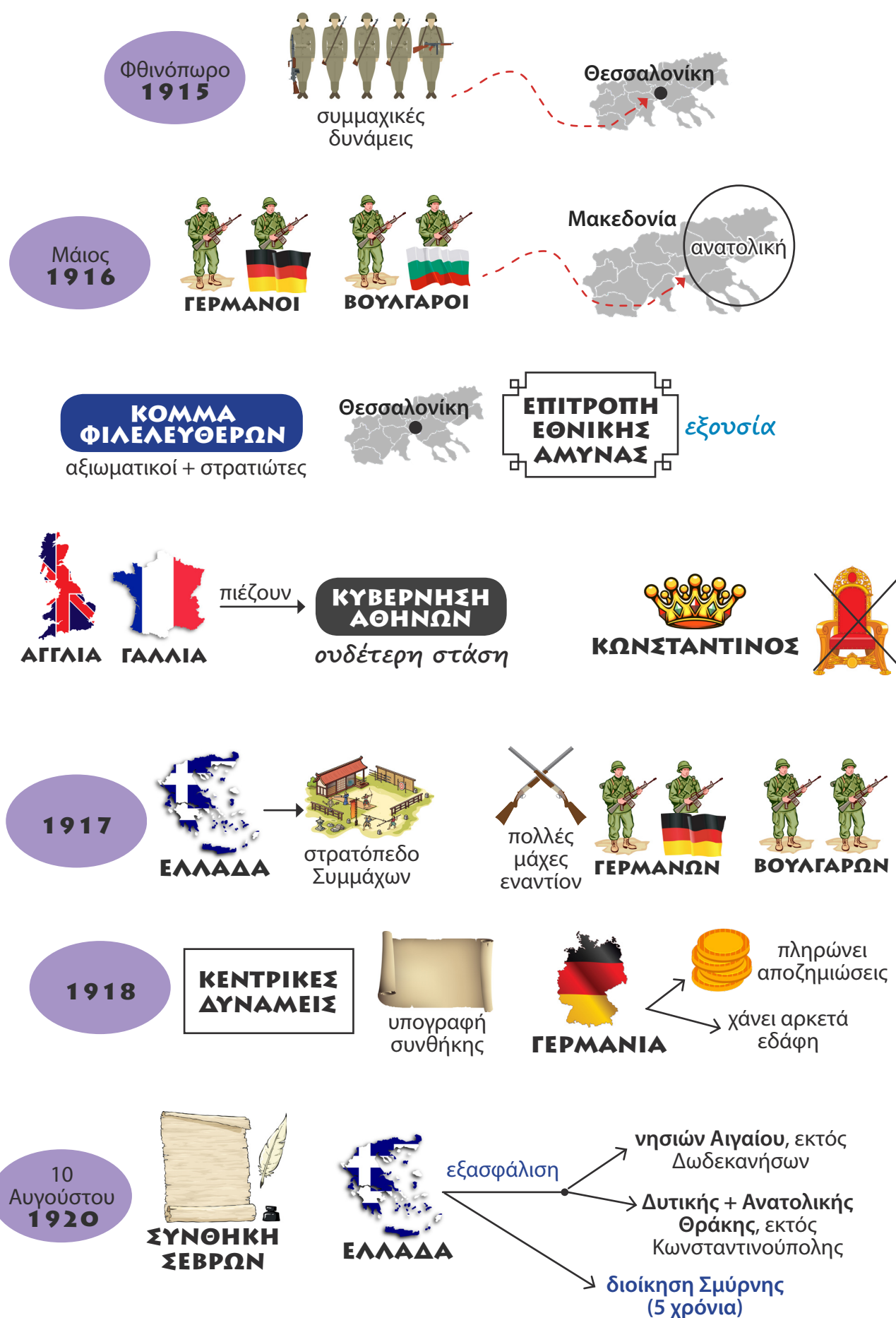
(σελ.2/3)

4. Η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

4. Η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πότε και πού ξεκίνησε ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος;
- Τι προκάλεσε διχασμό στους Έλληνες;
- Πότε ξεκίνησε ο πόλεμος και ποια χώρα νίκησε;
- Τι έκανε η Ελλάδα το 1913;
- Ποια ήταν τα προβλήματα που ξεκίνησαν;
- Τι δεν είχε εξασφαλίσει η Ελλάδα και ποια σύνορα δεν είχαν καθοριστεί;
- Σε ποιο σημείο έφτιαχνε ο στρατός οχυρά και γιατί;
- Μεταξύ ποιων υπήρχε ανταγωνισμός και πότε;
- Τι είχε η Γερμανία και με ποιες χώρες ήρθε αντιμέτωπη;
- Πότε ξεκίνησε ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος και ποιες ήταν οι αιτίες;
- Ποιες χώρες δημιούργησαν τις Κεντρικές Δυνάμεις;
- Ποιες χώρες δημιούργησαν τις δυνάμεις της Αντάντ;
- Ποιες χώρες πήγαν στις Κεντρικές Δυνάμεις;
- Ποιες χώρες πήγαν με τις δυνάμεις της Αντάντ;
- Ποιες απόψεις κυριαρχούσαν στην Ελλάδα;
- Πώς ονομάστηκε εκείνη η εποχή και γιατί;
- Τι συνέβη το Φθινόπωρο του 1915;
- Τι συνέβη το Μάιο του 1916;
- Ποια πήρε την εξουσία στη Θεσσαλονίκη και γιατί;
- Τι δέχτηκε η Κυβέρνηση των Αθηνών και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι έκανε η Ελλάδα το 1917;
- Τι μάχες έγιναν και ποιοι άλλοι πήραν μέρος;
- Τι έγινε το 1918;
- Τι έγινε με τη Γερμανία;
- Ποια υπογράφηκε στις 10 Αυγούστου του 1920 και γιατί η Ελλάδα ωφελήθηκε;

4. Η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Ε. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ

5. Η Μικρασιατική Εκστρατεία και η Καταστροφή

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Στο τέλος του **Α' Παγκοσμίου Πολέμου** η Ελλάδα βγήκε νικήτρια χώρα.
Έστειλε στρατό στη Μικρά Ασία.
Έτσι, όπως έδειχναν τα πράγματα, οι υπόδουλοι Έλληνες είχαν απελευθερωθεί.
Όμως, σε σύντομο χρονικό διάστημα οι ελπίδες χάθηκαν.
Στο τέλος του μήνα Αυγούστου του 1922,
ο τουρκικός στρατός νίκησε τον ελληνικό στρατό.
Η ήττα του ελληνικού στρατού προκάλεσε μεγάλη ζημιά στον μικρασιατικό
ελληνισμό και τον ξεριζωμό του.
Αυτό αποτέλεσε τη γνωστή **Μικρασιατική Καταστροφή**.

Το 1920, η **Συνθήκη των Σεβρών** έφερε το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου.

Τα εδάφη της Τουρκίας περιορίστηκαν γιατί οι **δυνάμεις της Αντάντ**
ήθελαν κάποια από αυτά.

Η Αγγλία ήθελε τα στενά του Βοσπόρου και την Κωνσταντινούπολη.

Η Ιταλία ήθελε την Αττάλεια.

Η Γαλλία ήθελε την Κιλικία.

Η Ελλάδα ήθελε τη Σμύρνη, γιατί εκεί έμεναν πάρα πολλοί Έλληνες.

Στις 2 Μαΐου του 1919, ο ελληνικός στρατός ήρθε στο λιμάνι της Σμύρνης
για να αναλάβει τη διοίκησή της για 5 χρόνια.

Οι κάτοικοι της Σμύρνης θα έπαιρναν την απόφαση για την ένωσή τους
με την Ελλάδα.

Ο ελληνικός στρατός συγκρούστηκε με τον τουρκικό στρατό και τους αντάρτες
στην Πέργαμο και στο Αϊδίνι.

Οι επιθέσεις γίνονταν από την ενδοχώρα και από εδάφη που είχαν οι Ιταλοί.

Η γραμμή της κατοχής επεκτάθηκε για προστασία των ελληνικών λαών και
για την αντιμετώπιση των τουρκικών επιθέσεων.

Το ελληνικό Στρατηγείο πήρε τα κέντρα **Αφιόν Καραχισάρ** και **Εσκή Σεχίρ**,
τα οποία απέιχαν περίπου 300 χιλιόμετρα από τη βάση της Σμύρνης.

Έτσι, θα γινόταν ένα μεγάλο μέτωπο ενεργειών.

Υπήρχαν δυσκολίες σε νέους εφοδιασμούς, με ανακριβείς χάρτες και
με τους Τούρκους να έχουν περισσότερο ιππικό και πυροβολικό.

Τον Νοέμβριο του 1920, ο **Ελευθέριος Βενιζέλος** έχασε τις εκλογές.

Οι πολιτικοί αντίπαλοι που πήραν την εξουσία έφεραν πίσω στον θρόνο τον βασιλιά [Κωνσταντίνο](#).

Αυτή τους η κίνηση δυσαρέστησε τους Άγγλους και τους Γάλλους.

Συνέχισαν τον πόλεμο και έφεραν καινούριο ηγέτη για τον στρατό.

Οι Τούρκοι αντέδρασαν στους όρους της [Συνθήκης των Σεβρών](#).

Στην Οθωμανική Αυτοκρατορία έγινε εμφύλιος πόλεμος.

Ο πόλεμος ήταν ανάμεσα στους οπαδούς του Σουλτάνου και σε αυτούς που ήθελαν τον αξιωματικό [Μουσταφά Κεμάλ](#).

Ο [Κεμάλ](#) είχε επαφές με τους Ιταλούς και τους Γάλλους.

Πήρε όπλα και πυρομαχικά από τα λιμάνια τους και πήγε εναντίον των ελληνικών στρατευμάτων.

Η κατάσταση στη [Μικρά Ασία](#) άλλαξε.

Οι Σύμμαχοι άρχισαν να φεύγουν από τα εδάφη που είχαν.

Οι Σοβιετικοί άρχισαν να πηγαίνουν με το μέρος του [Κεμάλ](#).

Αν και οι συνθήκες ήταν δύσκολες, ο ελληνικός στρατός μπήκε στη [Μικρά Ασία](#) και νίκησε.

Κατά τη διάρκεια του [1921](#), πέτυχαν δύο στρατηγικούς στόχους.

Οι Τούρκοι του [Κεμάλ](#) δημιούργησαν την κατάλληλη θέση για επίθεση στην [Άγκυρα](#).

Ο ελληνικός στρατός αναγκάστηκε να περάσει τον ποταμό [Σαγγάριο](#) και την [Αλμυρά](#) έρημο.

Υπήρχαν μεγάλες δυσκολίες στον εφοδιασμό.

Ο ελληνικός στρατός ήταν, πια, κουρασμένος, από τους πολέμους.

Τον [Αύγουστο του 1921](#), ο στρατός έκανε πίσω και πήγε στην αμυντική γραμμή [Εσκή Σεχίρ - Κιουτάχεια - Αφιόν Καραχισάρ](#).

Τον [Αύγουστο του 1922](#), οι Τούρκοι του [Κεμάλ](#) πήγαν ενάντια στα αδύναμα ελληνικά στρατεύματα.

Η αμυντική γραμμή αποδυναμώθηκε και ο ελληνικός στρατός υποχώρησε.

Πάρα πολλοί Έλληνες ακολούθησαν τον ελληνικό στρατό γιατί φοβήθηκαν τα τουρκικά αντίποινα.

Τέλος Αυγούστου, οι Τούρκοι μπήκαν στη [Σμύρνη](#).

Έβαλαν φωτιά στην ελληνική και στην αρμενική συνοικία της πόλης.

Ο [Μητροπολίτης Χρυσόστομος](#) παραδόθηκε στον μουσουλμανικό λαό και σκοτώθηκε.

Χιλιάδες πρόσφυγες προσπαθούσαν να πάνε στο λιμάνι και να μπουν στα πλοία για να σωθούν.

Χιλιάδες Χριστιανοί σφάχτηκαν και έγιναν πολλές λεηλασίες.

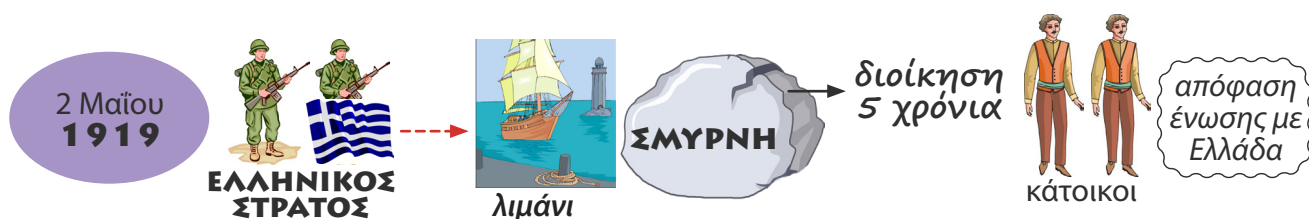
Αυτά οδήγησαν σε ολοκληρωτική καταστροφή.

Ήταν, πια, το τέλος της μακροχρόνιας παρουσίας Ελλήνων στη [Σμύρνη](#).

5. Η Μικρασιατική Εκστρατεία και η Καταστροφή

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

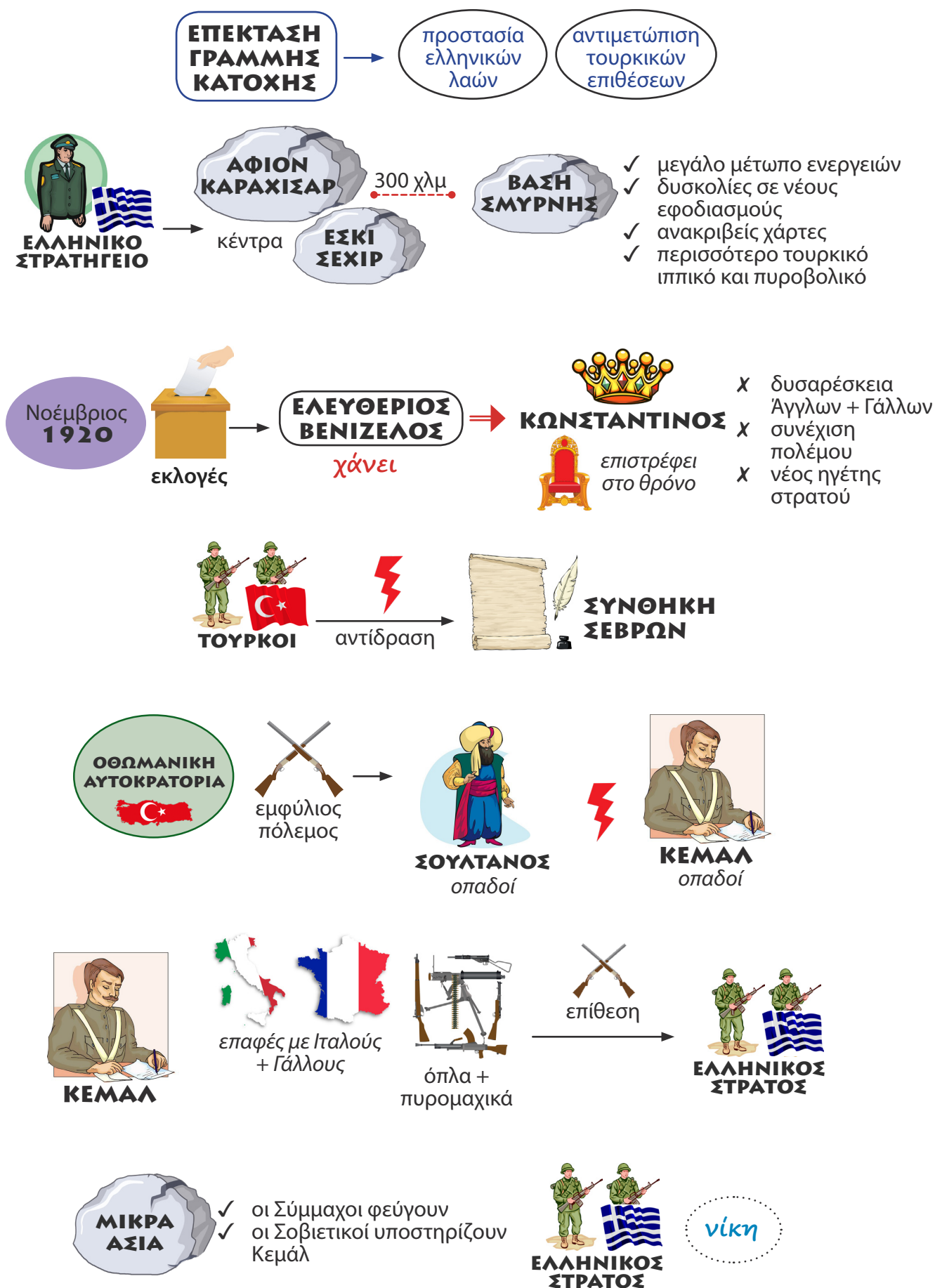
(σελ. 1/3)

5. Η Μικρασιατική Εκστρατεία και η Καταστροφή

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/3)

5. Η Μικρασιατική Εκστρατεία και η Καταστροφή

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

5. Η Μικρασιατική Εκστρατεία και η Καταστροφή

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

(σελ. 1/2)

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι βγήκε η Ελλάδα, πότε και τι έκανε;
- Ποια ελπίδα έχασαν οι υπόδουλοι Έλληνες;
- Πότε έγινε και τι αποτέλεσε τη Μικρασιατική Καταστροφή;
- Ποια και πότε έφερε το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου;
- Γιατί περιορίστηκαν τα εδάφη της Τουρκίας;
- Τι ήθελε η Αγγλία;
- Τι ήθελε η Ιταλία;
- Τι ήθελε η Γαλλία;
- Τι ήθελε η Ελλάδα και γιατί;
- Πού ήρθε ο ελληνικός στρατός, πότε και γιατί;
- Ποια απόφαση θα έπαιρναν οι κάτοικοι της Σμύρνης;
- Πού και με ποιον συγκρούστηκε ο ελληνικός στρατός;
- Από πού γίνονταν οι επιθέσεις;
- Γιατί επεκτάθηκε η γραμμή της κατοχής;
- Ποια κέντρα πήρε το ελληνικό Στρατηγείο, γιατί και ποια ήταν τα προβλήματα;
- Ποιος και πότε έχασε τις εκλογές;
- Τι ενέργειες έκαναν οι πολιτικοί αντίπαλοι και ποιους δυσαρέστησαν;
- Σε τι αντέδρασαν οι Τούρκοι;
- Τι γινόταν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία;
- Με ποιους είχε επαφές ο Κεμάλ και τι έκανε;
- Πώς άλλαξε η κατάσταση στη Μικρά Ασία;
- Τι κατάφερε να πετύχει ο ελληνικός στρατός και πότε;
- Τι έκαναν οι Τούρκοι του Κεμάλ;
- Τι έκανε ο ελληνικός στρατός;
- Πού πήγε τον Αύγουστο του 1921, ο ελληνικός στρατός;
- Τι έκαναν οι Τούρκοι του Κεμάλ και πότε;

5. Η Μικρασιατική Εκστρατεία και η Καταστροφή

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

(σελ.2/2)

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Γιατί ο ελληνικός στρατός υποχώρησε, ποιοι τον ακολούθησαν και γιατί;
- Πότε μπήκαν οι Τούρκοι στη Σμύρνη και ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Ποια γεγονότα ολοκλήρωσαν την καταστροφή;
- Ποιο τέλος ήταν;

5. Η Μικρασιατική Εκστρατεία και η Καταστροφή

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Ε. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ

6. Ο Μεσοπόλεμος

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Ύστερα από τη **Μικρασιατική Καταστροφή**, περίπου ένα εκατομμύριο πρόσφυγες έφτασαν στην Ελλάδα. Το πρόβλημα που αντιμετώπισε η Ελλάδα ήταν η πρόνοια και ο χώρος διαμονής αυτών των ανθρώπων. Το ίδιο χρονικό διάστημα επικρατούσαν πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα.

Το 1923, η **Συνθήκη της Λωζάννης** επικύρωσε πρακτικώς τη **Μικρασιατική Καταστροφή**.

Η Ανατολική Θράκη, τα νησιά Ίμβρος και Τένεδος και η Σμύρνη έφυγαν από την Ελλάδα.

Η Ιταλία κράτησε τα Δωδεκάνησα.

Ανάλογα με το θρήσκευμα, η Ελλάδα και η Τουρκία αντάλλαξαν λαούς.

Οι μόνοι λαοί που παρέμειναν ήταν οι **Χριστιανοί** που έμεναν στην Κωνσταντινούπολη, την Ίμβρο και την Τένεδο.

Επίσης, παρέμειναν και οι **Μουσουλμάνοι** της Δυτικής Θράκης.

Την Άνοιξη του 1924, η Βουλή αναγνώρισε επίσημα και πιστοποιήθηκε με δημοψήφισμα, η **αβασίλευτη Δημοκρατία**.

Ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου ήταν ο πρώτος Πρωθυπουργός της **αβασίλευτης Δημοκρατίας**.

Η Ελλάδα είχε συγκλονιστεί από τη στρατιωτική ήττα, είχε διχαστεί πολιτικά και είχε πολλά οικονομικά προβλήματα.

Όμως, δέχτηκε να φιλοξενήσει περίπου ένα εκατομμύριο πρόσφυγες από την Ανατολική Θράκη, τον Πόντο και τη Μικρά Ασία.

Στην Ελλάδα υπήρχαν, ήδη, 100.000 άνθρωποι, οι οποίοι είχαν έρθει από τη Βουλγαρία και τη Σοβιετική Ένωση, όπου είχαν την εξουσία οι Μπολσεβίκοι.

Στο διάστημα του **Μεσοπολέμου**, δηλαδή ανάμεσα στον

Α΄ και Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, η Ελλάδα είχε πάρα πολλά προβλήματα.

Ύστερα από τη διεθνή οικονομική κρίση του 1929, αυτά τα προβλήματα μεγάλωσαν.

Οι Έλληνες πρόσφυγες έπρεπε να βρουν σπίτι και δουλειά.

Οι περισσότεροι πρόσφυγες πήγαν να μείνουν

στη Μακεδονία και στη Δυτική Θράκη.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθεί το ελληνικό στοιχείο σε αυτές τις περιοχές. Στην αρχή οι πρόσφυγες φιλοξενούνταν σε καταυλισμούς. Έπειτα, έγιναν διάφοροι οικισμοί για να πάνε να μείνουν. Οι πρόσφυγες αύξησαν τον πληθυσμό των πόλεων και των αγροτών. Η παρουσία τους ενίσχυσε οικονομικά και πνευματικά τη χώρα. Στη διάρκεια του **Μεσοπολέμου**, η **Ελλάδα** αντιμετώπισε πολιτική αστάθεια. Οι κυβερνήσεις εναλλάσσονταν και οι αξιωματικοί του στρατού έκαναν πραξικοπήματα. Στην **Ιταλία** ήρθε στην εξουσία το **φασιστικό κόμμα** και στη **Γερμανία** το **ναζιστικό κόμμα**. Οπότε στην **Ευρώπη** φάνηκαν τα πρώτα σημάδια πολέμου. Τα πολιτικά κόμματα καβγάδιζαν για την εξουσία και η κοινωνία δοκιμαζόταν από τις πορείες, τις διαδηλώσεις και τις απεργίες. Τότε, στην εξουσία ήρθε ο υπουργός των Στρατιωτικών, **Ιωάννης Μεταξάς**. Ο βασιλιάς **Γεώργιος Β΄** έβαλε τον **Ιωάννη Μεταξά** Πρωθυπουργό. Στις **4 Αυγούστου του 1936**, εκείνος διάσπασε τη Βουλή και επέβαλε τη **δικτατορία**. Οι πολιτικοί αντίπαλοι του **Ιωάννη Μεταξά** διώχτηκαν. Ο ίδιος πλησίασε τους αγρότες και τους εργάτες, προσφέροντας κοινωνικά μέτρα. Όμως, αυτή η επαφή δεν είχε αποτελέσματα. Ο **Ιωάννης Μεταξάς** ήταν ένας έμπειρος στρατιωτικός και προετοίμασε τη χώρα για τον πόλεμο. Προβάλλοντας ως επιχείρημα την ουδετερότητα, κράτησε καλές επαφές με την Αγγλία, η οποία, τότε, ήταν η πιο μεγάλη ναυτική δύναμη.

6. Ο Μεσοπόλεμος

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/3)

**ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ
ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ**

1.000.000
πρόσφυγες

πρόνοια +
χώρος διαμονής
προσφύγων

πολιτικά +
κοινωνικά
προβλήματα

1923

**ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ
ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ**

επικύρωση

**ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ
ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ**ορθόδοξοι
χριστιανοί
Τουρκίαςμουσουλμάνοι
Ελλάδας

όχι

Χριστιανοί
ΚωνσταντινούποληςΧριστιανοί
ΊμβρουΧριστιανοί
ΤενέδουΜουσουλμάνοι
Δυτικής ΘράκηςΆνοιξη
1924**ΒΟΥΛΗ**

δημοψήφισμα

**ΑΒΑΣΙΛΕΥΤΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**αναγνώριση
+
πιστοποίηση**ΑΒΑΣΙΛΕΥΤΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ****ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ**

πρώτος Πρωθυπουργός

κλονισμός από
στρατιωτική
ήττα

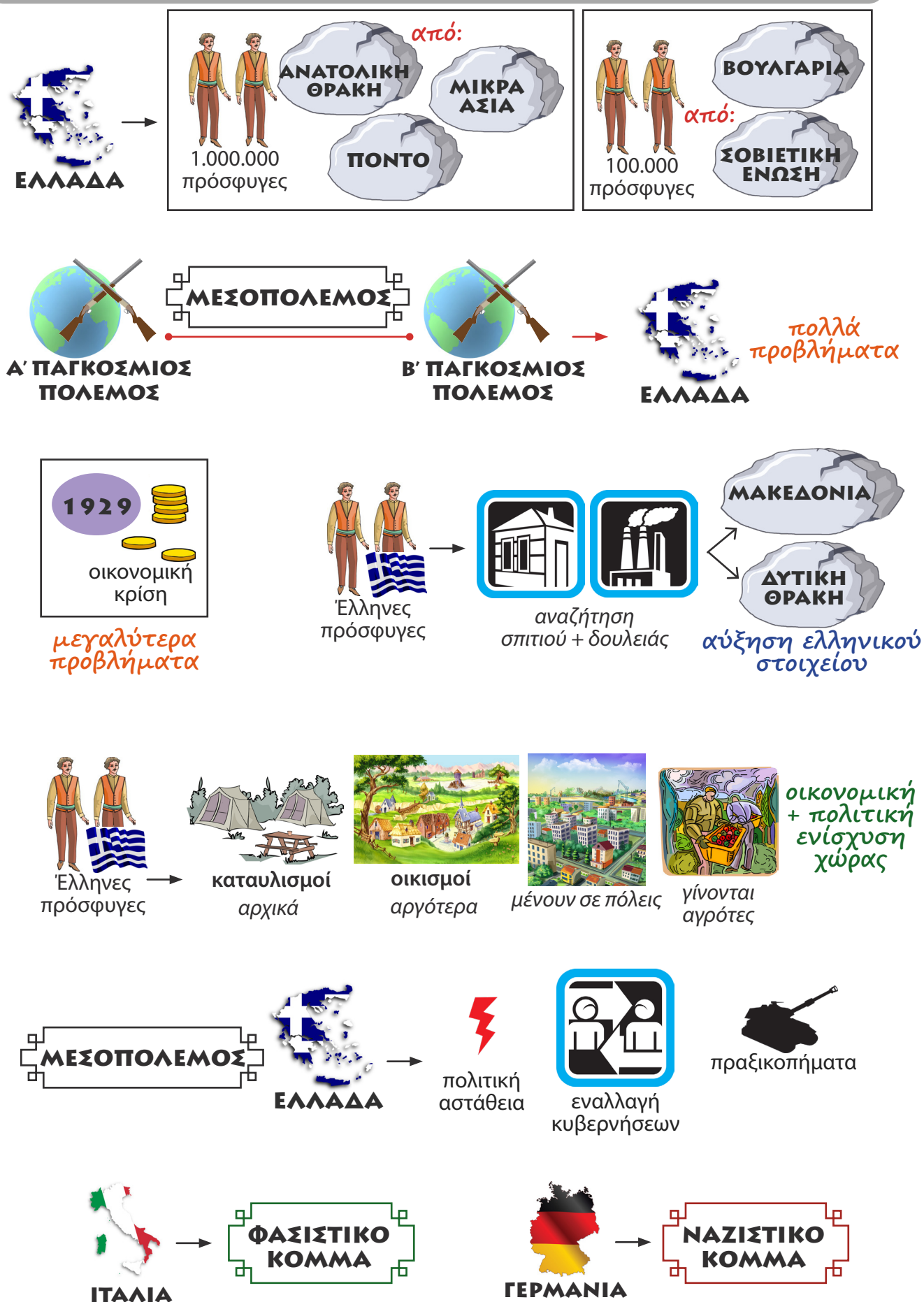

πολιτικός
διχασμός

οικονομικά
προβλήματα

6. Ο Μεσοπόλεμος

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

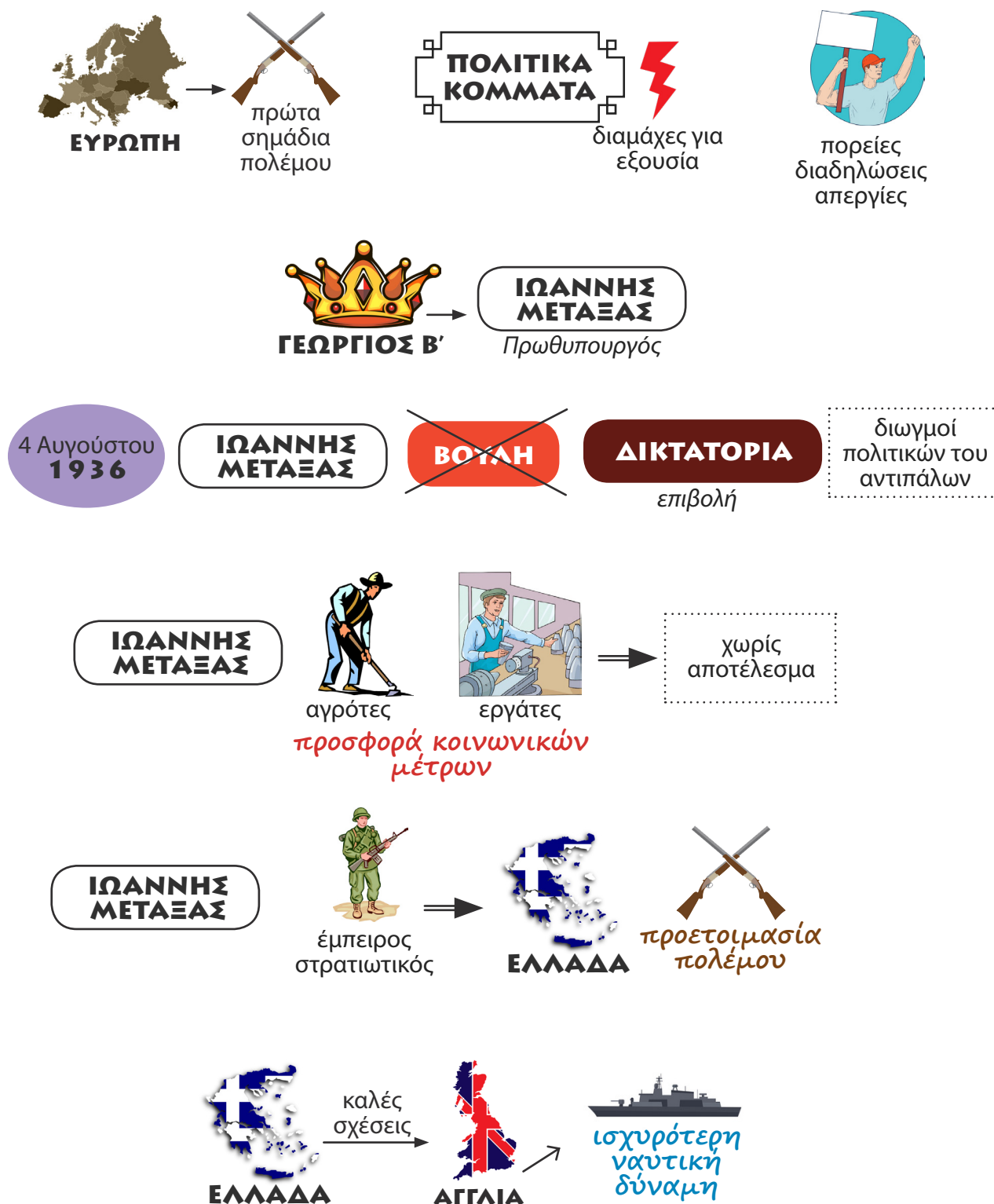
(σελ.2/3)

6. Ο Μεσοπόλεμος

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

6. Ο Μεσοπόλεμος

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έγινε μετά από τη Μικρασιατική Καταστροφή;
- Ποια προβλήματα αντιμετώπιζε η Ελλάδα;
- Ποια επικύρωσε τη Μικρασιατική Καταστροφή και πότε;
- Ποιες περιοχές έφυγαν από την Ελλάδα;
- Ποια νησιά κράτησε η Ιταλία;
- Τι έκαναν η Ελλάδα και η Τουρκία και ποιοι πληθυσμοί παρέμειναν στις περιοχές τους;
- Τι αναγνώρισε η Βουλή, πότε και ποιος ήταν ο Πρωθυπουργός;
- Τι είχε συμβεί στην Ελλάδα;
- Από ποιες περιοχές και πόσους πρόσφυγες δέχτηκε η Ελλάδα;
- Πότε η Ελλάδα είχε προβλήματα και πότε αυξήθηκαν;
- Ποια ήταν η ζωή των προσφύγων, πού πήγαν να μείνουν οι περισσότεροι και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Πότε αντιμετώπισε η Ελλάδα πολιτική αστάθεια και γιατί;
- Ποιο κόμμα βγήκε στην Ιταλία, ποιο στη Γερμανία και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποια ήταν η εικόνα στην Ελλάδα και ποιος ήρθε στην εξουσία;
- Ποιος έβαλε Πρωθυπουργό τον Ιωάννη Μεταξά;
- Τι έκανε ο Ιωάννης Μεταξάς και πότε;
- Ποιο γεγονός δεν είχε αποτέλεσμα;
- Τι ήταν ο Ιωάννης Μεταξάς και τι έκανε;
- Με ποια χώρα κράτησε επαφές και γιατί;

6. Ο Μεσοπόλεμος

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Ε. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ

7. Το Αλβανικό Έπος

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Το 1939 ξεκίνησε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος.

Στις 28 Οκτωβρίου του 1940, μπήκε και η Ελλάδα στον πόλεμο, γιατί της επιτέθηκαν οι Ιταλοί.

Η Γερμανία έχασε στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, με αποτέλεσμα να χάσει πολλά εδάφη, να πληρώσει αποζημιώσεις και να λιγοστέψει ο στρατός της. Όμως, έχασε και η Βουλγαρία και αναγκάστηκε να δώσει τη Δυτική Θράκη στην Ελλάδα.

Κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου, τα δημοκρατικά πολιτεύματα έπεσαν και ανέβηκαν οι δικτατορίες.

Το 1933, ο Αδόλφος Χίτλερ, αρχηγός του ναζιστικού κόμματος, πήρε την εξουσία στη Γερμανία.

Έδωσε την υπόσχεση στους πολίτες να κάνει τη Γερμανία μια ισχυρή δύναμη, που θα την υπολογίζουν πολύ οι αντίπαλοί της.

Το 1922, ο Μπενίτο Μουσολίνι, αρχηγός του φασιστικού κόμματος, πήρε την εξουσία στην Ιταλία.

Το 1936, η Ιταλία έγινε σύμμαχος με τη Γερμανία.

Ήθελε να είναι ο μόνος κυρίαρχος στη Μεσόγειο και στα Βαλκάνια.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα η Ευρώπη να φοβάται για έναν καινούριο πόλεμο.

Οι φόβοι της βγήκαν πραγματικοί.

Ο Αδόλφος Χίτλερ ζήτησε την ένωση της Αυστρίας με τη Γερμανία και την επόμενη χρονιά μπήκε στην Τσεχοσλοβακία.

Το 1939, ο ιταλικός στρατός μπήκε στην Αλβανία, στέλνοντας σήμα κινδύνου για την Ελλάδα.

Η Ελλάδα ήταν έτοιμη για την αντιμετώπιση του ιταλικού κινδύνου.

Από το 1936, ο Ιωάννης Μεταξάς, είχε ήδη ξεκινήσει να προετοιμάζει τις στρατιωτικές δυνάμεις της χώρας.

Αύξησε τις πολεμικές δαπάνες, έφτιαξε ένα γερό πυροβολικό και σχέδια μάχης για τυχόν επιθέσεις από Βουλγαρία και από Ιταλία.

Το 1939, ξεκίνησε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος.

Ο στρατός των Γερμανών μπήκε στην Πολωνία,

στην οποία η Αγγλία είχε δώσει εγγυήσεις για την ασφάλειά της.

Η Αγγλία και η Γαλλία συμμάχησαν και πολέμησαν
εναντίον στις δυνάμεις του Άξονα (Ρώμη – Βερολίνου).

Ο πόλεμος δεν άργησε να γίνει παγκόσμιος.

Η Ιαπωνία συμμάχησε με τις δυνάμεις του Άξονα.

Η Ρωσία και οι Η.Π.Α. συμμάχησαν με τους Συμμάχους.

Τον Οκτώβριο του 1940, μπήκε και η Ελλάδα στον πόλεμο.

Οι Ιταλοί είχαν, ήδη, δείξει τις εχθρικές τους διαθέσεις.

Στις 15 Αυγούστου του 1940, ένα ιταλικό υποβρύχιο τορπίλισε
το καταδρομικό “Έλλη” στο λιμάνι της Τήνου.

Μετά από 2,5 μήνες, ξημερώματα της 28^{ης} Οκτωβρίου του 1940,

ο Ιταλός πρέσβης στην Αθήνα, Γκράτσι, έστειλε τηλεσίγραφο
στον Ιωάννη Μεταξά να παραδώσει την πόλη.

Εκείνος, εκ μέρους των Ελλήνων αρνήθηκε και αυτό ήταν η αρχή του πολέμου.

Μετά από λίγο, ο ιταλικός στρατός μπήκε στα σύνορα της Ελλάδας και της Αλβανίας,
έχοντας στόχο να κατακτήσει την Ήπειρο.

Μια ομάδα Αλпинιστών (αναρριχητές) σκαρφάλωσε στη Βόρεια Πίνδο,
ώστε να πολεμήσουν τους Έλληνες που βρίσκονταν οχυρωμένοι και
να μην αφήσουν να έρθει βοήθεια από τη Θεσσαλία.

Οι ελληνικές δυνάμεις κατάφεραν να τους απωθήσουν.

Οι Αλпинιστές σκοτώθηκαν στις χαράδρες του Σμόλικα,
οι οποίες ήταν γεμάτες με χιόνι.

Στα μέσα Νοεμβρίου του 1940, ο ελληνικός στρατός επιτέθηκε ξανά.

Έτσι, οι Ιταλοί αναγκάστηκαν να παραμείνουν στο εσωτερικό της Αλβανίας.

Ο ελληνικός στρατός πέτυχε μεγάλες νίκες, μπήκε στη Βόρεια Ήπειρο,
αλλά δεν είχε τη δυνατότητα να προχωρήσει περισσότερο.

Αυτό γιατί, το έδαφος ήταν ορεινό, ο χειμώνας ήταν βαρύς, τα κρυολογήματα ήταν
πολλά και η μεταφορά τροφίμων και πυρομαχικών ήταν δύσκολη.

Τα πράγματα δυσκόλευαν περισσότερο, όσο οι ελληνικές δυνάμεις πήγαιναν πιο
μακριά από τα ελληνικά σύνορα.

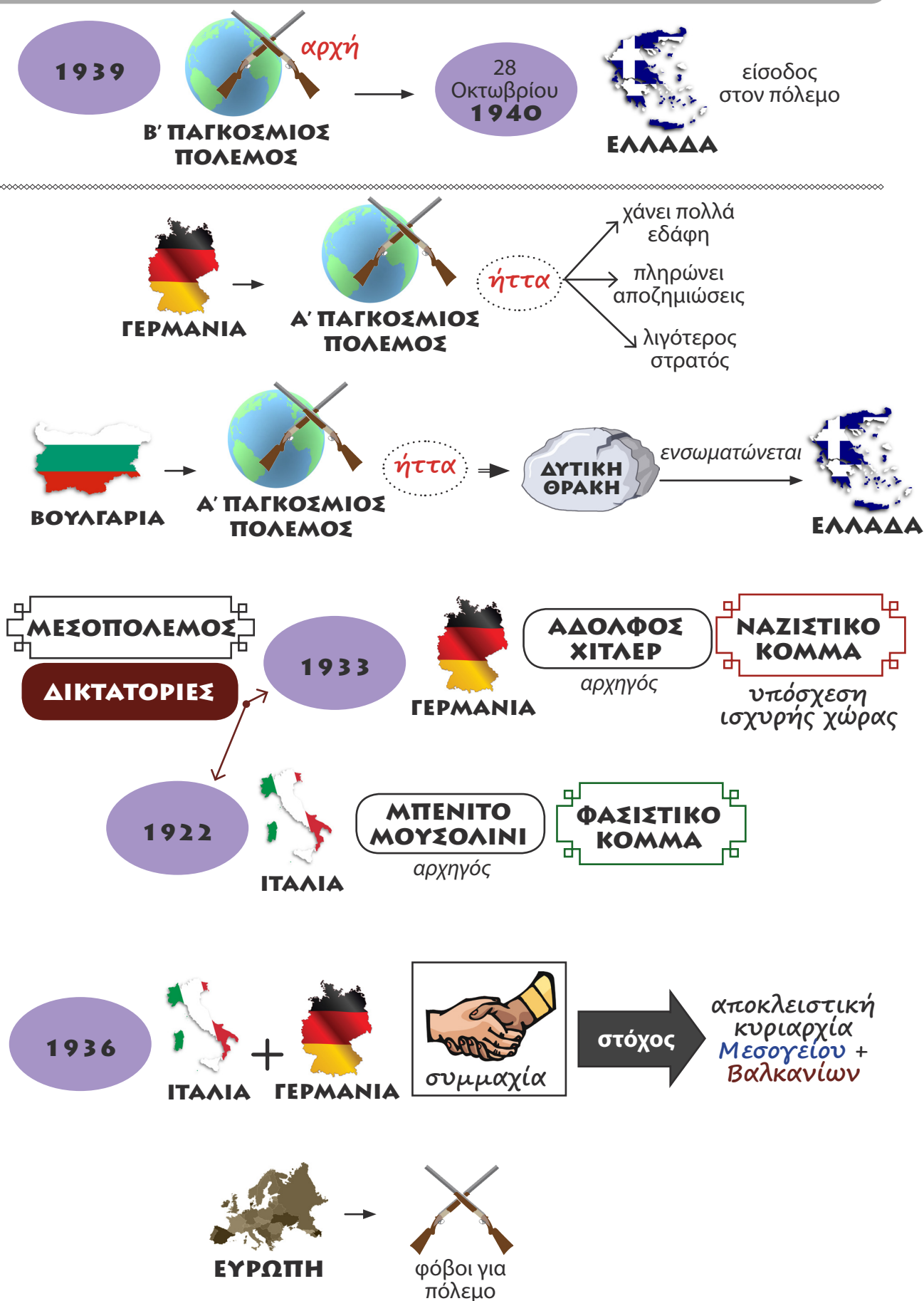
Οι ιταλικές δυνάμεις στο μέτωπο της Αλβανίας απέτυχαν.

Με το ελληνικό “ΟΧΙ”, ένας ολόκληρος λαός αρνήθηκε να υποταγεί
στις ισχυρές δυνάμεις και να χάσει την ελευθερία του.

7. Το Αλβανικό Έπος

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

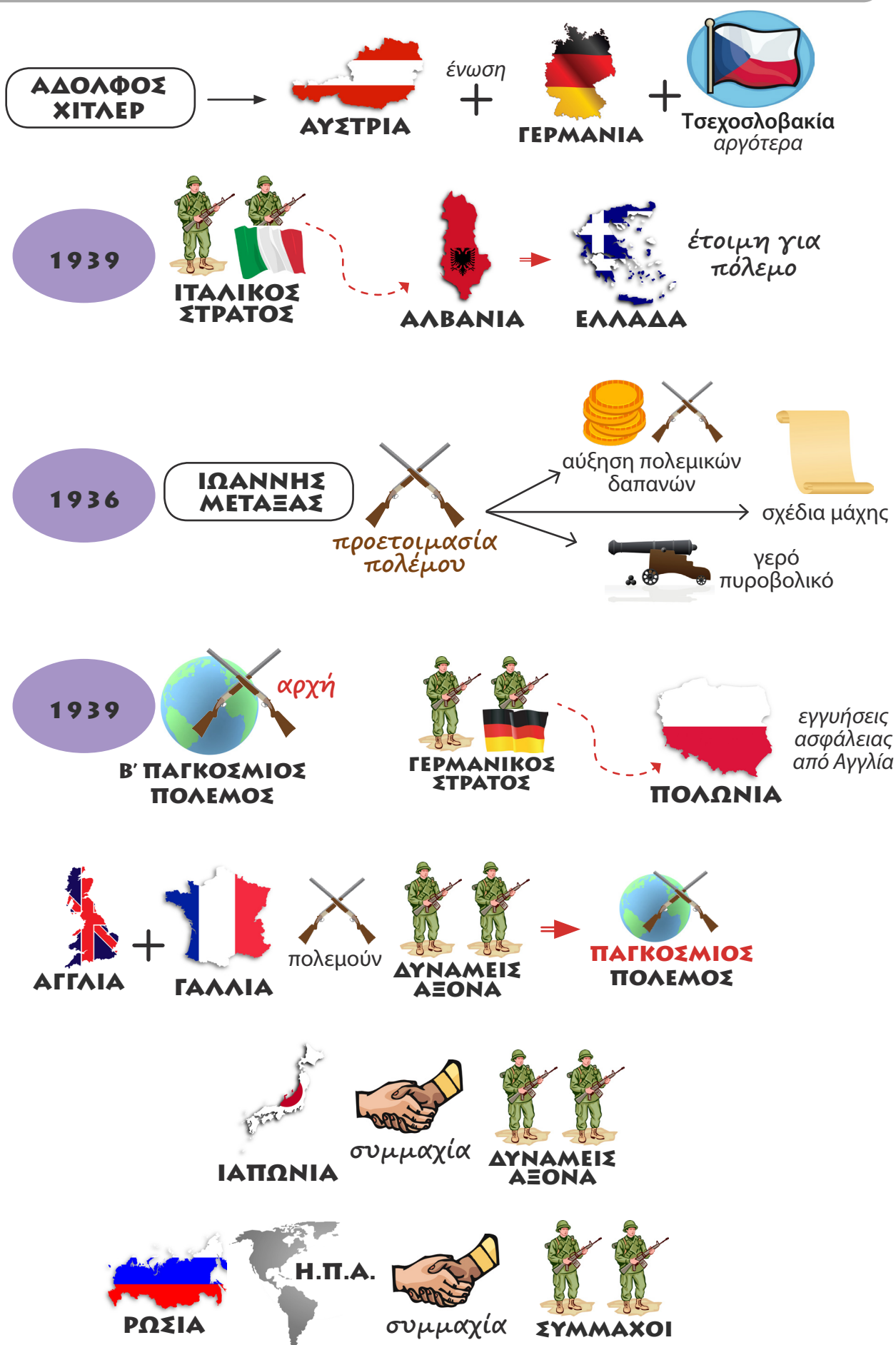
(σελ. 1/3)

7. Το Αλβανικό Έπος

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

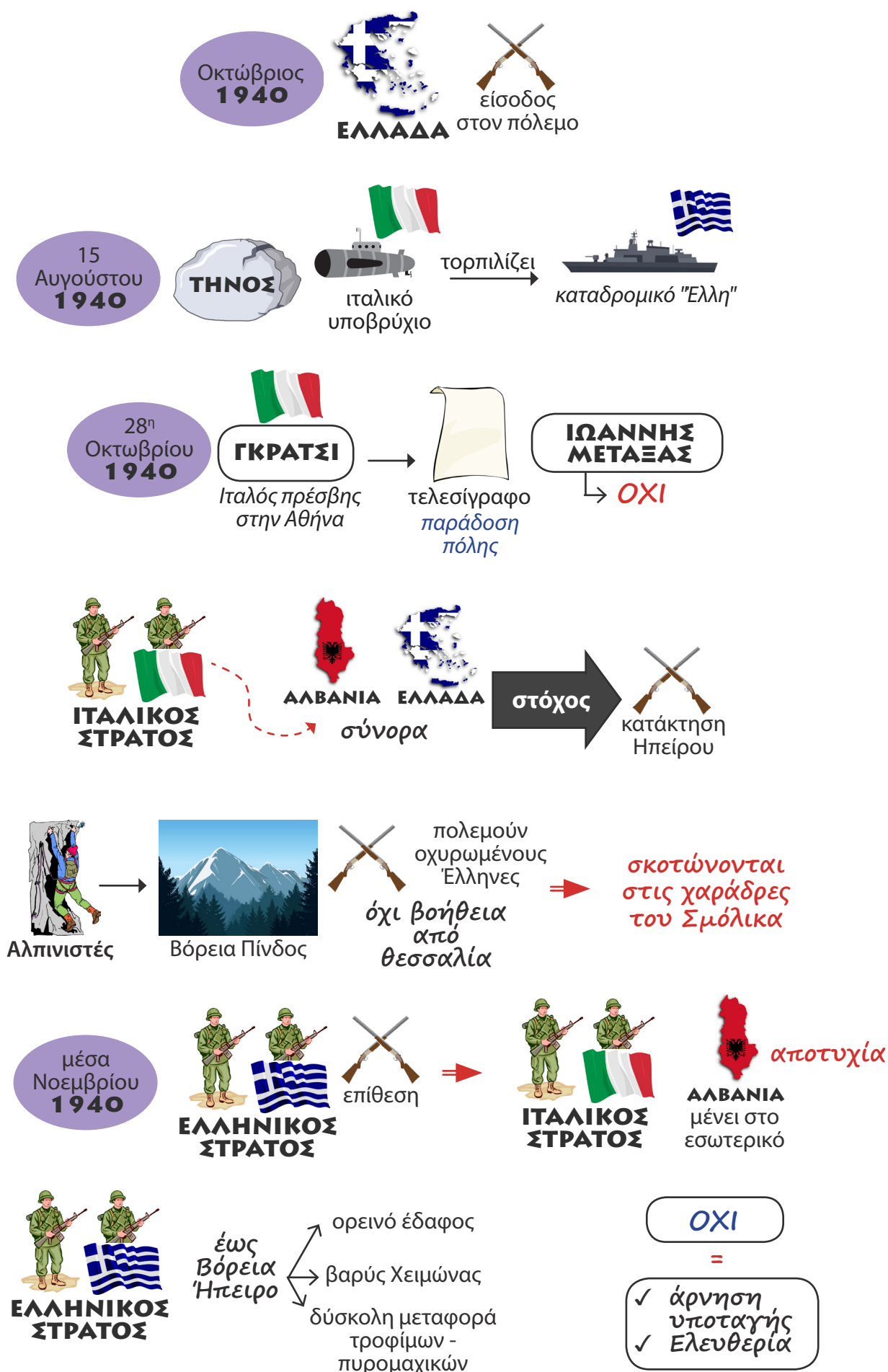
(σελ.2/3)

7. Το Αλβανικό Έπος

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

7. Το Αλβανικό Έπος

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

(σελ. 1/2)

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πότε ξεκίνησε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος;
- Πότε και γιατί η Ελλάδα μπήκε στον πόλεμο;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα της ήττας του Α' Παγκοσμίου Πολέμου για τη Γερμανία;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα της ήττας της Βουλγαρίας;
- Τι συνέβη κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου;
- Ποιος και πότε πήρε την εξουσία στη Γερμανία;
- Τι υποσχέσεις έδωσε στους Γερμανούς;
- Ποιος και πότε πήρε την εξουσία στην Ιταλία;
- Πότε και γιατί η Ιταλία συμμάχησε με τους Γερμανούς;
- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα αυτής της συμμαχίας;
- Πότε και πού μπήκε ο ιταλικός στρατός και τι σήμαινε αυτό για την Ελλάδα;
- Ποιες ήταν οι προετοιμασίες του Ιωάννη Μεταξά για τον πόλεμο και από πότε ξεκίνησαν;
- Σε ποια χώρα μπήκε ο στρατός των Γερμανών και ποια χώρα είχε εγγυηθεί για την ασφάλειά της;
- Ποιες ήταν οι δυνάμεις του Άξονα και ποιες χώρες πολέμησαν εναντίον τους;
- Με ποιους συμμάχησε η Ιαπωνία;
- Με ποιους συμμάχησαν η Ρωσία και οι Η.Π.Α;
- Πότε μπήκε η Ελλάδα στον πόλεμο;
- Με ποιον τρόπο οι Ιταλοί είχαν δείξει τις διαθέσεις τους;
- Τι έγινε τα ξημερώματα της 28ης Οκτωβρίου του 1940 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Πού μπήκε ο ιταλικός στρατός και ποιος ήταν ο στόχος του;
- Τι έκανε η ομάδα Αλπινιστών και γιατί;
- Πώς αντιμετώπισαν τους Αλπινιστές οι ελληνικές δυνάμεις;
- Τι έκανε ο ελληνικός στρατός στα μέσα Νοεμβρίου του 1940 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;

7. Το Αλβανικό Έπος

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

(σελ.2/2)

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποια ήταν η πορεία του ελληνικού στρατού και γιατί δεν μπορούσε να προχωρήσει παραπέρα;
- Πότε δυσκόλεψαν τα πράγματα;
- Πού απέτυχαν οι ιταλικές δυνάμεις;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα από το ελληνικό "ΟΧΙ";

7. Το Αλβανικό Έπος

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Ε. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ

8. Η γερμανική επίθεση και ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Οι Ιταλοί απέτυχαν να μπουν και να πάρουν την Ελλάδα.
 Ήρθε η Γερμανία, η οποία ήταν σύμμαχός τους, για να βοηθήσει.
 Η Ελλάδα, όμως, παραδόθηκε στην εξουσία των Γερμανών.
 Το 1945, οι συμμαχικές δυνάμεις νίκησαν τους Γερμανούς.

Ο ιταλικός στρατός απέτυχε να καταλάβει την Ελλάδα.

Αυτή η αποτυχία έκανε τον γερμανικό στρατό να αλλάξει τα σχέδιά του, καθώς την Άνοιξη του 1940, κατέκτησε τη Γαλλία και ετοιμαζόταν να επιτεθεί στη Ρωσία.

Όμως, η βρετανική αεροπορία, όπου ο σταθμός της ήταν στα Βαλκάνια, βομβάρδιζε τις γερμανικές δυνάμεις.

Οπότε το ενδιαφέρον της Γερμανίας στράφηκε εκεί.

Αρχές Μαρτίου του 1941, η Βουλγαρία συμμάχησε με τη Γερμανία.

Έτσι, οι γερμανικές παρατάξεις στρατιωτικών σωμάτων ήρθαν ελεύθερα στη Βουλγαρία.

Η Ελλάδα ήταν, πια, στόχος των γερμανικών δυνάμεων.

Η ελληνική Κυβέρνηση άφησε πίσω την ουδετερότητά της και άφησε να έρθουν στην Ελλάδα στρατιωτικές δυνάμεις των Συμμάχων.

Στις 6 Απριλίου του 1941, γερμανικά αεροπλάνα ξεκίνησαν τους βομβαρδισμούς και οι στρατιωτικές δυνάμεις των Γερμανών επιτίθονταν σε ελληνικά οχυρά.

Τα γερμανικά άρματα μάχης πήγαιναν προς την Κοζάνη και τα Γρεβενά, για να πολεμήσουν τα στρατιωτικά τμήματα του ελληνικού στρατού στην Αλβανία.

Ο ελληνικός στρατός υπερασπιζόταν το Ρούπελ (οχυρό) και οχυρά στα σύνορα με τη Βουλγαρία.

Προσπάθησε να αντιμετωπίσει την απειλή, η οποία ερχόταν από δύο διαφορετικά μέρη, αλλά ήταν πολύ δύσκολο.

Στις 9 Απριλίου 1941, ο γερμανικός στρατός μπήκε στη Θεσσαλονίκη και πήγε προς τη Νότια Ελλάδα.

Η ελληνική Κυβέρνηση πήγε στην Κρήτη και οι στρατηγοί του αλβανικού τμήματος αναγκάστηκαν να υπογράψουν συνθήκη.

Στις 27 Απριλίου του 1941, η Αθήνα έπεσε στα χέρια των κατακτητών.

Μέχρι το τέλος Απριλίου, η ηπειρωτική χώρα κατακτήθηκε.

Τον επόμενο μήνα, οι Γερμανοί αλεξιπτωτιστές έπεσαν στο τελευταίο ελληνικό οχυρό, το οποίο βρισκόταν στην Κρήτη.

Οι συμμαχικές και οι ελληνικές δυνάμεις και οι πολίτες με όπλα υπεράσπισαν την Κρήτη.

Μετά από σκληρές μάχες, οι οποίες κράτησαν δέκα μέρες, νίκησαν οι γερμανικές δυνάμεις, με πολλές απώλειες.

Οι δυνάμεις του Άξονα κατέκτησαν την Ελλάδα.

Μέχρι το 1944, το ελληνικό κράτος βρισκόταν σε περίοδο Κατοχής.

Το 1945, ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος ολοκληρώθηκε, καθώς οι συμμαχικές δυνάμεις νίκησαν.

Οι καταστροφές ήταν μεγάλες.

Οι υλικές ζημιές ήταν τεράστιες και πάρα πολλοί άνθρωποι σκοτώθηκαν.

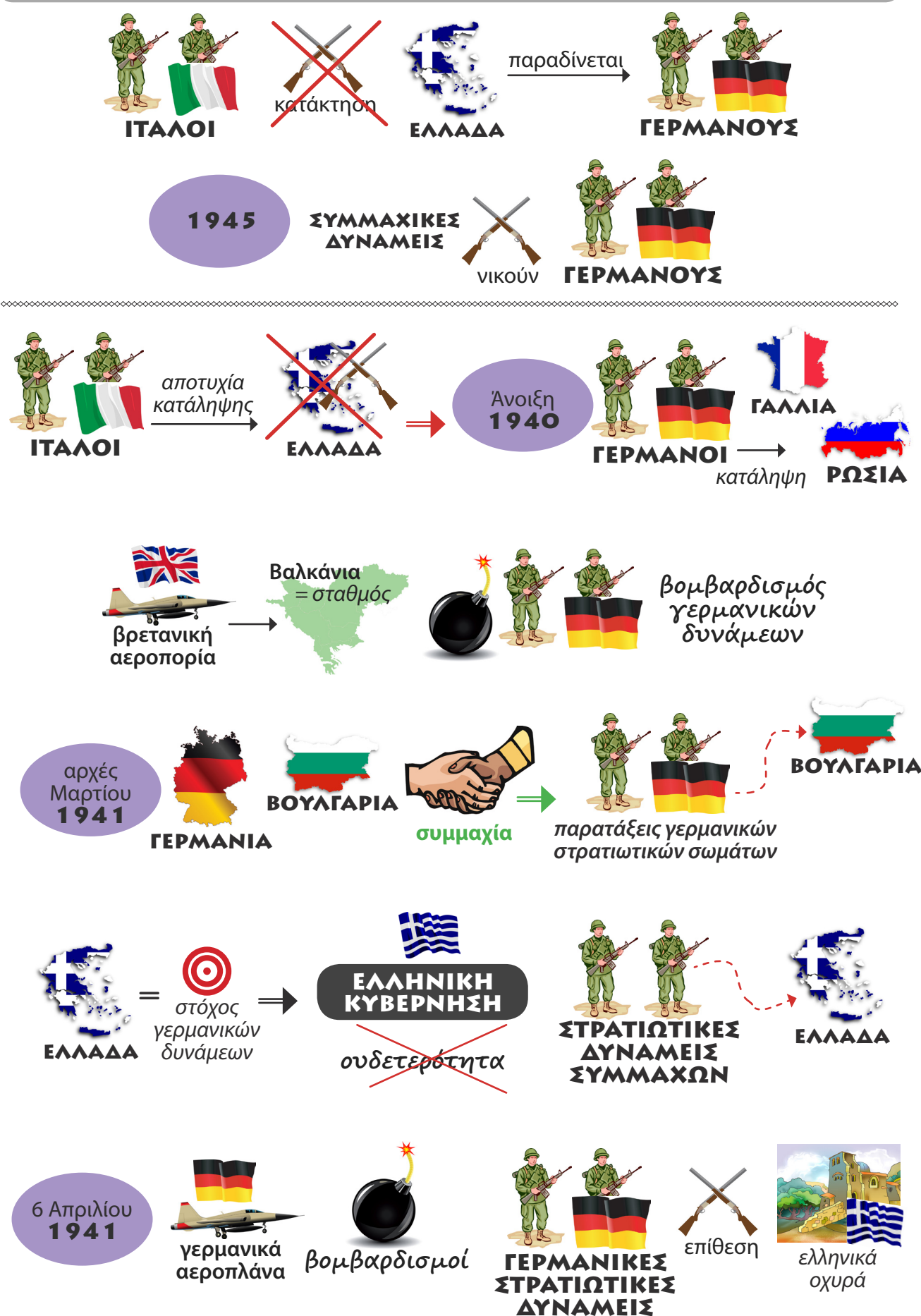
Υπήρχαν πολλές και τραγικές στιγμές.

Το Ολοκαύτωμα των Εβραίων στα στρατόπεδα συγκέντρωσης των ναζιστών και η ατομική βόμβα στις πόλεις της Ιαπωνίας, Ναγκασάκι και Χιροσίμα, την οποία έριξαν οι Αμερικάνοι για να αναγκάσουν την Ιαπωνία να παραδοθεί, προκάλεσαν συγκίνηση και φρίκη σε ολόκληρο τον κόσμο.

8. Η γερμανική επίθεση και ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

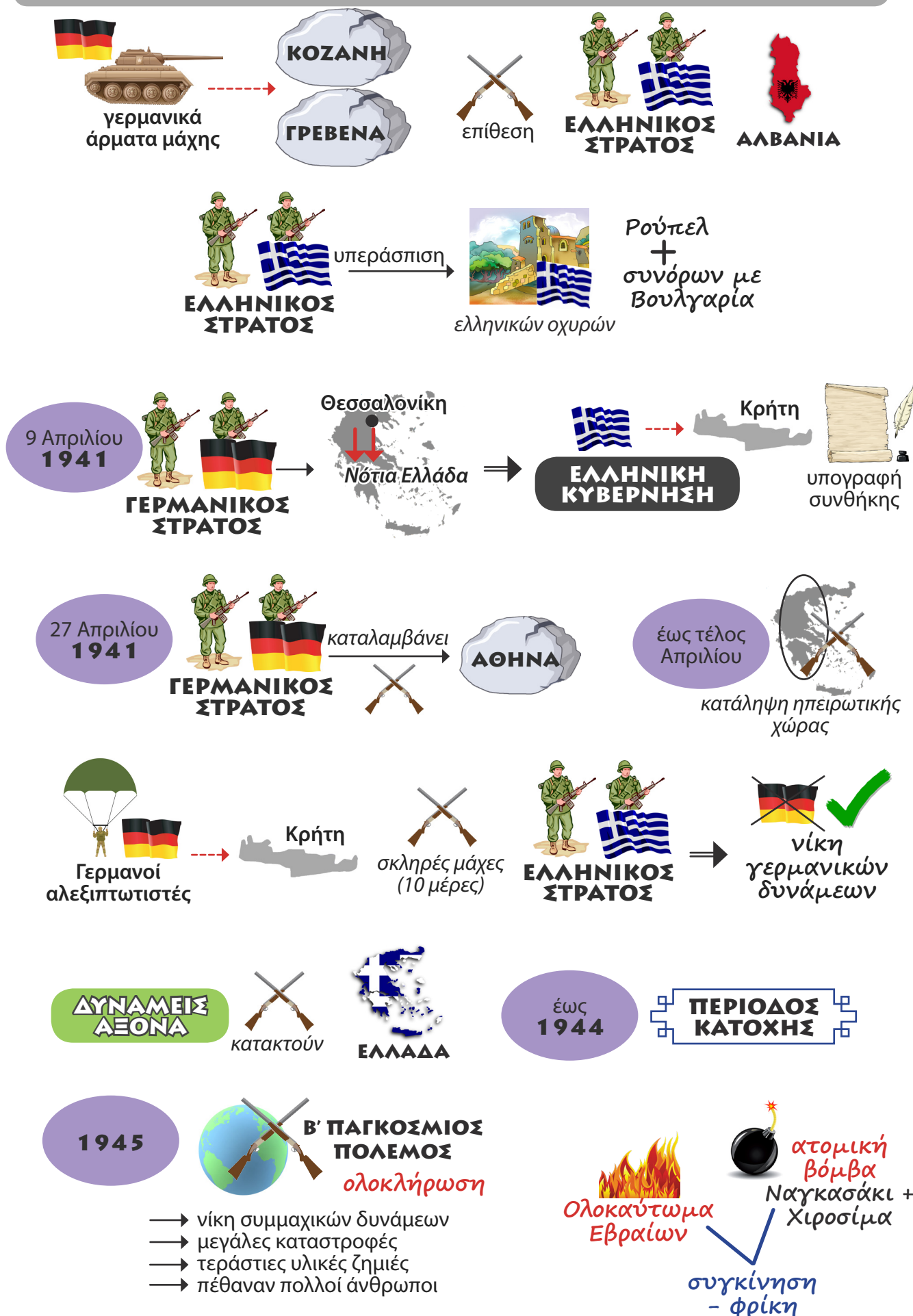
(σελ. 1/2)

8. Η γερμανική επίθεση και ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

8. Η γερμανική επίθεση και ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Σε τι απέτυχαν οι Ιταλοί και ποια χώρα ήρθε να βοηθήσει;
- Σε ποιους παραδόθηκε η Ελλάδα, ποιοι και πότε νίκησαν τους Γερμανούς;
- Εξαιτίας της αποτυχίας του ιταλικού στρατού, τι αναγκάστηκε να κάνει ο γερμανικός στρατός;
- Πού στράφηκε το ενδιαφέρον της Γερμανίας;
- Τι έκαναν οι γερμανικές παρατάξεις στρατιωτικών σωμάτων και γιατί;
- Ποια χώρα ήταν ο στόχος των γερμανικών δυνάμεων και τι έκανε η ελληνική Κυβέρνηση;
- Τι συνέβη στις 6 Απριλίου του 1941;
- Πού πήγαν τα γερμανικά άρματα μάχης και γιατί;
- Ποια υπερασπιζόταν ο ελληνικός στρατός και τι προσπάθησε να κάνει;
- Τι έκανε ο γερμανικός στρατός στις 9 Απριλίου 1941;
- Τι έκανε η ελληνική Κυβέρνηση και ποιοι υπέγραψαν συνθήκη;
- Πότε κατακτήθηκαν η Αθήνα και η ηπειρωτική χώρα;
- Τι έκαναν οι Γερμανοί αλεξιπτωτιστές και ποιοι υπεράσπισαν την Κρήτη;
- Ποιοι νίκησαν μετά από σκληρές μάχες και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιοι κατέκτησαν την Ελλάδα και σε τι βρισκόταν μέχρι το 1944;
- Πότε ολοκληρώθηκε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος και ποιοι νίκησαν;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα του Πολέμου;
- Ποιες ήταν οι πιο τραγικές στιγμές του Πολέμου και τι προκάλεσαν;

8. Η γερμανική επίθεση και ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Ε. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ

9. Μία δεκαετία αγώνων και θυσιών για την ελευθερία (1941 -1949)

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Η κατοχή της Ελλάδας διήρκησε μέχρι τον Οκτώβριο του 1944.

Στη διάρκεια της Κατοχής, ο ελληνικός λαός πέρασε πολλά.

Οι Έλληνες, όμως, πρόβαλαν αντίσταση σε αυτούς που τους κατέκτησαν.

Μετά από την Απελευθέρωση, η χώρα πήγε σε Εμφύλιο Πόλεμο.

Οι Γερμανοί κατέκτησαν την Ελλάδα.

Για εκείνους, κράτησαν την Αθήνα, την Κεντρική Μακεδονία, την Κρήτη και το σιδηροδρομικό δίκτυο.

Στους Βουλγάρους έδωσαν κομμάτια της Μακεδονίας και της Θράκης.

Στους Ιταλούς έδωσαν την υπόλοιπη χώρα.

Η περίοδος της Κατοχής αποτέλεσε σημαντική δοκιμασία για τον ελληνικό λαό.

Τον πρώτο Χειμώνα του 1941-1942, οι κάτοικοι στις μεγάλες πόλεις πεινούσαν.

Τα θύματα ήταν πάρα πολλά και τα παιδιά υπέφεραν πολύ.

Την ίδια περίοδο της Κατοχής, οι κατακτημένοι Έλληνες αντιστάθηκαν.

Στις 30 Μαΐου του 1941, δύο φοιτητές, ο Μανώλης Γλέζος και ο Απόστολος Σάντας, κατέβασαν τη γερμανική σημαία από την Ακρόπολη.

Αυτή τους η πράξη μείωσε το κύρος των Γερμανών.

Η Βρετανία υποστήριξε υλικά και ηθικά τη χώρα.

Έγιναν τρεις αντιστασιακές οργανώσεις:

Το Ε.Α.Μ./Ε.Λ.Α.Σ., που βρισκόταν σε όλη τη χώρα,

ο Ε.Δ.Ε.Σ., που βρισκόταν στην Ήπειρο και η Ε.Κ.Κ.Α.

Στις 25 Νοεμβρίου του 1942, οι ελληνικές αντιστασιακές δυνάμεις ανατίναξαν τη γέφυρα του Γοργοποτάμου και αυτό αποτέλεσε μια σημαντική στιγμή.

Έτσι, τα στρατεύματα του Άξονα, τα οποία μάχονταν στην Αφρική, δέχονταν ανεφοδιασμό με δυσκολία.

Οι κατακτητές βρήκαν ευκαιρία να κάνουν αντίποινα σε αυτές τις πράξεις αντίστασης.

Ξεκίνησε η τρομοκρατία, κήκαν χωριά, όπως τα Καλάβρυτα, το Δίστομο, το Μεσόβουνο, οι Πύργοι και η Κάνδανος και έγιναν μαζικές εκτελέσεις.

Στο τέλος του 1944, η περίοδος της Κατοχής τελείωνε.

Οι Γερμανοί και οι σύμμαχοί τους έχασαν στις μάχες και έτσι έφυγαν από την Ελλάδα.

Τον Οκτώβριο του 1944, γύρισε στην Αθήνα, η ελληνική Κυβέρνηση από τη Μέση Ανατολή όπου είχε καταφύγει.

Ήρθε, η ώρα της Απελευθέρωσης.

Όμως, καινούρια προβλήματα περίμεναν τον ελληνικό λαό.

Οι πολιτικές δυνάμεις της Ελλάδας είχαν διχαστεί.

Από τη μια πλευρά ήταν ο βασιλιάς και η ελληνική Κυβέρνηση, η οποία είχε αναγνωριστεί από τους Συμμάχους.

Από την άλλη πλευρά ήταν το Ε.Α.Μ., το οποίο από τον Μάρτιο του 1944 έκανε δική του κυβέρνηση στην ορεινή Ελλάδα.

Όμως, έγιναν πολλά λάθη και οι ξένες Δυνάμεις παρέμβαιναν πολύ.

Το 1946, ξεκίνησε ο Εμφύλιος Πόλεμος.

Η Ελλάδα ταλαιπωρήθηκε πολύ για 3 χρόνια.

Στο τέλος του Καλοκαιριού του 1949, ο Εμφύλιος Πόλεμος τελείωσε.

Ο Δημοκρατικός Στρατός (ο στρατός ο οποίος ήταν δίπλα στο Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας) έχασε.

Τα θύματα ήταν πάρα πολλά και οι καταστροφές τεράστιες.

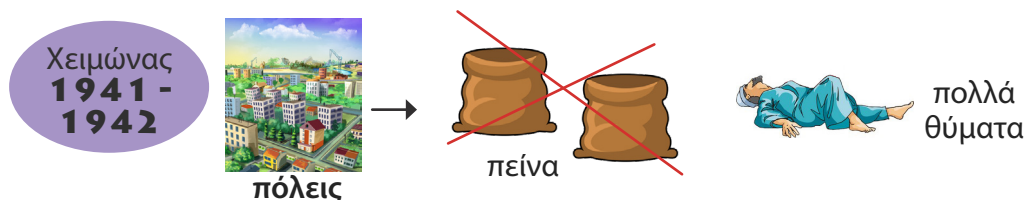
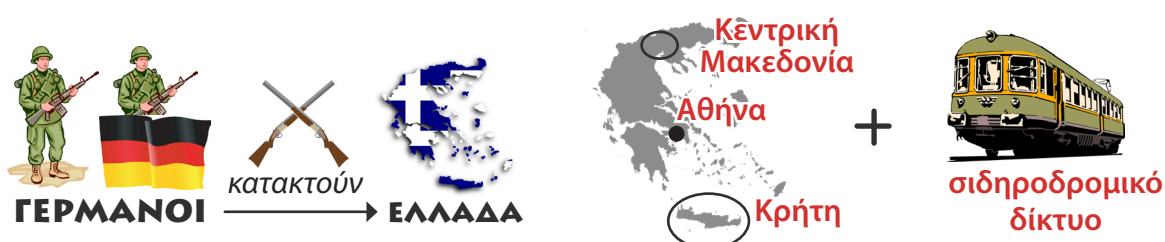
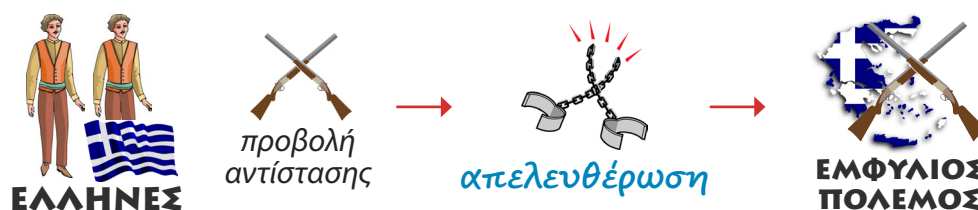
Οι ένοπλες συγκρούσεις ολοκληρώθηκαν.

Στις ψυχές, όμως, των Ελλήνων, τα τραύματα ήταν ανοιχτά για πολλές δεκαετίες.

9. Μία δεκαετία αγώνων και θυσιών για την ελευθερία (1941 - 1949)

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ. 1/3)

9. Μία δεκαετία αγώνων και θυσιών για την ελευθερία (1941 - 1949)

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

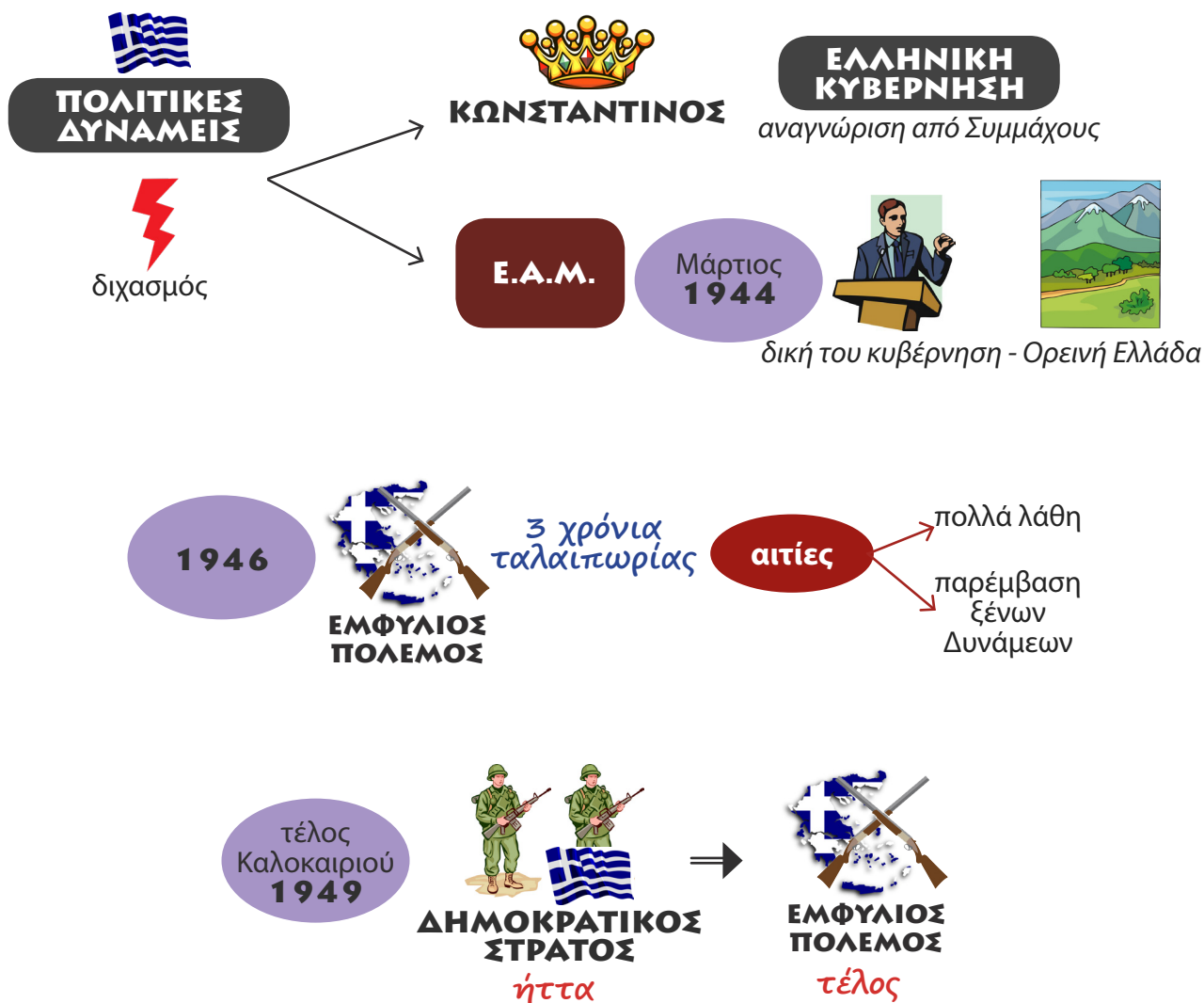
(σελ.2/3)

9. Μία δεκαετία αγώνων και θυσιών για την ελευθερία (1941 - 1949)

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

9. Μία δεκαετία αγώνων και θυσιών για την ελευθερία (1941 -1949)

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Μέχρι πόσο διήρκτησε η κατοχή της Ελλάδας και τι πέρασε ο ελληνικός λαός;
- Τι συνέβη μετά από την Απελευθέρωση;
- Ποια χώρα κατέκτησαν οι Γερμανοί και τι κράτησαν για εκείνους;
- Τι έδωσαν οι Γερμανοί στους Βουλγάρους;
- Τι έδωσαν οι Γερμανοί στους Ιταλούς;
- Γιατί η περίοδος της Κατοχής ήταν σημαντική για τους Έλληνες;
- Τι έγινε στις 30 Μαΐου του 1941 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Με ποιον τρόπο η Βρετανία υποστήριξε την Ελλάδα;
- Ποιες ήταν οι τρεις αντιστασιακές οργανώσεις;
- Τι έκαναν οι ελληνικές αντιστασιακές δυνάμεις στις 25 Νοεμβρίου του 1942 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποια ήταν τα αντίποινα των κατακτητών;
- Πότε τελείωσε η περίοδος της Κατοχής και ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Ποια ήταν τα καινούρια προβλήματα του ελληνικού λαού;
- Γιατί και πότε ξεκίνησε ο Εμφύλιος Πόλεμος;
- Πότε τελείωσε ο Εμφύλιος Πόλεμος και ποια ήταν τα αποτελέσματα;

9. Μία δεκαετία αγώνων και θυσιών για την ελευθερία (1941 -1949)

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Ε. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ

10. Η μεταπολεμική ανασυγκρότηση της Ελλάδας (1950 - 1974)

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Μετά το τέλος του **Εμφυλίου Πολέμου**, η **Ελλάδα** αντιμετώπισε προβλήματα. Όμως, με τον καιρό, η χώρα καλυτέρευσε.

Η **Ελλάδα**, μετά τον **Εμφύλιο Πόλεμο** αντιμετώπισε πολλά πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα.

Αυτά τα προβλήματα εμπόδιζαν τη χώρα να βελτιωθεί.

Η χώρα ήταν γεμάτη με ερείπια και πάρα πολλοί άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους.

Η **Ελλάδα** είχε πολύ κακές σχέσεις με την **Αλβανία**, τη **Γιουγκοσλαβία** και τη **Βουλγαρία**.

Αυτό δημιούργησε προβλήματα για τις τύχες της **Μακεδονίας** και της **Θράκης**.

Η **Ελλάδα** για να προστατεύσει τα εδάφη της και να φέρει με το μέρος της τη Δύση, εντάχθηκε στο **Βορειοατλαντικό Σύμφωνο**, δηλαδή στο **NATO**.

Οι Αμερικάνοι έκαναν το NATO, για να έρθουν σε ισορροπία με τη **Ρωσία**, η οποία έδωσε το παρόν στην **Ευρώπη**.

Στις αρχές της δεκαετίας του **1950**, η **Ελλάδα** βελτίωσε τις σχέσεις της με τις χώρες της **Γιουγκοσλαβίας** και της **Βουλγαρίας**.

Οι σχέσεις, όμως, της χώρας με την **Τουρκία** έγιναν πολύ κακές, εξαιτίας του κυπριακού θέματος.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, τον **Σεπτέμβριο του 1955**, να διωχτούν Έλληνες της **Κωνσταντινούπολης**.

Αυτές οι διώξεις έγιναν γνωστές ως **Σεπτεμβριανά**.

Το **1956**, έγιναν εκλογές και ψήφισαν και οι γυναίκες.

Πρωθυπουργός έγινε ο **Κωνσταντίνος Καραμανλής**.

Ο **Κωνσταντίνος Καραμανλής** καταγόταν από τις **Σέρρες** και κυβέρνησε για 8 χρόνια.

Προσπάθησε να κάνει διάφορους συμβιβασμούς με το κυπριακό ζήτημα και να καλυτερεύσει τις σχέσεις της χώρας με την **Αγγλία** και την **Αμερική**.

Έσπρωξε με σωστό τρόπο την **Ελλάδα** προς την **Ευρώπη**.

Το **1963**, Πρωθυπουργός της χώρας έγινε ο **Γεώργιος Παπανδρέου**, ο οποίος είχε γίνει Πρωθυπουργός και το **1944**.

Το **1965**, ήρθε σε διαφωνία με τον βασιλιά **Κωνσταντίνο** και υπέβαλε την παραίτησή του.

Στη σύντομη θητεία του, πρότεινε μεταρρυθμίσεις στην εκπαίδευση.

Ο **Εμφύλιος Πόλεμος**, η φτώχεια και οι άσχημες συνθήκες ζωής στην ύπαιθρο, έκαναν πάρα πολλούς αγρότες να πάνε να μείνουν στις πόλεις, για να βρουν δουλειά.

Έτσι, χτίστηκαν πολλές πολυκατοικίες.

Ξεκίνησε η ανάπτυξη της βιομηχανίας και του τουρισμού, ένας καινούριος κλάδος που απασχολούσε αρκετούς ανθρώπους.

Πολλοί Έλληνες πήγαν να μείνουν στην Αυστραλία, στην Ευρώπη, στην Αμερική και στην Αφρική, αναζητώντας μια καλύτερη τύχη.

Όταν παραιτήθηκε ο Γεώργιος Παπανδρέου, στην Ελλάδα επικρατούσε πολιτική αστάθεια.

Στις 21 Απριλίου του 1967, στρατιώτες, με αρχηγό τον συνταγματάρχη Γεώργιο Παπαδόπουλο, έφεραν **δικτατορία**.

Πολιτικοί, άνθρωποι των γραμμάτων και της τέχνης και πολίτες καταδίκασαν αυτό το αυταρχικό καθεστώς.

Πολλοί πήγαν σε χώρες του εξωτερικού και άλλοι έμειναν πίσω, για να οργανώσουν αντίσταση κατά των δικτατόρων.

Την Άνοιξη του 1973, πρώτοι ξεσηκώθηκαν οι φοιτητές.

Τον Νοέμβριο του 1973, έγινε η βίαιη και μαζική κινητοποίηση στο Πολυτεχνείο της Αθήνας.

Το 1974, η δικτατορία έπεσε, όταν οι Τούρκοι μπήκαν στην Κύπρο.

Ζητήθηκε από τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, ο οποίος βρισκόταν στο Παρίσι, να γίνει Πρωθυπουργός της Ελλάδας.

Η δημοκρατία επανήλθε και έγινε **Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας** με Πρωθυπουργό τον Κωνσταντίνο Καραμανλή.

10. Η μεταπολεμική ανασυγκρότηση της Ελλάδας (1950 - 1974)

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

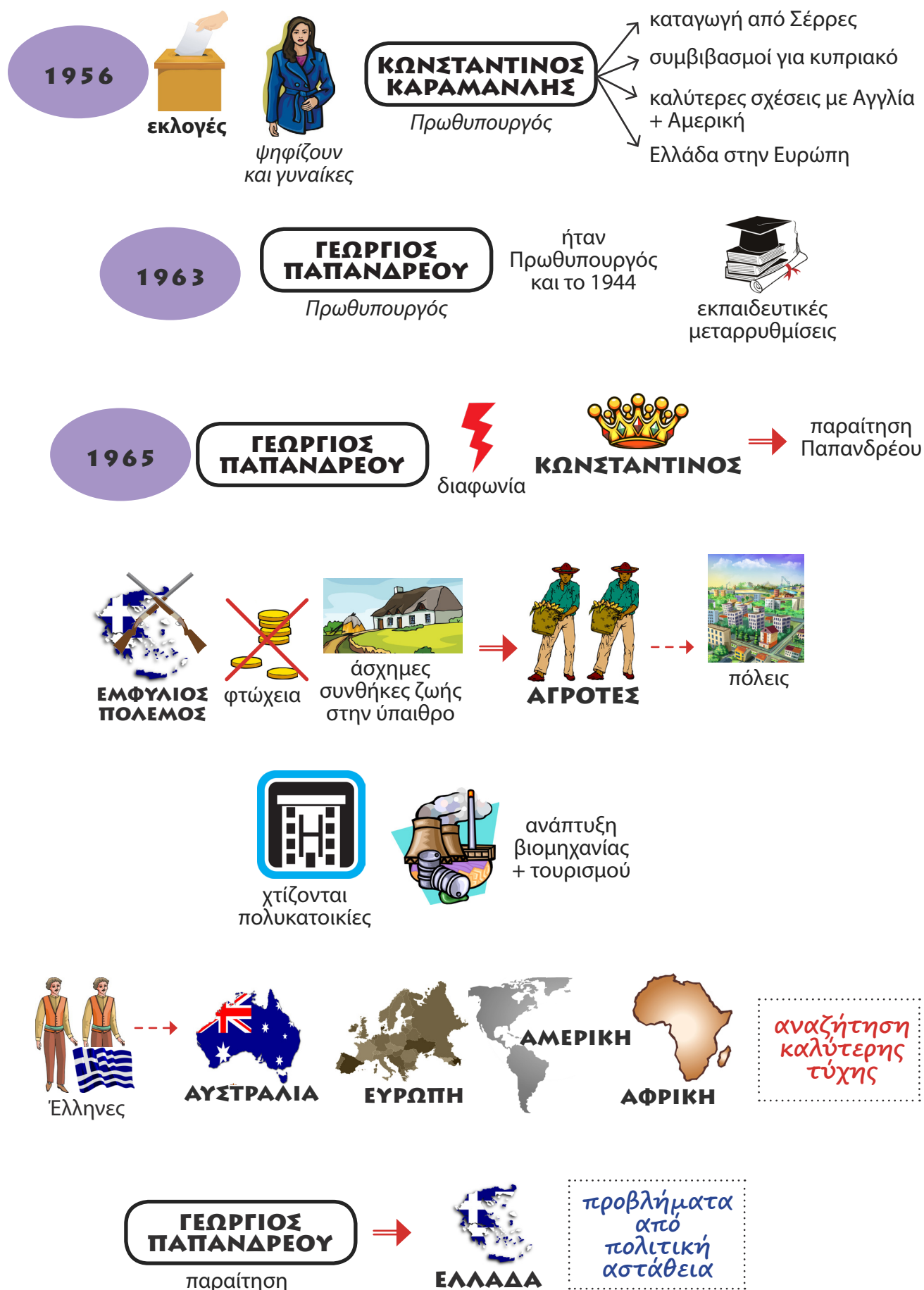
(σελ. 1/3)

10. Η μεταπολεμική ανασυγκρότηση της Ελλάδας (1950 - 1974)

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

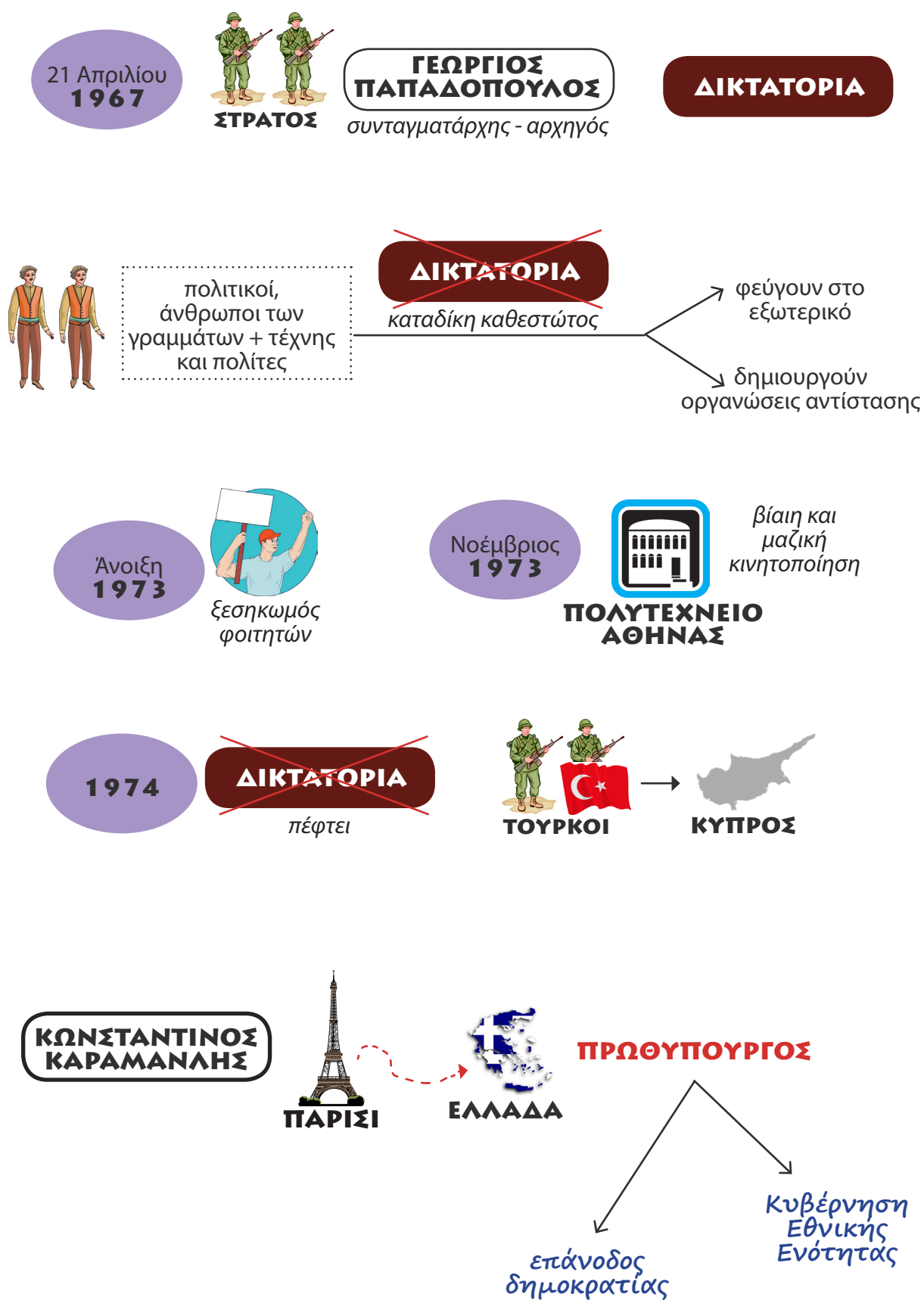
(σελ.2/3)

10. Η μεταπολεμική ανασυγκρότηση της Ελλάδας (1950 - 1974)

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

10. Η μεταπολεμική ανασυγκρότηση της Ελλάδας (1950 - 1974)

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποια ήταν η εικόνα της Ελλάδας μετά τον Εμφύλιο Πόλεμο;
- Με ποιες χώρες είχε η Ελλάδα κακές σχέσεις και τι πρόβλημα δημιούργησε;
- Πού εντάχθηκε η Ελλάδα και γιατί;
- Ποιοι έκαναν το ΝΑΤΟ και γιατί;
- Με ποιες χώρες βελτίωσε τις σχέσεις της η Ελλάδα και πότε;
- Με ποια χώρα η Ελλάδα είχε κακές σχέσεις, γιατί και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Πότε έγιναν εκλογές, ποιοι ψήφισαν και ποιος βγήκε Πρωθυπουργός;
- Ποιο ήταν το έργο του Κωνσταντίνου Καραμανλή και για πόσα χρόνια κυβέρνησε;
- Ποιος έγινε Πρωθυπουργός το 1963, πότε παραιτήθηκε, γιατί και τι πρόλαβε να κάνει;
- Τι αναγκάστηκαν να κάνουν οι αγρότες, γιατί και ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Πού πήγαν να μείνουν πολλοί Έλληνες και γιατί;
- Γιατί η Ελλάδα είχε πολιτική αστάθεια και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιοι καταδίκασαν το καθεστώς;
- Ποια ήταν η αντίδραση του ελληνικού λαού;
- Πότε ξεσηκώθηκαν οι φοιτητές;
- Τι έγινε τον Νοέμβριο του 1973;
- Πότε έπεσε η δικτατορία;
- Ποιος ζητήθηκε να γίνει Πρωθυπουργός της Ελλάδας και πώς άλλαξε η κατάσταση;

10. Η μεταπολεμική ανασυγκρότηση της Ελλάδας (1950 - 1974)

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Ε. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ

11. Το Κυπριακό ζήτημα

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Το 1960, η Κύπρος έγινε ανεξάρτητη.

Το 1974, οι Τούρκοι μπήκαν στο νησί και πήραν ένα μεγάλο μέρος του.

Η κατοχή του συγκεκριμένου μέρους της Κύπρου συνεχίζεται ως σήμερα.

Πολλοί προσπάθησαν να κατακτήσουν την Κύπρο,

αλλά τελικά την κατέκτησαν οι Τούρκοι.

Το 1878, η Τουρκία έδωσε την Κύπρο στην Αγγλία, η οποία διοικήθηκε ως αποικία.

Όμως, οι Ελληνοκύπριοι ήθελαν την ελευθερία τους και να ενωθούν με την Ελλάδα.

Στο τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, οι Κύπριοι και οι ελληνικές Κυβερνήσεις έκαναν πολλά πράγματα για να ενωθεί το νησί με την Ελλάδα.

Οργάνωσαν διαμαρτυρίες, συλλαλητήρια και κατέφυγαν στον Ο.Η.Ε.,

δηλαδή στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ήταν ο αρχηγός του κυπριακού αγώνα.

Οι Κύπριοι ήθελαν ξεφύγουν από την αγγλική κυριαρχία.

Οπότε ξεκίνησαν τον ένοπλο αγώνα απελευθέρωσης.

Το 1955, η Ε.Ο.Κ.Α., δηλαδή η Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών,

δραστηριοποιήθηκε στρατιωτικά και πολιτικά.

Αρχηγός αυτής της δράσης ήταν ο απόστρατος αξιωματικός του ελληνικού στρατού,

Γεώργιος Γρίβας, ο Διγενής, ο οποίος είχε υποστηρικτή

τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο.

Την ίδια χρονιά του 1955, οι Οθωμανοί Τούρκοι, ως αντίδραση,

δημιούργησαν πολλές καταστροφές στην Κωνσταντινούπολη,

σε πάρα πολλά ελληνικά καταστήματα και σε πολλές εκκλησίες.

Η δράση της Ε.Ο.Κ.Α., δηλαδή της Εθνικής Οργάνωσης Κυπρίων Αγωνιστών και

οι πολλές ταραχές, οδήγησαν τους Άγγλους να δεχθούν την ανεξαρτησία της Κύπρου.

Ο όρος που υπήρχε ήταν να γίνουν στρατιωτικές βάσεις στην Κύπρο.

Το 1960, οι συμφωνίες της Ζυρίχης και του Λονδίνου

έκαναν την Κύπρο ανεξάρτητη.

Αυτές οι συμφωνίες έδωσαν τη δυνατότητα στην Ελλάδα και στην Τουρκία

να έχουν κάποιες μονάδες στρατού.

Ο πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας ήταν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος.

Τα προβλήματα, όμως, συνεχίστηκαν.

Οι λίγοι Τουρκοκύπριοι ήθελαν περισσότερα προνόμια.

Έτσι, το 1963, ξεκίνησαν ταραχές.

Ζητήθηκε να έρθουν οι στρατιώτες του Ο.Η.Ε. στην Κύπρο για να βοηθήσουν, αλλά δεν τα κατάφεραν.

Το 1967, η δικτατορία των Αθηνών ζήτησε από την ελληνική στρατιωτική μονάδα που βρισκόταν στην Κύπρο, να γυρίσει πίσω.

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος χάλασε τις σχέσεις του με τους δικτάτορες.

Το 1974, η ελληνική χούντα, με τη χρήση πραξικοπήματος, προκάλεσε τη βίαιη πτώση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου.

Οι τουρκικές δυνάμεις, με τη δικαιολογία πως ήθελαν να προστατεύσουν τους λίγους Τούρκους, μπήκαν στην Κύπρο και πήραν το βόρειο τμήμα της.

Η Εθνική Φρουρά της Κύπρου έδωσε σκληρές μάχες για να αντιμετωπίσει τις στρατιωτικές δυνάμεις.

Όμως, οι μάχες είχαν ως αποτέλεσμα να υπάρχουν πολλοί νεκροί, πολλοί τραυματίες και πολλοί αγνοούμενοι.

Οι Τούρκοι κατέλαβαν το 37% της Κύπρου.

Απομάκρυναν με βίαιο τρόπο τους Ελληνοκύπριους, οι οποίοι πήγαν στο ελεύθερο κομμάτι του νησιού για να σωθούν.

Έφεραν πολίτες από την Τουρκία για να μείνουν μόνιμα στο νησί και έτσι άλλαξε η σύνθεση των κατοίκων.

Σε αυτά τα εδάφη, δημιουργήθηκε ένα τουρκοκυπριακό ψευδοκράτος, το οποίο η διεθνής Κοινότητα δεν το αναγνώρισε.

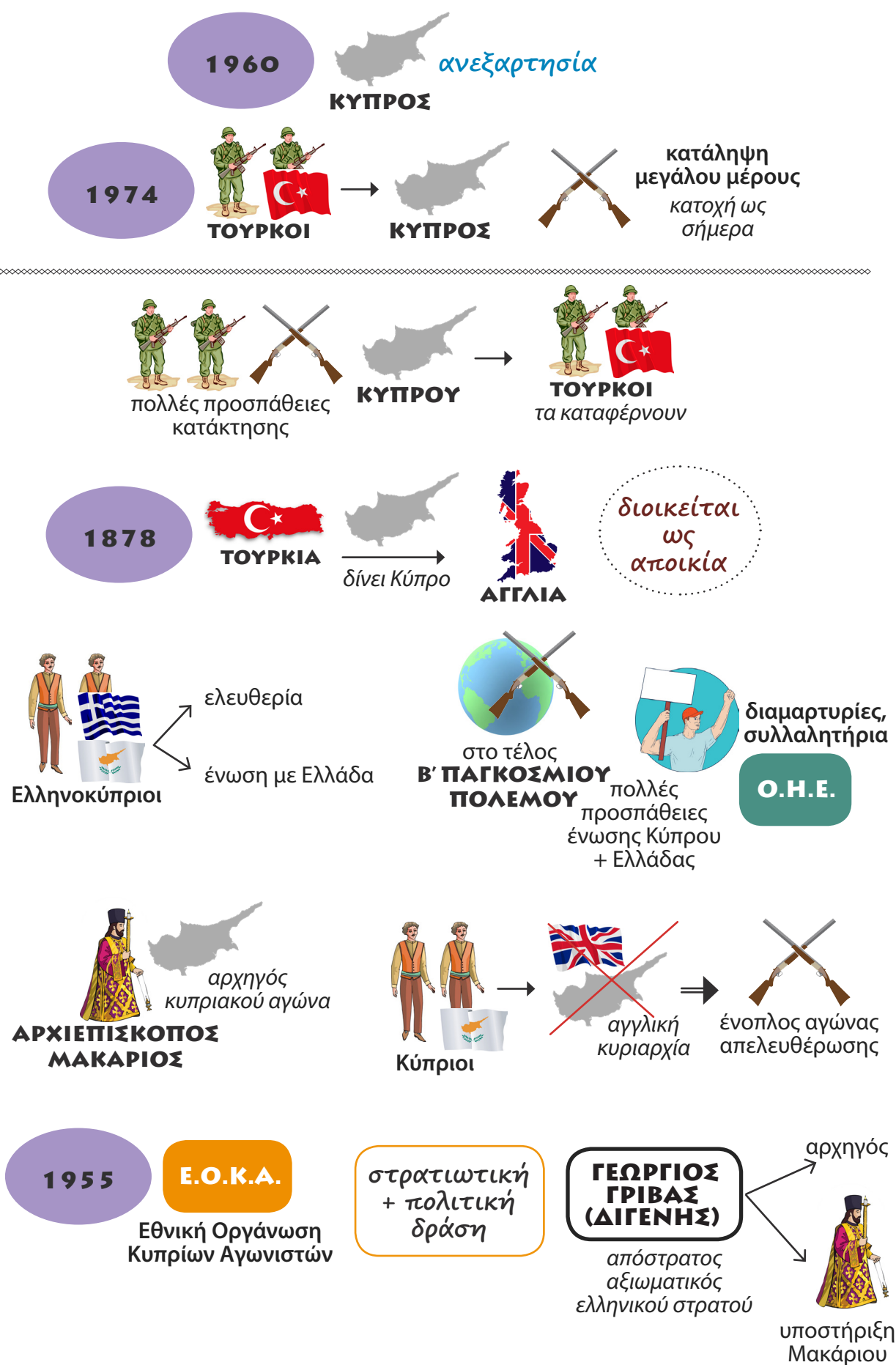
Την 1^η Μαΐου του 2004, η Δημοκρατία της Κύπρου εντάχθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αν και ο Ο.Η.Ε. και οι διεθνείς οργανισμοί έχουν καταδικάσει την κατοχή τμήματος του νησιού από τις τουρκικές δυνάμεις, η κατοχή συνεχίζεται ως τώρα.

11. Το Κυπριακό ζήτημα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

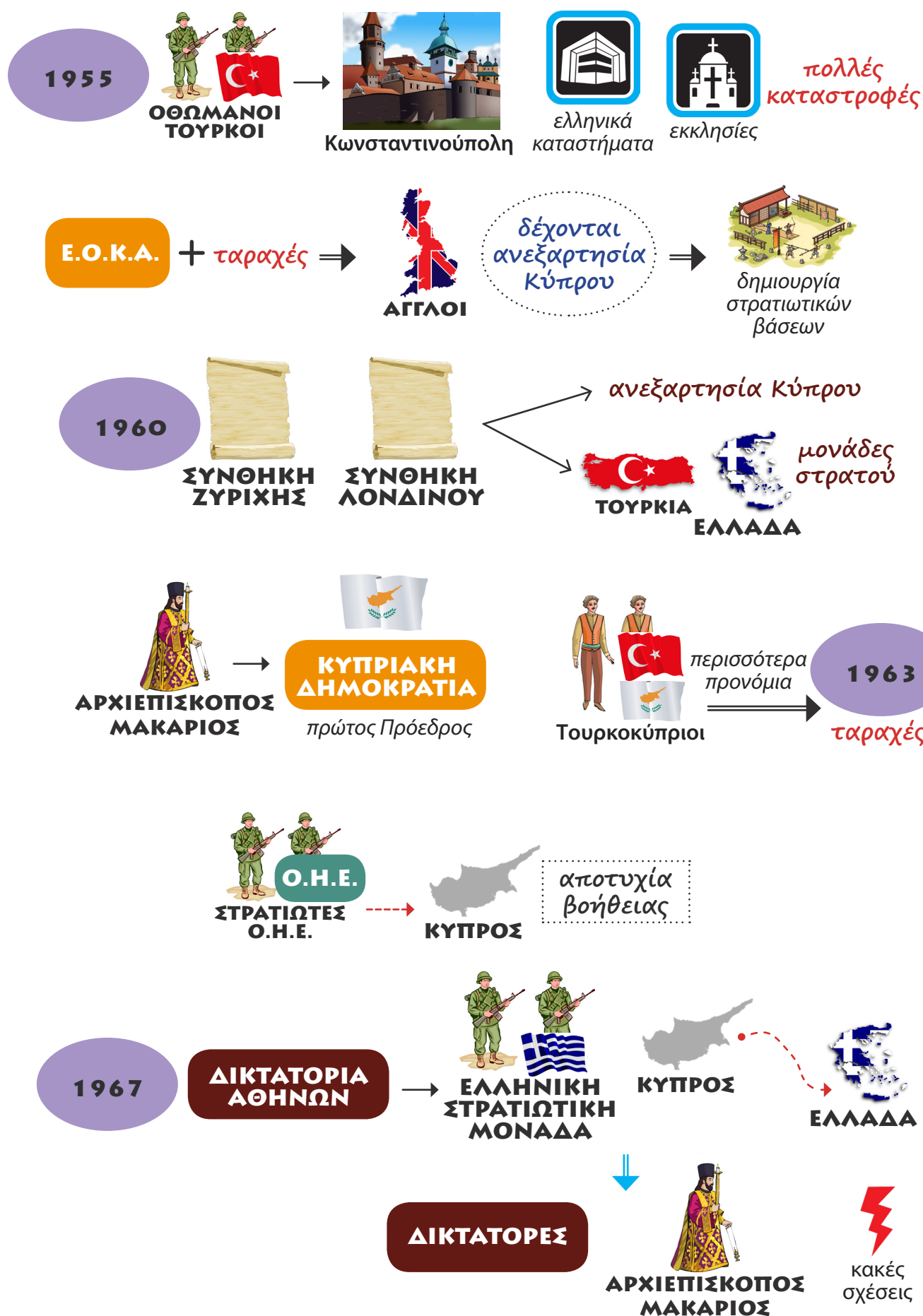
(σελ. 1/3)

11. Το Κυπριακό ζήτημα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

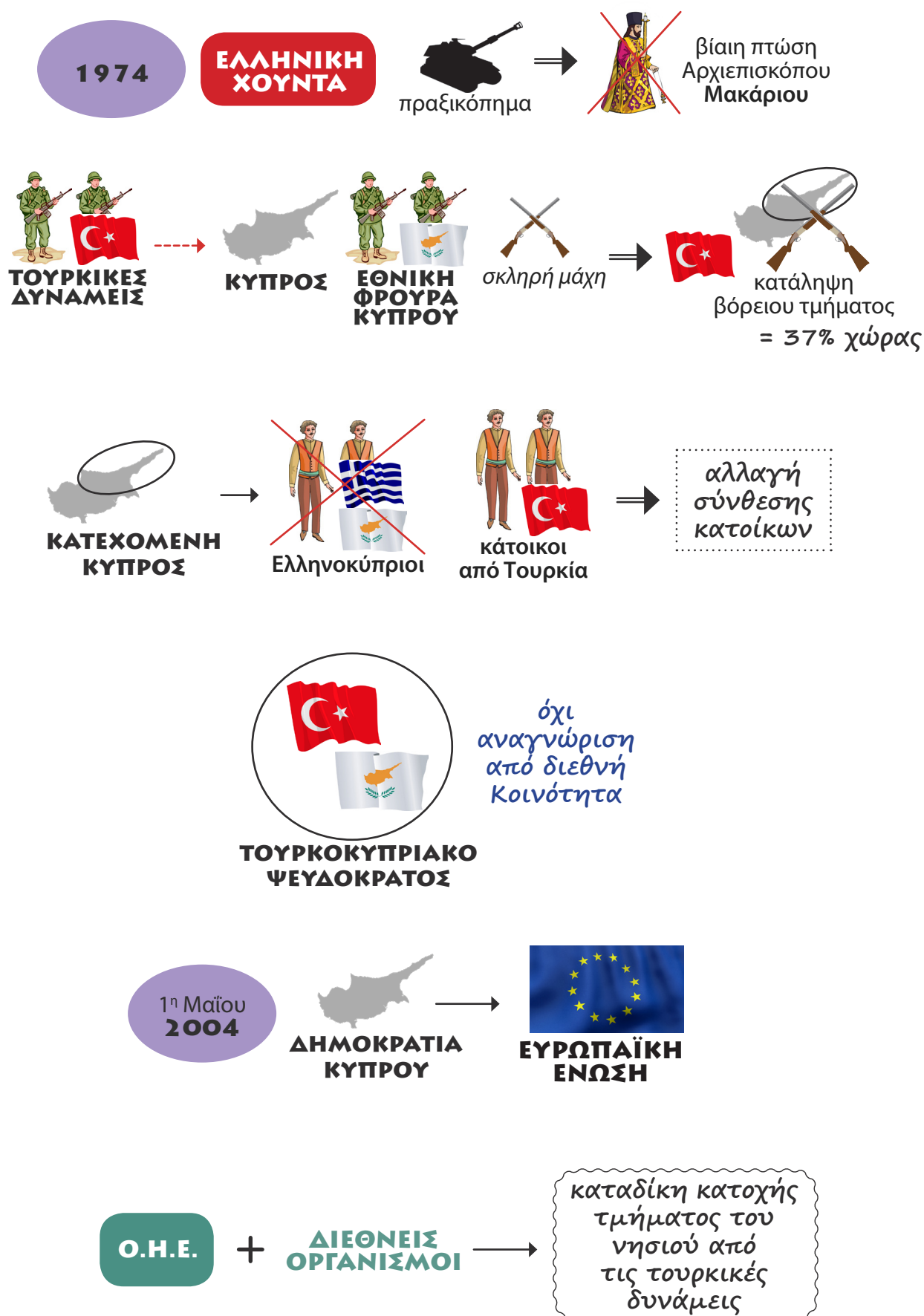
(σελ.2/3)

11. Το Κυπριακό ζήτημα

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.3/3)

11. Το Κυπριακό ζήτημα

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- ☐ Πότε η Κύπρος έγινε ανεξάρτητη;
- ☐ Πότε μπήκαν οι Τούρκοι στο νησί και τι πήραν;
- ☐ Τι έκανε η Τουρκία το 1878;
- ☐ Τι ήθελαν οι Ελληνοκύπριοι;
- ☐ Τι έκαναν οι Κύπριοι και οι ελληνικές Κυβερνήσεις, τότε και για ποιον λόγο;
- ☐ Ποιος ήταν ο αρχηγός του κυπριακού αγώνα;
- ☐ Τι ήθελαν να κάνουν οι Κύπριοι και τι ξεκίνησαν;
- ☐ Τι έγινε το 1955, ποιος ήταν ο αρχηγός της δράσης και ποιος τον υποστήριζε;
- ☐ Τι έκαναν οι Οθωμανοί Τούρκοι ως αντίδραση και τότε;
- ☐ Ποια έκαναν τους Άγγλους να δεχτούν την ανεξαρτησία της Κύπρου και με ποιον όρο;
- ☐ Ποιες συμφωνίες έκαναν την Κύπρο ανεξάρτητη και τότε;
- ☐ Τι έδωσαν οι συμφωνίες και σε ποιες χώρες;
- ☐ Ποιος ήταν ο πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας;
- ☐ Τι ήθελαν οι λίγοι Τουρκοκύπριοι και τότε ξεκίνησαν οι ταραχές;
- ☐ Ποιοι ήρθαν στην Κύπρο για βοήθεια και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- ☐ Τι ζήτησε η δικτατορία των Αθηνών, τότε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- ☐ Τι έκανε η ελληνική χούντα και τότε;
- ☐ Τι έκαναν οι τουρκικές δυνάμεις και με ποια δικαιολογία;
- ☐ Ποια έδωσε σκληρές μάχες και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- ☐ Τι κατέλαβαν οι Τούρκοι, και ποιους απομάκρυναν;
- ☐ Ποιους έφεραν από την Τουρκία και γιατί;
- ☐ Τι δημιουργήθηκε σε αυτά τα εδάφη;
- ☐ Πότε η Δημοκρατία της Κύπρου εντάχθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση;
- ☐ Ποιοι καταδίκασαν αυτήν την κατοχή;

11. Το Κυπριακό ζήτημα

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Ε. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ

12. Η Ελλάδα και η ευρωπαϊκή της πορεία

Δραστηριότητα 1^η Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, έγινε προσπάθεια να ενωθούν τα κράτη της Ευρώπης.
Η Ελλάδα είχε πρωταγωνιστικό ρόλο σε αυτές τις εξελίξεις.

Η Μεταπολίτευση είναι η περίοδος που ξεκινάει από τον Ιούλιο του 1974, όπου επανήλθε η Δημοκρατία στην Ελλάδα, ως σήμερα.

Στη διάρκεια της Μεταπολίτευσης έγιναν πολλές προσπάθειες υποστήριξης δημοκρατικών θεσμών και βελτίωσης των διεθνών σχέσεων με το ελληνικό κράτος. Όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις προσπάθησαν πολύ ώστε να ανανεώσουν και να καλυτερεύσουν την ποιότητα ζωής των Ελλήνων.

Η πνευματική ζωή των Ελλήνων άνθισε.

Η απονομή βραβείου Νόμπελ Λογοτεχνίας στους ποιητές Γιώργο Σεφέρη και Οδυσσέα Ελύτη αποτέλεσε την αποκορύφωση της πνευματικής άνθισης της χώρας.

Ο στόχος της εξωτερικής πολιτικής της Ελλάδας ήταν να γίνει μέλος της ευρωπαϊκής ενότητας.

Η Ελλάδα ήταν από τα κράτη, τα οποία ύστερα από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, επιθυμούσαν να μπουν στην Ευρώπη.

Στις αρχές του 1950, η ευρωπαϊκή ενότητα των κρατών, ξεκίνησε σιγά-σιγά να δημιουργείται.

Στις 9 Μαΐου του 1950, ο Γάλλος υπουργός των Εξωτερικών Ρομπέρ Σουμάν, ήταν ο πρώτος που μίλησε για ενοποίηση της Ευρώπης.

Από τότε, κάθε χρόνο τέτοια μέρα γιορτάζεται η "Ημέρα της Ευρώπης".

Το 1957, η Ε.Ο.Κ., δηλαδή η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα δημιουργήθηκε από έξι ευρωπαϊκά κράτη.

Από τότε μπήκαν και άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Το 1981, η Ελλάδα μπήκε στην Ε.Ο.Κ., με ενεργή συμμετοχή σε σχεδόν όλες τις ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες.

Το 1992, με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, η Ευρώπη απέκτησε κοινό νόμισμα και δημιουργήθηκε μια ενιαία αγορά.

Το 1993, με την υπογραφή της συνθήκης, η Ε.Ο.Κ. έγινε Ε.Ε., δηλαδή Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με τη χρήση του ευρώ, πολλοί ευρωπαίοι πολίτες μπορούσαν να κάνουν εύκολα οικονομικές συναλλαγές.

Το 2001, η Ελλάδα απέκτησε το κοινό νόμισμα.

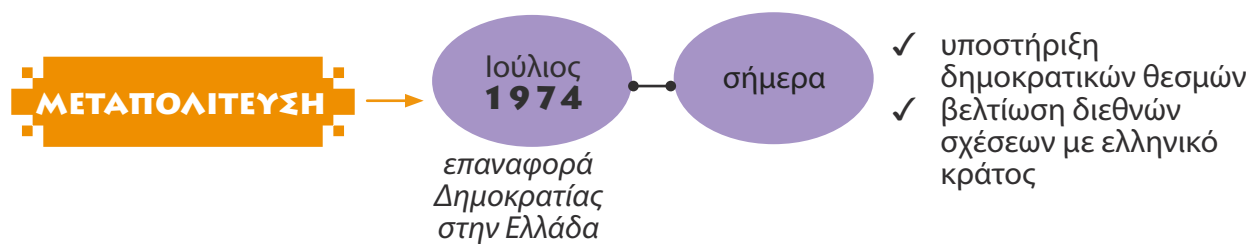
Σήμερα, η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται από 27 κράτη-μέλη.

Στον 21^ο αιώνα, η ενδυνάμωση της δημοκρατίας, η αντιμετώπιση της ανεργίας, η αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής ανισότητας των πολιτών, οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις και ο σεβασμός προς το περιβάλλον, αποτελούν τα πιο σημαντικά ζητήματα των Ευρωπαίων πολιτών.

12. Η Ελλάδα και η ευρωπαϊκή της πορεία

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

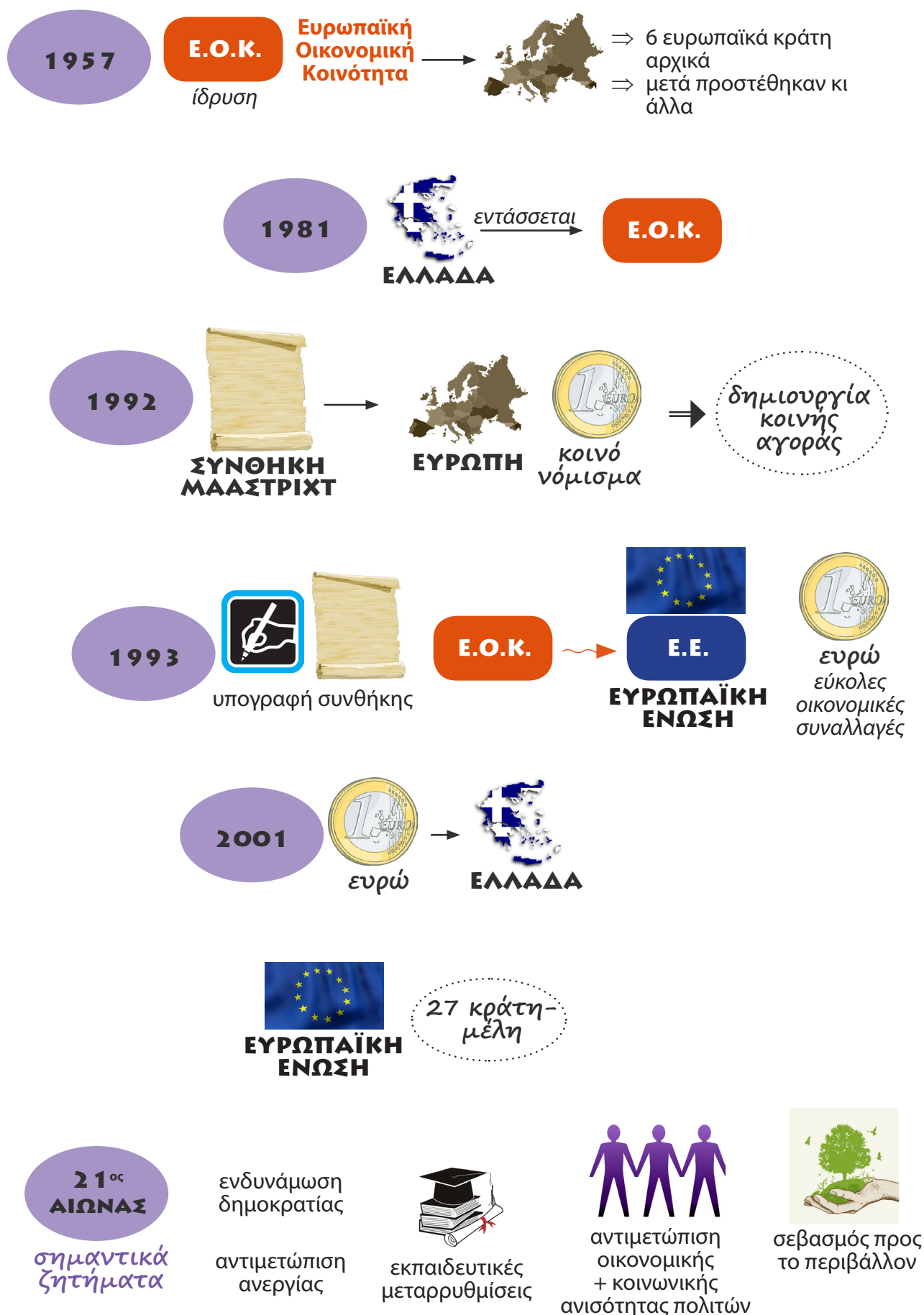
(σελ. 1/2)

12. Η Ελλάδα και η ευρωπαϊκή της πορεία

Δραστηριότητα 2^η Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

(σελ.2/2)

12. Η Ελλάδα και η ευρωπαϊκή της πορεία

Δραστηριότητα 3^η Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έγινε μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και ποια χώρα είχε πρωταγωνιστικό ρόλο ;
- Τι είναι η Μεταπολίτευση;
- Ποιες προσπάθειες έγιναν στη διάρκεια της Μεταπολίτευσης;
- Τι προσπάθησαν να κάνουν όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις;
- Ποια ήταν η αποκορύφωση της πνευματικής άνθισης της χώρας;
- Ποιος ήταν ο στόχος της εξωτερικής πολιτικής της Ελλάδας;
- Τι ήταν η Ελλάδα ύστερα από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο;
- Πότε άρχισε να δημιουργείται η ευρωπαϊκή ενότητα των κρατών;
- Ποια είναι η σημασία της "Ημέρας της Ευρώπης";
- Πότε και από πόσα κράτη δημιουργήθηκε η Ε.Ο.Κ ;
- Πότε η Ελλάδα μπήκε στην Ε.Ο.Κ και ποια ήταν η συμμετοχή της;
- Τι έγινε το 1992;
- Τι έγινε το 1993;
- Σε τι διευκόλυνε η χρήση του ευρώ τους ευρωπαίους πολίτες;
- Πότε η Ελλάδα απέκτησε κοινό νόμισμα;
- Από πόσα κράτη αποτελείται η Ευρωπαϊκή Ένωση;
- Ποια ζητήματα έχουν οι Ευρωπαίοι πολίτες τον 21^ο αιώνα;

12. Η Ελλάδα και η ευρωπαϊκή της πορεία

Δραστηριότητα 4^η Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Τα πνευματικά δικαιώματα του eBook ανήκουν στον συγγραφέα και στον εκδότη. Απαγορεύεται η οποιαδήποτε αναπαραγωγή του περιεχομένου χωρίς την έγγραφη άδεια από τους ιδιοκτήτες του. Τυχόν παραβίαση των δικαιωμάτων συνιστά ποινικό αδίκημα.

SKU: GR-EB1140